

ДЖОЙ ФИЛДИНГ

ЗА ПЪРВИ ПЪТ

ИЗДАТЕЛСТВО

ВЕСЕЛА
АЮЛКАНОВА

ДЖОЙ ФИЛДИНГ ЗА ПЪРВИ ПЪТ

Превод: Снежинка Вакрилова

chitanka.info

Разширявайки обсега на повествованието си както никога досега, авторката на бестселъри на „Ню Йорк Таймс“ Джой Филдинг ни поднася романа си „За първи път“, който запленява най-преданите ѝ поклонници и ѝ спечелва безброй нови почитатели.

Зад бляскавата фасада на наглед идиличния си живот в Чикаго Мати Харт се чувства така, като че ли всеки момент ще рухне.

При шестнайсет години брак и красива подрастваща дъщеря, тя установява, че съпругът ѝ Джейк — известен адвокат и защитник на углавни престъпници — е завързал поредната си любовна история.

Едва след като Джейк признава изневярата си и я напуска, за да заживее с приятелката си, Мати е сполетяна от далеч по-голяма катастрофа — тя научава ужасяваща новина, която изцяло ще промени живота им.

Раздиран от чувството за вина, Джейк се прибира у дома, за да бъде до Мати. И тук, при най-отчайващи и неочаквани обстоятелства, Джой Филдинг превежда героите си през затрогваща и сърцераздирателна драма за изумителната сила на любовта.

Белязан с всички отличителни качества на съвременната класика „За първи път“ е ослепително посвещаване в един брак, озовал се на кръстопът, на който съществуващите обвързаности са се износили, но не се разкъсват и отдавна отчуждените един от друг съпрузи за първи път откриват какво точно означава любовта.

„За първи път“ заварва Джой Филдинг в разцвета на способността ѝ да изследва силата на човешкия дух.

На Пари Миркин

1

Тя обмисляше различни начини да убие мъжа си.

Марта Харт, наричана Мати от всички, освен от майка ѝ, която редовно настояваше, че Марта си е съвсем хубаво име — „Не си представяш Марта Стюарт да си смени името, нали?“ — плуваше напред-назад в дългия правоъгълен басейн, заемащ по-голямата част от нейния просторен заден двор. Мати плуваше всяка сутрин, от началото на май до средата на октомври, пренебрегваше светкавиците или някой ранен чикагски сняг, петдесет минути, сто дължини прецизно изпълнен бруст и кроул, напред-назад в добре отопленото дванайсетметрово пространство. Обикновено до седем часа тя вече беше във водата, така че да свърши преди Джейк да е тръгнал за работа и Ким за училище. Днес обаче се бе успала, по-скоро въобще не можа да заспи, докато не останаха няколко минути часовникът да звънне. Джейк, разбира се, не бе имал такива трудности със спането, стана и влезе под душа преди тя да успее да отвори очи.

— Добре ли си? — попита я той, вече облечен, и излезе, обвит в красива мъгла, преди тя да успее да формулира отговора.

Би могла да използва касапски нож, мислеше си сега Мати, изтласквайки водата със стиснати юмруци, като с всяко издигане и сваляне на ръцете режеше въздуха с въображаемото трийсетсантиметрово острие и го забиваше в сърцето на мъжа си. Тя стигна края на басейна, изтласка се с крака от бетона и се насочи обратно към другата страна, като движението ѝ напомни, че един полет надолу по стълбите след добре премерено блъсване, може да се окаже най-лесният начин да очисти Джейк. Или пък може да го отрови, да добави щипка арсеник, подобно на прясно настъргано сирене „Пармезан“, върху любимите му спагети, като тези, които имаха снощи за вечеря, точно преди той да се върне уж в офиса си, за да работи върху преважната си заключителна реч пред съдебното жури, а тя намери хотелската квитанция в джоба на самото му — той я помоли да

го занесе на почистване — която съобщаваше за последната му изневяра така гръмко, сякаш бе обява на стената на супермаркета.

Би могла да го застреля, помисли си тя и стисна водата, преминаваща през пръстите ѝ, като че ли стиска спусъка на пистолет, а очите ѝ проследиха въображаемия куршум, плясващ върху повърхността на басейна, насочен към нищо неподозиращата цел, в момента, в който нейният грешен съпруг се изправя за да се обърне към журито. Тя видя как той закопчава тъмносиньото си сако, само секунди преди куршумът да го разкъса, как тъмночервената му кръв бавно се процежда по елегантните диагонални линии на раираната му в синьо и златно вратовръзка, как в очите и на устните му малката момчешка полуусмивка замръзва, помръква и накрая изчезва, когато той пада с лице надолу върху твърдия под на старата щатска съдебна зала.

Дами и господа съдебни заседатели, стигнахте ли до присъда?

— Смърт за грешника! — извика Мати и изрита водата, като че ли тя беше досадно одеяло, увито около глезените ѝ, усещайки краката си неочаквано тежки, сякаш към тях бяха прикрепени големи циментови блокове. За секунда Мати ги почувства като чужди тела, принадлежащи на някой друг и случайно присадени към нейното тяло без никаква друга цел, освен да ѝ тежат. Опита се да стъпи, но ходилата ѝ не можаха да намерят дъното на басейна, макар че водата беше само метър и половина дълбока, а тя — почти дващест и пет сантиметра по-висока.

— По дяволите — промърмори Мати, изгуби ритъма на дишането си и се нагълта с хлорна вода. Закашля се шумно и се хвърли към страничната стена на басейна, тялото ѝ се преви над ръба му, за да откъдне, опряна на перваза от гладък кафяв камък, а невидими ръце продължаваха да я дърпат за краката, опитвайки се да я потопят пак.

— Така ми се пада — промърмори тя между болезнените спазми на кашлицата. — Така ми се пада, задето имах толкова зли мисли.

Избърса някаква слюнка отстрани на устата си и избухна в пристъп на истеричен смях, примесен с кашлицата, едното заглушаваше другото, неприятните звуци отскачаха от водата и ехтяха силно в ушите ѝ. „Защо се смея?“ — почуди се Мати, неспособна да спре.

— Какво става? — Гласът дойде някъде над главата ѝ. — Мамо? Мамо, добре ли си?

Мати вдигна ръка на челото си да прикрие очите си от ярките слънчеви лъчи, насочени към нея като фотосветкавица, и се вторачи по посока на широката кедрова веранда, която се простираше пред кухнята зад двуетажната ѝ къща от червени тухли. Фигурата на дъщеря ѝ Ким се очертаваше на фона на есенното небе, а блясъкът на слънцето правеше обикновено силно подчертаните черти на тийнейджърката странно неясни. Това нямаше значение. Мати познаваше линиите и очертанятията на лицето и фигурата на единственото си дете така добре, както своите собствени, може би дори по-добре: огромните сини очи, по-тъмни отколкото на баща ѝ, поголеми отколкото на майка ѝ, дългия прав нос, наследен от баща ѝ; дълговидно извитата уста, взета от майка ѝ; напъпилите гърди, прескочили едно поколение, пренесли се направо от майката на Мати в нейното дете и които дори в крехката възраст от петнайсет години бяха вече сила, с която да се съобразяваш. Ким бе висока като родителите си и слаба, каквато беше и майка ѝ на нейната възраст, макар че имаше по-добра стойка, отколкото Мати на петнайсет години, а и в настоящия момент. Ким нямаше нужда да ѝ се напомня да изпъва раменете си или да държи главата си изправена. Сега, докато се накланяше над здравите дървени летви на перилата, полюшвайки се като млада фиданка от нежния полъх, Мати се зарадва на привързаността на дъщеря си и се почуди дали самата тя изобщо имаше някакъв принос това чувство да се развие.

— Добре ли си? — попита Ким отново, протегнала дългата си, елегантна шия към басейна. Естествено русата ѝ, дълга до раменете коса беше силно опъната назад и завита в стегнат малък кок на върха на главата. Това бе видът ѝ „госпожица Гранд дама“, дразнеше я понякога Мати.

— Има ли някой с теб?

— Добре съм — каза Мати, макар че продължителната ѝ кашлица направи думите ѝ неразбираеми и трябваше да ги повтори. — Добре съм — каза тя отново и се засмя.

— Какво е толкова смешно? — засмя се Ким със слаб, треперлив глас, опитвайки се да се присъедини към майка си за каквото и да се смееше.

— Кракът ми изтръпна — обясни Мати, като постепенно отпускате двата си крака към дъното на басейна и с облекчение установи, че стъпва.

— Докато плуваше ли?

— Да. Смешно, а?

Ким сви рамене — жест, който казваше: „Не чак толкова смешно, не и да се смееш на глас“ и се наклони още повече, така че излезе от сянката.

— Сигурна ли си, че си добре?

— Добре съм. Просто се нагълтах с вода. — Мати се изкашля отново, като че да подчертае казаното. Тя забеляза, че Ким носи коженото си яке и за пръв път тази сутрин осъзна колко е студено през късния септември.

— Отивам на училище — каза Ким и спря. — Какво ще правиш днес?

— Следобед имам уговорка с един клиент да разгледаме някои фотографии.

— А сутринта?

— Тази сутрин ли?

— Тази сутрин татко ще представя заключителната си реч пред журито — заяви Ким.

Мати кимна, без да е наясно накъде отива разговора. Тя погледна към големия клен, който величествено се издигаше над съседния двор, към яркочервеното, което се провиждаше сред зеления листак, като че ли листата бавно, но смъртоносно кървяха и почака дъщеря ѝ да продължи.

— Обзалагам се, че той действително ще го оцени, ако отидеш в съда да го окуражиш. Нали знаеш, както правиш, когато аз играя в някоя пиеса в училище. За подкрепа и опора.

И опора, помисли си Мати, но не го каза, предпочете вместо това да се закашля.

— Както и да е, аз тръгвам.

— Добре, миличка. Желая ти приятен ден.

— И на теб. Предай на татко целувка от мен за късмет.

— Желая ти приятен ден — повтори Мати, като гледаше как Ким изчезва навътре в къщата.

Отново сама, тя затвори очи и позволи на тялото си да потъне под гладката повърхност на водата. Водата незабавно покри устата ѝ и напълни ушите ѝ, заглуши естествения звуков фон и прогони случайните утринни звуци. Кучетата повече не лаеха в съседските дворове, птиците не пееха в близките дървета, колите не бибипкаха нетърпеливо по улиците. Всичко беше спокойно, мирно и тихо. Нямаше вече неверни съпрузи, нито любопитни тийнейджъри.

Как ли го прави? — почуди се Мати. Някакъв радар ли притежаваше детето? Мати нищо не бе казала на Ким за последната изневяра на Джейк. Нито на който и да било друг: на някой от приятелите си, на майка си, или на Джейк. Тя почти се засмя. Кога за последен път бе доверила нещо на майка си? А колкото до Джейк, още не беше готова да се изправи срещу него. Имаше нужда от време да обмисли нещата, да си събере мислите, както катерицата събира ядки за зимата, да се увери, че добре се е подготвила да следва избраната от нея линия на поведение през следващите дълги, студени месеци.

Мати отвори очи под водата, отметна тъмнорусата си, дълга до брадичката коса. Точно така, момиче, каза си тя. Време е да си отвориш очите. *Свърши времето за колебание*, чу Джим Морисън да стене някъде дълбоко в главата ѝ. *Хайде, мила, запали огъня в мен.* Това ли очакваше тя — някой да запали огън под краката ѝ? Колко хотелски квитанции трябваше да намери, за да направи нещо? Време беше да предприеме действие. Време беше да признае определени безспорни факти за своя брак. *Дами и господа съдебни заседатели, сега искам да ви представя тази хотелска квитанция като доказателство.*

— Така или иначе, проклет да си, Джейсън Харт — изломоти Мати и шумно си пое въздух, когато главата ѝ изскочи над повърхността на водата, като родното име на мъжа ѝ звучеше странно и необичайно в устата ѝ. Не беше го наричала другояче, освен Джейк, от първото им запознаване преди шестнайсет години.

Запали огъня в мен. Запали огъня в мен.

— Мати, бих искала да ти представя Джейк Харт — беше казала приятелката ѝ Лиза. — Той е онзи приятел на Тод, за когото ти разправях.

— Джейк — повтори Мати, звученето ѝ хареса. — Това съкратено от Джаксън ли е?

— Всъщност е съкратено от Джейсън, но никой не ме нарича така.

— Радвам се да се запознаем, Джейк. — Мати огледа главната читалня на университетската библиотека в Лойола, почти сигурна, че някой ученолюбив читател ще скочи и ще им изшътка да мълчат.

— А „Мати“? Съкратено от Матилда?

— Марта — призна си тя срамежливо. Как е могла майка ѝ да я натовари с такова старомодно, непривлекателно име, по-подходящо за някое от нейните възлюблени кучета, отколкото за единствената ѝ дъщеря? — Но, моля те, наричай ме Мати.

— Всъщност, аз бих искал да... ти се обадя.

Мати кимна, с очи, приковани в устата на младия мъж, в широката горна устна, която се издаваше над долната, по-тънката. Твърде чувствена уста, мислеше си тя и вече си представяше какво би било да целува тази уста, да почувства как тези устни леко докосват нейните.

— Извинявай — чу се да заеква. — Какво каза?

— Разбрах, че специализираш история на изкуството.

Мати кимна отново и прикова поглед в сините му очи, горе-долу същия нюанс като нейните, само че, както забеляза, неговите мигли бяха по-дълги, нещо, което изобщо не ѝ се видя честно. Честно ли беше един мъж да има толкова дълги мигли и толкова чувствена уста?

— И какво точно правят историците на изкуството?

— И аз не знам — чу се да казва Мати, но с малко по-силен глас и този път някой наистина каза „Ш-ш-т!“.

— Искаш ли да отидем някъде за по едно кафе? — Той я хвана за ръката и я изведе от библиотеката без да дочака отговора ѝ, като че ли не би могло да има съмнение какъв ще е той. По същия начин по-късно нямаше съмнение, когато я попита дали иска да отидат на кино същата вечер и по-късно, когато я покани в апартамента, който споделяше с няколко свои колеги от юридическия факултет и още по-късно, когато я покани в своето легло. А тогава вече беше твърде късно. Два къси месеца след тяхното запознанство, два месеца, след като тя ентусиазирано отстъпи пред изкусителните му мигли и неизречената нежност на ухапката му, откри, че е бременна, и то в същия ден, в който той реши, че напредват твърде бързо, че трябва да забавят топката, да се успокоят, да се поразсеят, поне временно.

— Бременна съм — обяви тя вцепенено, неспособна да каже нищо повече.

Говориха за аборт; говориха за осиновяване; накрая спряха да говорят и се ожениха. Или, ожениха се и спряха да говорят, мислеше си Мати сега, като изскочи от водата в свежия есенен въздух и грабна голямата пурпурна хавлия, внимателно сгъната върху белия брезентов шезлонг, щедро наръсена с опадали листа. Тя използва единия край на хавлията да подсуши краищата на косата си, а останалата част уви плътно около тялото си. В действителност Джейк не е искал да се ожени, разбираше сега Мати, както беше разбрала и тогава, макар че и двамата се преструваха, поне в началото, че бракът им е бил неизбежен: след кратко прекъсване, той щял да разбере колко много я обича и да се върне при нея.

Само дето той не я обичаше. Нито тогава. Нито сега.

И за да бъде искрена, Мати си даваше сметка, че не е сигурна дали и тя някога наистина го е обичала.

Не подлежеше на съмнение, че той я привличаше. Нямахше две мнения, че бе хипнотизирана от хубавата му външност и естествен чар. Но дали действително е била *влюбена* в него, това не знаеше. Не бе имала време да разбере. Всичко се случи твърде бързо. И изведнъж, вече нямаше време.

Мати завърза хавлията на гърдите си и изтича по десетината дървени стъпала към кухнята, дръпна плъзгащата се стъклена врата и стъпи вътре, като капеше по просторния под, покрит с тъмносини теракотени плочки. Обикновено тази стая я караше да се усмихва. Цялата беше в синьо и слънчево жълто, с уреди от неръждаема стомана и кръгла каменна маса, украсена с ръчно нарисувани плодове и обградена от четири стола, изработени от преплетено ковано желязо. Мати си мечтаеше за такава кухня, откакто видя в „Архитекчъръл Дайджест“ снимки на кухни от Прованс. Тя лично бе надзиравала ремонта на кухнята миналата година, четири години след деня, в който се преместиха в къщата с три спални на Уолнът Драйв. Джейк беше против ремонта, точно както бе и против местенето в предградията, независимо че Еванстън беше само на петнайсет минути с кола от центъра на Чикаго. Той искаше да си останат в апартамента на Лейкшор Драйв, въпреки че бе съгласен с аргументите на Мати, че предградията са по-безопасни, има по-добър избор на училища и

безспорно повече място. Той твърдеше, че се противопоставя изцяло в името на удобството, но Мати знаеше, че е заради постоянството. Имаше нещо твърде улегнало в една къща в предградията, особено за мъж, който с единия си крак е извън вратата.

— Ще е по-добре за Ким — спореше Мати и накрая Джейк се съгласи. Всичко за Ким. Основната причина изобщо да се ожени за нея.

Той ѝ изневери за първи път веднага след втората годишнина от сватбата им. Тя попадна на изобличителните доказателства, докато пребъркваше джобовете на дънките му преди да ги сложи в пералнята — извади няколко малки любовни бележки, в които точките над i-тата представляваха миниатюрни сърца. Скъса ги и ги хвърли в тоалетната, но парченца от бледолилавата хартия упорито изплуваха на повърхността, отказвайки да бъдат унищожени толкова лесно. Знак за това, което предстоеше, мислеше си тя сега, макар че навремето бе пропуснала символизма. По време на целия им шестнайсетгодишен брак бе имало поредици от такива бележки, непознати телефонни номера на парчета хартия, невнимателно оставени наоколо, безименни гласове, точещи се от телефонния секретар, не дотам дискретни шушукания на приятелите им, а сега и това, последното — квитанция за стая в хотел „Риц Карлтън“, отпреди няколко месеца, горе-долу по времето, когато тя предложи да помислят за второ дете, квитанция, оставена в джоба на сако, което я бе помолил да занесе на почистване.

Трябваше ли да бъде толкова нагло непредпазлив? Дали авантюрите му не се затвърждаваха, когато тя откриваше прегрешенията му? Дали завоеванията му не ставаха някак по-истински, благодарение на нея, дори и при положение че досега Мати отказваше да ги признае? И дали той не се опитваше да направи тъкмо това — да я принуди да признае любовните му похождения? Защото Джейк знаеше, че ако я принуди да признае прегрешенията му, ако я принуди действително да му се противопостави, то това би означавало край на техния брак. Това ли искаше той?

Това ли искаше тя?

Може би Мати бе също толкова уморена от тази брачна шарада, колкото и отегченият ѝ съпруг.

— Може би — каза си на глас, взирайки се в отражението си във вратичката от опушено стъкло на микровълновата фурна. Не можеше

да се каже, че е непривлекателна — висока, руса, със сини очи, общоприетият стереотип за американско момиче — и бе само на трийсет и шест години, едва ли толкова стара, че да бъде пратена да пасе трева. Мъжете все още я намираха привлекателна. „Бих могла да имам авантюра“, прошепна тя срещу сивото си, размазано от сълзите отражение.

Образът ѝ изглеждаше изненадан, ужасен, поразен. *Tu optima vednъж. Помниш ли?*

Мати се обърна и се загледа решително в пода. „Това бе само онзи единствен път, и то за да си го върна.“

Добре, върни си го пак.

Мати тръсна глава, капките вода от влажната ѝ коса образуваха малки локвички около краката ѝ. Авантюрата, ако може да се нарече авантюра преживелицата от една нощ, се случи преди четири години, точно преди да се преместят в Еванстън. Случи се бързо, гневно и не беше трудно да се забрави, само дето тя не бе способна да забрави, наистина, макар че трудно можеше да си спомни чертите на мъжа, понеже през цялото време избягваше да го гледа, дори когато той се изтласкваше и проникваше в нея. Той беше адвокат, като мъжа ѝ, но от друга фирма и в друга област. Адвокат по удоволствията, припомни си тя неговите услуги, заедно с информацията, че той беше женен и баща на три деца. Тя бе наета от неговата фирма да купи произведения на изкуството за стените им, той тъкмо се опитваше да ѝ обясни какво има предвид фирмата, когато се надвеси по-близо и ѝ каза какво има предвид той. Вместо да се почувства шокирана или ядосана, както порано същия ден, когато подслуша по телефона мъжа си да крои планове за вечеря с последната си любовница, тя се разбра с него да се срещнат по-нататък през седмицата. Така в една и съща вечер мъжът ѝ беше в леглото с друга жена, а тя с друг мъж и с тъжна ирония се чудеше дали едновременно са получили оргазъм.

Никога повече не видя мъжа, въпреки че той звъня няколко пъти, уж да обсъждат картините, които бе избрала за фирмата му. Накрая спря да звъни, а фирмата нае друг дилър, чийто вкус в изкуството „имаше повече общо с това, което ние имаме предвид“. Мати никога не каза на Джейк нищо за авантюрата, макар че, разбира се, в това бе целта — къде иначе остава сладостта от отмъщението, ако наранената страна не знае за нараняването? Ала тя някак не можеше да се реши да

му каже, не защото не искаше да го нарани, както навремето се опита да убеди сама себе си, а защото се боеше, че ако му каже, ще му предостави оправданието, от което той се нуждаеше, за да я напусне.

И така, Мати не каза нищо и животът продължи както обикновено. Те продължиха да се преструват, че водят съвместен живот — разговаряха приятно на закуска, излизаха на вечеря с приятели, правеха любов няколко пъти в седмицата, повече когато той имаше авантюра, караха се за какво ли не, освен за онова, за което наистина трябваше. *Ти чукаш други жени!* — крещеше тя зад привидните си речи за ремонта на кухнята. *Не желая да бъда тук!* — викаше той зад протестите си, че тя харчи твърде много пари, че трябва малко да се ограничи. Понякога ядосаните им гласове будеха Ким, която идваше тичешком в спалнята им и веднага заемаше страната на майка си, така че ставаха двама срещу един, още една тъжна ирония за Джейк според Мати, който бе там само заради своята дъщеря.

Може би Ким беше права, помисли си Мати и погледна към телефона на стената зад нея. Може би всичко, от което имаше нужда, бе малко демонстрация на подкрепа, нещо, което да накара мъжа ѝ да разбере, че цени усърдието в работата му, усърдието, с което се опитва — и винаги се е опитвал — да върши правилното нещо. Тя се протегна за телефона, поколеба се и реши вместо това да звънне на приятелката си Лайза. Лайза ще знае какво да я посъветва. Тя винаги знаеше какво да направи. И освен това, Лайза беше лекар. Лекарите би трябвало да имат отговор за всичко, нали? Мати натисна първите няколко цифри, после нетърпеливо затвори слушалката. Как би могла да безпокои приятелката си посред несъмнено заетия ѝ ден? Тя, разбира се, можеше сама да реши собствените си проблеми. Бързо натисна нужния номер и почака, докато частната линия на Джейк звънна веднъж, два, три пъти. Той знае, че съм аз, помисли си Мати, опитвайки се да прогони обезпокоителното изтръпване, което се бе върнало и дразнеше дясното ѝ ходило. Мисли дали да вдигне, или не.

— Удоволствието от телефонния дисплей, който показва кой те търси — подсмихна се тя, представяйки си как Джейк седи зад тежкото си дъбово бюро, заемащо една трета от неголемия му офис на четирийсет и втория етаж в сградата на Джон Хенкок в центъра на Чикаго. Офисът, един от сходните триста и двамадесет офиса, образуващи

престижната юридическа фирма на Ричардсън, Бъкли и Ланг, имаше прозорци от пода до тавана с гледка към Мичиган авеню и стилин килим, но бе твърде малък за разрастващата се практика на Джейк, която сякаш с всеки ден растеше стремглаво, особено напоследък, откакто пресата го бе превърнала в нещо като местна знаменитост. Изглежда, че съпругът ѝ имаше способността да избира привидно невъзможни случаи и да ги печели. И все пак, Мати се съмняваше, че дори и значителното умение на Джейк и страхотният му чар ще бъдат достатъчни, за да спечели оправдателна присъда за младия човек, признал, че преднамерено е убил своята майка, а след това гордо се похвалил на приятелите си.

Възможно ли беше Джейк вече да е тръгнал за съда? Мати погледна към двата дигитални часовника на другата стена. Часовникът на микровълновата фурна показваше 8:32; часовникът на обикновената фурна отдолу сочеше 8:34.

Тя се канеше да затвори, когато между третото и четвъртото звънване отсреща вдигнаха.

— Мати, какво има? — Гласът на Джейк бе силен, забързан, глас, който съобщаваше, че има малко време за кратък разговор.

— Здравей, Джейк — започна Мати, собственият ѝ глас бе деликатен и колеблив. — Ти излезе толкова бързо тази сутрин, че не успях да ти пожелаая късмет.

— Съжалявам. Не можех да те чакам да станеш. Трябваше да тръгвам...

— Не, няма нищо. Не исках да кажа... — Нямахте и десет секунди на телефона и вече бе успяла да го накара да се почувства неудобно. — Просто исках да ти пожелаая късмет. Не че ще ти трябва. Сигурна съм, че ще бъдеш блестящ.

— Късметът никога не стига — отбеляза Джейк.

Думи, които да напишеш върху празнична пита, помисли си Мати.

— Виж, Мати. Наистина трябва да тръгвам. Оценявам обаяването ти...

— Мислех дали да не дойда в съда тази сутрин.

— Моля те, не го прави — изрече той бързо. Прекалено бързо. — Искам да кажа, наистина не е необходимо.

— Знам какво имаш предвид — отвърна тя, без да си дава труда да прикрие разочарованието си. Очевидно имаше причина да не я иска в съда. Мати се запита как ли изглеждаше причината, но отпъди неканената мисъл. — Няма значение, обадих се само да ти пожелаая късмет. — Колко пъти го бе казала вече? Три? Четири? Не знаеше ли кога е време да се каже довиждане, да се измъкне елегантно, да си вземе пожеланията и гордостта и да се махне?

— Ще се видим по-късно. — Гласът на Джейк звучеше с онзи фалшив, бодър тон, малко прекален. — Лек ден.

— Джейк — започна Мати, но той или не я чу, или се престори и единственият, достигнал до нея отговор беше звукът от затворената слушалка. Какво се канеше да му каже? Че знае всичко за последната му авантюра, че им е време да признаят, че нито един от двамата не е щастлив в този продължил твърде дълго фарс, че е време всичко да свърши? *Партито свърши*, чу да пеят слаби гласове, докато затваряше телефона.

Мати бавно излезе от кухнята в просторния централен коридор. Но десният ѝ крак отново бе изтръпнал и походката ѝ стана несигурна. Тя залитна, поскача няколко секунди на левия си крак върху синьо-златното тясно килимче, като напразно се опитваше да усети пода с десния си крак. Разбра, че пада, и което бе още по-страшно, че нищо не може да направи срещу това; бе неизбежно и накрая се предаде, тежко стоварвайки се по задник. Поседя слисана в тишината няколко секунди, обхваната от чувство на унижение.

— Дявол да те вземе, Джейк — изплака тя накрая и преглътна няколко нежелани сълзи. — Не можеш ли просто да ме обичаш? Толкова ли е трудно?

Може би, ако беше сигурна, че съпругът ѝ я обича, това щеше да ѝ даде сили да го обича и тя.

Мати не направи никакво усилие да се изправи. Напротив, остана да седи по средата на коридора, мокрият ѝ бански се отцеждаше в елегантния френски килим, а тя започна да се смее толкова силно, че се разплака.

2

— Извинете ме — каза Мати и се затътри покрай непомръдващите колене на една солидна жена, облечена в различни нюанси на синьото, по посока на празното място точно в средата на осмата и последна редица от зрителския сектор на зала 703.

— Съжалявам. Извинете — повтори тя към една възрастна двойка, седяща до жената в синьо и отново: — Съжалявам — към привлекателната млада блондинка, до която щеше да седи през по-голямата част от сутринта. Дали тя не беше причината Джейк да не я иска в съда тази сутрин?

Мати разкопча жълтеникавокафявото си палто, смъкна го от раменете си с възможно най-слабото движение, усети, че се запретна на лактите ѝ, ръцете ѝ се приковаха неудобно от двете страни, принуждавайки я да се върти на мястото си в напразно усилие да се съблече, като притесняваше не само привлекателната блондинка отдясно, но и не по-малко привлекателната блондинка отляво, която едва сега забеляза. Нямаха ли край привлекателните блондинки в Чикаго и трябваше ли всички те да бъдат в съдебната зала на мъжа ѝ тази сутрин? Може би тя беше в друга зала. Може би, вместо на „Окръг Кук срещу Дъглас Брайънт“ беше попаднала на някаква сбирка на привлекателните млади блондинки? Дали всичките спяха със съпруга ѝ?

Очите на Мати се насочиха към предната част на залата и забелязаха мъжа ѝ до масата на защитата, навел глава в тих разговор със своя клиент — недодялан деветнайсетгодишен младеж, който се чувстваше видимо неудобно в кафявия си костюм и кашмирена вратовръзка (явно го бяха посъветвали да се облече така), със странно объркано изражение, сякаш и той, като Мати, бе влязъл в погрешна стая и не беше съвсем сигурен какво прави тук.

А *тя* какво правеше тук? — почуди се изведнъж Мати. Не ѝ ли каза мъжът ѝ изрично да не идва? Не ѝ ли каза същото и Лайза, когато не издържа и ѝ се обади? Сега би трябвало да стане и да напусне,

просто да стане и да се измъкне преди той да я е видял. Грешка беше да идва тук. Какво си мислеше? Че той ще ѝ е благодарен за подкрепата, както бе предположила Ким? Затова ли дойде? Заради подкрепата? Или дойде с надеждата да зърне последната му любовница?

Любовница, помисли си Мати и предъвка думата, борейки се с внезапното желание да отгатне, наведе глава към редиците със зрители и видя две млади брюнетки в далечния край на първата редица да се подхилват. Твърде млади, реши Мати. И твърде незрели. Определено не са типът на Джейк, макар че в интерес на истината, тя не беше сигурна какъв в действителност бе типът на съпруга ѝ. Определено не съм аз, помисли си, докато очите ѝ пробягаха бързо над една глава с кафяви къдрици до пътеката на втория ред, преди да преминат на следващите редове и да спрат върху съвършения профил на жена с гарвановочерна коса, в която разпозна един от младшите партньори във фирмата на мъжа си; тя се бе присъединила към Ричардсън, Бъкли и Ланг горе-долу по същото време като Джейк. Шанън някоя си. Специалността ѝ не беше ли имуществено право, или нещо също толкова неопределено? Тя какво правеше тук?

Като че ли осъзнавайки, че я наблюдават, Шанън, каквото-и-да-беше-името-ѝ, бавно се обърна по посока на Мати, очите ѝ се спряха право на нея и леко ѝ се усмихна с тъглчетата на устата си. Опитва се да се сети откъде ме познава, разгада погледа ѝ Мати и на свой ред самоуверено ѝ се усмихна. Мати Харт, обяви нейната усмивка, съпруга на Джейк, мъжът на деня, мъжът, когото сме се събрали всички да видим, мъжът, който ти вероятно си видяла снощи в далеч по-интимна обстановка.

Шанън, както-и-да-се-наричаше, се ухили изразително в знак, че я е познала. О, тази ли Мати Харт, казваше усмивката ѝ. „Как си?“ — произнесе тя мълчаливо само с устни.

— Отлично — отговори на глас Мати, още веднъж дръпна увития около лакътя си ръкав и усети хастара да се разпаря. — А ти?

— Чудесно — дойде незабавният отговор.

— Мислех да ти се обадя — чу се да казва Мати, почти уплашена от това, което щеше да каже по-нататък: — Искам да си променя завещанието. — Така ли? Кога го беше решила?

Усмивката изчезна от устните на Шанън.

— Какво? — каза тя.

И така, нейната специалност може и да не е имуществено право, помисли си Мати и сведе поглед, като с това сложи край на разговора; няколко секунди по-късно погледна обратно и с облекчение видя, че Шанън (която и да беше и независимо дали спеше с мъжа ѝ) отново е насочила вниманието си към предната част на залата.

Ти не искаш да си тук, реши Мати. Ти определено не искаш да си тук. Стани веднага. Стани и се махни преди да си се направила на пълна глупачка. Искам да си променя завещанието? Откъде се взе това?

— Разрешете да ви помогна — предложи блондинката от лявата ѝ страна и преди Мати да има време да възрази, вече дърпаше упорития ръкав и същевременно се усмихваше по начина, по който Мати се усмихваше на майка си: малко пресилено, повече със съжаление, отколкото доброжелателно.

— Благодаря. — Мати отпрати към жената своята най-искрена усмивка, която казваше „случва се“, но младата жена вече се беше обърнала към предната част на старата щатска съдебна зала и съдържаше дъха си в очакване. Мати изглади гънките на сивата си вълнена пола, поигра си с яката на бялата си памучна блуза. Блондинката отдясно, облечена в розов ангорски пуловер и морскосини панталони ѝ хвърли кос поглед, който казваше: „Никога ли не седиш спокойно?“. Но Мати се направи, че не я забелязва. Трябваше да си облече нещо друго, нещо не толкова ученическо, нещо по-малко „госпожица Гранд дама“, помисли си тя, усмихвайки се на образа на Ким, който изскочи в ума ѝ. Нещо по-меко, като розов ангорски пуловер, помисли и завистливо погледна към жената до нея. При все че никога не бе харесвала ангора. Тя винаги я караше да киха. Като че ли нарочно, Мати усети сърбеж в горната част на носа си, едва успя да бръкне в чантата си за кърпичка, да зарови нос в нея и силна кихавица отекна в стаята. Дали Джейк не я чу?

— Наздраве — казаха едновременно двете блондинки и се отдръпнаха от нея.

— Благодаря — отговори Мати и крадешком погледна към съпруга си, но с облекчение откри, че той е потънал в дълбок разговор със своя клиент.

— Съжалявам. — Тя отново кихна и отново се извини.

Една жена от предната редица се обърна на мястото си (меки кафяви очи, напърскани със златно).

— Добре ли сте? — Гласът ѝ беше дълбок и малко груб, повъзрастен от лицето ѝ, лице, обградено от ореол фантастични червени къдрици. Нещо не си пасваше напълно, помисли Мати разсеяно, докато благодареше на жената за нейната загриженост.

В този момент настана слабо раздвижване, тъй като разсилният помоли всички да станат и съдията, привлекателна чернокожа жена, чиято къдрава тъмна коса бе изпъстрена със сиви петънца, като пепел, зае своето място начело на съда. Едва тогава Мати обърна внимание на журито, седем мъже и пет жени, плюс двама мъже за резерва, повечето около средна възраст, въпреки че няколко изглеждаха почти тийнейджъри, а един от мъжете клонеше към седемдесет. Шест от четиринайсетте бяха бели, четири чернокожи, трима испаноезични и един азиатец. Лицата им изразяваха различни степени на интерес, нетърпение и умора. Процесът течеше вече почти три седмици. И двете страни бяха представили своите гледни точки. Без съмнение, съдебните заседатели бяха чули всичко, което искаха. Това, което им се щеше сега, бе да се върнат към своите професии, към семействата си, към живота си, който временно бяха отложили. Време беше да се вземе решение и да се действа.

За мен също, помисли си Мати и се приведе напред, когато съдията призова обвинението да вземе думата. Време е и за мен да взема решение и да действам.

Запали огъня в мен. Запали огъня в мен. Запали огъня в мен.

Един от помощник-прокурорите се изправи незабавно, закопчавайки копчето на сивото си сако така, както това винаги правят адвокатите по телевизията и се отправи към съдебните заседатели. Той беше висок човек, около четирийсетте, със слабо лице и дълъг нос, извит в края си надолу, като капещ свещ. В зрителския сектор настана забележимо раздвижване, когато всички едновременно се приведоха напред, но веднага се възцари тежка тишина, като гъста мъгла, в която очакваха гласа на прокурора да ги поведе към светлината.

— Дами и господа съдебни заседатели — започна той, като нарочно гледаше всеки един от заседателите в очите и се усмихваше. — Добро утро.

Заседателите му отвърнаха със служебни усмивки, а една от жените потисна прозявката си.

— Искам да ви благодаря за вашето търпение през последните няколко седмици. — Той направи кратка пауза, преглътна, голямата му адамова ябълка се подаде над бледосинята яка на ризата му. — Мое задължение е да ви припомня безспорните факти по този случай.

Мати се закашля във внезапен силен пристъп, който я докара до сълзи.

— Сигурна ли сте, че сте добре? — попита блондинката отляво и ѝ подаде друга кърпичка, докато блондинката отдясно извъртя очи с раздражение.

Ти си, нали? — помисли си Мати и си избърса сълзите с кърпичката. Ти си тази, която спи с моя съпруг.

— През нощта на двайсет и четвърти февруари — продължи помощник-прокурорът, — Дъглас Брайънт се прибрал вкъщи от запой с приятели и се спречкал с майка си, Констанс Фишер. Разrazil се спор и Дъглас Брайънт излетял от къщата. Върнал се в бара, изпил още няколко питиета, после се прибрал вкъщи към два часа през нощта, по което време майка му вече си била легнала. Той влязъл в кухнята, взел дълъг остър нож от едно чекмедже, отишъл в спалнята на майка си и спокойно и преднамерено забил ножа в стомаха ѝ. Можем само да си представим ужаса, който е изпитала Констанс Фишер, когато е разбрала какво става, но тя направила смел опит да отблъсне сипещите се удари на сина си. Дъглас Брайънт е наръгал майка си общо четиринайсет пъти. Един от ударите е пробил белия дроб, друг е попаднал право в сърцето. И като че ли това не е било достатъчно, та Дъглас Брайънт прерязал гърлото на майка си с такава сила, че почти отделил главата от тялото ѝ. После той се върнал в кухнята, където със същия нож си направил сандвич, взел душ и си легнал. На следващата сутрин отишъл на училище и се похвалил на съучениците си за убийството. Един от тях повикал полицията.

Помощник-прокурорът продължи да излага така наречените безспорни факти по случая и припомни на съдебните заседатели свидетелите, които бяха потвърдили, че Констанс Фишер се е страхувала от своя син, че оръжието на убийството е покрито с пръстовите отпечатъци на Дъглас Брайънт, че дрехите му са били пропити с нейната кръв — безспорен факт след безспорен факт, всеки

един от които достатъчно изобличителен сам по себе си, а взети заедно — направо унищожителни. Какво изобщо можеше да каже Джейк Харт, за да смекчи ужаса на онова, което Мати чу току-що?

— Звучи твърде ясно — чу тя да се съгласява Джейк, сякаш бе посветен в мислите ѝ, сякаш говореше направо на нея. Очите ѝ се стрелнаха към мъжа ѝ, когато Джейк стана, консервативното му синьо сако бе вече закопчано. Тя със задоволство отбеляза, че той е послушал съвета ѝ и е облякъл бяла риза, вместо синя, ала тъмночервената му вратовръзка ѝ беше непозната. Джейк се усмихна, горната му устна се изви като на Елвис и започна обръщението си към съдебните заседатели по онзи мек, разговорен, дори интимен начин, който бе станал негова запазена марка. Кара те да си мислиш, че си единственият човек в залата, възхити се Мати, като наблюдаваше как всички членове на журито несъзнателно се поддадоха на неговия чар, приведоха се напред и му отделиха цялото си внимание. Жените от двете страни на Мати се въртяха на местата си в очакване, хубавите им задници нервно лъскаха коравата дървена пейка под тях.

Трябваше ли да бъде толкова дяволски привлекателен, чудеше се Мати, която знаеше, че Джейк винаги бе смятал външността си колкото за проклятие, толкова и за благословия и през четиринайсетте години, през които бе практикувал право (последните осем в „Ричардсън, Бъкли и Ланг“) работеше усилено над естествено красивите си черти, за да му бъдат в полза. Джейк чуваше много от неговите колеги да мърморят, че всичко му се удава твърде лесно: хубавата външност, високите оценки, инстинктът, който му подсказваше кои случаи да поеме и кои да отхвърли. Но Мати бе сигурна, че Джейк работи не по-малко усърдно от който и да било във фирмата, може би дори по-усърдно, като всяка сутрин отиваше в офиса си преди осем и рядко го напускаше преди осем вечерта. При положение че действително стоеше в офиса си, а не в някоя стая в „Риц Карлтън“, трепна като ударена при тази мисъл Мати.

— По начина, по който господин Дорън го представя, всичко в този случай изглежда черно-бяло — каза Джейк и потри отстрани орловия си нос.

— Констанс Фишър била всеотдайна майка и вярна приятелка, обичана от всички, които са я познавали. Синът ѝ бил луда глава, провалил се в училище и всяка нощ излизал да пие. Тя била светица, а

той — самият ужас. Тя живеела в смъртен страх, той бил смъртният ѝ враг. Тя мечтаела за по-добър живот за своя син, той бил най-лошият кошмар за всяка майка.

Джейк направи пауза и погледна към своя клиент, който се размърда неудобно на мястото си.

— Определено звучи съвсем просто — продължи Джейк, обърна отново очи към съдебните заседатели, като без усилие ги улавяше в невидимата си мрежа. — Само че нещата рядко са толкова прости, колкото изглеждат. И ние всички знаем това. — Няколко от заседателите се усмихнаха в съгласие. — Точно както знаем, че ако смесим черно и бяло получаваме сиво. И при това, различни нюанси на сивото.

Мати наблюдаваше съпруга си как обръща гръб на журито и се насочва към клиента си, със съзнанието, че очите на всеки заседател са приковани в него. Тя видя как се приближи и докосна клиента си по рамото.

— И така, нека отделим няколко минути и да разгледаме различните нюанси на сивото. Можем ли да направим това? — попита той, обръщайки се отново към заседателите, като че искаше тяхното разрешение.

Мати забеляза, че една от заседателките наистина кимна в отговор.

— Първо, нека разгледаме по-отблизо Констанс Фишър, всеотдайна майка и вярна приятелка. Е, аз не мисля, че е редно да се обвинява жертвата — каза Джейк и Мати се подсмихна, понеже знаеше, че той се кани да направи тъкмо това. — Аз мисля, че Констанс Фишър е *била* всеотдайна майка и вярна приятелка.

Но? — Мати седеше в очакване.

— Но аз също така зная, че тя е обезсърчавала и дразнела сина си, почти всеки ден от живота му го е ругаела, а често е прибягвала и до физическо насилие. — Джейк направи пауза, за да даде възможност думите му да се запечатат в съзнанието. — Аз, разбира се, не се опитвам да кажа, че Дъглас Брайънт е бил лесно за гледане дете. Не е бил. Много от нещата, които обвинението твърди за него са верни и онези от нас, които имат деца — каза той, като ловко се оприличи на съдебните заседатели, — разбират добре колко разстроена трябва да е била майка му, докато се е опитвала да се справя с това дете:

непослушно, обвиняващо я, че баща му ги напуснал още докато е бил малко момче, помогнало да се провали втория ѝ брак с Джийн Фишър, отказало да ѝ засвидетелства любовта и уважението, които тя чувствала, че заслужава. Но нека спрем за минута — каза Джейк и направи точно това, докато залата сдържаше дъха си в очакване той да продължи.

Колко ли пъти е репетирал този момент? — зачуди се Мати и осъзна, че и тя, като всички останали, сдържа дъха си. Колко ли секунди е предвидил да продължи тази пауза?

— Да спрем и да помислим за източника на този гняв — продължи Джейк, след като изминаха пет пълни секунди и незабавно привлече обратно аудиторията си. — Малките момчета не се раждат лоши. Никое малко момче не започва живота си с омраза към своята майка.

Мати вдигна ръка към устата си: значи затова е поел това дело, проумя тя. И затова щеше да го спечели.

Това бе нещо лично.

Практиката на един адвокат почти винаги е отражение на собствената му личност, беше ѝ казал той веднъж. Следваше ли по тази логика, че съдебната зала е правният еквивалент на психиатърската кушетка?

Мати слушаше внимателно, докато съпругът ѝ изброяваше ужасите на почти всекидневното малтретиране на Дъглас Брайънт от страна на майка му — как миела устата му отвътре със сапун, когато бил дете, как постоянно го обиждаше, наричайки го глупав и безполезен, за честите побоища, завършвали с документираните контузии, а понякога и със счупени кости, довели в крайна сметка до неконтролираната му ярост, когато той не е могъл повече да се справя с тормоза — христоматиен пример за синдрома „тормоз над деца“, произнесе сериозно Джейк, припомняйки по-раншните свидетелски показания на няколко експерти психиатри.

И при теб ли беше така? — попита безмълвно съпруга си Мати, но се съмняваше, че изобщо някога ще получи задоволителен отговор. При първите им срещи Джейк бе споменал мъгляво за проблемното си детство и Мати веднага се почувства съпричастна, защото самата тя бе оцеляла след трудно детство. Но колкото повече се срещаша, толкова по-малко споделяше Джейк, а когато тя го притиснеше за подробности,

той веднага млъкваше и в продължение на цели дни от време на време изпадаше в паника, докато накрая тя се научи да не задава въпроси за семейството му. Ние имаме толкова много общо, помисли си Мати сега, така, както често си бе мислила по време на многобройните напрегнати мълчания през съвместните им години — откачените майки, отсъстващите бащи, липсата на каквато и да било истинска семейна топлина.

Вместо с братя и сестри, Мати прекара детството си с многобройните кучета на майка си, никога по-малко от шест, а понякога дори единайсет, всичките обичани и обожавани, много полесни за обичане от едно палаво дете, което изглежда точно като изоставилия ги баща. И въпреки че Джейк не е бил единствено дете — той е имал по-голям брат, който загинал в инцидент с лодка и по-малък брат, който изчезнал в наркотично опиянение няколко години преди тя да се появи — Мати знаеше, че детството на мъжа ѝ е било толкова самотно и болезнено, колкото и нейното.

Не — по-лошо. Много по-лошо.

Защо никога не искаше да ми говориш за това? — чудеше се тя сега и без да иска вдигна ръка, като че ли щеше да зададе въпроса си на глас. Движението привлече погледа на съпруга ѝ, отвлечайки вниманието му от неговата реч. Вероятно можех да ти помогна, предположи тя мълчаливо, докато очите им ги бяха приковали един в друг през стаята. По неговото красиво лице се изписа изненада, объркване, гняв и страх, всичко за по-малко от секунда, но невидимо за всички, освен за нея. Аз те познавам толкова добре, мислеше си тя и почувства странно гъделичкане в основата на гърлото си. И все пак, не те познавам изобщо.

Ти със сигурност не ме познаваш.

Тогава изведнъж гъделичкането в гърлото ѝ експлодира и тя взе да се смее на глас, толкова силно, че всички се обърнаха да я видят, толкова неконтролирано, че съдията заудря с чукчето си, точно както правят по телевизията, помисли си Мати и взе да се смее още по-силно, като видя униформеният полицаи да се приближава. Тя улови жалкия страх в погледа на мъжа си, скочи права и си проправи път през седалките, като влачеше палтото си по пода. Щом стигна голямата дървена врата с мраморна рамка в дъното на залата, Мати се обърна назад и очите ѝ за кратко срещнаха ужасения поглед на жената с

червената къдрава коса от предния ред. Винаги съм искала да имам такива къдрици, осъзна Мати, докато полицаят бързо я избутваше навън. Дори и да беше казал нещо, тя не можеше да го чуе през смеха си, продължил с неотслабваща сила седем етажа по-надолу, в главното фойе, на външното стълбище и на улицата.

3

— Тишина. Тишина в залата.

Съдията удряше с чукчето си по бюрото и чак подскочаше в кожата си фотьойл с висока облегалка, докато публиката нервно жужеше като кошер пчели, който неочаквано е бил нападат. Някои от зрителите шушукаха прикрили уста с длани, други открито се смееха. Няколко съдебни заседатели разговаряха оживено помежду си: „Какво, за бога...?“, „Какво мислите...?“, „За какво беше всичко това?“.

Джейк Харт стоеше в центъра на старата съдебна зала, с нейния висок таван, широки прозорци и тъмна ламперия, по средата между клиента си и журито. Бе твърде зашеметен, за да мръдне, шокът го бе приковал към износения кафяв килим под черните му обувки. Яростта го обвиваше като невидим пашкул, шумът и объркването в залата се носеха около главата му, подобно на внезапно събудени прилепи. Чувстваше се като граната с издърпан щифт. Ако направеше дори една крачка, ако само си поемеше дъх, щеше да експлодира. Много важно бе да стои съвсем спокойно. Трябваше наново да прегледа, да прегрупира, да преутвърди позицията си.

Какво, по дяволите, се беше случило?

Всичко вървеше толкова добре, точно по плана. Той беше работил седмици наред по заключителната си реч — не само върху думите, които изрече, но и върху начина, по който ги произнесе, интонацията, ударението върху определени срички, едни за сметка на други, темпото на изреченията му, кога да направи пауза, кога да продължи. Запомни си думите, усъвършенства интонацията. Това трябваше да бъде речта на живота му, заключителното слово, което щеше да събере всичко заедно, да увенчае най-сложния случай в неговата кариера, случай, за който старшите съдружници във фирмата бяха изразили сериозни резерви, когато го пое, случай, за който твърдяха, че е безнадежден, че шансовете му са се стопили като ланския сняг. Но той беше също така случаят, който почти със сигурност му гарантираше партньорство във фирмата, ако го спечели,

щеше да му проправи път до върховете на неговата професия и то на „преклонната“ възраст от трийсет и осем години.

И той щеше да го постигне. Щеше да му се плати за всички усилен труд. Съдебните заседатели му бяха в ръцете, зависеха от всяка негова фраза. *Синдромът тормоз над деца* — какво, по дяволите, значеше това, преди той да го издигне като защита? „Приликите със синдрома тормоз над съпругите са очевидни и безспорни — щеше да продължи той. — Всъщност, тормозеното дете е по-уязвимо от тормозената съпруга, защото детето има дори още по-малък контрол над ситуацията, още по-малка възможност да си избира средата, да си стегне багажа и да се махне, където му видят очите.“ Думите бяха на върха на езика му; беше си поел дъх, канеше се да ги освободи, когато някой заби подъл удар в слънчевия му сплит и му изкара въздуха.

Какво се беше случило?

Той беше забелязал нещо с крайчеца на окото си, някакво слабо движение, сякаш някой се опитваше да привлече вниманието му, беше погледнал натам и ето я: Мати, неговата жена, която той изрично помоли да не идва в съда тази сутрин; тя беше там и се смееше, и не просто някакво глупаво малко хихикане, а този грозен кикот с цяло гърло. Смееше се на нещо, той не знаеше на какво, може би на това, което каза, на дръзката му аргументация, може би просто в израз на презрение, на съдебната процедура, на процеса, на него. А после съдия Берг удряше с чукчето си и призоваваше към ред и Мати, стъпвайки тромаво по краката на хората, повлече палтото си по земята, докато я извеждаха от стаята, обхваната през цялото време от този истеричен, налудничав кикот, който все още пращеше в ушите му като късо съединение по жица.

Пет минути още. Това бе времето, от което се нуждаеше. Още пет минути и той щеше да е свършил със заключителната си реч. Щеше да дойде ред на опровержението на прокурора. Тогава Мати можеше да извърти какъвто и да е номер, който дребната ѝ душа поискаше. Можеше да заподскача нагоре-надолу като някой побъркан шут в кутийка, можеше да се съблече гола ако иска и да направи за смях глупавата си глава.

Какво ѝ стана?

Може би не беше добре, помисли Джейк, в опит да бъде милостив. Сутринта се успа, което само по себе си бе необичайно, а

после и това странно обаждане в офиса му, с детински глас, несигурен и уязвим, и предложи да дойде в съда. Но Джейк знаеше, че в Мати Харт няма нищо уязвимо. Тя бе силна и мощна като буреносен вятър. И потенциално също толкова разрушителна. Нарочно ли се бе изложила, за да го провали? Затова ли се появи в съда тази сутрин, след като той специално я помоли да не идва?

— Ред в залата — чу Джейк да произнася силно съдията, макар че не последва никакъв ред.

— Какво става? — попита подсъдимият с очи като на заловено и изплашено дете.

Познавам този поглед, помисли Джейк, когато собственото му детство се отрази в него. Познавам този страх.

Той изтика настрана нежелания спомен, опита се да направи същото и с жена си. Но Мати стоеше пред него като строен каменен блок, деликатен на вид, но бе поразително трудно да го поместиш. Каквато си беше от първия миг, когато се срещнаха.

Господи, стига с тази помия, помисли си Джейк, премести насила единия си крак пред другия, освободи се от предпазния си пашкул, който сега приличаше повече на ковчег и седна на мястото си до своя клиент. Той хвана леденостудените ръце на момчето.

— Ръцете ти са толкова студени — каза Дъглас Брайънт.

— Съжалявам. — Джейк едва не се засмя, но тази сутрин в съда вече бе имало достатъчно смях.

— Ще направим половин час почивка — обяви съдията и залата започна да се изпразва, хората бяха привлечени като от магнити към различните изходи. Джейк усети как ръцете на Дъглас Брайънт се изплъзнаха изпод пръстите му, когато го поведоха. Той гледаше как съдебните заседатели се изнизват един по един. Какво мога да направя, за да ви спечеля обратно? — чудеше се Джейк. Какво да кажа, че да изтрия обидата, която жена ми нанесе на този съд?

Дали някой разбра, че тя е негова жена?

— Джейк! — Гласът беше познат, мек, болезнено женствен. Той погледна нагоре. О, господи, помисли си и внезапно почувства как му прилошава. Защо трябваше тя да е тук? — Добре ли си?

Той кимна и нищо не каза.

Шанън Грeъм се пресегна, като че ли искаше да го докосне, спря се само на сантиметри от рамото му и ръката ѝ се размаха безцелно

във въздуха.

— Мога ли нещо да направя? — попита тя.

Той поклати глава. Знаеше, че в действителност тя пита какво, по дяволите, стана, но понеже той не знаеше отговора по-добре от нея, не каза нищо.

— Добре ли е Мати?

Той сви рамене.

— Тази сутрин тя ми каза нещо странно — продължи Шанън, когато Джейк не ѝ отговори. — Ни в клин, ни в ръкав заяви, че иска да си промени завещанието.

— Какво? — Главата на Джейк се отметна назад, като че ли някой го беше сграбчил и дръпнал за косата.

Сега бе ред на Шанън да свие рамене.

— Както и да е, ако има нещо, което мога да направя... — предложи тя отново и гласът ѝ заглъхна.

— Би могла да си мълчиш за това — каза Джейк, макар да чувстваше, че още докато се отдалечава, Шанън Греъм вече репетира речта си пред другите адвокати от фирмата. Имаше нещо забързано, дори припряно в походката ѝ, сякаш тя нямаше търпение да стигне там, за където бе тръгнала. Това беше без значение. Докато Шанън Греъм напусне сградата, избухването на Мати щеше да е остаряла новина. В това отношение юристите бяха като всички останали. Те обичаха клюките. Без съмнение, преувеличени истории за поведението на жена му вече се разпространяваха от свещените съдебни зали по посока на града, прескачайки от запуснатия ъгъл на Калифорния авеню и Двайсет и седма улица, където се намиреше съда, до надутата Миракъл Майл на Мичиган авеню, дом на Ричардсън, Бъкли и Ланг. „Чу ли какъв номер извъртяла Мати Харт в съда днес?“ „Било най-идиотското нещо. Тя просто взела да се смее — точно по средата на заключителното му слово.“

Понякога му се щеше тя просто да изчезне.

Не че ѝ мислеше някакво истинско зло. Не че искаше тя да умре или нещо подобно. Той просто искаше тя да се махне — от живота му, от главата му. В продължение на седмици Джейк бе обмислял различни начини да ѝ каже, че всичко е свършило, че се е влюбил в друга, че я напуска. Бе репетирал думите, както подготвяше заключителната си реч пред съда, а и те бяха тъкмо това, помисли си той сега,

заклучението на неговия брак, с Мати в ролята на журито, на съдията, на Върховния Екзекутор.

„Никой няма вина“, започваше винаги речта си, а после се запъваше, защото в интерес на истината, някой имаше вина. Той беше виновен. Макар че тя също бе виновна, намеси се сега един слаб глас. Виновна, на първо място, за това, че забременя; за това, че настояваше да роди бебето; за това, че се вкопчи в неохотното му предложение за брак, въпреки че знаеше, че той не го желае, че те не са точно един за друг, че това е грешка, че той вечно ще негодува.

„Дадохме най-доброто от себе си“, продължаваше речта му. Но той не беше дал най-доброто от себе си и двамата го знаеха. Обаче и Мати не беше съвсем безгрешна, настоя слабият глас, сега малко по-силно. В началото тя изцяло се обвини в мантията на майчинството, кърмеше Ким по всяко време на деня и нощта, а него напълно изолира. Той наистина не се интересуваше от смяна на памперси и бебетата го изнервяха, но това не означаваше, че не обича дъщеря си, или че му харесва да свеждат ролята му до тази на случаен наблюдател на нейния живот. Джейк завиждаше на непринудените отношения между Ким и майка ѝ, завиждаше им за тяхната връзка. Ким определено бе дъщеря на майка си. Вече бе твърде късно да стане малкото момиченце на татко.

И тогава, най-неочаквано миналия месец Мати подхвърли идеята да имат друго дете, вметна я по средата на един обикновен разговор, опита се да представи ентузиазма си за безразличие, като че ли това бе просто още една идея, а не нещо, за което е мислила ден и нощ. Тогава Джейк разбра, че не може да си позволи да чака дълго, иначе отново щеше да попадне в капан. Трябваше да каже на Мати, че я напуска.

Обаче не ѝ каза. И сега, отчетливо се долавяше възможността да е чакал прекалено дълго, тя вече да е бременна и обърканите ѝ и бушуващи хормони да са отговорни за странното ѝ поведение в съда тази сутрин.

— Моля те, не — чу се той да произнася на глас. — Всичко друго, не и това.

— Не и какво?

При звука на гласа, той погледна нагоре и протегна ръка към нея, като почувства внезапно вълнение, щом пръстите им се сплетоха. И

какво, по дяволите? Кой го беше грижа дали някой ще ги види? Освен това, съдебната зала бе празна. Не беше трудно да бъде смел.

— Това беше жена ти, нали? — попита тя, а в гласа ѝ се долавяха късни нощи и твърде много цигари. Отпусна се на мястото на обвиняемия и сведе глава към неговата така, че гъстите ѝ червени къдрици се усукаха около бузата му, като котка около гол крак. Едва снощи той бе държал и стискал в шепите си тези кестеняви къдрици, хипнотизиран от мекотата им. А тя гледаше нагоре към него и се усмихваше с чудесната си, широка усмивка, която заплашваше да прелее извън облото ѝ лице, докато устните ѝ се разтваряха и разкриваха ред очарователни зъби. Кое намираще за толкова невероятно привлекателно у нея?

Подобно на скъпата коприна блуза и избелелите дънки, които артистично бе комбинирала, всичко в Хъни Новак бе смесено и си отиваше. Може косата ѝ да беше червена и къдрава, но веждите ѝ определено бяха черни и прави. Бюстът ѝ бе твърде голям за иначе източената ѝ фигура, краката ѝ твърде дълги за някой, който е само 158 сантиметра висок, а носът ѝ — леко извит и крив, ѝ придаваше някак разбъркан вид. Тя не бе голяма красавица по която и да е дефиниция и на трийсет и четири, едва ли отговаряше на представата за млада жена. Обективно погледнато, жена му беше по-привлекателната от двете. И все пак, той винаги се стряскаше от слънчевата, прекалено американска хубост на Мати. Тя го караше да се чувства като мошеник.

— Беше Мати — съгласи се Джейк.

Хъни не каза нищо и това бе типично за нея — тя рядко говореше, когато нямаше какво да каже. Бяха се срещнали преди няколко месеца във фитнес залата на неговата сграда. Той пъргаво тичаше на пътеката със скорост седем километра в час; тя бягаше до него, а скоростта на машината ѝ показваше впечатляващите единайсет и половина километра в час. Той завърза случаен разговор; тя отговори с отработени усмивки и сумтене. Няколко седмици по-късно я покани на кафе, а тя се съгласи, въпреки че знаеше, че е женен. Бе само покана за кафе, но следващата седмица кафето прерасна във вечеря, а през следващата вечерята послужи само за ордъовър на една страстна нощ в хотел „Риц Карлтън“. Една от многото, макар че мястото скоро се

прехвърли в нейния очарователно разхвърлян апартамент с една спалня в Линкълн парк.

Той нямаше намерение да се влюбва. Любовта бе последното нещо в дневния му ред. Не му ли бяха достатъчни усложненията в живота? Нямаше нищо против едно преспиване, случайна авантюра, толкова незначителна, колкото и кратка; това бе всичко, в което смяташе, че се е въвлякъл. По-късно Хъни призна, че и за нея е било същото. Тя бе наскоро разведена, сама бе избрала да няма деца, работеше като журналист на свободна практика, докато се опитваше да пише роман и гледаше две противни котки, наскоро изоставени от съседен наемател в нейната сграда. Последното нещо, от което се нуждаела, беше споделила една нощ, докато се разполагаше гола на стомаха му в сред обичайния хаос на спалнята ѝ, а котките си играеха с пръстите на краката им, било да се влюби в женен мъж.

— Мислиш ли, че знае? — попита накрая Хъни. — За нас?

Джейк сви рамене, както преди. Всичко е възможно, мислеше си той; тази мисъл отначало му бе предоставила безгранична свобода, но сега му се стори крайно клаустрофобична.

— Какво ще правиш? — попита Хъни.

— Не мога да си ида вкъщи — отвърна той с равен глас, в очите му гореше ярост. — Не мисля, че мога да я погледна.

— Тя изглеждаше уплашена до смърт.

— Какво? — За какво говореше Хъни?

— Видях изражението на лицето ѝ, докато напускаше — обясни тя. — Изглеждаше ужасена.

— Има добри причини да е ужасена.

— Но това излиза извън причините.

— Сигурно. — Все още язвителен, Джейк плесна с ръце по бедрата си. — Както и да е, едно по едно. — Той потупа червената копринена вратовръзка, която Хъни му подари за късмет предната нощ.

— Ти ги беше спечелил — отбеляза Хъни и кимна към празната лежа на журито. — Ще си ги върнеш отново.

Джейк кимна, а умът му вече препускаше напред към мига, в който съдът щеше да продължи. Какво щеше да каже? Мати бе разстроила най-важното дело в кариерата му като се захили на глас по средата на заключителната му реч и с това го изложи на присмех, а клиента му — на възможна съдебна грешка. Журито и фактически

всеки един в залата щяха да очакват с нетърпение да видят как той ще оправи нещата. Не можеше просто да пренебрегне случилото се. Трябваше да го използва. Да го използва в своя полза.

За да направи това, на Джейк му се налагаше да опакова своя яд към потресавачия изблик на Мати в малко спретнато пакетче и да го скрие в някое задно чекмедже на ума си, за да го отвори по-късно. Щеше да е трудно, но не и невъзможно. Още от ранно детство Джейк бе научил, че самото му оцеляване зависи от способността му да разделя нещата, а сега оцеляването на някой друг зависеше от тази му способност. Съдбата, самият живот на Дъглас Брайънт, бяха в ръцете на Джейк и Джейк щеше да го спаси, защото го разбираше, защото и той бе посветен в яростта и чувството за безсилие, довели момчето до убийство. С Божията помощ, така ще направя, помисли си той и внезапно настърхна на стола си, пусна ръката на Хъни, щом вратите на съда се отвориха и хората се забързаха към местата си.

— Обичам те, Джейсън Харт — каза му Хъни.

Джейк се засмя. Хъни бе единственият човек на света, на когото разрешаваше да го нарича Джейсън; името, дадено му от майка му, името, което тя крещеше, докато го биеше — *Лошо момче Джейсън! Лошо момче Джейсън!* — докато думите се слееха и изникваха в ума му като една. *Лошомомчеджейсън, лошомомчеджейсън, лошомомчеджейсън.* Само в устата на Хъни думите се разделяха, ставаха нещо по-различно от проклятие, нещо по-различно от всеобща дефиниция. Само с Хъни, Джейсън Харт можеше да остави назад лошото малко момче и да стане мъжа, който винаги бе искал да бъде.

— Имаш нужда от няколко минути насаме — заяви просто Хъни, вече изправена. Мати би поставила въпросителен знак на края на изречението, принуждавайки го той да вземе решението и да се чувства виновен за това, че я изолира, че я отпраща. А Хъни винаги знаеше кога да се присъедини и кога да отстъпи.

— Не отивай далеч — каза ѝ той, почти беззвучно.

— Седми ред, в средата — отвърна тя.

Джейк се засмя, докато гледаше как многозначително се полюшва, понеже знаеше, че той я гледа, докато си проправяше път до зрителския сектор. Секунди по-късно журито се върна в залата, а Дъглас Брайънт зае мястото си на подсъдимата скамейка.

— Седалката още е топла — забеляза той.

Джейк окуражително се засмя и потупа ръката на обвиняемия, докато служителят призова към ред и залата незабавно притихна. Съдията се върна на мястото си, тъмните ѝ очи бдително огледаха помещението за възможни източници на неприятности.

— Ако има още едно нарушение на реда — предупреди тя, — ще наредя да се опразни залата.

Джейк реши, че предупреждението е ненужно. Той никога не беше виждал по-тиха съдебна зала. Всички чакат, помисли си той. Чакат да видят как ще оправя нещата, чакат да чуят какво имам да казвам.

— Защитата готова ли е да продължи със заключителната си реч?
— попита съдията Бърг.

Джейк Харт се изправи.

— Да, Ваша Светлост.

Готов или не, все едно, помисли си Джейк, отново пое дълбоко дъх и тогава погледна право към мястото, където по-рано седеше Мати.

— Вие току-що чухте една жена да се смее — започна той, веднага признавайки инцидента, макар и не самоличността на жената. — Ние не знаем защо се смя тя. Това не е важно, макар че определено е обезпокоително. — Той леко се засмя и даде възможност и на залата да се засмее с него, да освободи малко от насъбралото се напрежение. — Но истината може да е също толкова обезпокоителна — Джейк продължи внимателно да сграбчва журито за общата му шия, — а истината в този случай е, че Дъглас Брайънт е на съд за своя живот. — Той направи пауза, през която насочваше дълбоките си сини очи към всеки член на журито и успя да изпълни тези очи със сърдити сълзи. Сигурен бе, че съдебните заседатели ще объркат яростта му към Мати със състраданието към обвиняемия. — Дъглас Брайънт е на съд за своя живот — повтори Джейк. — А това изобщо не е смешно.

Журито въздъхна така, както любовник отговаря на добре поднесена ласка. Успях, помисли си Джейк, като видя няколко от жените да проронват на свой ред съчувствени сълзи. Без да иска, Мати му поднесе най-голямата победа в кариерата. Той щеше да спечели оправдателна присъда, голяма популярност, предложение за партньорство.

И всичко това го дължеше на Мати. Както обикновено, той дължеше всичко на жена си.

4

Мати стоеше на външните стълби на чикагския Институт по изкуствата и чувстваше как студеният бриз я шиба по лицето. „Посилно“, промърмори тя безгласно и вирна лицето си срещу вятъра, сякаш го предизвикваше да я удари. Хайде, събори ме. Издухай ме. Унизи ме пред всички тези височайши покровители на изкуствата. Заслужавам тъкмо това. Време е за разплата заради унижението, на което подложих моя съпруг в съда тази сутрин. „Продължавай — прошепна тя, като все още се опитваше да осмисли случилото се. — Дай най-доброто от себе си.“

— Мати?

Щом чу името си, Мати се обърна и разтвори устни в пресилена усмивка, когато Рой Крофърд, мъж със загрубяло лице на боксьор и гъвкава фигура на танцьор, сиви блестящи очи под гъста сива коса, се приближи. Ходи с раменете си, забеляза Мати, която го изучаваше, докато той крачеше уверено към нея, дясно рамо, ляво рамо, дясно рамо. Определено важна личност, в обичайните си черни панталони и кремаво поло, без палто, въпреки нарастващия студ. Рой Крофърд бе направил първия си милион преди да стане на трийсет години, а наскоро бе отбелязал петдесетия си рожден ден с това, че смени съпруга номер три и се изнесе да живее с най-добрата приятелка на най-малката си дъщеря.

— Рой — произнесе тя и разтърси ентусиазирано ръката му. — Толкова се радвам, че успя да излезеш по-рано.

— Аз притежавам компанията — отвърна непринудено той. — Аз поставям правилата. Имаш яка ръкохватка.

— Съжалявам. — Мати незабавно освободи пръстите му.

— Няма за какво да съжаляваш.

Няма за какво да съжаляваш, повтори тя безмълвно, а умът ѝ се завъртя обратно към съдебна зала седемстотин и три, споменът за това, което направи, грейна пред нея като уловен в светлината на микроскоп, разкривайки замразени във времето образи, оставили незаличими

следи в ума ѝ. Няма за какво да съжаляваш. Ах, но тъкмо тук грешите, господин Крофърд. Имаше много неща, за които да съжалява. Като се започне с нездравата идея да иде в съда тази сутрин и се продължи със сцената, която разигра там, и не просто каква да е сцена, а майката на всички сцени, сцена направо от ада. Сцени от един брак, помисли си тъжно Мати, защото знаеше, че съпругът ѝ никога няма да ѝ прости, че бракът ѝ бе приключил, това жалко подобие на брак, бракът, който никога не беше се състоял, въпреки близо шестнайсетте години и дъщерята, родена от него — единственото нещо в живота ѝ, за което не съжаляваше.

— Наистина много съжалявам — повтори Мати и изведнъж избухна в сълзи.

— Мати? — Сивите очи на Рой Крофърд внимателно погледнаха ту на една, ту на друга страна, устните му се свиха, отпуснаха се и пак се свиха, докато се приближаваше към Мати, после обхвана с ръце треперещото ѝ тяло. — Какво има? Какво се е случило?

— Толкова съжалявам — повтори пак Мати, неспособна да каже друго. Какво ставаше с нея? Първо смехът в съда, а сега сълзи на стълбите на прочутия чикагски Институт по изкуствата. Може би се дължеше на околната среда, някаква коварна форма на оловно натравяне. Може би беше алергична към величествени стари сгради. Каквото и да бе, не ѝ се искаше да напусне удобството и сигурността на ръцете на Рой Крофърд. От дълго време никой не я беше прегръщал с такава открита нежност. Дори когато правеха любов с Джейк, а през годините тяхната любов се бе запазила учудващо страстна, тъкмо тази нежност липсваше. Сега тя разбра точно колко ѝ е липсвало това. Точно колко е изпуснала. „Толкова съжалявам.“

Рой Крофърд леко се отдръпна, но силните му ръце продължаваха да лежат върху нейните рамене, големите му пръсти масажираха плътта ѝ под палтото.

— Мога ли да направя нещо?

Горкият, помисли си Мати. Той не е направил нищо и пак изглежда толкова виновен, сякаш е свикнал да кара жените да плачат и е готов да поеме цялата отговорност, независимо че е невинен. За момент тя се почуди дали всички мъже се чувстват така, дали преминават през живота в страх от властта на женските сълзи.

— Дай ми една минута, ще се оправя. — Мати отправи на Рой възможно най-обнадеждащата си усмивка. Но тя усещаше, че устните ѝ треперят, вкусваше солени сълзи през здраво стиснатите си зъби, а той изглеждаше всичко друго, но не и обнадежден. Всъщност, изглеждаше ужасен.

Кой би могъл да го обвинява? Той смяташе, че има среща със своята изкуствоведка, за да разгледат една фотографска изложба, а с какво се сблъска вместо това? С кошмара на всеки мъж — истерична жена, която прави сцена на обществено място! Не е чудно тогава, че Рой Крофърд изглеждаше така, като че ли желаше земята да се разтвори и да го погълне целия.

И все пак, неудобството, изписано на лицето на Рой Крофърд бе нищо, в сравнение с изражението на същински ужас, завладял цялото същество на съпруга ѝ при нейния изблик в съда. Какво ли си е помислил! Какво ли си мисли сега! Той никога няма да ѝ прости, това поне беше сигурно. Нейният брак бе свършил и то не с обвинения и контраобвинения, а със смях.

След като излетя от съдебната зала, Мати продължи да се смее гръмко, докато бягаше по Калифорния авеню между Двайсет и пета и Двайсет и шеста улица, определено не най-добрата област на града, и по едно време забеляза някакъв пиан да пресича улицата на зигзаг, за да я избегне. Дори и пианиците бягат от мен, мина ѝ тогава през ума, взе да се смее още по-силно и чу стъпки зад себе си; обърна се, надявайки се да види Джейк, но вместо него видя двама чернокожи, с плетени вълнени шапки нахлупени ниско надушите, които се извърнаха на другата страна, докато я отминаваха.

Колата ѝ, бял интрепид, който имаше нужда от измиване, беше паркирана през две пресечки от съда. Тя си пребърка чантата за ключовете, откри ги, изтърва ги на тротоара, взе ги и отново ги изтърва. Стисна ги здраво и на няколко пъти се опита да отключи колата. Но ключът се извърташе в ръката ѝ и колата си оставаше все така заключена. „Сигурно получавам удар — обяви Мати на редицата западнали малки сгради до нея. — Това е. Получавам удар.“

По-скоро нервна криза, реши тя. Как иначе да си обясни пълната липса на самоконтрол?

Изведнъж ключът влезе в ключалката. Мати си пое дълбоко дъх, после пак, разтърси пръсти, размърда крака в черните си кожени

обувки. Изглежда, че всичко бе наред. А и спря да се смее, забеляза с облекчение, като се плъзна зад кормилото и погледна отражението си в огледалото. После се обади на Рой Крофърд по телефона в колата си и го попита дали не могат да променят часа на срещата. Ако е възможно да разгледат изложбата по-рано, а после да обсъдят възможните покупки докато обядват, тя черпи.

Хубава почерпка, помисли си сега Мати и избърса последните сълзи в опит да постигне поне подобие на самоконтрол. Защо Джейк не я последва? Той определено трябва да е разбрал, че нещо не е наред. Със сигурност трябва да е схванал, че избликът ѝ нямаше за цел да го злепостави. Макар че как би могъл да знае това, след като тя самата не беше сигурна?

— Мислиш ли, че вече си добре? — попита Рой Крофърд, а очите му се молеха за едно простичко „да“.

— Чувствам се чудесно — отвърна му с признателност Мати. — Благодаря ти.

— Бихме могли да отложим това за друг път.

— Не, наистина, добре съм.

— Искаш ли да говориш за това? — Този път очите на Рой се молеха за простичко „не“.

— Не мисля. — Мати си пое дълбоко дъх, видя, че и Рой прави същото. Има твърде голяма глава, помисли си тя отсъстващо. — Ще влизаме ли?

Няколко минути по-късно те вече стояха пред една гола жена, изцяло приведена над старинен умивалник, така че любопитното око на камерата бе уловило само задните ѝ части и извивката на лявата ѝ гърда.

— Уили Ронис е член на известния триумвират на френските фотографии — обясняваше Мати с най-професионалния си глас и се опитваше да задържи мисълта си в сегашно време, а тренирания си поглед — на великолепното изложение на черно-бели фотографии, подредени върху стените на една от по-дискретните приземни стаи на института.

Когато смесим черно и бяло, чу тя Джейк да се намесва, получаваме сиво. И при това, различни нюанси на сивото.

Махай се, Джейк, нареди безмълвно Мати. Ще се видим в съда, помисли си тя и почти се разсмя, наложи се дори да прехапе долната

си устна, за да запази мълчание.

— Другите двама члена на групата, разбира се, са Анри Картие-Бресон и Робер Доано — продължи тя, когато реши, че е безопасно. — Тази конкретна снимка, озаглавена *Nu provencal*, е може би най-известната и показвана фотография на Ронис.

И така, нека отделим няколко минути и да разгледаме различните нюанси на сивото.

Нека да не го правим, помисли си Мати.

— Интересът към голите женски форми е отличителна черта на работата на Ронис — отбеляза тя.

— Има ли някаква причина да викаш? — прекъсна я Рой Крофърд.

— Виках ли?

— Само малко. Не е нещо, за което да се безпокоиш — добави бързо той.

Мати тръсна глава в опит да се освободи веднъж завинаги от гласа на съпруга си.

— Съжалявам.

— Моля те, не се извинявай. — Рой явно се изплаши да не би да започне да плаче наново. После се ухили с широка усмивка, която много отиваше на голямата му глава и в този миг Мати разбра защо жените от всички възрасти го намираха за толкова привлекателен. Едновременно мошеник и хлапак — смъртоносна комбинация.

— Винаги съм искала да отида във Франция — сподели Мати, като понижи гласа си и се концентрира върху фотографиите. Опитваше се да увери самата себе си, че е способна да води нормален разговор, независимо от факта, че несъмнено се намираше в процес на тотален нервен срив.

— Никога ли не си била там?

— Не още.

— Човек би помислил, че някой с твоите познания и интереси отдавна ще е отишъл във Франция.

— Някой ден — отвърна Мати и си спомни колко пъти се беше опитвала да пробута на Джейк идеята за една ваканция в Париж, но той постоянно отказваше. Казваше, че няма време, а всъщност имаше предвид, че щяха да имат твърде много време. Твърде много време, което да прекарват заедно. И недостатъчно любов. Мати си отбеляза на

ум да се обади на своята пътническа агенция, щом се върне вкъщи. Тя не бе ходила до Париж за медения си месец. Може би щеше да отиде там за развода си.

— Както и да е — продължи тя, думите ѝ отекнаха в пространството и ги изненадаха и двамата. — Тази снимка е на жената на Ронис на лятната им вила.

— Много е еротична — коментира Рой. — Не мислиш ли?

— Мисля, че това, което я прави толкова чувствена — съгласи се тя, — е почти осезателното пресъздаване на атмосферата; можеш действително да усетиш топлината на слънцето, идваща от отворения прозорец, да помиришеш въздуха, да почувстваш грапавината на стария каменен под. Голотата е част от еротиката, но само част от нея.

— Кара те да се съблечеш и да скочиш право в картината при нея.

— Интересна идея — каза Мати и се помъчи да не си представя Рой Крофърд гол, докато го водеше към друга група фотографии — двама мъже, спящи на пейка в парка, стачкуващи работници, почиващи на парижка улица, дърводелци на работа във френската провинция.

— Има някаква невинност в тези ранни снимки — отбеляза Мати и изведнъж ѝ хрумна обезпокоителната мисъл, че Рой Крофърд може би флиртува с нея, — която липсва в повечето от късните му творби. И макар че симпатията към работническата класа си остава отличителен белег на цялостното му творчество, в снимките след Втората световна война има повече напрежение. Като тази. — Тя посочи към по-късна снимка, озаглавена „Коледа“, на която мъж със замислено изражение на сериозното си лице стоеше самотен сред тълпа от хора пред парижки универсален магазин. — Няма я предишната връзка между хората — обясни Мати, — и тази дистанция често става предмет на фотографията. Намираш ли някакъв смисъл в това?

— Между хората има дистанция — повтори Рой. — За мен има смисъл.

Мати кимна. За мен също, помисли си тя, докато разглеждаха тези късни фотографии няколко минути в тишина. Тя усети ръката на Рой да докосва леко нейната отстриани, почака да се отдръпне и изпита странно задоволство, когато той не го направи. Може би, в края на краищата, дистанцията не е чак толкова голяма, реши Мати.

— Аз предпочитам тези.

Мати усети отдръпването на Рой Крофърд от ръката ѝ като лейкопласт, който бавно отлепят от все още прясна рана. Той се върна при по-ранните голи тела и се втренчи в тялото на млада жена, предизвикателно отпусната върху един стол: главата и вратът ѝ бяха извън обсега на камерата, виждаше се едната ѝ гърда, ясно изразеният триъгълник на пубиса ѝ бе в центъра на снимката, а дългите ѝ голи крака се протягаха към камерата. В левия ъгъл се мяркаше обут мъжки крак.

— Композицията на тази фотография е особено интересна — започна Мати. — И разбира се, взаимното разположение на различните материали — камъкът, дървото...

— Голата плът.

— Голата плът — повтори тя. *Наистина* ли флиртуваше с нея?

— Простите неща в живота — каза Рой Крофърд.

Нещата рядко са толкова прости, колкото изглеждат, чу отново съпруга си Мати. *И ние всички знаем това.*

— Ела да погледнем тук. — Мати поведе Рой към втора група стаи.

— Какво имаме тук?

— Дани Лайън — отвърна Мати отново с най-професионалния си тон. — Може би един от най-влиятелните фотографи в Америка днес. Както сам виждаш, той е твърде различен от Уили Ронис, въпреки че споделя интереса на Ронис към обикновените хора и актуалните събития. Тези снимки, посветени на разрастващото се движение за граждански права между 1962 и 1964 година, той прави след като напуска нашия роден чикагски университет, поема на автостоп на юг и става първият щатен фотограф на СККПН, което както си спомняш, е съкращение от...

— Студентски Координационен Комитет Против Насилието. Да, спомням си го добре. По онова време бях на четиринайсет години. А ти не си била дори и светлинка в очите на баща си.

Светлинка, която изгаси, когато си тръгна, помисли си Мати.

— Всъщност, аз съм родена през 1962 година — отбеляза тя. Той наистина флиртуваше с нея.

— Което те прави...

— Почти два пъти по-възрастна от настоящата ти приятелка. — Мати бързо се отправи към първата група снимки, а лекият смях на

Рой Крофърд се носеше след нея. — Е, какво мислиш? Нещо хваща ли ти окото?

— Много неща — каза Рой Крофърд, като гледаше право в Мати, пренебрегвайки фотографиите.

— Ти флиртуваш ли с мен? — попита тя с прямота, която изненада и двамата.

— Мисля, че да. — Рой Крофърд се ухили с широката си усмивка.

— Аз съм омъжена жена. — Мати потупа тънката златна халка на безименния пръст на лявата си ръка.

— Е, и?

Мати се усмихна, защото разбра, че се забавлява повече, отколкото би трябвало.

— Рой — започна тя, а една досадна усмивка заплашваше да провали преднамерено сериозния ѝ тон, — ти си мой клиент от колко години — пет, шест?

— По-дълго от двата ми последни брака, взети заедно — съгласи се той.

— И през тези години аз обзавеждах с произведения на изкуството разнообразните ти жилища и офиси.

— Ти внесе култура и добър вкус в дебелашкото ми битие — добави галантно Рой Крофърд.

— И през цялото това време ти никога не ми налетя.

— Предполагам, че е така.

— Е, защо сега?

Рой Крофърд изглеждаше объркан. Веждите му, черни на фона на сивата коса, се събраха на върха на носа му и образуваха една дълга рунтава черта.

— Кое е различно? — настоя Мати.

— Ти си различна.

— Аз съм различна?

— Има нещо различно в теб — повтори Рой.

— Мислиш, че само защото си изпуснах нервите преди малко, ще бъда лесна плячка?

— Надявах се.

Мати откри, че се смее на глас. Това я уплаши и я накара да задуши звука в гърлото си, преди да го чуе отново. Чудесно, сега ме е

страх от собствения ми смях, помисли си тя и преглътна с усилие.

— Май видяхме достатъчно фотографии за един ден.

— Време за обяда?

Мати въртя халката си, докато кожата около нея се зачерви. Би било толкова лесно, помисли тя и си представи голямата глава на Рой Крофърд между стройните си бедра. Защо се притесняваше? Нейният съпруг я мамеше, нали? А и бракът ѝ се беше разпаднал, не е ли така?

Не е ли?

— Ще бъдеш ли ужасно против, ако отложим обяда си за друг път? — чу се да пита тя, отпускатйки ръце.

В отговор Рой Крофърд моментално вдигна своите ръце, като че ли едното действие предизвика другото:

— Ти се обади — изрече с лекота той.

— Ще се съобразя с теб — каза му минута по-късно Мати и му махна за довиждане от предните стълби.

— Разчитам на това — извика след нея той.

Много умно, помисли Мати. Тя откри колата си на паркинга зад ъгъла на галерията и се качи в нея. И професионално. Много професионално. Вероятно никога вече нямаше да чуе Рой Крофърд, но още докато мисълта минаваше през ума ѝ, тя беше изместена от друга — картина на голото ѝ тяло предизвикателно отпуснато на стол, а обувката на Рой Крофърд се мяркаше в ъгъла на съзнанието ѝ. „Господи, ти си болна“, каза си Мати и отпъди обезпокоителната представа с решително тръскане на главата.

Мати подаде квитанцията си на служителя на паркинга, който ѝ махна да минава, без да ѝ върне остатъка от депозита. Тя потегли, на първия ъгъл зави надясно, на следващия наляво, без да обръща внимание къде всъщност отива и се почуди какво да прави с остатъка от деня. Една жена без планове, каза си, която се опитва да намисли какво ще каже на Джейк, когато той се върне вкъщи — ако се върне. Може би трябва да се посъветва с психиатър, реши, някой, който ще ѝ помогне да се справи с разстройствата си, с потиснатата си враждебност, преди да е станало прекалено късно, макар да разбираше, че вече беше твърде късно. Бракът ѝ се бе провалил. „Бракът ми се провали“, каза си простичко тя.

Нищо не е толкова просто, колкото изглежда.

Мати видя светофара от няколко пресечки разстояние, отбеляза червената светлина и си премести крака от газта на спирачката. Ала спирачката сякаш внезапно бе изчезнала. Мати започна неистово да бие петата си в пода на колата, но не усети нищо. Кракът ѝ бе изтръпнал, тя удряше във въздуха, а колата се движеше твърде бързо. Нямахше начин дори да намали, камо ли да спре, а на пешеходната пътека имаше хора, мъж с две малки деца, за бога, и тя щеше да ги удари, щеше да връхлети с колата си върху две невинни малки деца и нищо не можеше да направи, за да предотврати това. Или беше луда, или получаваше някакъв удар, но и в двата случая един мъж и две хлапета щяха да загинат, ако скоро не направеше нещо по този въпрос. Трябваше да направи нещо.

В следващия миг Мати рязко изви кормилото наляво, влетя в лентата на насрещното движение право срещу една приближаваща кола. Шофьорът на колата, черен мерцедес, се отклони, за да избегне челен сблъсък. Мати чу свиренето на гумите, удара на метала, чупенето на стъкла. Разнесе се силен пукот, като експлозия, когато въздушната ѝ възглавница се отвори и я блъсна в гърдите като гигантски юмрук, прикова я на седалката, навря ѝ се в лицето като нежелан ухажор, отнемайки ѝ жизненото пространство. Бялото и черното се сблъскаха, мислеше си Мати и за да не загуби съзнание, се опитваше да си спомни какво бе казал Джейк в речта си за малкото бели и черни неща и множеството варианти на сивото. Усети вкус на кръв, видя другия шофьор да излиза от колата и да крещи и жестикулира бясно. Помисли си за Ким, красивата сладка чудесна Ким и се зачуди как дъщеря ѝ ще се оправя без нея.

И тогава, най-милостиво, всичко изчезна в различни нюанси на сивото и тя вече не виждаше нищо.

5

Най-ранният спомен на Ким беше как родителите ѝ се карат.

Тя седеше в дъното на класната стая и със син химикал драскаше навързани сърца по корицата на тетрадката си по английски. Погледът ѝ бе насочен към учителя, застанал до зелената дъска пред класа, но почти не осъзнаваше присъствието му, не беше чула и дума от онова, което говореше. Тя се размърда на мястото си и погледна към прозореца, заел цяла стена от стаята на десети клас. Не че навън имаше нещо за гледане. Преди дворът бе покрит с трева, но миналата година го павираха и напълниха с временни постройки, общо три, отворителни сиви сглобяеми конструкции с миниатюрни прозорчета, поставени тъй високо, че не можеше да се гледа нито навън, нито навътре, а в стаите им бе или твърде горещо, или твърде студено. Ким затвори очи, облегна се назад и се зачуди кое от двете ще бъде, когато дойде време за часа ѝ по математика там. Какво всъщност правеше тя в това тъпо училище? Нали единствената цел на преместването им в предградията беше да я измъкнат от претъпканите класни стаи и да я поставят в по-подходяща за учене среда?

Нали за това беше цялата врява?

Не че в действителност родителите ѝ вдигаха голяма врява. Не, техните караници бяха по-тихи, по-сложни и не се оправяха така лесно. Гневът им беше от типа навит на кълбо и дремец, като змии в кошница, до момента, в който някой непредпазливо отместеше капака, забравил, че ключовата дума тук е *навит*, не *дремещ*, и че гневът бе винаги там, в очакване и готовност, нетърпелив да нападне. Колко пъти се будеше посред нощ от звука на напрегнат шепот, свистящ през стиснати зъби и изтичваше в стаята на родителите си, за да намери баща си, крачещ насам-натам, а майка си — обляна в сълзи? „Какво става? — питаше тя баща си. — Защо мама плаче? Какво ѝ направи, че плаче?“

Ким си спомни колко уплашена бе първия път, когато стана свидетел на такава сцена. Тогава беше, на колко години? Три, може би

четири? Тя спеше следобедния си сън в синьото си месингово легло, залепила нос в една голяма плюшена птица и гушнала един доста окаян Оскар Мърморко. Може би сънуваше, може би не. Но внезапно се събуди и се уплаши, макар че не знаеше защо. И тогава тя долови тези приглушени звуци от другата спалня, Мама и Тати шепнат, но не така, както хората шепнат обикновено. Това бе доста силен шепот, студен и хапещ като зимен вятър, шепот, който я накара да запуши ушите на птичката си и да я скрие отдолу под завивките при Оскар Мърморкото и да иде да види какво става.

Ким се отпусна на мястото си, дясната ѝ ръка разсеяно потупа стегнатия малък кок на главата ѝ и провери дали няма паднали кичури по врата ѝ, дали всички са пристегнати така, както ѝ харесваше. Мис Гранд дама, закачаше я понякога майка ѝ на шега.

Ким обичаше майка ѝ да се смее. Това я караше да се чувства сигурно. Ако майка ѝ се смееше, значи бе щастлива, а ако тя беше щастлива, значи всичко бе наред и родителите ѝ щяха да останат заедно. Тогава тя нямаше да бъде част от неприятната статистика, тъжен пореден случай, дете на разбито семейство, продукт на горчив развод, като толкова много от нейните приятели и съученици.

Ако майка ѝ се смееше, тогава светът бе наред, увери сама себе си отново Ким, в опит да заглуши зловеция звук от смеха на майка си по-рано през деня — стържещ звук, който бе всичко друго, но не и щастлив, неистов, ако не и порочен, по-близо до истерия, отколкото до истинска веселост и подобно на гневния шепот от първия ѝ детски спомен, твърде силен. Твърде, твърде силен.

Това ли беше? Родителите ѝ пак ли се бяха карали? Снощи след вечеря баща ѝ отново излезе, предполагаше се до офиса си, за да се подготви за днешното дело. Но нали една от причините да се преместят в предградията беше той да има достатъчно място за кабинет вкъщи, с всичко необходимо в него — компютър, принтер и факс? Наистина ли се налагаше да кара обратно до града? Или имаше друга причина — млада, симпатична и на половината на неговата възраст, като тая, заради която бащата на Анди Рийс напусна семейството си? Или като бащата на Пам Бейкър, за когото се говореше, че имал повече от една причини да напусне своето.

Или причината беше оная, която Ким бе видяла баща ѝ да целува по устата, посред улицата в един слънчев следобед, горе-долу по

времето, когато се бяха преместили в Еванстън, една закръглена, тъмнокоса причина, която изобщо не изглеждаше като майка ѝ.

Това ли бе причината, поради която днес сутринта след закуска бе намерила майка си да стои сама по средата на басейна и да се смее като откачена?

Ким никога не каза на майка си, че бе видяла баща си с друга жена. Вместо това, опита да убеди себе си, че жената е била просто приятелка, дори не и такава, а само позната, може би даже позната от работата, например благодарна клиентка, макар че от кога хората целуват клиентите си по устата по този начин, колкото и благодарни да са им те? С цяла уста, помисли си тя, както я бе целунал Теди Кранстън в събота вечерта и езикът му нежно бе погалил върха на нейния.

Ким докосна устните си и ги почувства все още парещи, докато преживяваше наново мекия допир на Теди, толкова различен от целувките на другите момчета на нейната възраст. Разбира се, Теди беше няколко години по-голям от момчетата, с които се бе срещала. Беше на седемнайсет, в горния курс и следващата есен отиваше в колеж, Колумбия или Ню Йорк, както бе споделил самият той, в зависимост от това, дали щеше да избере да учи медицина, или кино. Но в събота вечерта той изглеждаше заинтересуван не толкова от медицина, или кино, отколкото от това да бръкне под пуловера ѝ, а тя наистина се изкушаваше да му позволи. И дори нещо повече. Много от момчетата на нейната възраст вече бяха изминали целия път. Тя ги чуваше да се кискат за тези неща в училищните съблекални, докато се бутаха за безплатни кондоми. Чуваше ги да се оплакват, че момчетата не обичат кондоми, така че те не си даваха труда много-много да ги ползват, особено ако вече са го направили няколко пъти с едно момче и знаеха, че то е наред.

— Би трябвало и ти да опиташ, Кимбо — беше я закачило едно от момчетата и я бе уцелило с пакетче кондоми по главата.

— Да — присъединиха се и няколко от останалите и взеха да я замерят с кондоми. — Опитай. Ще ти хареса.

Дали, почуди се Ким и пак усети невидимата ръка на Теди върху гърдите си.

Гърдите ми, помисли си тя с почуда и се загледа в своя съвсем не детски бюст, как се повдига и пада с всяко вдишване. Миналата година

по това време тя фактически нямаше бюст и изведнъж преди около шест месеца, ето ти го. Без знак, без предупреждение, без *мисля, че е добре да се подготвиш*. За една нощ бе преминала от размер А на размер С и вниманието на света бе привлечено. Изглежда, че само по отношение на бюста, размер С бе за предпочитане пред А.

Ким си спомни дюдюканията и подвикванията на момчетата, когато миналата пролет за първи път отиде на училище с новата си бяла тениска от „Гап“, завистта в очите на момичетата и не толкова прикритите погледи на учителите. За една нощ всичко се бе променило. Тя изведнъж бе станала популярна, обект на какви ли не догадки и клюки. Като че ли всеки имаше мнение за новия ѝ статус — била мръсница, ледена царица, изкусителка — като че ли гърдите ѝ бяха погълнали предишната ѝ личност и сега бяха изцяло отговорни за поведението ѝ. Неочаквано Ким откри, че от нея вече не се очаква да има свое мнение. Достатъчно беше, че има гърди. Действително, учителите ѝ се изненадваха, че тя въобще е способна да мисли последователно.

Дори и родителите ѝ бяха повлияни от това ново и внезапно развитие. Майка ѝ я гледаше с нещо средно между удивление и загриженост, а баща ѝ избягваше да я поглежда изобщо и когато все пак му се налагаше, с такова усилие се съсредоточаваше върху лицето ѝ, че Ким имаше чувството, че ще припадне.

Телефонът взе да звъни денем и нощем. Момичета, които никога не ѝ бяха обръщали внимание, сега изведнъж искаха да са ѝ приятелки. Момчета, които никога не ѝ бяха говорили в клас, и глупаци, и умници, ѝ се обаждаха след училище да я канят: Джери Макдугъл, капитан на футболния отбор; Марти Пешкин, звезда в училищните дебати; Теди Кранстън, с разтапящите шоколадовокафяви очи.

Устните на Ким отново пламнаха при спомена за нежното докосване на Теди. Отново усети ръката му да гали гърдите ѝ, тъй леко, сякаш случайно, сякаш той нямаше намерение да го направи. Но разбира се, той възнамеряваше да направи тъкмо това. Защо иначе беше там?

— Недей — беше му отказала тихо тя, а той се направи, че не я чува. Тя го повтори, малко по-силно и този път той я послуша, макар че по-късно опита отново и Ким пак бе принудена да откаже, мислейки за майка си. — Недей. Моля те, недей.

— Не постъпвай прибързано — бе я предупредила майка ѝ по време на един от по-раншните им разговори за секса. — Имаш толкова много време. При всичката предпазливост на света, пак стават грешки — и внезапно се изчерви.

— Като мен ли? — попита Ким, понеже отдавна бе изчислила, че не е много вероятно бебе с тегло четири килограма да се е родило след три месеца бременност.

— Най-хубавата грешка, която някога ми се е случвала — отговори майка ѝ, без да обижда интелигентността ѝ, като отрича очевидното, прегърна я и я целуна по челото.

— Иначе щяхте ли да се ожените? — настоя Ким.

— Абсолютно. — Майка ѝ ѝ даде отговора, който Ким искаше да чуе.

Аз не смятам така, помисли си Ким сега. Тя не беше сляпа за начина, по който родителите ѝ се гледаха: бързи погледи в непредпазливи моменти, когато истинските им чувства биваха тъй крещящи, дори по-силно, отколкото гневния шепот, който взе да се чува с нарастваща честота иззад затворената врата на стаята им. Родителите ѝ едва ли щяха да се съберат без неочакваната ѝ намеса. Тя ги беше хванала в капана на брака. Но капанът бе стар и вече недостатъчно силен да ги задържи заедно. Беше само въпрос на време някой от тях да намери сили и кураж да се освободи. И тогава къде щеше да бъде малката Кимбо?

Едно беше сигурно: тя никога нямаше да позволи на хормоните си да я вкарат в капана на брак без любов. Щеше да избере мъдро и правилно. Макар че, какъв избор имаше в действителност? Нима и двете ѝ баби не бяха изоставени от съпрузите си? На Ким ѝ стана неудобно и се размърда на мястото си. Да не би жените в семейството ѝ да бяха обречени да избират неверни мъже, които един ден щяха да ги напуснат? Навярно това беше неизбежно, може би дори генетично заложено. Вероятно ставаше въпрос за някакво древно фамилно проклятие.

Ким сви рамене, сякаш искаше физически да се отърси от неприятната мисъл, а внезапно движение запрати тетрадката ѝ на пода, с което привлече нежеланото внимание на учителя. Господин Бил Люи, чийто широк нос бе твърде голям за тясното му лице, а прекомерно червендалестият му тен издаваше пристрастеност към

пиенето, се обърна от дъската, на която пишеше и се взря в дъното на стаята.

— Някакъв проблем ли има? — попита той, докато Ким се навеждаше да си вдигне тетрадката и без да иска си събори и копието на „Ромео и Жулиета“.

— Не, господине — отвърна тя бързо и се присегна за книгата.

Каролайн Смит, която седеше зад нея и чиято голяма уста беше обратнопропорционална на мозъка ѝ, се наведе настрани и се протегна към книгата едновременно с Ким.

— Мислиш за Теди ли? — попита тя. После пъхна показалеца на дясната си ръка в дупката, оформена от палеца и показалеца на лявата и неприлично го плъзна навън-навътре.

— Гледай си работата — каза ѝ под нос Ким.

— Гледам си я — дойде незабавният отговор.

— Има ли нещо, което искате да споделите с класа? — попита господин Люи.

Каролайн Смит се изкиска:

— Не, господине.

— Не, господине — повтори Ким, сложи книгата си на чина и вдигна очи към дъската.

— Нека да почетем малко от текста — предложи господин Люи. — Страница трийсет и четвърта. Ромео се обяснява в любов на Жулиета. Ким — каза той на гърдите ѝ, — ти ще бъдеш Жулиета.

Теди я чакаше след училище, облегат зад шкафчето ѝ, когато тя отиде да си вземе обяда.

— Мислех да хапнем навън — предложи той, като разгъна дългнестата си фигура и се изпъна в цял ръст, около метър и деветдесет. После хвана Ким за ръката и я поведе по коридора покрай шкафчетата, като се правеше, че не забелязва погледите и шепота на другите деца. Теди беше свикнал да бъде обект на внимание. Така ставаше, когато си атлетичен, богат и „толкова блестящ, че да си умреш“, според бележката под неговата снимка в последния годишник на училището. — Навън наистина е хубаво — каза той.

— Как тогава да се откажеш, а? — Каролайн Смит изникна някъде изотзад. Ани Турофски и Джоди Бейтс се захилиха

гръмогласно до нея.

Трите Мускецици, усмихна се подигравателно Ким. Те се обличаха еднакво, в тесни дънки и още по-тесни пуловери, изрязани около врата, носеха дългите си кафяви коси прави и отметнати на една страна, а носовете им бяха подкъсени от един и същ хирург, макар Каролайн да твърдеше, че нейната операция била заради изкривен септум.

— Вие, момичета, сте една ученическа комедия — каза Теди.

— Опитай ни... — започна Ани Турофски.

— Ще ти харесаме — завърши Джоди.

— Едва ли — измърмори под носа си той, тръгна и побутна Ким към страничната врата.

— Купон в събота вечер — извика след тях Каролайн. — В къщата на Сабрина Холандер. Майка ѝ и баща ѝ са някъде за уикенда. Носете си нещо.

— Купон, пълен със задръстени петнайсетгодишни момичета — произнесе със сарказъм Теди и бутна тежката врата навън. — Нямам търпение.

— Аз също съм на петнайсет години — припомни му Ким, а студеният порив на вятъра я зашлеви.

— Ти не си като другите — каза Теди.

— Защо?

— По-зряла си.

Размер С, помисли си Ким, но не каза нищо. Не искаше да го уплаши, като се покаже твърде умна и многознайна, твърде зряла.

— Какво ще кажеш да идем там? — Теди посочи към училищния паркинг.

— Какво има там?

— Колата ми.

— О. — Тя изпусна чантата с обяда си на земята, чу как кутията с кола, която си бе сложила сутринта, започна да фъска и се зачуди дали ще гръмне. — Мислех, че искаш да хапнем навън.

— По-студено е, отколкото си мислех. — Той небрежно вдигна чантата ѝ от земята и я хвана за лакътя, после я поведе към тъмозеления, последен модел шевролет в най-отдалечения край на паркинга.

Нарочно ли беше паркирал там? — зачуди се Ким и усети как сърцето ѝ заби учестено, а дишането ѝ стана накъсано, почти болезнено.

Теди насочи дистанционно към колата и тя изквича като изплашено прасе, за да сигнализира, че вратите са отворени.

— Да седнем отзад — предложи той нехайно. — Там има повече място.

Ким се промъкна на задната седалка, веднага разтвори чантата си и извади сандвич.

— Риба тон — произнесе неловко тя и му го показа. — Сама си го направих. — Започна да го разопакова, но спря, когато почувства дъха му на бузата си. Обърна се към него и носовете им нежно се сблъскаха. — Извинявай, не разбрах, че си толкова близо... — започна тя, ала устните му я накараха да замълчи. Тогава Ким чу нисък стон и рязко се дръпна, щом разбра, че идва от нея.

— Какво има?

— Нищо — отвърна тя и погледна право напред, сякаш беше в автокино. После взе да говори със сто думи в минута, както правеше винаги, когато беше нервна и се опитваше да си възвърне контрола над ситуацията. Не че не искаше да го целуне. Работата беше там, че ужасно ѝ се искаше, толкова много, че погледът ѝ се замъгли. — Просто мисля, че трябва да хапнем. Аз съм на училище цял следобед и освен това обещах на баба ми, майката на майка ми, баба Вив — обясняваше тя, макар да знаеше, че на Теди, който сега разтриваше врата ѝ, изобщо не му пукаше за баба ѝ Вив. — Казах ѝ, че ще намина след училище. Вчера се наложи да умъртвят едно от кучетата ѝ. То наистина беше болно и така нататък, а и тя каза, че я гледало с онзи поглед, нали се сещаш, дето казва, че вече е време, но въпреки това, тя е много разстроена, така че аз ѝ казах, че ще намина. Тя ще се оправи след няколко дни, щом едно от другите ѝ кучета роди. Тогава ще има нещо, което да отвлече мисълта ѝ от Дюк. Така се казваше кучето. То беше отчасти коли, отчасти кокер шпаньол. Много умно. Баба ми казва, че мелезите са по-умни от чистокръвните. Ти имаш ли куче?

— Жълт лабрадор — отвърна Теди и по лицето му се разля лукава усмивка, докато ѝ вземаше сандвича от риба тон и го връщаше обратно в чантата. — Чистокръвен.

Ким завъртя очи, после ги притвори.

— Сигурна съм, че е умно куче — каза тя.

— Той е тъп като галош. — Теди прокара пръсти по устните ѝ. — Баба ти е права.

— Аз си нямам куче — започна Ким и ококори очи, когато пръстите на Теди изчезнаха в устата ѝ, пречейки ѝ да говори. — Майка ми мрази кучета — продължи тя упорито. — Твърди, че е алергична, но не ѝ вярвам. Мисля, че просто не ги харесва.

— А ти? — попита Теди с дрезгав глас и се наведе напред да я целуне по устата. — Ти какво харесваш?

— Какво харесвам ли?

— Харесваш ли това? — Той започна да я целува по врата.

О, да, отвърна безмълвно Ким, сдържайки дъха си, цялата изтръпнала.

— А това? — Устните му се придвижиха към притворените ѝ очи и докоснаха миглите ѝ. — Или това? — Той покри устата ѝ със своята. Тя усети колко нежно езикът му разтвори устните ѝ, как едната му ръка милваше тила ѝ, а другата взе леко да се плъзга отпред по пуловера ѝ. Има ли нещо по-приятно? — почуди се тя, а цялото ѝ тяло вибрираше. Обаче вибрацията не идваше отвътре, а някъде извън тялото ѝ.

— О, боже — възкликна Ким и потупа джоба на дънките си. — Това е пейджърът ми.

— Остави го — каза Теди и се опита да я привлече обратно в прегръдките си.

— Не мога. Страдам от натрапчиви мисли. Трябва да знам кой е. — Ким извади пейджъра си, натисна бутона да види кой я търси и един непознат номер светна в лицето ѝ, последван от цифрите 911, които показваха спешен случай. — Нещо се е случило — каза тя. — Трябва да намеря телефон.

6

— О, боже мой, махнете ме оттук! Махнете ме оттук!

— Опитай се да не мърдаш, Мати. За теб е важно да стоиш съвсем спокойно.

— Махнете ме оттук! Не мога да дишам! Не мога да дишам!

— Дишането ти е чудесно, Мати. Просто стой спокойно. Сега те изваждам.

Мати почувства как тясната маса, на която лежеше, започна да се движи и я избута с краката напред, извън чудовищната машина MRI. Тя се опита да си поеме въздух, но изпита чувството, че някой е стъпил на гърдите ѝ с метални токчета. Те проникваха в тънката ѝ синя болнична нощница, пробиваха плътта ѝ, пронизваха дробовете ѝ и дори и най-слабото вдишване беше болезнено, почти невъзможно.

— Сега можеш да си отвориш очите, Мати.

Мати отвори очи и те веднага се напълниха със сълзи.

— Съжалявам — каза тя на лаборантката — дребна, чернокожа и обезпокоително млада. — Не мисля, че мога да го направя.

— Доста е страшничко — съгласи се лаборантката и нежно потупа контузената ѝ ръка. — Но докторът иска резултатите бързо.

— Някой обади ли се на съпруга ми?

— Мисля, че му е съобщено, да.

— А на Лайза Кацман? — Мати се повдигна на лакти и без да иска избута възглавниците от двете страни на главата си. Болка, като от хиляди малки ножове, прониза ставите ѝ. Нямахше място по нея, което да не я боли. Проклетата въздушна възглавница почти ме уби, помисли си тя и разтри възпалената си челюст.

— Доктор Кацман ще ви чака, когато свършим тук.

Лаборантката, чието име, според картичката, окачена на гърдите ѝ, беше Норийн Алиуолия, изобрази слаба усмивка, докато оправяше възглавниците ѝ.

— Колко ще продължи това?

— Около четирийсет и пет минути.

— Четирийсет и пет минути?!

— Знам, че изглежда дълго време...

— То си е дълго време. Знаете ли какво е да си вътре в това нещо? Като че ли си погребан жив. — Защо ли й създавам проблеми? — почуди се Мати, мечтаейки за успокояващия глас на приятелката си Лайза, спокоен и разумен, той я утешаваше още от детството им.

— Вие сте претърпели катастрофа. — Норийн Алиуолия й припомни търпеливо. — Изгубили сте съзнание. Получили сте сериозно сътресение на мозъка. MRI е необходим, за да се уверим, че няма никакви скрити хематоми.

Мати кимна и се опита да си припомни какво означаваше съкращението MRI. Нещо, свързано с магнитното изображение, каквото и да означаваше това. Модерно име за рентгеновите лъчи. Неврологът вече й го беше обяснил, докато идваше в съзнание в спешното отделение, но тя едва бе обърнала внимание, тъй като мозъкът й се опитваше да възстанови какво точно се бе случило. Главата й бучеше, в устата си имаше вкус на засъхнала кръв и изпитваше затруднение да си спомни точния ред на нещата. Всичко я болеше, макар да й съобщиха, че като по чудо няма счупени кости. И изведнъж вече я караха с носилка в приземния етаж на някаква болница — казаха й коя, но тя не помнеше — и тази млада жена, рентгеновата лаборантка с мелодичното име Норийн Алиуолия, която изглеждаше, сякаш току-що е излязла от университета, я помоли да легне на тясната маса и да си сложи главата в една кутия, подобна на ковчег.

Машината MRI приличаше на голям стоманен тунел. Заемаше по-голямата част от малката стая без прозорци, със сиви стени, лишени от каквито и да било украшения. На входа на тунела имаше правоъгълна кутия с кръгла дупка. Дадоха на Мати чифт тапи за уши — „Вътре става малко шумно“, обясниха й — а от двете страни на главата й сложиха възглавници, за да я крепят неподвижна. В ръката й поставиха един електрически звънец, за да го използва, ако почувства, че ще киха или кашля, или нещо друго, което може да попречи на работата на машината. Ако мръдне по време на процедурата, обясни й Норийн, рентгенът ще пропадне и ще трябва да започват всичко отначало. Затвори си очите, посъветва я Норийн. Мисли за нещо приятно.

Паниката я обзе почти веднага, щом главата на Мати бе поставена в кутията и капакът бе издърпан пред лицето ѝ до гърдите. Дори и със затворени очи, чувството беше като че ли лежи в гроб и се задушаваше. Тогава масата, на която лежеше, започна бавно да се плъзга навътре в дългия тесен тунел и тя се почувства като една от онези руски кукли: една кукла, вътре в друга и в трета. Мати разбра, че трябва да излезе от тази проклетата машина, по-лоша и от катастрофата, по-лоша и от въздушната възглавница, по-лоша от всичко, което бе преживяла в живота си. Трябваше да излезе или щеше да умре. Взе да крещи на лаборантката да ѝ помогне, забравила за звънеца, забравила за всичко освен за паниката си, докато Норийн не ѝ каза, че може да отвори очи. Тя започна да плаче, защото навсякъде я болеше, държеше се като бебе и никога в живота си не беше се чувствала толкова самотна.

А сега Норийн Алиуолия я молеше да остави настрана всичкия си страх и самота, и да го направи наново, докато Мати си мислеше, че по-скоро ще рискува да има вътрешен кръвоизлив в мозъка или каквото се таеше там, отколкото пак да мине през всичко това. Тя изпитваше таен страх от задушаване, от факта да бъде жива погребана. Не можеше да го направи. Нямахше да го направи.

— Ще ме извадите ли, ако пак се паникьосам? — чу се да пита. Какво ѝ ставаше? Луда ли беше?

— Просто натиснете звънеца. Веднага ще ви извадя. — Учудващо силните ръце на Норийн положиха обратно на масата раменете на Мати. — Опитайте се само да се отпуснете. Можете дори да заспите.

О, боже, о, боже, о, боже, мислеше си Мати, с плътно затворени очи, притиснала звънеца с лявата си ръка към разхлопаното си сърце, когато главата ѝ отново бе поставена в кутията, а капакът се плъзна над лицето към гърдите ѝ, потопа я в пълна тъмнина и жалко отчаяние. Не мога да дишам, мислеше си тя. Задушавам се.

— Е, от кога познавате доктор Кацман? — Норийн явно се мъчеше да я разсее.

— Винаги съм я познавала — отвърна Мати през здраво стиснати зъби и си представи доктор Лайза Кацман като луничаво дете. — Тя е най-добрата ми приятелка откакто бяхме тригодишни.

— Това е удивително — каза Норийн, а думите ѝ заглъхнаха, когато се отдалечи. — Сега ще пусна машината, Мати. Как си?

Не кой знае как, помисли си тя. Масата под нея се задвижи и я вкара в машината. Стой мирно. Стой мирно. Скоро всичко ще свърши. Четирийсет и пет минути. Това не е толкова много. Твърде много е! Почти час, за бога! Не мога да го направя. Трябва да изляза. Не мога да дишам. Задушavam се.

— Първата серия рентгенови лъчи ще започне сега — каза Норийн. — Ще звучи малко като конски тропот и ще продължи около пет минути.

— А после? — Продължавай да дишаш, каза си Мати. Стой мирно. Мисли си за нещо приятно.

— После ще има прекъсване за няколко минути и след това още рентгенови лъчи. Общо пет серии. Готова ли сте?

Не, не съм готова, безмълвно изкрещя Мати при звука на идващите от далечината коне. Интересно е, откри, че си мисли тя, а паниката ѝ временно отстъпи пред силното трака-трак, трака-трак на черно-белите жребци, препускащи към нея иззад плътно затворените ѝ очи. Черно-бели, замисли се Мати. Нещата рядко са черно-бели, само различни нюанси на сивото. Къде беше чула това?

Катастрофата, сети се тя, озовала се внезапно пак в колата, безпомощно наблюдаваща как се отклонява в насрещното движение. Черното и бялото се сблъскаха. Различни нюанси на сивото. Какво беше мислила?

— Добре ли си, Мати?

Мати промърмори, като се мъчеше да си представи, че капакът на кутията не е на сантиметри от носа ѝ. Имам много място, каза си. Лежа на един празен, светъл, пясъчен плаж на Бахамите, очите ми са затворени, океанът докосва краката ми. А сто коня галопират насреща ми и се канят да ме погребат жива под пясъка, помисли си, когато втората серия рентгенови лъчи започна. Стой мирно. Стой мирно. Звънецът е в ръката ти. Можеш да го натиснеш по всяко време. Мисли позитивно. Мисли спокойно. Ти си на плаж на Бахамите. Ти си на една маса в някаква болница насред Чикаго. Правят снимки на вътрешността на главата ти. Какво ли ще кажат като открият, че е празна?

Не мога да дишам. Задушavam се. Трябва да изляза оттук.

Мисли позитивно. Мисли, че си лежиш в леглото. Не, това не е добре. Кога за последен път се почувства сигурно и безопасно в леглото си? Не и откак бях малко момиче, каза си Мати и моментално си се представи: едно дете със сериозно изражение, лежащо под синьо-белия си юрган, баща ѝ седи до главата ѝ, опрян с гръб на таблата на леглото, четете от любимите ѝ приказки за лека нощ.

— Това е всичко за тази вечер — чува го да казва, целува я по челото, мустаците му леко боцват нежната ѝ кожа.

— Ще стоиш ли при мен, докато заспя? — задаваше тя един и същи въпрос всяка вечер.

И всяка вечер той отговаряше:

— Вече си голямо момиче, няма нужда да стоя при теб. — Даже и когато се настаняваше в краката ѝ, дори когато майка ѝ го викаше, застанала на вратата, нетърпеливо скръстила ръце и той все пак сядаше на леглото в краката ѝ, докато заспи, независимо колко време му отнемаше това.

— Започва третата серия — обяви Норийн.

Колко ли време бе изминало? — почуди се Мати и се канеше да попита на глас, но я спря звукът на новите коне. Този и още един звук. Трясък, като че ли някой удряше с чук по тавана на тунела. Как се предполагаше, че ще заспи, ако продължаваха така силно да удрят?

Звукът ѝ напомни за времето, когато правеше ремонт на кухнята. Работниците къртеха старите шкафчета и ги заменяха с по-нови модели, а Джейк не се съгласяваше да сменят старата електрическа печка с газова, както тя предпочиташе, оплакваше се от бъркотията, от това, че не може нищо да си намери, че не може да мисли при този непрестанен шум.

О, господи — Джейк! Тази сутрин в съда. Заключениемната му реч. Смехът ѝ, толкова неочакван, толкова неуместен. Изражението върху лицето на Джейк. Съдията удря с чукчето си и неприятният звук заглушава шума от рентгеновия апарат. Толкова силен. Трябваше ли да бъде толкова силен? И тази вибрация в ушите ѝ, като рояк досадни пчели, само дето беше по-лошо, защото пчелите сякаш бяха вътре в нея, сякаш бръмчаха неистово в черепа ѝ, отчаяно търсеци изход навън.

— Скоро ли ще свърши? — попита Мати, след като конете се оттеглиха и вибрациите престанаха.

— Минаха три. Остават две. Справяш се чудесно.

Само още няколко минути, Мати, чу баща си да казва. Справяш се чудесно.

Кога ще мога да го видя? — нетърпеливо попита детското ѝ гласче.

Ей... сега. Баща ѝ отстъпи назад от триножника си насред недовършеното приземие, гордо изправен, а тя се втурна към него.

Мати дълго и упорито се взираше в портрета, над който баща ѝ бе работил цели седмици и отчаяно се мъчеше да не издаде разочарованието си. Картината изобщо не приличаше на нея.

Какво мислиш?

Мисля, че трябва да се придържаш само до продаването на застраховки, разнесе се отнякъде гласът на майка ѝ. Мати дори не я бе чула да идва по стълбите.

Мисля, че е красива, каза тя, моментално заставайки в защита на баща си.

Какво стана с тази картина? — почуди се сега Мати. Дали баща ѝ не я беше взел със себе си, когато внезапно напусна работата си и града? Тя почти се разплака, но навреме спря, преди да е провалила изследването и да започнат всичко отначало. Ето какво бих искала да направя с живота си. Да започна всичко отначало. И този път да го направя както трябва. Да си намеря баща, който няма да ме напусне. Да си намеря майка, която да предпочита хора пред кучета. Да си намеря съпруг, който да ме предпочита пред другите жени. Да открия нещо в мен, което някой друг би могъл да обича.

— Ето. Номер четири.

Почти свърши, каза си Мати, щом почнаха засилващите се вибрации от четвъртата серия рентгенови лъчи. Чувстваше се така, като че ли си сдържа дъха под водата, сякаш дробовете ѝ всеки момент щяха да избухнат. Тя си се представи, прегърбена над ръба на басейна, в очакване да мине изтръпването на крака ѝ. Какъв странен ден, помисли си сега и си припомни как падна на килима, когато изтръпналият ѝ крак не можа да намери пода. Започна деня си с мисли как да убие мъжа си и го завърши като почти уби себе си. Без да се споменава междувременно оня малък епизод в съда.

Мати се зачуди дали Джейк ще я чака, когато я пуснат или вече си е събрал нещата и я е напуснал. Като баща ѝ, който беше напуснал

заради по-зелени пасбища. Заради места непознати. Защото е чудесен човек. Бог да ми е на помощ. Трябва да се махна оттук, помисли Мати, преди напълно да се побъркам.

— Последната.

Мати си пое дълбоко дъх, но тялото ѝ остана неподвижно. Преждевременно мъртвешко вкочаняване, каза си тя, съвършено подходящо да бъдеш погребан жив. Тя се стегна за приближаването на галопиращия табун, в очакване на трясъците над и около главата ѝ и в страх от идващите вибрации.

Дали Джейк е тук? — чудеше се Мати. Дали са успели да се свържат с него? Как ли е реагирал на вестта за катастрофата ѝ? Беше ли го грижа изобщо? Облекчение ли е почувствал, или разочарование, когато е разбрал, че все още е жива?

Вибрациите изпълниха устата ѝ, проникнаха в зъбите ѝ като зъболекарска бормашина. Тя скоро щеше да натроши зъбите ѝ и да атакува корените им, да пробие дупка във венците ѝ и да проникне направо в мозъка. Ставаше дума за скрити хематоми. Не можеше да допусне това да се случи. Трябваше да се махне. Трябваше да се махне сега. Не я интересуваше, че мъчението почти беше свършило или че рентгеновото изследване ще се провали. Трябваше да излезе от тази проклетата машина. Да се махне веднага.

— Това е. Свършихме — обяви Норийн Алиуолия и Мати усети как машината изплюва тялото ѝ, а капакът на ковчега се повдига от главата ѝ. Пое си въздух с нетърпението и настървението на новородено.

— Беше чудесна — каза ѝ Норийн Алиуолия.

— Така, кажи ми какво точно се случи — говореше ѝ Лайза Кацман с дълбок и силен глас, неочаквано контрастиращ със слабата ѝ фигура, подобна на птичка. Къса кестенява коса обрамчваше тясното ѝ овално лице, нашарено от лунички; носът ѝ бе силно извит в тънкия си край; устата ѝ бе закривена надолу в естествена гримаса, така че само очите ѝ разкриваха кога се усмихва. Тя седеше отстрани на болничното легло на Мати, облякла бяла престилка над черните си панталони и пуловер, панталоните, вкарани във високите ѝ до коляното черни кожени ботуши. Бе изобразила най-добрата си докторска физиономия,

но Мати можеше да забележи загрижеността, струяща от меките кафяви очи на приятелката ѝ.

— И аз бих искала да зная. — Мати намести тънката възглавница зад гърба си и се вторачи в картината с цветя на бледозелената стена зад главата на Лайза.

— Казала си на невролога, че кракът ти е изтръпнал?

— Да. Това беше най-проклетото нещо. Не можах да почувствам педала на спирачките. Натисках там, където знаех, че е, но не усещах нищо. Беше отвратително.

— Случвало ли ти се е и преди?

— Случи се по-рано през деня. Не можах да усетя пода и паднах. Джейк тук ли е?

— Беше. Трябваше да се върне на работа.

— Как изглеждаше?

— Джейк? Чудесно. Загрижен за теб, разбира се.

Разбира се.

— И така, днес следобед и сутринта, само тогава ли ти се е случвало подобно нещо?

— Е, не. И преди ми се е случвало. Знаеш как понякога кракът на човек изтръпва. — Гласът ѝ замря. Защо Лайза ѝ задаваше тези въпроси? — На къде клониш?

— Колко пъти? — попита Лайза, без да обръща внимание на въпроса ѝ, с извити надолу устни, но очите ѝ все още се усмихваха, опитваше се да представи нещата като рутинни въпроси. — Веднъж седмично? Всеки ден?

— Може би по няколко пъти седмично.

— И от кога продължава това?

— Не знам. Май от два месеца.

— Защо никога преди не си споменавала за това?

— Не мислех, че трябва да се безпокоя. Не мога да ти звъня за всяко дребно нещо.

Лайза я погледна по начин, който казваше — от кога?

— Не разбирам какъв е проблемът — продължи Мати. — Нима не им изтръпват на всички хора краката понякога?

— Днес за първи път ли падна?

Мати кимна енергично. Започваше да чувства нарастващо неудобство от разговора, не искаше да продължават. Къде беше Лайза

Кацман, приятелката ѝ? Лайза Кацман, лекарката, започваше да ѝ ходи по нервите.

— Някой свърза ли се с Ким?

— Джейк ѝ се обади. Ще я доведе по-късно да те види. Той мисли, че е по-добре тя да остане при майка ти, докато се върнеш вкъщи.

— При майка ми ли? Горкото дете. Никога няма да ми прости.

— Няма да останеш тук толкова дълго, че да те намрази. Джейк ми каза, че си се смяла на глас по средата на обръщението му към журито — каза Лайза, сякаш едната мисъл естествено следваше от другата.

— Той ти каза това? О, господи, беше ли много разстроен?

— Мислех, че си решила да не ходиш в съда. — Изражението на лицето на Лайза говореше: Защо ми искаш съвет, ако няма да се съобразяваш с него?

Не можах да устоя, отвърнаха очите ѝ и разговорът продължи безмълвно няколко секунди, нямаше нужда от думи.

— Защо се смя? — внезапно попита Лайза.

— Не знам — откровено призна Мати. — Просто някак от само себе си стана.

— Мислеше ли си за нещо смешно?

— Не и за нещо, което да се сецам.

— Просто взе да се смееш?

— Да — съгласи се Мати. — Защо? Какво общо има това?

— Случвало ли ти се е по-рано?

— Какво да ми се е случвало по-рано?

— Да се смееш без причина. Или да плачеш. Някакви реакции, които нямат връзка с конкретната ситуация.

— Случвало ми се е няколко пъти — отвърна Мати и при спомена за сълзите си на стълбите на Института по изкуствата почувства, че се носи и клатушка по течението, като балон, който бавно изпуска въздух.

— В последните два месеца?

— Да.

— А ръцете ти? Там усещаш ли изтръпване?

— Не. — Тя направи пауза. — Е, понякога имам проблеми с ключовете.

— Какви проблеми?

— Невинаги искат да влязат в ключалката.

Лайза погледна разтревожено и се опита да прикрие това, като взе да покашля в шепата си.

— Някакви проблеми с преглъщането?

— Не.

— Има ли нещо, което не ми казваш?

— Какво например? — попита Мати. — Знаеш, че ти казвам всичко. — Тя пак спря и отметна няколко невидими косъма от челото си. Беше казала на Лайза всичко за последната авантюра на Джейк. — Мислиш ли, че това може да е свързано със стреса?

— Би могло. — Лайза се наведе и взе ръцете на Мати в своите. Опита се да разтегне устни в усмивка. — Нека почакаме, докато излязат резултатите от MRI.

— И тогава какво?

Лайза изопна рамене и възприе възможно най-професионално държане.

— Нека вършим всичко едно по едно, става ли?

Но усмивката в очите ѝ бе изчезнала. Останала беше само гримасата.

Два дни по-късно Джейк взе Мати от болницата. Тя се губеше в дънките и памучния пуловер, които го бе помолила да ѝ донесе от къщи — толкова бе слаба, наранена и крехка в движенията си, че той се притесняваше да не припадне, преди да я е отвел до колата. Разбра, че му е неудобно да я вижда такава, не защото ѝ съчувстваше за болката — част от него все още ѝ беше толкова ядосана, че се радваше на болката ѝ — по-скоро защото слабостта бе форма на зависимост, а той не искаше Мати да е зависима. Не и от него. Повече не.

Джейк трепна при тази егоистична мисъл и изчака, докато санитарят помогне на Мати да стане от количката, с която я бе извел до фойето, както изискваше болничният правилник. Мати се усмихна по един колеблив и символичен начин, който само подчерта мъчителното ѝ състояние и се затътри към него. По бузите ѝ имаше бледоморави петна, а големи жълти кръгове обрамчваха очите ѝ, подобно на старомодни монокли. Джейк знаеше, че той трябва да е този, който да ѝ помогне, който да ѝ шепне окуражителни думи на ухото, но всичко, което успя да направи, беше една уморена усмивка и няколко неуместни думи за това, колко добре изглежда за жена, чиято кола се е намачкала като хармоника.

Джейк покорно хвана Мати за лакътя, нагласи си походката според нейната и бавно я изведе през предния вход на болницата. Мати незабавно вдигна трепереща ръка към очите си, за да ги заслони от силната светлина на обедното слънце.

— Почакай тук — каза ѝ Джейк от върха на стълбите. — Ще докарам колата.

— Мога да дойда с теб — предложи тя със слаб глас.

— Не. Така ще стане по-бързо. След секунда идвам. Колата е ей там. — Той неопределено посочи към паркинга. — Веднага се връщам.

Джейк бързо тръгна към паркинга, с глава, приведена срещу студения есенен вятър, намери тъмнозеленото си БМВ, качи се и подаде на служителя предварително приготвената сума. Докато се

върне, след не повече от две минути, Мати бе успяла да слезе по стълбите и го чакаше отстрани на пътя. Подчертаваше своята независимост, даваше му да разбере, че може сама да се грижи за себе си. Добре, помисли си той. Точно това искаме.

Интересно, защо ли изпитваше такова голямо съчувствие към един убиец като Дъглас Брайънт и абсолютно никакво към жена си? Не можеше ли да надмогне своя гняв от ексцентричното ѝ поведение и да демонстрира малко искрена загриженост за здравето ѝ? Явно, тя също бе толкова озадачена от случилото се, колкото и той, въпреки че фактически не бяха го обсъждали. А и какъв смисъл имаше да говорят за това сега? Всичко беше минало — свършено.

Както щеше да бъде техният брак до края на деня.

Той вече бе занесъл повечето от дрехите си при Хъни и бе преместил тоалетните си принадлежности в банята на долния етаж. Ким все още беше при майката на Мати. Докато си дойдеше утре, щеше вече да е излязъл. Разбира се, щеше да изчака няколко дни преди напълно да напусне, докато Мати позакрепне и той се почувства спокоен, че може да се справя сама. Щеше да поговори с Ким по-късно, да ѝ обясни причините за напускането си, да се опита да я убеди, че неговият случай е основателен. Джейк се засмя, приближи колата до тротоара пред Мати и изтича да ѝ отвори вратата. Щеше да е много по-трудно да спечели Ким, отколкото което и да е жури. Тя беше сто процента дъщеря на майка си. Той се съмняваше дали изобщо има някакъв шанс.

— Пази си главата — предупреди я, докато ѝ помагаше да се качи в колата.

— Добре съм — отвърна тя.

Добре е, повтори си Джейк с облекчение. Нямаше счупени кости, осакатяващи рани или контузии, които да не могат да минат до края на следващия месец. MRI-изследването не показва никакви вътрешни кръвоизливи, тумори, или нередности от какъвто и да е характер. „В главата ми няма съвсем нищо“, смееше се Мати по телефона, видимо облекчена, а звукът от смеха ѝ събуждаше горчивия спомен за сцената, която бе направила.

— Уморена ли си? — попита я той, докато завиваше по улицата, насочвайки се към Лейкшор Драйв.

— Малко.

— Може би трябва да поспиш като се върнем.

— Може би.

Не казаха нищо повече докато не стигнаха Шератон Роуд в Еванстън. Как се върза да живее толкова далече? — запита се Джейк като местеше очи от внушителните къщи вляво към студените води на езерото Мичиган вдясно. Той разсеяно погледна часовника си и с изненада установи, че беше почти два часа. Почуди се какво ли прави Хъни и дали и тя се чуди същото за него.

— Мислиш ли, че знае? — Отново го бе попитала Хъни оная нощ. — За мен — добави тя ненужно, понеже той не й отговори. — Мислиш ли, че затова го направи? От злоба?

Той поклати глава. Кой знае защо жените правят това или онова?

— Тя е много хубава.

— Предполагам — каза той.

— Какво ще правим като излезе от болницата? — попита Хъни, излегната до него в леглото.

— Какво ще правим сега? — попита Мати, седнала до него на предната седалка на колата.

— Какво? — Джейк откри, че стиска кормилото толкова силно, че пръстите му се схванаха. Мати наистина можеше да чете мисли. Тя влизаше в мозъка му когато си поискаше и вадеше дори и случайните мисли, които му минаваха. Трябваше да внимава повече. Дори и мислите му не бяха в безопасност.

— Ще се връщаш ли в офиса, след като ме оставиш?

— Не — отвърна той. — Нямах намерение.

— Това е добре — каза тя просто. Нямахше: „О, моля те, не оставай заради мен“. Нито: „Наистина, не е нужно“. Без фалшиви излияния. Без слова, които тя си мислеше, че той иска да чуе.

Мати не би го облекчила с нищо.

— Поздравявам те отново — обади се тя тихо, забола очи в скута си. Беше му се обадила от болницата в офиса скоро след произнасянето на присъдата. Само двайсет и седем часа след като журито се беше оттеглило, за да размисли, Дъглас Брайънт бе свободен човек, а Джейк Харт — звезда. „Чух добрите новини — беше се осмелила да каже плахо. — Исках да те поздравя.“ Тогава бе пренебрегнал поздравленията й, така смяташе да постъпи и сега.

— Съжалявам... — започна тя.

— Недей — прекъсна я той.

— ... за сцената, която предизвиках.

— Това свърши.

— Не знам какво ми стана.

— Вече няма значение.

— Лайза мисли, че може да има медицинско обяснение.

— Медицинско обяснение? — Джейк усети как в гърлото му се надига яд, който направи гласа му подигравателен. Как смееше Мати да търси медицинско оправдание за ужасното си поведение? — И таз добра.

— Ти все още си ядосан — изтъкна очевидното тя.

— Не. Не съм. Забрави го.

— Мисля, че трябва да поговорим за това.

— Какво има да се говори? — попита Джейк, а голямото БМВ взе да му се струва тясна клетка. Необходимо ли беше винаги да започва нещата на места, където той не можеше просто да стане и да се махне? Затова ли Мати често изчакваше да се качат в колата и да почне тези разговори? Защото тогава *той не можеше да напусне?*

— Трябва да знаеш, че никога не бих те притеснила така нарочно.

— Така ли? — каза Джейк и почувства как нещо го помита, въпреки добрите му намерения. — Защо дойде в съда, Мати?

— А ти защо ме помоли да не идвам? — парира го тя.

— Възразявам — произнесе той. — Това няма отношение и е спорно.

— Съжалявам — бързо се извини Мати. — Не се опитвам да те дразня.

Няма нужда да се опитваш, помисли си Джейк, но не го каза. Реши, че е най-добре да не казва нищо, докато не се приберат вкъщи. Пресегна се да включи радиото и с крайчеца на окото си забеляза как Мати трепна. Медицинска причина за това, че го постави в неудобно положение в съда, ядосваше се той. Не можеше толкова бързо да надмогне нещата.

Тя забеляза, че дрехите му ги няма, едва след като подремна.

Той я чуваше как ходи над главата му, отваря и затваря шкафчета, издърпва чекмеджета. Представи си как озадаченото ѝ изражение размества иначе спокойните ѝ черти, прави бръчки на челото ѝ, изкривява нежната извивка на устните ѝ.

— Джейк? — чу я да вика, стъпила на стълбите.

Той седеше на по-малкия от двата тъмночервени кожени дивана в кабинета си и гледаше елегантната камина с мраморна рамка, оградена от двете страни с вградени етажерки; книгите бяха стройно подредени по азбучен ред, на една страна художествената литература, на друга — биографии и правни текстове. Разнообразни университетски дипломи висяха на дървената ламперия на стените; върху дървения под бе проснато островърхо килимче с флорални мотиви в сини и розови нюанси. В далечния край на стаята, срещу една стена с прозорци, гледащи към широката улица с два реда дървета, стоеше бюрото му — специална поръчка, ръчно резбован дъб — което даваше подслон на компютър от последното поколение. Общо взето, стаята бе едновременно практична и удоволствие за окото, стая, в която да работиш или да си почиваш. Мати бе свършила добра работа с нея. Би трябвало да я използва повече, помисли Джейк, борейки се с нежелателни пристъпи на вина.

Невинен! — прииска му се да скочи и извика. Аз съм невинен. Невинен. Невинен.

— Какво става, Джейк? — попита Мати от вратата.

Той обърна глава към нея с облекчение, а неволното трепване наруши иначе спокойното му държане, което беше репетирал откакто Мати отиде да си легне преди няколко часа. Трябваше ли да изглежда толкова дяволски уязвима? — зачуди се, като се стараеше да не се визира в отоците под очите ѝ. От съня раните ѝ бяха станали по-тъмни, драскотините по лицето и врата — по-дълбоки. Вероятно сега не му беше времето. Може би трябваше да почака, докато тя напълно се възстанови, или поне докато ѝ изчезнат раните.

Само че дотогава щеше да е изминал още един месец. Месец, през който да се чувства виновен, самотен, хванат в капан и обиден и дотогава сигурно още нещо щеше да изскочи. Нещо, което да го задържи тук. А той не можеше да рискува. Ако останеше, щеше да се задуши. Ако не напуснеше, и то сега, щеше да умре. Беше точно толкова просто.

В определен смисъл странният изблик на Мати в съда бе всяко зло за добро. Това най-накрая му бе дало куража да направи каквото трябваше. Не би трябвало да се чувства виновен. Той просто огласяваше онова, което и двамата си мислеха от години.

Джейк стана и с жест предложи на Мати да седне, но тя отрицателно поклати глава, предпочете да стои права. Упорита както винаги, помисли си той. И жилава. По-жилава от него. Тя щеше да се оправя.

— Къде са всичките ти неща? — попита го.

Джейк потъна обратно на мястото си, кожата поскръцна, докато се опитваше да се намести удобно. Мати може и да нямаше нужда да седне, но той определено имаше.

— Мисля, че е най-добре да се изнеса — чу се да казва.

Цветът се дръпна от лицето ѝ и това още повече подчерта контрастните петна, нашарили кожата ѝ, така че тя заприлича на портрет на един от онези немски експресионисти, по които бе тъй луда.

— Ако е заради онова, което се случи в съда...

— Не е заради онова, което се случи в съда.

— Извиних ти се...

— Не е заради това.

— За какво е тогава? — попита тя, едва движейки устни, с безизразно лице.

— Не става дума за вина. Никой не е виновен — каза той в опит да намери своето място в сценария, който бе репетирал от седмици.

— За какво е тогава? — повтори тя.

Джейк видя как тялото на Мати се прегъна към стената, сякаш да я използва за опора. Дали нямаше да припадне?

— Не мислиш ли, че трябва да седнеш?

— Не искам да сядам — отвърна тя, изплювайки всяка дума в пространството помежду им. — Не мога да повярвам, че предприемаш това точно сега.

— Не си тръгвам веднага. След няколко дни. — Той проследи движенията ѝ: тя махна с ръка сякаш да отхвърли думите му и тръсна глава.

— Аз току-що се върнах от болницата, за бога. Претърпях автомобилна катастрофа, в случай че си забравил. Даже дишането ми е

болезнено.

И моето дишане е болезнено, на Джейк му се искаше да извика. Вместо това каза:

— Съжалявам.

— Ти съжаляваш?

— Бих желал нещата да бяха по-различни.

— Това е очевидно — каза Мати с насмешка, а контузената ѝ ръка подръпваше косата от върха на главата ѝ с такава сила, че Джейк си помисли, че може да я отскубне.

— Така, дай да видим дали съм те разбрала правилно — започна тя, без да му дава възможност да се намеси. — Напускаш ме, но това няма нищо общо със сцената, която направих в съда, вероятно тя само е ускорила нещата. Никой не е виновен и това няма нищо общо с вината. Не е ли така? И ти съжаляваш, че се налага да ми го кажеш веднага след връщането ми от болницата, знаеш, че моментът изобщо не е подходящ, но за толкова нещо никой момент не е подходящ. Как се справям дотук? О, да, от години не сме били щастливи, поначало се оженихме само заради Ким, дадохме от себе си каквото можахме и в тези петнайсет години няма за какво да съжаляваме. Би трябвало да се чувстваме горди, не тъжни. Не е ли така? Това ще бъде чудесно и за двамата ни. Всъщност, ти вероятно ми правиш услуга. — Тя млъкна за малко и изви едната си вежда. — Какво ще кажеш? Мислиш ли, че налучках?

Джейк изпусна дълбока въздишка, но не каза нищо. Беше глупак да си мисли, че ще излезе невредим от този разговор. Мати щеше да си получи полагаемото парче плът. Докато дойдеше време да си излезе от предната врата, той щеше да е толкова пребит и наранен, колкото и тя.

Мати отиде до камината и се наведе към нея, с гръб към него.

— При своята малка приятелка ли се местиш?

Джейк усети как тялото му се вледенява.

— Какво?

— Мисля, че ме чу.

Той погледна към прозореца, без да е сигурен какво да отговори. Какво ставаше? Дори и избликът на Мати бе някак си очакван. Но не и това. Това не беше част от сценария. Какво трябваше да ѝ каже? Колко трябваше да ѝ каже? Колко, в действителност, искаше да узнае тя? Колко вече знаеше?

— Не съм сигурен, че те разбирам — произнесе запъвайки се той.

Мати се обърна с пламнали очи, готова за битка.

— О, моля те — каза тя. — Не обиждай моята интелигентност. Мислиш, че не знам за последната ти приятелка ли?

Как би могла да знае? — мислеше си Джейк и се чудеше на себе си — как можа да се яви на тази среща толкова неподготвен. Не трябваше ли добрият адвокат винаги да си приготвя домашното? Нима той не седна на масата на преговорите, съобразил всички факти по случая, така че да няма неприятни изненади? И все пак, как би могла Мати да знае? Дали просто не се преструваше? Трябваше ли да продължава да се прави, че не разбира? Да й каже, че блъфира?

— Как разбра? — попита той, избирайки пълното разкриване.

— По същия начин, по който винаги разбирах. — Тя тръсна глава с отвращение. — За толкова умен адвокат, понякога си ужасно глупав.

Джейк усети как настръхва.

— Надявах се да не изпадаме в лични нападки — каза.

— Не лични? Напускаш ме заради друга жена и мислиш, че това не е лично?

— Надявах се да не се обиждаме. Че бихме могли да си останем приятели — предложи плахо.

— Искаш да бъдем приятели?

— Ако е възможно.

— Че кога изобщо сме били приятели? — запита Мати със скептичен глас.

Той погледна към пода, забил поглед в дъгите и извивките на тъмното дърво.

— Това не ти ли говори нещо? — попита я.

— Не. Какво би трябвало да ми говори?

— Мати — започна Джейк, но спря. Какво щеше да каже? Тя беше права. Те никога не са били приятели. Защо изобщо да започват сега? — От кога знаеш?

— За тази? Не от дълго. — Тя сви рамене, трепна, отиде до прозореца и се загледа навън. — Между другото, как беше стаята в „Риц Карлтън“? Той винаги е бил един от любимите ми хотели.

— Следила ли си ме?

Мати се засмя рязко и ядосано, звукът изскърца във въздуха като от ноктите на котка и остави почти видими следи.

— Това няма отношение и е спорно — отвърна раздражено тя, използвайки собствените му думи като оръжие срещу него.

— Какво смяташе да правиш по този повод?

— Не бях решила.

Настана продължителна пауза, през която никой от двамата не проговори. И така, тя знаеше всичко за авантюрата му. Джейк се почуди дали Мати е забелязала Хъни в съда и дали това е предизвикало изблика ѝ. Толкова ли бе отмъстителна? Или наистина смехът ѝ беше спонтанен, както тя твърдеше и толкова обезпокояващ за нея, колкото и за него? Джейк разбра, че не знае и трепна от някаква вътрешна болка. Той изобщо не познаваше съпругата, която имаше от петнайсет години.

— Може би подсъзнанието ти е било решило — каза Джейк просто.

— Може би — съгласи се тя тихо и бавно се обърна към него, фигурата ѝ се очертаваше на фона на помръкващата дневна светлина. Но дори и на тази светлина той забеляза, че гневът е изчезнал от очите ѝ. Внезапното му напускане бе омекотило чертите ѝ и отпуснало стегнатата линия на раменете. Изглеждаше по-дребна, по-болезнено уязвима от когато и да било. — И така, свърши се — бе всичко, което каза.

Джейк не беше сигурен какво предизвика рязката промяна в отношението ѝ, дали бе разбрала, че той е прав, или че нищо не може да се постигне с този спор, или просто нямаше сили за повече разправи. Вероятно и тя, като него, бе благодарна, че най-накрая всичко се разкри и всеки може да си продължи живота. Тя беше още млада. Беше безспорно красива, дори и покрита с рани. Той се извърна, поразен от неочакваната възбуда в слабините си. Какво му ставаше, за бога? Нали тъкмо това, на първо място, ги въвлече в тази каша?

— Мисля, че трябва да си тръгнеш сега — каза Мати.

— Какво? — Джейк бе объркан от неочаквания обрат на събитията, умът му се мятеше и въртеше като лодка, подхваната от внезапен водовъртеж. Не ѝ ли каза вече, че ще остане още няколко дни, докато се почувства по-силна? Не ѝ ли показа, че въпреки всичко, той

все още бе готов да се покаже отговорен, грижовен и благороден? Как можеше да го отпраща така?

— Няма причина да оставаш — каза му Мати прозаично. — Аз ще се оправя.

— Защо да не остана до утре... — започна той.

— Бих предпочела да не го правиш. Наистина, няма нужда.

Няколко секунди Джейк остана абсолютно неподвижен, после се изправи, само за да се намери неподвижен в средата на стаята, без да е сигурен какво се очаква от него в този момент, дали да се придържа към своя план и да настоява да остане, дали да махне с ръка и да излезе, дали да целуне Мати за сбогом.

— Сбогом, Джейк — каза му Мати равнодушно, отново проникнала в главата му и взела решението вместо него. — Ти постъпваш правилно — изненада го тя. — Може би не поради правилната причина. Но това е правилното нещо.

Джейк се усмихна, разкъсван между противоположните пориви да я вземе в прегръдките си или да почне да подскача от радост. Всичко свърши, той беше свободен и, като се изключат няколко напрегнати минути, беше минало сравнително безболезнено, дори леко. Разбира се, това бе само началото. Не бяха и започвали да говорят за пари, за подялба на имуществото. Кой можеше да каже какво ще стане, щом бъдат включени адвокатите?

Адвокатите, мислеше си, докато напускаше стаята и прекосяваше голямото централно фоайе към предната врата. Определено гадна пасмина.

— Ще ти се обадя утре — каза той, а Мати, само на няколко крачки зад него, скочи напред да му отвори вратата, сякаш бе гост в дома ѝ и при това нежелан гост. Още преди да е стигнал до колата си, Джейк чу предната врата да се затваря зад него.

8

— Какво искаш да кажеш, че просто го пусна да си иде? Луда ли си?

— Добре съм, Лайза. Нямахте причина да остава.

— Нямахте причина да остава ли? — Лайза отметна един заблуден кичур коса от челото си. Мати разбра, че жестът изразява негодувание повече от нея, отколкото от косата ѝ, която винаги изглеждаше идеално. — Какво ще кажеш за това, че претърпя сериозна автомобилна катастрофа, получи мозъчно сътресение и днес, току-що, се върна от болницата?

— Мога да се справя.

— Можеш да се справиш — повтори Лайза сковано и стана от мястото си в кухнята да си сипе още една чаша кафе. Бе дошла с колата си до Еванстън да провери как е Мати, веднага след работа и дори още носеше бялата си лекарска престилка над тъмносините панталони и пуловер. Мати направи кана с кафе, размрази малко кифлички с банани и боровинки и спокойно обяви пред ужасената си приятелка, че двамата с Джейк са решили да се разделят.

— А ако паднеш? — питаше Лайза, небезоснователен въпрос, като се има предвид, че от тръгването на Джейк, Мати бе претърпяла едно почти падане, но нищо не каза на Лайза.

— Ще стана — отвърна тя.

— Не ме баламосвай.

— Не се тревожи.

— Не ставай глупава.

Мати почувства неочакваното мъмрене така остро, като че ли я плеснаха през ръцете. От болката в очите ѝ изскочиха ядни сълзи. Лайза Кацман може и да изглеждаше като крехко врабче, но имаше нокти на орел.

— Страхотен подход към болните, докторе. Така ли говориш на всичките си пациенти?

Лайза скръсти кокалести ръце пред малките си гърди, прехапа едната си тънка устна и дълбоко въздъхна.

— Говоря ти като на приятелка.

— Сигурна ли си?

Лайза Кацман се върна на масата без кафето си. Седна и взе ръцете на Мати в своите.

— Добре, признавам, че интересът ми е не само личен.

— Ето това не мога да разбера — каза Мати, без да е убедена, че наистина иска да навлиза в темата, особено сега. — Неврологът каза, че MRI-изследването е чисто. Нищо ми няма.

— Изследването беше чисто — съгласи се Лайза.

— Нищо ми няма — повтори Мати в очакване и приятелката ѝ да го потвърди.

— Искам да минеш още един преглед.

— Какво? Защо?

— Просто за да съпоставим някои неща.

— Какви неща? Какъв преглед?

— Нарича се електромиограма.

— Какво е това?

— Електромиограмата проверява електрическата активност на мускулите — започна Лайза, — и, за съжаление, за тази цел се налага с игли да се вкарват електроди направо в мускулите, което може да е малко неприятно.

— Малко неприятно?

— Когато се вкарват иглите в мускулите се чува пукане, както когато печеш пуканки — обясни Лайза. — Малко е смущаващо.

— О, нима? Мислиш ли? — попита Мати, без дори да се опита да прикрие сарказма си.

— Смятам, че можеш да се справиш.

— Смятам да го пропусна.

— Според мен, трябва да си помислиш.

Мати потри нос в опит да прогони главоболието, което взе да расте в слепоочията ѝ. Този разговор ѝ харесваше дори по-малко от предишния с Джейк. Все повече ѝ се искаше да е на стълбите на Института по изкуствата с Рой Крофърд и неговата голяма развратна глава.

— Какво става, Лайза? От каква ужасна болест мислиш, че страдам?

— Не знам дали ти има нещо — отговори Лайза с равен глас, който не подсказваше нищо. — Просто се презастраховам, защото си ми приятелка.

— Просто се презастраховаш — повтори Мати.

— Искам да елиминирам някои възможни мускулни нередности. Нека да уредя нещо за следващата седмица, става ли?

Мати усети огромна вълна на умора да залива тялото ѝ. Не ѝ се спореше. Нито със съпруга си, нито с най-добрата си приятелка. Искаше само да пропълзи в леглото си и да приключи ужасния ден.

— Колко време продължава този преглед?

— Около час. Понякога и по-дълго.

— Колко по-дълго?

— Може да отидат два, дори три часа, но рядко.

— Два-три часа?! Искаш да седя там и да позволя на някакъв садист да ми боде мускулите с електроди два-три часа?

— Обикновено отнема само час — повтори Лайза. Опитваше се да звучи окуражително, но се чувстваше окаяно.

— Това е някаква лоша шега, нали?

— Не е шега, Мати. Не бих те молила да го направиш, ако не смятах, че е важно.

— Ще си помисля — произнесе Мати след дълга пауза, по време на която нарочно не мислеше за нищо.

— Обещавах ли?

— Не съм дете, Лайза. Казах, ще си помисля. И точно това ще направя.

— Разстроих те — меко каза Лайза. — Съжалявам. Не исках.

Мати кимна. Чувстваше се така безпомощна, както в минутите преди катастрофата, сякаш пак бе затворена в летящата кола и не можеше да намери спирачките. Нямахше начин да спре, не можеше да забави. Независимо какво правеше, независимо какви усилия полагаше, щеше да катастрофира и да изгори.

Запали огъня в мен. Запали огъня в мен.

— Искаш ли да поговоря с Джейк? — попита Лайза.

— Определено не искам да говориш с Джейк — остро отвърна Мати и отново я обзе гняв. — Защо да говориш с него?

— Просто за да поддържаме връзка.

— Той избра да прекъсне връзките, забрави ли?

— Копелето — изръмжа Лайза.

— Не — възрази Мати, после добави: — Е, да. — Засмя се и изпита благодарност, че и Лайза се смя с нея. Щом Лайза се смееше, нещата не бяха толкова лоши, колкото ѝ внушаваше. Нямаше да се окаже нищо сериозно. Нямаше да се наложи да мине през този противен преглед, където да ѝ вкарват игли направо в мускулите, така че те да пукат като пуканки, а дори и да отидеше, резултатите щяха да са добри, като предишните от MRI.

— Хрумна ми нещо — обяви Лайза. — Какво ще кажеш да остана да спя тук тази нощ?

— Какво? Отвратителна идея.

— Хайде де. Фред може да се оправи с момчетата за една нощ. Ще стане като пижамените купони, които си правехме като тийнейджърки. Можем да си поръчаме пица, да гледаме телевизия, да си правим прически. Страхотно ще бъде.

Мати се усмихна на щедростта на приятелката си.

— Добре съм, Лайза. Наистина. Няма нужда да оставаш. Но ти благодаря. Оценявам предложението.

— Просто не ми харесва идеята да оставаш сама през първата нощ след завръщането ти от болницата, това е всичко.

— А какво, ако искам да съм сама?

— Искаш ли?

За момент Мати се замисли сериозно.

— Да — отвърна тя накрая, цялото ѝ тяло стенеше от болки. — Да, наистина така искам.

Къщата никога не бе изглеждала толкова голяма, толкова празна и тиха.

След като Лайза си тръгна, Мати взе да обикаля от стая в стая като в транс, гладеше с ръка бледожълтите стени, възхищаваше се на украшенията, сякаш виждаше всичко за първи път. Ето тук е трапезарията, достатъчно голяма, за да се настанят удобно дванайсет човека за вечеря — нещо, от което всяка току-що изоставена жена отчаяно се нуждае. А ето там е просторната всекидневна, обзаведена с

огромен бежов кожен диван, много подходящ за отрудения мъж в къщата, разбира се, само дето мъжът го нямаше вече в къщата.

Къде си ти, Джейк Харт? — зачуди се Мати, нищо че знаеше отговора, знаеше, че той е с нея, неговата нова любов, в нейния апартамент или дори в романтична стая в „Риц Карлтън“, сигурно празнуваха новопридобитата му свобода като правеха любов и пиеха шампанско и си прекарваха страхотно, докато Мати безцелно се шляеше в голямата празна къща в предградията и се тревожеше за някакъв глупав преглед, от който мускулите ѝ щяха да пукат.

Мати обиколи веднъж голямото централно фоайе, после пак, този път в по-малък кръг и накрая — в още по-малък. Стеснявам си хоризонтите, помисли тя, препъна се и се зачуди дали ще остане в къщата или хоризонтите ѝ ще се смалят до размера на малък двустаен апартамент.

Разтърсвайки изтръпналия си крак, тя подскочи към стълбите, разположени точно вдясно от кабинета на Джейк, седна на най-долното стъпало и взе да разтрива крака си, докато изтръпването не премина. „Лошо кръвообращение, това е всичко. Предава се в семейството.“ Така ли беше наистина? Взря се по посока на кухнята и се зачуди какво да прави. „Мога да правя каквото си поискам — обяви тя на празната къща. — Мога да си купя нова газова печка. Мога да гледам телевизия до три сутринта. Мога да говоря по телефона цяла нощ. Мога да чета вестник и да го разхвърлям по цялата спалня, след като другият ѝ обитател вече го няма. Мога дори да гледам телевизия, докато чета вестник и да говоря по телефона — продължи на глас, смеейки се. — И никой не може да ме спре. Никой не може да поклати глава неодобрително. Никой не може да ме съди и да ме намира за смахната.“

Смахната, повтори безмълвно Мати. Какво точно искаше тя?

Какво искаше да прави с живота си сега, когато Джейк вече не беше част от него?

Тя проумя неговите планове в момента, в който отвори гардероба в спалнята и откри, че повечето му дрехи ги няма. И все пак отхвърли очевидното, така както бе отхвърляла доказателствата в продължение на години, умът ѝ се блъскаше за други обяснения — изпратил е всичко в пералнята; решил е да се издокара изцяло с нови дрехи; преместил си е нещата в гостната, за да ѝ остави повече място, докато

се възстанови. Списъкът с невероятни оправдания я последва надолу по стълбите в кабинета му, където той седеше и я очакваше. „Какво става, Джейк? — беше го попитала от вратата. — Къде са всичките ти неща?“

„Мисля, че е най-добре да се изнеса“, беше ѝ отговорил той. Просто. Ясно. Направо по въпроса.

А после ненужните щрихи — никой не бил виновен; не ставало въпрос за вина; съжалявал; надявал се да си останат приятели.

Мати се хвана за дървените перила, надигна се и внимателно местейки крак след крак, се отправи към спалнята си. Може би трябваше наново да декорира къщата, помисли тя като стигна до просторния хол на втория етаж, точно отражение на долния. Да боядиса стените яркооранжеви, най-противния цвят на Джейк. Да смени мъжките кожени дамаски с по-женствени флорални басми. Да изхвърли спретнатите бели щори на прозорците и да постави дантели с богати набори, въпреки че мразеше дантели и басми. Не това беше важното. Важното беше, че Джейк ги мразеше, а къщата сега бе на нейно разположение да прави с нея каквото си поиска. Никой не можеше да ѝ казва какво да прави или как да го прави. Със сигурност не Джейк. Не искаше чуждо мнение. Нямахше нужда да се съветва, нито пък да прави компромиси.

Засега поне не. Не и докато Джейк не се върнеше със списък от изисквания. Тя щеше да почака да види какво ще стане с този мил разговор за приятелство, когато започнеха опитите си да постигнат споразумение. Спомни си за приятелката си Тери и за ада, в който я хвърли бившият ѝ съпруг, като отказа да напусне къщата, докато тя не се съгласи да се откаже от правото си на дял от пенсията му, никога не плащаше навреме издръжката на децата, подхвърляше ѝ само дребни суми и я изтормози до смърт. Така ли щеше да стане и с нея, щом веднъж гузната съвест на Джейк престанеше да го гризе?

Мати печелеше прилично като изкуствовед, беше свикнала сама да си плаща, дори бе успяла да спести известна сума. Винаги се бе надявала да използва тези пари, за да могат тя и Джейк да отидат на един закъснял меден месец в Париж, но вече нямаше изгледи в скоро време да прекарва меден месец. За какво щяха да ѝ стигнат тези пари? — зачуди се тя. До кога? В брака си те никога не бяха правили въпрос за пари. Но дали това нямаше да се промени, когато го направеха

съдружник? Дали той нямаше да иска да запази всичко за новата си жена, за новия си живот?

Мати влезе в спалнята, включи телевизора и се заслуша в звуците на ожесточена стрелба, които изпълниха стаята и заличиха неприятните ѝ мисли. Погледна към огромното си легло: синкавите чаршафи си стояха намачкани и разхвърляни, сякаш някой все още лежеше под тях. „Мога да спя от която страна на леглото искам“, си каза тя и умишлено се стовари от страната на Джейк, знаейки, че ще подуши миризмата му, запазена във възглавницата, метна я на пода и стъпи на нея, докато се смъкваше от леглото. „Мога да затворя проклетия прозорец.“ Над петнайсет години, всяка нощ тя мръзнеше до смърт, защото Джейк настояваше да спи на отворен прозорец. Отиде до прозореца и яростно го затръшна.

Мати забеляза дистанционното на телевизора върху отрупаното синьо кадифено столче отстрани на леглото. „Изцяло мое“, изкиска се тя, натисна бутона и взе да сменя каналите толкова бързо, че не успяваше да забележи нищо. Захвърли дистанционното и се отправи към банята. Свали си дънките и широкия пуловер и се изправи срещу огледалната стена около порцелановата мивка. Първото нещо, което ще направя, реши тя, ще е да се освободя от всички тези огледала.

Мати си свали сутиена и бикините и с ужас се загледа в голото си, натъртено тяло. „О, да, ще ги изхвърля на улицата.“ Пусна водата да напълни ваната. „Ще използвам всичката топла вода“, обяви тя на глас, а гласът ѝ се блъсна в мраморните плочки с цвят на бадем и силно отекна в ушите ѝ. Ще използвам всичката топла вода, а после ще ида да се проверя в някоя лудница, помисли, докато познатото изтръпване се възвръщаше в стъпалото на десния ѝ крак.

Мати закуцука към тоалетната, спусна капака и седна на него да си масажира крака. Но този път изтръпването не премина, дори и след няколко минути и се наложи да пълзи по студения под, за да спре водата, която щеше да прелее от ваната. В една малка част от огледалото, непокрита от парата, тя забеляза отражението си, както стоеше застанала на колене и се обърна настрани, защото изведнъж ѝ се сгади. „Лошо кръвообращение, това е всичко“, каза си Мати и внимателно се потопи в горещата вода, наблюдавайки как кожата ѝ се зачервява. Червено, лилаво, жълто, кафяво — взе да изброява цветовете по тялото си, което приличаше на палитра. Затвори очи,

отпусна ръце отстрани на ваната, водата покри раните на брадичката ѝ така, както кучетата на майка ѝ я ближеха по лицето.

В къщата беше странно без Джейк.

Не че не бе свикнала с отсъствията му. Джейк работеше невероятно много, а и когато стоеше до нея всъщност го нямаше. Внезапно заминаваше по работа и тя прекарваше нощите сама в леглото им. Но това бе различно. Този път той нямаше да се върне.

Когато за първи път ѝ каза, че я напуска, Мати се почувства така, като че ли някакъв невидим юмрук я удари в стомаха. Беше ѝ необходима цялата ѝ сила и твърдост, за да не припадне или да не се разплаче. Защо? Нима не бе облекчение най-накрая всичко да се изясни, вместо всеки ден да очаква брадвата да се стовари? Да, щеше да се чувства самотна. Но последните петнайсет години я бяха научили, че няма нищо по-самотно от един нещастен брак.

Телефонът звънна.

Мати се поколеба дали да го вдигне или не, накрая се предаде, грабна хавлията и закуцука към телефона, поставен до леглото от страната на Джейк. Сигурно беше Лайза, звъни пак да провери как е. Или Ким. Или Джейк, помисли си тя и вдигна слушалката.

— Ало?

— Марта? — Думата разсече въздуха като нож.

Мати потъна в леглото и се почувства наранена, преди още разговорът да е започнал.

— Майко — произнесе тя, страхувайки се да каже нещо повече.

— Няма да ти отнема много време — започна майка ѝ. Мати бързо си преведе смисъла: майка ѝ не искаше да стои дълго на телефона. — Звъня само да разбере как си.

— Добре съм, благодаря — каза Мати през звука на кучешки лай отсреща. — А ти?

— Е, нали знаеш, не е удоволствие да остаряваш.

Ти си едва на шейсет, помисли си Мати, но не го каза. Какъв смисъл имаше?

— Съжалявам, че не дойдох в болницата да те видя. Знаеш как се чувствам в болниците.

— Няма нужда да се извиняваш.

— Джейк казва, че още си доста зашеметена.

— Кога разговаря с Джейк? — попита Мати.

— Той дойде да вземе Ким за вечеря.

— Така ли?

— Преди около час.

— Каза ли нещо друго?

— Какво например?

— Как е Ким? — Мати смени темата.

— Тя е чудесно момиче — каза майка ѝ с чувството, което обикновено пазеше за кучетата си. — Помогна ми много, когато Люси раждаше.

Мати почти се разсмя. Разбира се, че щеше да стане дума за тях, помисли си тя, докато разтърсваше десния си крак — упоритото изтръпване не се махаше.

— Виж, мамо, хвана ме в банята. Стоя тук и от мен се стича вода.

— Е, тогава по-добре върви. — Мати долови облекчението в гласа на майка си. — Обадох се само да видя как си.

Добре съм, помисли си Мати, но каза:

— Ще се оправя. Дочуване, майко. Благодаря, че се обади.

— Дочуване, Марта.

Мати затвори телефона и прехвърли цялата си тежест върху изтръпналия си десен крак. Отдъхна си с облекчение като усети килима под ходилото си. „Ще се оправя“, повтори си тя и се върна в банята. Влезе във ваната, но водата вече не беше толкова гореща и успокояваща както преди. „Ще се оправя.“

9

— Добре ли си? — Ким прочисти гърло в напразно усилие да спре треперенето на гласа си. Защо ли питаше? Нима отговорът не бе очевиден? Никога преди не бе виждала майка си толкова явно зле. Кожата ѝ бе почти прозрачна под палитрата от завяхващи контузии. Обикновено искрящите ѝ сини очи сега бяха помътнели от страх и болка. По грима, който толкова внимателно бе положила само преди няколко часа, личаха лъкатушещи следи от сълзи. Ръцете ѝ трепереха, стъпките ѝ бяха малки и несигурни. Ким не помнеше майка ѝ някога да е изглеждала толкова безпомощна. Трябваше да събере всичката си сила, за да не избухне в сълзи. — Мамо, добре ли си?

Кажу да, кажу да, кажу да.

— Майка ти има нужда да си почине няколко минути — чу Ким някой да казва. Едва тогава забеляза широкоплещестата жена до нея. Трябваше ли да изглежда така працияща от здраве? — ядоса се Ким, възприемайки лъскавата маслинена кожа на жената и блестящите ѝ тъмни очи като един вид порицание, сякаш, намирайки се в такова цветущо здраве, тя някак бе откраднала от майка ѝ нейното.

— Коя сте вие? — попита Ким.

— Роузи Мендоза — отвърна жената и потупа болничната карта, окачена на врата ѝ. Тя поведе Мати към един от десетината стола, подредени до стената на коридора на четвъртия етаж на болницата. — Асистентката на доктор Ванс.

— Майка ми добре ли е?

— Добре съм, скъпа — прошепна Мати, но не звучеше добре. Звучеше слаба и уплашена и със силни болки. — Просто имам нужда да поседна за няколко минути.

— Тя трябва да се прибере вкъщи и да си легне — посъветва ги Роузи Мендоза.

— Но после ще се оправи, нали? — Ким седна на съседния стол, стиснала ръката на майка си.

— Докторът ще има резултатите до ден-два — каза Роузи Мендоза. — Той ще се свърже с доктор Кацман веднага, след като ги получи.

— Благодаря ви — произнесе Мати. Тя седеше неподвижно, загледана в кафявите си боти, подаващи се изпод кафявия ѝ панталон.

— Болеше ли? — попита Ким, след като Роузи Мендоза си тръгна.

Кажки не, кажки не, кажки не.

— Да — отвърна Мати. — Дяволски болеше.

— Къде ти сложиха иглите?

Не ми казвай.

Мати внимателно посочи към раменете и бедрата си, разтвори ръце с дланите нагоре. Едва тогава Ким забеляза лепенките от вътрешната страна на лявата ѝ ръка.

— Колко ти сложиха?

— Твърде много.

— Боли ли те още?

Кажки не, кажки не, кажки не.

— Не толкова — каза Мати, но Ким виждаше, че лъже.

Защо задаваше тези въпроси на майка си, щом не искаше да знае отговорите? Не ѝ ли беше достатъчно това, че през последния час и половина майка ѝ бе преминала през някакъв неприятен и, както я бе уверила, напълно ненужен преглед, само за да се установи видът на нервната ѝ дейност и да се угоди на Лайза Кацман? Ким усети да я залива вълна от ярост. Защо най-добрата приятелка на майка ѝ я прекара през нещо толкова ужасно, ако е било ненужно?

— Искаш ли кафе, или нещо друго? — попита Ким, защото избягваше да мисли върху възможността Лайза да е имала различно мнение за ползата от прегледа.

Мати поклати отрицателно глава:

— Просто ще поседя тук за няколко минути. После ще тръгваме.

— Как ще се приберем? — внезапно попита Ким.

Майка ѝ бе настояла сама да кара в града, въпреки че Лайза я посъветва да намери някой друг да кара, защото след прегледа ще се почувства твърде слаба и отпаднала, още повече че не беше се възстановила и от катастрофата. Но Мати упорито бе отказала да товари с това приятелите си, а и не позволи на Ким да се обади на баба

си Вив, твърдейки, че баба ѝ е безполезна в спешни случаи, поне що се отнася до човешки същества. Колкото до Джейк, Мати изобщо не разглеждаше възможността да го помолят и Ким бе съгласна с нея. Те нямаха нужда от Джейк. Какво можеха да искат от един мъж, който ясно показва, че предпочита да бъде с друга жена? Мати не се нуждаеше от помощта на този, който скоро щеше да ѝ бъде бивш съпруг, повече, отколкото Ким от този, който скоро щеше да ѝ стане бивш баща.

— Винаги ще бъда до теб — беше се опитал да я увери той през ужасната нощ, точно преди една седмица, когато я взе от малката къща на баба ѝ в онова, което някога е било селце, а сега — модна част на града, известна като Стария град. — Аз все още съм твой баща. Никога нищо няма да промени това.

— Ти го променяш — възпротиви се Ким.

— Изнасям се от къщата — възрази Джейк. — Не от твоя живот.

— От погледа ми — студено каза Ким. — От съзнанието ми.

— Разбираш, че това няма нищо общо с теб.

— Има всичко общо с мен — противопостави се тя, нарочно изопачавайки думите му.

— Понякога се случват такива неща.

— О, така ли? Случват се? От само себе си? Просто се случват? — Ким съзнаваше, че повишава глас. Харесваше ѝ този оскърбителен тон и начина, по който принуждаваше мъжа срещу нея в малкия италиански ресторант да се гърчи. — Опитваш се да ми кажеш, че това е нещо извън твоя контрол ли?

— Опитвам се да ти кажа, че те обичам и че винаги ще бъда до теб.

— Само дето ще си някъде другаде.

— Ще живея някъде другаде.

— Така че, *там* ще бъдеш до мен — заяви Ким, горда от собствената си находчивост. Тя ѝ даваше чувство за власт, не позволяваше на сърцето ѝ да изскочи от гърдите върху покрития с плочки под и да се разбие на хиляди малки парченца.

— Обичам те, Ким — заяви отново баща ѝ.

— Сега аз съм като всички други — отвърна му тя.

И така, когато Лайза се обади да каже, че е записала електромиограма за Мати за следващия четвъртък, Ким незабавно

предложи да придружи майка си в болницата, въпреки че щеше да пропусне един следобед в училище. Майка ѝ изненадващо се съгласи. „Ние, момичетата, трябва да се държим една за друга“, каза ѝ през оная нощ Ким и се покатери на леглото до Мати, както правеше всяка нощ, откакто Джейк ги напусна; обхващаше покровителствено с ръка кръста на майка си и сдържаше дишането си, за да го нагоди към нейното, накрая телата им се повдигаха и спускаха в унисон и те дишаха като един човек.

— Ще можеш ли да караш до вкъщи? — попита сега Ким.

— Дай ми още няколко минути — отговори Мати.

Но двайсет минути по-късно Мати все още се взираше в краката си, като се страхуваше или не беше в състояние да помръдне. Лицето ѝ си оставаше призрачно бледо под жълто-лилавите петна от натъртванията. Ръцете ѝ още трепереха.

— По-добре повикай баща си — каза тя и нови сълзи потекоха по бузите ѝ.

— Можем да вземем такси — опита се да протестира Ким.

— Обади се на баща си — настоя Мати.

— Но...

— Не спори. Моля те. Обади му се.

Ким неохотно направи това, което ѝ казаха. Откри един телефонен автомат близо до асансьорите в края на дълъг коридор, набра личния номер на баща си и зачака с надеждата, че той ще се окаже в съда, с клиенти, или другаде, но няма да е налице. „Не мога да разбера защо не можем просто да вземем такси“, промърмори под нос тя, загледана в един възрастен мъж в изцапана болнична пижама, който разсеяно се приближаваше към нея, влачейки системата със себе си. Сега тя разбра защо баба ѝ изпитваше такова отвращение от болниците. Те бяха сурови, опасни места, пълни с ранени тела и изгубени души. Дори и здрави хора като майка ѝ, щом влезеха в тях, излизаха накуцвайки от болка, далечни подобия на предишната си същност. На Ким ѝ се сгади, почуди се дали не е хванала някакъв ужасен вирус само докато е седяла пред кабинета на доктора. Колко ли ръце са прелиствали тези стари списания? На колко ли микроби е била изложена, докато чакаше майка си? Ким си изтри ръцете в дънките, сякаш да се отърве от всякакви случайни бактерии. Почувства се замаяна и пламнала, като че ли щеше да припадне.

— Джейк Харт — внезапно обяви баща ѝ с глас, който ѝ подейства като кофа с леденостудена вода, запратена в лицето.

Ким се сепна, раменете ѝ се стегнаха, коленете ѝ се огънаха. Отмахна от челото си въображаем кичур коса, втренчи се в новите уплътнения на асансьорните врати. Какво се очакваше от нея да каже? Здравсти, тате? Здравей, татко? Как си, Джейк?

— Аз съм, Ким — каза тя накрая, а възрастният мъж се обърна рязко и се затътри обратно по коридора, заедно със системата си. Ким забеляза части от голия му задник да се белеят между процепите на бледосинята му болнична пижама. На какви ли ужасни тестове са го подложили? — зачуди се Ким.

— Ким, скъпа...

— Аз съм заедно с мама в окръжната болница Майкъл Рийз — каза без повече увъртане тя.

— Случило ли се е нещо?

Ким зарови брадичка в яката на пепеляворозовия си пуловер, прехапа устни, без да иска изпусна една въздишка и промълви:

— Нуждаем се от помощта ти.

Четирийсет минути по-късно, Джейк се срещна с жена си и дъщеря си при предния вход на болницата.

— Съжалявам, че се забавих — извини се той пред гневния поглед на Ким. — Обсадиха ме на излизане от офиса.

— Ти си зает човек — обади се подигравателно Ким.

— Благодаря ти, че дойде — каза му Мати.

— Колата на паркинга ли е?

Мати му подаде ключовете на наетата кола. Нейният интрепид или онова, което бе останало от него след катастрофата, беше за боклука.

— Колата е бял олдсмобил — каза тя.

— Ще я намеря. Добре ли си?

— Добре е — намеси се Ким и хвана майка си под ръка.

— А ти как си, скъпа? — попита Джейк дъщеря си и посегна към косата ѝ.

— Чудесно — рязко отвърна тя и се отдръпна от ръката му, доволна от болката в неговите очи. — Можеш ли да докараш колата?

Мама трябва да си легне.

— Веднага се връщам.

Няколко минути по-късно той докара белия олдсмобил до бордюра, изскочи и помогна на Мати да седне на предната седалка, а Ким отпрати на задната.

Ким демонстративно взе да се мести, въртеше се, кръстосваше крака насам-натам, като нарочно стържеше по седалката на баща си с токовете на черните си кожени ботуши. Кой впрочем измисляше конструкцията на тези коли? Да не би да си мислеха, че всички пътници, които се возят отзад са под десетгодишна възраст? Не знаеха ли, че порасналите имат нужда от повече място за краката си? Че може да искат да седят, без коленете им да се удрят в брадичките? Ким си даде сметка, че напоследък бе прекарала доста време на задните седалки на колите, спомни си последната събота вечер, когато умоляващият шепот на Теди ѝ топлеше ухото. *Хайде, Ким. Знаеш, че го искаш.*

— Добре ли си там отзад, скъпа? — попита баща ѝ и прогони образа на Теди.

За кой, по дяволите, се мислиш? — сопна се безмълвно Ким, а яростният ѝ поглед дълбаеше дупки в тила му. За белия рицар, дошъл победоносно на бял кон? Така ли си се представяш? Е, добре, имам новини за теб, Джейк Харт, известен адвокат и главен не-знам-си-какъв боклук. Това не е бял кон. Това е бял олдсмобил. И ние нямаме нужда от твоята помощ. Всъщност, изобщо нямаме нужда от теб. Карахме я съвсем добре и без теб. В интерес на истината, почти не забелязахме, че те няма.

— Съжалявам, че трябваше да те обезпокоим — чу тя да казва майка ѝ с по-силен глас от преди, макар че му липсваше обичайният тембър. Защо не се ядосваше? Защо трябваше да бъде толкова дяволски учтива?

— Трябваше да ми се обадите по-рано — каза Джейк. — Не беше нужно да шофираш из града.

— Мама не е инвалид — обади се Ким.

— Не, но тя преживя сериозна катастрофа преди по-малко от десет дни и все още не се е възстановила напълно.

— Звучиш като Лайза.

— Това е здравият разум.

— Добре съм — каза Мати.

— Тя е добре — повтори Ким. Как смееше да критикува майка й? Това, какво правеше майка й или какво правеха *те* двете, вече не беше негова работа. Той нямаше право нито да ги критикува, нито да ги съди. Беше се отказал от това си право в деня, в който ги напусна. Ким протегна ръка към предната седалка и докосна майка си по рамото. Не трябваше изобщо да го викат. Трябваше да се обади на баба си или на Лайза, или на някой друг от многобройните приятели на майка си. На който и да било, само не и на Джейк. Те нямаха нужда от Джейк.

В интерес на истината, баща й никога не бе заемал голяма част от ежедневието й. Откакто се помнеше, баща й бе онзи, който й махаше сутрин за довиждане, когато отиваше на работа и който я целуваше за лека нощ, ако си беше вкъщи навреме, за да я сложи да си легне. Майка й беше тази, която я водеше на училище, на доктор, или зъболекар, караше я на уроци по пиано и балет, посещаваше всички родителски срещи, училищни пиеси, спортни състезания, стоеше с нея вкъщи, когато беше болна. Не че баща й не го бе грижа. Просто той имаше твърде много други места, където да бъде. Други места, където би предпочел да бъде.

Откакто навлезе в пубертета, Ким го виждаше дори още по-рядко, дневните им програми непрекъснато се разминаваха. А щом се преместиха в Еванстън, вече почти не го виждаше. И сега Джейк Харт приличаше повече на дух, отколкото на човек, витаеше из стаите, в които вече не живееше, присъствието му се определяше, може би дори се подчертаваше, от неговото отсъствие.

Отначало Ким се притесняваше, че майка й ще се окаже сломена. Но тя, въпреки раните си, се справяше изненадващо добре с измяната на Джейк. Всички грижи на Мати бяха запазени за Ким. „Изглежда много по-зле, отколкото е всъщност“, побърза да я увери майка й, когато тя едва не припадна при вида на красивото лице на майка си, покрито с грозни рани. И по-късно: „Как си, миличка? Искаш ли да говорим за това?“. Беше се опитала дори да се застъпи за Джейк. „Не го съди прекалено, миличка. Той е твой баща и те обича.“

Глупости, мислеше си Ким. Баща й не я обичаше. Той никога не я бе искал.

Сега тя не го искаше.

След това те рядко го споменаваха. Контузиите на майка ѝ неусетно си сменяха цветовете като листата навън и с всеки изминал ден избледняваха все повече. Драскотините ѝ се оправяха. Ставите ѝ вече не бяха схванати. Тя пое всекидневния си живот, нае си кола, ходеше да пазарува, свърза се дори с няколко клиенти и си уговори срещи за следващите седмици. Ако не се брои проблема с изтръпващия ѝ крак, майка ѝ се справяше чудесно.

И двете се справяха.

Нямаха нужда от него.

— Как си там отзад, Ким? — попита я за втори път баща ѝ.

Тя забеляза, че той я гледа в огледалото, очите му изразяваха едновременно загриженост и надежда.

Ким изсумтя и не отговори. Ако майка ѝ предпочиташе да е сговорчива и цивилизована по отношение на тяхната раздяла, това си беше нейна работа. Не значи, че и Ким бе длъжна да е такава. Някой трябваше да играе ролята на изоставената съпруга.

— Изглежда, че скоро ще ми предложат да стана съдружник — каза Джейк. — Затова ми отне толкова време да дойда дотук. Хората ме спираха да ме поздравяват.

— Това е чудесно — чу Ким да казва майка ѝ. — Ти работи много усилено. Заслужаваш го.

Заслужаваш да гниеш в ада, помисли си Ким.

— Как ще се върнеш в града? — попита Мати, когато Джейк зави по Уолнът Драйв.

— Уговорих се да ме вземат след около половин час.

— Приятелката ти ли? — Гласът на Ким беше остър, режеше въздуха като острие. — И не гледай мама по този начин — добави тя бързо, преди той да успее да я погледне. — Тя не е казала нищо.

— Трябва да поговорим, Кими — започна баща ѝ.

— Не ме наричай Кими. Мразя го това Кими. — Спомни си, че той я наричаше така, когато бе малко момиченце, бледи спомени нахлуха в съзнанието ѝ и напълниха очите ѝ с неочаквани сълзи.

— Моля те, Ким — каза той. — Мисля, че е важно.

— Кой го е грижа какво мислиш ти?

— Какво става? — попита майка ѝ и за момент Ким помисли, че говори на нея, че е ядосана и заема неговата страна срещу нея.

Но тогава тя видя полицейска кола, паркирана до тяхната къща и двама униформени полицаи, които стояха до входната врата. Какво ставаше?

— Вероятно е заради инцидента — каза Джейк.

— Вече говорих с полицията — отвърна майка ѝ, а Джейк вкара колата в алеята и излезе.

— Проблеми ли има? — попита той.

Ким помогна на майка си да слезе, с поглед, прикован в младите мъж и жена в стегнати сини униформи. Мъжът, който се представи като полицай Питър Слезак, бе висок около метър и осемдесет, ръцете му приличаха на стволоче на дървета, а косата му бе толкова късо подстригана, че беше трудно да се каже какъв цвят е. Жената, която полицай Слезак представи като негов партньор, полицай Джуди Тагарт, беше около метър и шейсет, а обиколката на кръста ѝ бе приблизително колкото на бедрото на полицай Слезак. Носеше кестенявата си коса вързана на конска опашка, на брадичката си имаше голяма пъпка, която се бе опитала да прикрие с грим. Ким разсеяно полипа своята брадичка да провери за пъпки.

— Това вашата къща ли е? — попита полицай Слезак.

— Да — отговори Джейк.

Не, почти изкрещя Ким. Това не е твоята къща.

— Има ли някакъв проблем? — Мати пристъпи напред, сякаш да вземе нещата в свои ръце.

— Добре ли сте, госпожо? — Полицай Тагарт открито гледаше към белезите по лицето на Мати.

— Това във връзка с катастрофата ли е? — попита Джейк.

— Не е било точно катастрофа — отвърна полицай Слезак.

— Моля? — обади се Мати по начина, по който казваше „Извинявам се“ и сякаш предварително се извиняваше.

— Може би ще ни кажете за какво е всичко това? — Джейк отново си възвърна контрол над ситуацията.

— Търсим Ким Харт.

— Ким? — ахна майка ѝ.

Ким пристъпи напред, а една тъпа болка взе да се надига под лъжичката ѝ.

— Аз съм Ким Харт.

— Бихме искали да ви зададем няколко въпроса.

— За какво? — намеси се Джейк.

— Защо не влезем вътре? — предложи Мати и се изкачи по стълбите към входната врата. Ким забеляза, че майка ѝ се затрудни с ключа и нежно го взе от ръката ѝ, лесно го постави в ключалката и отвори.

Минута по-късно те вече се бяха наредили около кухненската маса и полицаите отказаха предложеното от Мати кафе.

— Какво можете да ни кажете за партито в къщата на Сабрина Холандер миналата събота вечер? — започна полицай Слезак, вторачен право в бюста на Ким, а полицай Тагарт извади бележник и химикал от задния джоб на прилепналите си панталони.

— Там имаше парти. — Ким сви рамене. Съзнаваше, че сърцето ѝ лудо бие в гърдите и се чудеше дали полицай Слезак не гледа тъкмо това.

— Вие бяхте ли там?

— За около час може би.

— По кое време?

— Около девет.

— Така че сте напуснали къщата на семейство Холандер около десет?

— Дори по-рано — отвърна Ким.

— Какво ставаше на партито?

— Нищо особено. — Хората танцуваха, пиеха бира, от време на време си подаваха по някой джойнт. Теди я бе убедил да си дръпне няколко пъти, преди да се оттеглят на задната седалка на колата му. Да не би някой да е докладвал, че я е видял да взема наркотици? За това ли бяха тук полицаите? За да я арестуват?

— На къде клоните, полицай? — попита Джейк Харт.

— Сабрина Холандер е спретнала малко парти, докато родителите ѝ са отсъствали от града. Събрали са се двеста деца.

— Двеста деца — повтори Ким, останала без дъх и реши, че е заспала в колата, а целият този епизод е част от лош сън.

— Някой е решил, че би било забавно да разрушат къщата — продължи полицай Слезак. — Те са разкъсали картините, отпратили са килимите, изходили са се върху мебелите, пробивали са дупки в стените. Общите щети възлизат на почти сто хиляди долара.

— О, боже мой — възкликна Мати и покри ранената си уста с превързаната си ръка.

— Не знам нищо за това — каза Ким. Чувстваше се вцепенена.

— Не видяхте ли нещо, докато бяхте там, не чухте ли някой да говори?

— Не. Нищо.

— Но хората там са пиели, взимали са наркотици — заяви полицај Тагарт като че ли това беше неоспорим факт.

— Пиеха бира — уточни Ким със слаб глас, очите ѝ се отместиха към басейна в задния двор. Искаше ѝ се да изчезне безследно под гладката му синя повърхност.

— И твърдите, че сте напуснали партито в десет часа?

— Тя вече отговори на този въпрос — намеси се Джейк.

По-добър адвокат, отколкото баща, помисли Ким, изпитвайки едновременно облекчение, благодарност и яд.

— Но вие сте знаели за инцидента — каза полицај Слезак.

— Чух някои от децата да говорят за това в училище — призна Ким и се направи че не забелязва изненадата, която като пелена обви лицето на майка ѝ.

— Какво разправяха?

— Само че чули, че нещата излезли извън контрол. Мястото било разрушено.

— Казаха ли кой е виновен?

— Изглежда, че някакви деца са се самопокарили. Никой не ги е познавал.

— Сигурна ли сте?

— Тя отговори на този въпрос. — В гласа на Джейк звучеше спокойна властност. — Би трябвало да ви обясня, че освен баща на Ким, аз съм също така адвокат.

Да не споменаваме и прелюбодеец, добави безмълвно Ким.

— Познах ви — каза полицај Слезак равнодушно, подчертано незаинтересовано. — Вие сте оня, който позволи момчето, убило майка си, да се измъкне безнаказано.

Страхотно, татенце. Ще имам късмет, ако не ме обесят.

Минута по-късно полицај Слезак плесна огромните си бутове, с което отбеляза край на срещата. Полицај Тагарт бързо затвори бележника си и го върна в задния си джоб. Ким ги изпрати до входната

врата, затвори я след тях и облегна чело на коравата дъбова повърхност.

— Има ли нещо, което не ни казваш? — попита я баща ѝ и се приближи зад нея.

— След няколко месеца ще взема книжка и вече няма да се налага да те викаме — отвърна предизвикателно Ким, шмугна се покрай него и изчезна нагоре по стълбите. Само след минута, от прозореца на стаята си тя видя баща си да слиза по предната алея до улицата. Той погледна нагоре, като че ли знаеше, че е там, и ѝ помахна.

Ким не му махна.

10

Следващият понеделник Мати говореше по телефона с Рой Крофърд, когато прозвуча сигналът на другата линия. „Можеш ли да почакаш една минута, Рой? Съжалявам. Веднага се връщам.“ Мати се зачуди защо не пренебрегна сигнала, както често правеше, когато говореше с важни клиенти. Вече си имаше секретар да записва съобщенията. Защо ѝ трябваше да държи втората линия отворена? Само дето Ким настояваше за това, а и напоследък повечето обаждания бяха за нея. Може би беше време дъщеря ѝ да си има собствен телефон, макар че в светлината на напускането на Джейк това изглеждаше ненужен разход. А рано или късно щеше да се наложи да обърне сериозно внимание на финансовото си състояние.

— Ало? — каза Мати в телефона, удивена колко много неуместни мисли ѝ минаха през главата за секунда.

— Мати, Лайза е.

Мати отсъстващо се загледа в плъзгащата се стъклена врата на кухнята, забеляза, че слънцето нелепо свети през тежките сиви облаци. Не ѝ се говореше с Лайза. Лайза само щеше да ѝ каже още нещо, които не искаше да чува.

— Лайза, може ли да ти се обадя след няколко минути? Говоря по другата линия.

— Това не може да чака.

Мати усети как цялото ѝ тяло се вцепенява.

— Защо ли не ми харесва как звучиш?

— Трябва да те видя в кабинета си.

— Няма да се подложа на никакви нови изследвания.

— Няма да има други изследвания. Виж, вече се обадох на Джейк. Той ще те вземе след половин час.

— Какво? — изпищя Мати. — Какво искаш да кажеш, обадила си се на Джейк? Не съм ти позволявала да обсъждаш моя случай с него.

— Нищо не съм обсъждала с него.

— Тогава защо ще идва да ме взима след половин час?

— Защото му казах, че е важно.

— Ако е толкова важно, защо просто аз да не дойда при теб с колата веднага?

— Защото не мисля, че би трябвало да шофираш.

— Аз съм напълно способна да карам — възрази Мати, опитвайки се да задържи някакъв контрол над разговора, над събитията, които се развиваха, над собствения си живот.

— Мати — каза Лайза и гласът ѝ за малко секна. — Доктор Ванс току-що ми изпрати резултатите от изследването ти.

Мати задържа дъха си.

— И? — Думата се отрони от устата ѝ, преди да може да я спре.

Лайза направи дълга пауза, преди да продължи:

— Има известни усложнения. По-добре да обсъдим всичко насаме.

— Защо тогава извика Джейк?

— Той ти е съпруг, Мати. Би трябвало да знае какво става.

— Ние сме разделени.

— Редно е и той да бъде тук.

— Но не е, нали? — Мати зарови глава във все още бинтованата длан на ръката си и отново ѝ се чу неприятния звук от пукането на мускула.

— Виж — каза Лайза, като си възвърна контрола над гласа и възприе същия тон, който Мати използваше спрямо Ким, когато искаше да я убеди да направи нещо, което тя не желаше. — Позволи на Джейк да ти бъде шофьор. Нищо повече. Ако не го искаш тук на разговора, можеш да решиш това, щом дойдете. Но по този начин поне ще има кой да те върне вкъщи. Моля те, Мати. Направи това заради мен.

— Джейк е зает човек — каза Мати точно, каквото мислеше. — Той не може просто така да си отмени ангажиментите в понеделник сутрин. Какво му каза, Лайза?

— Само това, че смятам, че е много важно той да присъства.

— Въпрос на живот и смърт? — чу се да казва Мати.

Лайза не отговори нищо.

— Умирам ли? — попита Мати.

— Има усложнения — произнесе Лайза след пауза, която продължи няколко секунди повече и за първи път Мати усети сълзи в премерената интонация на гласа на приятелката си. — Моля те, Мати. Позволи на Джейк да те вземе. Ще говорим като дойдеш.

Мати кимна, затвори телефона, без да каже нищо повече, опитвайки се да укроти нарастващата си паника. Усложнения, помисли си тя. Защо нещата винаги трябваше да са толкова дяволски сложни? Тя сравни часовника си с двата часовника в кухнята и откри, че е пет минути по-напред от този, който избързваше. „Което означава, че имам дори по-малко време, отколкото си мислех“, каза си тя, като се бореше със сълзите, благодарна, че Ким е на училище и не трябва да се справя и с това. На Ким вече ѝ се насъбра прекалено много, помисли си Мати, излезе от кухнята и зашеметена тръгна по стълбите. Стигна до стаята си, отметна синята завивка и пролази в скоро оправеното легло.

Трийсет минути по-късно, когато чу звънеца на вратата, последван веднага от звука на ключа в ключалката и отварянето на вратата, тя все още лежеше там, с плътно обвито около брадичката ѝ одеяло.

— Мати? — Джейк се провикна от предното антре. — Мати, аз съм, Джейк. Готова ли си? Трябва да тръгваме.

Мати с усилие се надигна от възглавницата, бухна тъмнорусата си коса, която беше залепнала за лявата ѝ буза, напъха зелената си копринена блуза в черните си панталони и дълбоко въздъхна. Помисли си, че трябва да помоли Джейк да ѝ върне ключа.

— Идвам ей сега — каза тя.

Пет минути по-късно, докато седеше отстрани на леглото и се вслушваше в стъпките на Джейк нагоре по стълбите, тя си даде сметка, че въобще не е помръднала.

— Имаш нещо, наречено амиотрофична латерална склероза — обясняваше Лайза с пресекващ глас, а Мати седеше сковано до Джейк в една от малките стаи за прегледи на Лайза.

— Звучи сериозно — каза Мати като отказваше да гледа приятелката си в очите и се взираше в очното табло зад главата ѝ.

— Така е — прошепна Лайза.

— Защо никога не съм чувала за такова нещо? — възнеговува Мати, като че ли имаше някакво значение, като че ли ако го беше чувала, щеше да се предпази от него.

— Вероятно си го чувала с по-популярното име „болестта на Лу Гериг“.

— О, боже мой — ахна Мати. Почувства как отстрани Джейк хлътна в стола си.

— Добре ли си? Искаш ли чаша вода?

Мати поклати глава. Искаше да се махне оттук. Искаше да си спи в леглото. Искаше си живота обратно.

— Какво точно значи това? Искам да кажа, знам, че Лу Гериг беше известен бейзболист. И знам, че умря от някаква ужасна болест. А сега ти ми казваш какво? Че имам същата тази болест? От къде знаеш?

— Доктор Ванс ми изпрати резултатите от електромиограмата още сутринта. Те са твърде убедителни. — Лайза протегна към Мати бледокафявата папка с резултатите. Джейк пое папката от треперещите ръце на Лайза, когато видя, че Мати не можа. — Той ме попита дали искам аз да ти кажа...

Не ми казвай, помисли си Мати.

— Кажи ми — произнесе тя през силното звънене в ушите си.

— Изследването показва екстензивна денервация...

— Говори на английски — изстреля Мати.

— Налице е необратимо увреждане на двигателните неврони на гръбначния и главния мозък.

— Което означава?

— Нервните клетки умират — меко обясни Лайза.

— Нервните клетки умират — повтори Мати, опитвайки се да схване смисъла на думите. — Нервните клетки умират. Какво означава това? Значи ли, че аз умирам?

Настъпи пълна тишина. Никой не помръдна. Никой не дишаше.

— Да — едва чуто каза Лайза накрая. — О, господи, Мати. Толкова съжалявам. — Очите ѝ се напълниха със сълзи, които заплашваха да потекат по бузите ѝ.

— Чакай малко — каза Мати, скочи на крака и закрачи напред-назад в тясното пространство между кушетката и вратата. — Не разбирам. Ако имам тази амиотрофична не-знам-какво-си, как така не

се прояви в MRI-изследването? Според него всичко беше наред — припомни им тя.

— MRI изследва други неща.

— Проверява за множествена склероза — съгласи се Мати. — Показа, че нямам такова нещо, а то е пак склероза.

— АЛС е различна — търпеливо обясни Лайза, произнасяйки отчетливо всяка буква.

— АЛС? — попита Мати.

— Това е съкращение за...

— Знам на какво е съкращение — сопна се Мати. — Не съм идиот. Мозъчните ми клетки все още не са умрели.

— Мати... — започна Джейк, но спря.

— Болестта няма да засегне умствените ти способности — каза Лайза.

— Така ли? — Мати се спря. — И какво по-точно ще засегне?

— Може би трябва да седнеш.

— Може би не искам да сядам, Лайза. Може би просто искам да ми кажеш какво ще стане с мен, така че да мога да се махна отгук и да си изживея остатъка от живота. — Мати почти се разсмя. Остатъкът от живота ѝ. Това беше добре казано. — Колко още ми остава?

— Не знаем точно. Не е обичайно АЛС да поразии някой на твоята възраст...

— Колко, Лайза? — настоя Мати.

— Година. — Сълзите потекоха по бузите ѝ. — Може би две — добави тя бързо. — Възможно е дори три.

— О, боже! — Мати усети коленете ѝ да се подгъват, тялото ѝ да олеква, почувства главата се като огромен оловен балон, който се върти сред бурно небе, готов да се разбие в земята.

Лайза и Джейк скочиха от местата си и я хванаха преди да падне.

— Дишай дълбоко — нареди ѝ Лайза, докато грижливо я слагаха на стола.

Мати дочу звук от течаща вода, усети натиска на стъклена чаша до устните си.

— Пий бавно — посъветва я приятелката ѝ.

С върха на езика си Мати близна студената вода, примесена с топлите ѝ солени сълзи.

— Добре ли си? — попита след малко Лайза.

— Не — меко каза Мати. — Аз умирам. Не чу ли?

— Толкова съжалявам — проплака Лайза, здраво стиснала ръцете ѝ.

Мати забеляза, че Джейк се е облегнал на вратата, имаше вид като че ли някой му е изкарал въздуха. Какъв е твоят проблем? — искаше ѝ се да го пита. Разстроен си, понеже не можеш да демонстрираш вълшебството си тук? Разстроен, защото не можеш да ме спасиш от смъртната присъда, наложена ми току-що от висша инстанция?

— Година — повтори Мати.

— Може би две или три — изрече с надежда Лайза.

— И какво ще стане с мен през тази година или две или три?

— Не може да се предвиди точният ход на болестта. Тя поразява различните хора по различен начин, а дори и индивидуално погледнато няма симетрично развитие.

— Моля те, Лайза. Нямам много време. — Мати се усмихна, Лайза също, противно на желанието си, тъжно се засмя.

— Добре — каза тя. — Добре. Истината ли искаш? Ето. — Тя направи пауза, преглътна, пое си дъх, после пак. — АЛС е омаломощаващо и в крайна сметка, фатално състояние, което оставя жертвите си умствено здрави, но прогресиращо неспособни да контролират собствените си тела — изрецитира Лайза наизуст през обилен поток от сълзи. — С напредването на болестта ще изгубиш способността си да ходиш. Вече си започнала да получаваш изтръпване в краката. Случва ти се да падаш. Ще става все по-лошо. Накрая няма да можеш да ходиш въобще. Ще си в инвалидна количка. — Тя си пое дълбоко дъх, сякаш дърпаше от цигара. — Каза ми, че понякога имаш проблеми с ключовете. Това е един от първите симптоми на АЛС. Накрая и ръцете ти ще станат безполезни. Тялото ти ще започне да прави самопроизволни движения, въпреки че умът ти ще е бистър и съсредоточен.

— Ще стана затворник на собственото си тяло — тихо отбеляза Мати.

Лайза кимна и не направи никакво усилие да изтрие сълзите си.

— Ще говориш трудно и завалено. Ще имаш трудности и с преглъщането. На определен етап, сигурно ще имаш нужда да се храниш с тръбичка.

— Как ще умра?

— Мати, моля те...

— Каж ми, Лайза. Как ще умра?

— Ще започнеш да се давиш. Накрая ще се задушиш.

— О, боже! — Мати си припомни паниката, която я обзе в машината MRI. Четирийсет и пет минути се чувства като жива погребана. А сега се очакваше да прекара в същото състояние до три години. Не, не можеше да е вярно. Тя се чувстваше напълно добре. Не можеше да умира. Трябваше да има някаква грешка. — Искам още едно мнение.

— Разбира се.

— Но никакви изследвания повече. Бях съвсем добре преди да започна всички тези изследвания.

— Няма да има изследвания — съгласи се Лайза, бършейки сълзите си. — Ще поговоря с доктор Ванс. Ще чуеш и неговите препоръки.

— Защото трябва да има някаква грешка — продължи Мати. — Само понеже кракът ми изтръпва от време на време и не се справям с ключовете си...

— Избликът на Мати в съда... — започна Джейк, но го спря гневният поглед на Мати.

— И той е част от всичко това — отговори му Лайза. — Никой всъщност не знае защо, но внезапни необясними изблици смях или плач без видима причина, са друг знак за болестта в дадени случаи.

— Наистина не искам да говоря повече за това — заяви Мати и скочи на крака.

— Доктор Ванс иска да започнеш да вземаш едно лекарство, наречено „Рилузол“ — бързо каза Лайза. — То е невропротектно лекарство, предпазва клетките от преждевременна смърт. Ще взимаш по една таблетка на ден, няма странични ефекти. Скъпо е, но си струва.

— И какъв по-точно е смисълът да вземам това лекарство? — попита Мати, чувствайки как в нея се надига предишния ѝ гняв. Нали вече каза на Лайза, че иска друго мнение? Защо обсъждаха лечението, сякаш всякакви нови мнения бяха предрешени?

— То дава няколко месеца в повече.

— Месеци, в които да не мога да се движа, да се задушавам, да съм умствено здрава, но окована в собственото си тяло? Много ти благодаря, Лайза, но не съм съгласна.

— „Рилузол“ забавя действието на болестта.

— С други думи, отлага неизбежното.

— Науката през цялото време открива нови начини на лечение — започна Лайза.

Мати я отрязва:

— О, моля те, Лайза, не ми изнасяй лекция на тема „Чудесата в медицината“. Не ти отива.

— Моля те, Мати — каза Лайза, надраска рецепта и я подаде на Мати, но тя я отказа.

— Казах, че искам още едно мнение.

Джейк взе рецептата от Лайза и я пъкна в джоба на сивия си костюм на тънки райета. Сигурно е до квитанцията му от стаята в „Риц Карлтън“, помисли си горчиво Мати.

— Защо му я даваш? — обърна се Мати към Лайза.

— Мисля просто, че трябва да я имаме — слабо предложи Джейк.

— *Ние?* Кой сме тези *ние*?

— Мати...

— Не. Ти нямаш никакви права тук. Сам се отказа от тях, забрави ли? Доведох те само като мой шофьор.

— Мати...

— Не. Това не е твоя работа. Аз не съм твоя работа.

— Ти си майка на детето ми — каза просто Джейк.

О, господи, Ким, помисли Мати, стомахът ѝ се сви и тя се преви, като че ли я бяха ударили. Как щеше да каже на Ким? Че няма да я има да види как завършва училище. Че няма да я има да види как отива в колеж. Че няма да може да танцува на сватбата ѝ, или да подържи в ръце първото си внуче. Че бавно ще се задушава, докато умре пред красивите, ужасени очи на дъщеря си.

— Майка на детето ти — повтори Мати. Разбира се. Това е всичко, което някога е била за него. Майка на детето му. Ставам патетична, помисли тя, изправи се, изпъкна рамене и вирна брадичка.

— Сега искам да си ида вкъщи — каза, погледна часовника си и видя, че наближава единайсет и половина. — Имам среща.

— Какво?!

Изражението върху лицето на Джейк почти си струваше мъките на тази сутрин, помисли Мати.

— Мога ли да правя секс? — внезапно попита тя Лайза.

— Какво?! — отново възкликна Джейк.

— Мога ли? — повтори Мати, пренебрегвайки съпруга си, обърната към своята приятелка.

— Докато не почне да ти създава неудобства — отговори Лайза.

— Добре. Защото аз искам да правя секс.

— Мати... — започна Джейк, после спря, а ръцете му паднаха безжизнено от двете страни.

— Не с теб — каза Мати на съпруга си. — Това не ти ли носи облекчение? Услугите ти в това отношение вече не се изискват. Оттегли се тъкмо навреме. Сега никой не може да те обвини, че си отвратителен и жалък мръсник, напуснал жена си, когато си разбрал, че умира. Както винаги, ти безпогрешно избра момента.

— И какво ще правим сега? — безпомощно попита той.

— Много е просто — отвърна Мати. — Ти ще живееш. Аз ще умра. А сега, мислиш ли, че ще можеш да ме откараш у дома? Аз наистина имам среща.

Джейк не каза нищо. Той се пресегна, отвори вратата към малката стая и дълбоко си пое въздух.

— Ще ти се обадя веднага, щом уредя нещата — каза Лайза.

— Не е спешно — каза Мати и излезе от стаята.

Те изобщо не разговаряха по обратния път от кабинета на Лайза: Мати беше твърде скована и ядосана, а Джейк — твърде скован от нейния яд, за да говорят. Вместо това слушаха радио. То бе по-силно, отколкото Джейк обикновено го пускаше, по-силно, отколкото го предпочиташе и Мати, но днес това ги устройваше. Рок музиката изпълваше БМВ-то с гръм, както вода пълни потъваща в реката кола, нахлуваше от всеки възможен отвор, бързо заемаше празното пространство и давеше всичко по пътя си. Звукът от музиката блокираше слуха им и затваряше устите им, макар че Мати нямаше представа какво крещяха певците. Така бе по-добре, мислеше си тя, съсредоточена върху пътя отпред. Не ѝ трябваше да знае какво крещят. Достатъчно бе, че крещят.

Джейк бавно подкара на юг по бързата магистрала Едънс от Олд Орчард Роуд, където се намираше кабинетът на Лайза, стиснал кормилото с ръце, сякаш се страхуваше, че ако ги отпусне, ще изгуби контрол над колата. Мати видя опънатата побеляла кожа на кокалчетата му, а белегът върху три от тях, останал от някакво произшествие в детството, за което той никога не искаше да говори, се бе разкривил. Дали бе напрегнат заради шокиращите новини, научени току-що или защото я караше на среща с друг мъж? Дали изобщо го бе грижа за което и да е от двете?

Мати звънна от колата вкъщи да си провери съобщенията и узна, че Рой закъснява от графика си с един час. Предлагаше ѝ да се срещнат в някакво заведение, наречено „Черният овен“, разположено на Оуктън Роуд в близкото градче Дес Плейнс. Няма проблеми, помисли си тя, освен за Джейк, който настояваше да я откара.

— Можеш да ме оставиш тук — внезапно каза тя, като посочи търговския център Олд Орчард на Голф Роуд, точно след магистралата.

Джейк незабавно спря радиото. Настъпилата тишина бе също толкова оглушителна, колкото и крясъците, които измести.

— Защо тук?

— Имам да убивам повече от час. — Мати почти се засмя на подобранията от нея думи. — А и трябва да пазарувам.

— Как ще стигнеш до ресторанта?

Мати си помисли, че ако преди да я напусне се бе грижил за нея поне толкова, колкото сега, може би още щяха да са заедно.

— Джейк, аз съм добре.

— Не си добре — настоя той, а по лицето му се изписа смущение, което го покри с мрежа от нови бръчки.

— Е, все още ми остава около година, така че не се безпокой за мен.

— За бога, Мати, нямах това предвид.

— Не. Аз имам предвид, че съм голямо момиче. А и вече не си отговорен за мен. Не мисля, че имам нужда от разрешението ти да отида до магазина.

Джейк въздъхна разстроено, поклати глава, обърна колата към Голф Роуд и даде мигач да покаже, че завива към входа на грамадния търговски център.

— Защо не идем някъде да пием по чаша кафе? — предложи той, явно решил да пробва друг подход.

— Ще обядвам след един час — припомни му тя.

— Трябва да поговорим.

— Не ми се говори.

— Мати — започна Джейк, когато влезе в първото свободно място на паркинга, между един червен додж и сребристая тойота и изключи мотора. — Ти току-що преживя ужасен шок. И двамата го преживяхме.

— Казах, че не ми се говори за това — повтори упорито Мати. — Що се отнася до моето мнение, цялата работа е някаква огромна грешка. Край на разговора.

— Трябва да решим какво ще правим, как ще кажем на Ким, какви стъпки трябва да предприемем...

— Как става така, че когато ти не искаш да говориш за нещо, ние не говорим за него, а когато аз кажа, че разговорът е приключил, това няма значение? — сърдито попита Мати.

— Просто искам да ти помогна — отговори Джейк с пресекващ глас.

Мати се обърна настрани, не ѝ се щеше да признае, че Джейк страда. Ако си го признаеше, щеше и тя да страда, а не можеше да си го позволи.

— Чуй ме, Джейк — каза тя, докато отваряше вратата на колата. — Няма за какво да се безпокоиш. Всичко е една голяма грешка. Аз съм съвсем добре.

Джейк се облегна назад върху кожената облегалка за глава и вдигна очи към тъмния люк над главата си.

— Може ли да ти се обадя по-късно?

— А какво ще каже за това приятелката ти? — Мати излезе от колата, без да чака отговор.

— Мати...

— Как получи този белег на кокал четата си? — изненадващо и за двамата попита тя, облегна се на вратата на колата и почака, като наблюдаваше разтревоженото лице на Джейк: и малкото цвят по него се отдръпна, тъмносините му очи станаха непроницаеми. Сега ти си в светлината на прожектора, Джейк, помисли си, понеже знаеше колко неприятно се чувства той, когато обсъждаха миналото му. Дали щеше да твърди, че не помни, да се начумери и да увърта? Или щеше да измисли нещо, да ѝ каже каквото и да е, само и само да се отърве от нея?

Джейк ѝ отговори тихо и някак отсъстващо:

— Когато бях на около четири години майка ми сложи гореща ютия на ръката ми.

— Боже мой! — Очите на Мати незабавно се напълниха със сълзи. — Защо никога не ми каза?

Той сви рамене.

— Какъв е смисълът?

— Смисълът е, че аз бях твоя жена.

— И какво можеше да направиш?

— Не зная. Може би щях някак да ти помогна.

— Точно това искам и аз сега, Мати. — Джейк успя да върне разговора обратно към нея, да се измъкне от ослепителната светлина на прожектора. — Да ти помогна по някакъв начин.

Мати се изправи, погледна към магазина, после пак към Джейк.

— Ще имам това предвид — отговори студено и стегнато. — Карай внимателно — каза му тя, затръшна вратата и тръгна, без да се

обръща назад.

Половин час по-късно Мати влезе в малка туристическа агенция, наречена „Пътешествията на Гъливер“, разположена в отдалечената западна част на търговския център Олд Орчард и пусна двете големи пазарски чанти, които носеше, пред първото свободно бюро.

— Бих искала да резервирам билет до Париж — каза тя, седна без покана и се усмихна на закръглената жена на средна възраст, чиято карта я представяше като Вики Рейнолдс.

Мати бързо се досети, че Вики Рейнолдс е от онези хора, които имат навика да се правят на по-заети, отколкото са всъщност. Тя непрекъснато вършеше нещо с ръцете си, присвитото ѝ лице се правеше на съсредоточено. Точно сега демонстративно вкарваше някаква информация в компютъра.

— Само една секунда — каза Вики Рейнолдс, без да поглежда нагоре.

— Нямам много време — отвърна ѝ Мати и се засмя.

Агентката погледна към двете бюра отзад, но и двамата ѝ колеги бяха заети с клиенти.

— Ще ви обърна внимание веднага.

Мати седна пак на мястото си, благодарна, че има възможност да поседне. След като слезе от колата на Джейк, бе обикаляла наоколо като луда, тичаше от щанд на щанд, гледаше едно, пробваше друго, накрая се оказа с три нови пуловера, включително един от розова ангорска вълна, два чифта черни панталони, понеже те никога не са излишни, чифт тревистозелени кожени обувки „Робърт Клърджъри“, за които продавачът я увери, че отивали на всичко и едно зашеметяващо яке „Калвин Клайн“ от кървавочервена кожа. Якето струваше цяло малко състояние, но продавачката твърдеше, че било класика и никога няма да се демодира. Щяла да го носи вечно, каза ѝ жената. „Вечно“, повтори Мати, възхищавайки се на изображението си в голямото огледало. По-късно щеше да се тревожи за заплащането.

Реши също, че трябва да помисли и за закупуването на нова кола. Не можеше безкрайно да продължава да кара нает олдсмобил. Рано или късно щеше да ѝ се наложи да си купи собствен автомобил, така че по-добре по-скоро, макар че никога не си бе купувала кола сама. Това

щеше да бъде изцяло ново преживяване за нея, което също бе добре, реши Мати. Време бе да опита нови неща. Може би щеше да си купи спортна кола, едно от ония елегантни малки вносни нещица в ярко доматеночервено. Или пък нещо тукашно, корвет например. Винаги бе искала корвет. Джейк беше този, който я отказваше, като изтъкваше колко е непрактично за нея да има двуместна кола, особено когато се налага да развежда Ким и приятелите ѝ из предградията. Но Джейк вече не участваше във вземането на решенията ѝ, а повечето от приятелите на Ким караха собствени коли. Така че, ако изобщо някога му беше времето да си вземе лъскава червена спортна кола, сега бе моментът и по дяволите финансите. Утре сутринта щеше да си сложи розовия ангорски пуловер, черните панталони, зелените кожени обувки, коженото яке Калвин Клайн и щеше да иде да си купи лъскав нов корвет. Може би щеше да покани и Рой Крофърд да я придружи.

— И така, какво мога да направя за вас? — попита Вики Рейнолдс, когато най-накрая вдигна глава от компютъра и обърна към Мати обезпокоително гладкото си лице; кожата ѝ бе толкова стегната и опъната, сякаш я бе излагала на въздействието на ураган.

— Бих желала билет за първа класа до Париж — каза Мати, като се стараеше да не я зяпа.

— Добре звучи — заяви агентката, ръцете ѝ се суетяха, устните ѝ бяха изкуствено разтеглени в нещо, наподобяващо усмивка. — Кога бихте искали да пътувате?

Мати прехвърли в ума си няколко възможности. Вече бе октомври, а тя не искаше първото ѝ посещение в Париж да бъде през зимата, когато преобладаващият цвят на пейзажа щеше да бъде сив. През лятото пък би било твърде многолюдно, пълно със студенти и туристи, а освен това, какво щеше да прави с Ким? Колкото и да обичаше дъщеря си, Париж бе място, което винаги бе свързвала с романтика, не с тийнейджърки. Искаше първото ѝ посещение там да бъде безгрижно и романтично. Може би даже щеше да говори с Рой Крофърд да дойде с нея.

— Април — решително обяви Мати. — Април в Париж. Какво може да бъде по-съвършено от това?

— Тогава да бъде април в Париж — съгласи се Вики Рейнолдс с усмивка, подобна на права черта, едва-едва подвита в краищата на устата ѝ.

Мати се облегна на стола си, ухилена до ушите.

— И така, защо жените правят такива ужасни неща с лицата си?
— попита Рой Крофърд след втората чаша скъпо червено бургундско.

Те седяха в един интимен кът на малкия ресторант, чийто декор бе типичен, облицован с ламперия, някак мъжки, тъмен, дори посред бял ден и ядяха дебели сочни пържоли с печени картофи, залети с кисел сос — удоволствие, което Мати не си бе позволявала от години.

— Защо жените правят такива неща ли?! — Гласът на Мати бе скептичен. — Как може точно ти от всички хора да задаваш подобен въпрос?

— Какво искаш да кажеш, аз, от всички хора? — Рой Крофърд потупа голямата си глава, обрасла със сива коса, изглади някаква несъществуваща гънка на бледосинята си копринена вратовръзка.

— Защото ти упорито сменяш съпругите си с все по-млади и по-млади. Та сега живееш с една хлапачка, за бога.

— Това няма толкова общо с външността ѝ, колкото с общото ѝ отношение към живота. Бих могъл да добавя, че самата ти изглеждаш много красива — продължи той на един дъх.

— Благодаря ти, но...

— Ако не ми бе казала за катастрофата, никога нямаше да позная.

— Благодаря — каза отново Мати, без да е наясно защо благодари на Рой Крофърд, че е толкова ненаблюдателен. — Но едва ли сериозно твърдиш, че външността няма нищо общо с причината мъжете да тичат след по-млади жени.

— Не казах, че няма нищо общо. Казах, че отношението е по-важно от външността.

— Значи, ако жена на средна възраст с лъчезарно излъчване влезе тук и до нея — начумерена млада блондинка с големи цици, ти ще предпочетеш възрастта пред красотата?

— Някоя нямаше да предпочета, защото вече обядвам с една от най-привлекателните жени в Чикаго.

Мати се усмихна противно на желанието си.

— Предполагам, че причината, поради която жени като туристическата агентка, за която ти разказвах, отиват под ножа, е

понеже мислят, че нямат избор. На непрекъснатото стесняващия се пазар от свободни мъже те трябва да се конкурират с два пъти по-млади от тях.

— А може и да не се конкурират с други жени — отбеляза Рой Крофърд. — Може би не го правят заради мъжете.

— Какво имаш предвид?

— Може би се състезават със самите себе си, с образа, който са свикнали да имат. Май просто не им се иска да остаряват.

— Има и по-лоши неща от старостта — каза Мати.

— Назови едно. — Рой се засмя и отхапа голямо парче от своята пържола.

— Да умреш млад — отвърна Мати и остави вилницата си. Апетитът ѝ бързо се изпаряваше. Тя поклати глава и втъкна косата си зад ушите.

— Живей трудно, умри млад, бъди красив труп — изрецитира Рой Крофърд. — Нямаше ли такава максима?

— Ти самият така ли искаш да умреш?

— Аз? Да умра? Няма начин. Аз ще живея вечно.

— И затова ли постоянно тичаш след все по-млади и по-млади жени? Като начин да забавиш смъртта?

Рой Крофърд се вторачи през малката маса, отмахна с пръсти няколко невидими трохи от бялата ленена покривка.

— Започваш да звучиш малко като бившите ми съпруги — прошепна той.

— Защо мъжете мамят жените си? — попита Мати, внезапно сменяйки темата.

Рой Крофърд се облегна назад и си пое дълбоко дъх.

— Това някакъв изпит ли е? — попита на свой ред той.

— Изпит?

— Ще получа ли награда, ако улуча верния отговор?

— *Знаеш* ли верния отговор?

— Аз имам отговор за всичко.

— Точно затова те питам.

Рой Крофърд отпи още една глътка от виното си и се облегна на масата.

— Да не би под тази хубава копринена блузка да носиш скрит касетофон?

— Искаш да ме претърсиш ли? — подразни го Мати.

— Това вече е интересна мисъл.

— Първо трябва да ми отговориш на въпроса.

— Забравих го — глуповато отвърна Рой и те се засмяха.

— Защо мъжете мамят жените си?

Рой Крофърд сви рамене, засмя се и погледна настрана.

— Нали знаеш стария анекдот: защо кучето си ближе задника?

— Не — каза Мати и се почуди каква е връзката.

— Защото може — отговори Рой и пак се засмя.

— Искаш да кажеш, че мъжете мамят жените си, защото могат?

Така ли?

— В общи линии, мъжете са елементарни същества — отбеляза Рой.

— Ти затова ли си тук с мен сега? — попита Мати.

— Тук съм, понеже ти ме покани на обяд да обсъдим купуването на няколко нови произведения на изкуството за моя апартамент — припомни ѝ той.

— Този, в който живееш с Мис Тийнейджърка на Америка.

— Тя е твърде зряла — отбеляза Рой и леко намигна.

— Сигурна съм, че има страхотно отношение — засмя се Мати.

Рой Крофърд отметна глава назад и се разсмя на глас, разкривайки два реда свършени зъби.

— Така е, наистина.

— В такъв случай, пак те питам, какво правиш тук с мен?

— Може би е по-добре да перифразираме въпроса: какво правиш *ти* тук с мен?

— Мъжът ми има връзка с друга жена — каза просто Мати.

Рой Крофърд кимна, парчетата на пъзела започнаха да се наместват в главата му.

— И ти търсиш начин да му го върнеш?

— Това е едната част.

— А коя е другата?

Мати безцелно се огледа из празното помещение. Правеше усилие да не вижда лицето на приятелката си Лайза в лицата на останалите присъстващи жени, да не чува зловещото ѝ съобщение в тихите им гласове.

— Може би няма друга част — каза тя.

Рой Крофърд се засмя отново.

— Е, най-малкото трябва да ти благодаря за откровеността.

— Ти се ядоса — каза Мати.

— Напротив. Поласкан съм. Искам да кажа, предполагам, че щях да съм по-поласкан, ако ми беше разправяла колко съм красив, за колко неустоим ме намиращ, но и отмъщението върши работа. Ще склоня и на отмъщение. Кога имаш предвид?

Мати се опита да открие в очите му знак дали не ѝ се подиграва, но не намери такъв.

— Следобедът ми изглежда съвсем свободен — каза тя.

— Тогава защо не хващаме пътя. — Рой грабна салфетката от коленете си, хвърли я върху това, което беше останало от пържолата му и даде знак на келнера да донесе сметката. — Къде ще отидем?

Мати бе малко слисана от бързия развой на нещата. Ти искаше тъкмо това, напомни си тя, сецайки се за новото сатенено бельо, което купи в търговския център.

— Бихме могли да идем у нас — предложи тя, като се сети, че Ким възнамеряваше да се включи в една футболна среща след училище и нямаше да се върне преди вечеря.

— Не е много добра идея — каза Рой. — Неверните съпрузи имат навика да се връщат, когато най-малко ги очакваш.

— Няма такава опасност — отвърна Мати.

— Не е в града ли?

— Няма го и толкова — обясни Мати. — Изнесе се преди две седмици.

— Вие сте разделени? — Рой Крофърд изглеждаше зашеметен, сякаш току-що се бе блъснал в стена.

— Това проблем ли е?

— Това е усложнение — призна Рой и се усмихна насила.

— Усложнение? Бих казала, че е точно обратното.

— Как да ти обясня? — Рой Крофърд тръсна масивната си глава. — Напуснах училище на шестнайсет, никога не се дипломирах. Но с живота се справих много добре — защо? По две причини. Първо, следвам възможностите и второ, опростявам нещата колкото мога. И сега, ако ти все още живееше със съпруга си, тогава нашето сближаване би било една от онези големи възможности. Обикновено нещо — двама възрастни се събират, за да си доставят удоволствие.

Единственото, което ти би очаквала от мен, би било приятното прекарване. Възможност, без задължения. — Той направи пауза и отпрати с ръка келнера, който се приближи със сметката. — Но фактът, че вече не си със съпруга си, усложнява нещата. Означава, че нивото ти на очакване се е изменило.

— Не очаквам нищо от теб — протестира Мати.

— Точно сега не. Но по-късно — да. Повярвай ми, говоря от опит. — Той млъкна, огледа стаята, после се наклони по-близо, сякаш искаше да сподели някаква дълбока, тъмна тайна. — Най-малкото, ще очакваш връзка. Ти *заслужавах* връзка. Но аз не искам повече връзки. Не искам да ми се налага да помня рождения ти ден или да ходя с теб да ти купуваме нова кола.

Мати ахна.

— Аз те обидих. Съжалявам. Нямах намерение да го правя.

— Не — отрече Мати, а главата ѝ се въртеше от комбинацията от неговия отказ и прецизността на предсказанието му. — Не си ме обидил. Ти си напълно прав.

— Така ли? — Рой се засмя. — Мисля, че си първата жена, която ми казва това.

— Аз самата имам доста добро отношение към живота — каза тя. Край масата им мина някаква жена с къса, чуплива коса и за момент Мати се зачуди дали Лайза не я е последвала тук и дали не се кани да изкрещи диагнозата ѝ на всички, за да я чуят и преценят. — Мисля, че няма да променя нещата, ако ти кажа, че може и да не съм тук много дълго.

— Местиш ли се?

Мати повдигна рамене и тъжно се усмихна:

— Мисля по въпроса.

— Е, не отивай надалеч. — Рой отново махна на келнера за сметката. — Стените на апартамента ми ще бъдат погубени без теб.

Живей трудно, умри млад, мислеше си Мати, докато Рой Крофърд подаваше кредитната си карта на келнера. Остани красив труп.

12

— Никога не ми казваш, че съм красива.

Джейк изстена, обърна се по гръб, после на лявата си страна, дръпна бодливото розово вълнено одеяло над ушите си, в опит да заглуши гласа на своята майка.

— Как така никога не ми казваш, че съм красива?

— Казвам ти го през цялото време. Ти не ме слушаш — отвърна баща му с дрезгав и безразличен глас.

Джейк чу далечното шумолене на вестника в ръцете на баща си. Той изстена по-силно, като напразно се опитваше да не чуе онова, което знаеше, че ще последва. Беше го чувал и преди и нямаше желание да го чува пак.

— Защо не излезем някъде? Да идем да потанцуваме — настояваше майка му и танцуваше в съня му, като го изпълваше с руси коси и тъмни очи, а широката ѝ цветна пола измиташе всички други образи настрани. Той я виждаше как се полюшва предизвикателно пред баща му, който седеше непоколебимо и си четеше вестника, отказвайки да забележи присъствието ѝ.

— Чу ли ме? Казах, да идем да танцуваме.

— Пила си.

— Не съм пила.

— От тук подушвам миризмата на алкохол.

Намръщената физиономия на майка му изпълни огромния екран на безсъзнателния ум на Джейк.

— Не искаш да ходим на танци, чудесно. Какво ще кажеш за кино? От месеци не сме ходили на кино.

— Не ми се ходи на кино. Обади се на някоя приятелка, ако ти се ходи.

— Нямам приятелки — изстреля Ева Харт. — Ти си тоя, дето има приятелки.

Джейк се обърна по гръб и несъзнателно изхъмка. *Време е да се събудиш*, прощушна някакъв глас в главата му. *Хленчене. Ти не искаш*

да чуеш това.

— По-тихо — предупреди баща му. — Ще събудиш момчетата.

— Обзалагам се, че не караш приятелките си да говорят по-тихо.

Когато пищят за още, не им казваш да говорят по-тихо.

— За бога, Ева...

— За бога, Уорън — подигра го тя.

Джейк видя как лицето на майка му се изкривява от ярост.

Уорън Харт не каза нищо, насочи отново вниманието си към вестника, вдигна го пред лицето си и успешно скри от погледа си лицето на жена си. Не, помисли Джейк. Това е най-лошото нещо, което можеш да направиш. Не можеш да я пренебрегваш. Тя няма просто да си иде. Майка му беше като тропическа буря, яростта ѝ нарастваше постепенно и набираще мощ, помиташе всичко по пътя си, не съзнаваше кого наранява, напълно погълната от нуждата си да опустошава и разрушава. Тя бе природна стихия и не можеше да бъде пренебрегвана. Нима баща му не знаеше това? Не беше ли го научил до сега?

— Мислиш, че не зная за малките ти приятелки? — попита Ева Харт. — Мислиш, че не зная къде ходиш през нощта, когато твърдиш, че се връщаш в офиса? Мислиш, че нищо не зная за теб, гадно копеле?

Не го прави, не го прави, не го прави.

Ева Харт промуши ръка през средата на вестника на мъжа си.

Споменът повдигна ръката на Джейк във въздуха и я стовари върху леглото.

Баща му скочи от стола си, разположен до камината във всекидневната и захвърли останките от вестника върху бежовото килимче под краката си. Малката стая сякаш се смали още повече пред нарастващата му ярост.

— Ти си луда — изкреця той, крачейки напред-назад зад кафявия плюшен диван. — Луда жена.

— Ти си тоя, дето е луд. — Майка му се хвърли напред, загуби равновесие и почти се стовари върху една лампа.

— Луд съм, че стоя при една луда жена.

— Тогава защо не се махнеш, скапано копеле?

— Може би ще го направя. Може би ще направя точно това. — Джейк наблюдаваше баща си как грабва сакото си от антрето и се отправя към предната врата.

Не можеш да си тръгнеш. Не можеш да ни оставиш сами с нея. Моля те, върни се. Не можеш да си тръгнеш.

— Не мисли, че не знам къде отиваш! Не мисли, че не знам, че просто използваш това като оправдание! Къде, по дяволите, си мислиш, че отиваш? Не можеш да се махнеш. Проклет да си. Не можеш да ме оставиш тук сама!

Не заминавай, не заминавай, не заминавай.

— Не! — Джейк чу майка си да пищи. Тя блъскаше с юмруци по вратата, която се затръшна в лицето ѝ, мъчителните ѝ викове се засилваха от всекидневната, надолу към хола на спретнатото бунгало, тя отвори вратата на стаята на Джейк, в която се бяха скрили братята му при първите тревожни звуци и тримата бяха струпали планина от книги и играчки зад вратата, макар че импровизираната барикада беше безполезна пред нарастващата истерия на майка им.

Джейк наблюдаваше зад спуснатите си клепащи как трите малки братчета, на три, пет и седем години, се притискаха едно до друго в безопасното пространство, което си бе създал в дъното на малкия килер, по-големият му брат Люк се вираше апатично напред, а по-малкият, Никълъс, трепереше от страх в ръцете му. „Всичко ще бъде наред — шепнеше Джейк. — Имаме вода и комплект за първа помощ.“ Той посочи нещата, които бе събрал за такива спешни случаи. „Всичко ще е наред, докато стоим мирни.“

— Къде, по дяволите, сте, гадни деца? — извика Ева Харт. — И вие ли ме изоставихте?

— Не — изстена Джейк, мятайки се напред-назад в огромното легло. Детето Джейк сложи пръст на устните си. — Ш-ш-т — предупреди той.

— Как можяхте всички да ме напуснете? — крещеше майка му в тъмнината на малката стая. — Никой ли в тая скапана къща не ме обича?

Дробовете на Джейк усетиха натиска на три деца, които съдържат дъха си. Той изстена от болка и се преобърна на дясната си страна.

— Не мога да живея повече така — ревеше Ева Харт. — Чувате ли ме? Не мога да живея повече така. Никой не ме обича. Никой не го е грижа какво става с мен. Не ви е грижа дали съм жива или мъртва.

Никълъс започна да плаче. Джейк постави нежно ръка на устата му, целуна го по рошавата косичка.

— А, ето къде сте — каза майка им, чуха се тежките ѝ стъпки по кафявия килим, докато доближаваше килера. Люк скочи, грабна дръжката на заключената врата, стисна здраво топката, която се завъртя в ръката му.

— Проклети да сте — виеше майка им и риташе вратата, преди да се предаде. — Няма значение. Нищо няма значение.

Те чуха някакъв трясък. Макетът на моя самолет, помисли си Джейк, онзи, който старателно бе сглобявал часове наред. Той прехапа устни, не искаше да плаче.

— Знаете ли къде отивам сега? Знаете ли какво ще направя? — Майка им почака. — Няма нужда да ми отговаряте. Знам, че слушате. Така, ще ви кажа какво ще направя, понеже никой не ме обича и никой не го е грижа дали ще живея, или ще умра. Отивам в кухнята, ще пусна газта и когато на сутринта баща ви се върне, след като е преспал с приятелката си, ще ни намери всичките мъртви в леглата.

— Не — изхлипа Никълъс в ръцете на Джейк.

— Не — каза Джейк, отметна одеялото от раменете си и го изрита с крака.

— Правя ви услуга — каза майка им, докато се препъваше в книгите и играчките, които бе съборила, падаше, ставаше и замеряше заключената врата с обувка. — Няма и да разберете какво става. Ще умрете спокойно в съня си — мънкаше тя и залитайки излезе от стаята, а налудничавият ѝ смях се носеше след нея.

— Не! — проплака детето Джейк, плътно притиснат до братята си.

— Не! — извика Джейк сега, а ръцете му се мятаха на всички страни, блъскаха по възглавницата, удряха във въздуха зад него. Той чу пъшкане, почувства някаква плът и кости под отворената си длан и отвори очи при звука на ужасените викове на Хъни.

— Боже мой, Джейсън, какво става?

Трябваша му няколко секунди за да може детето да порасне отново, очите на мъжа да се фокусират, умът му да отбележи къде се намира.

— Съжалявам — прошепна той. Челото му бе мокро от пот, потта се стичаше в очите, смесваше се със сълзите му. — Господи, Хъни, толкова съжалявам. Ударих ли те?

Хъни си потърка носа.

— Не мисля, че е счупен — каза тя и посегна да го погали по голата ръка. — Какво беше, пак същият сън ли?

Джейк отпусна глава в ръцете си, цялото му тяло бе лепкаво и студено.

— Не знам какво ми става.

— Много ти се насъбра. — Хъни се пресегна и включи лампата до леглото. В същия миг, далечните кафяви нюанси от детството му се изместиха от топлите прасковени тонове на настоящото му обкръжение. Хъни тръсна настрани червените къдрици от лицето си и безпомощно се усмихна, щом те веднага паднаха обратно. — Искаш ли да ми разкажеш?

Той поклати глава, косата на челото му беше влажна.

— Не помня и половината. — Лъжа. Помнеше всяко движение, всяка дума. Дори и сега, когато стоеше с широко отворени очи, можеше да се види: едно дете на пет години изпъзва от тайното си скривалище, за да отвори прозореца до леглото си, успява да го откряне само на няколко сантиметра, но това е достатъчно, многократно уверява той братята си, които остават сгущени до края на нощта, за да са сигурни, че са в безопасност. Така газта не можеше да ги отрови. — Предполагам, че още не мога да свикна да спя на затворен прозорец — засрамено додаде Джейк.

— Мислиш, че прозорецът има нещо общо с кошмарите ти ли? — объркването на Хъни беше понятно.

Джейк сви рамене, поклати глава и отпъди тревогата ѝ с махване на ръка. Той бе голям мъж, за бога. Майка му бе мъртва от години. Със сигурност можеше да се научи да спи на затворен прозорец.

— Наистина съжалявам, Джейсън. Заради котките е. Веднъж някой отвори прозореца само няколко сантиметра и Канга излезе. Успях да го намеря чак след няколко дни.

Като по даден знак и двете котки скочиха на леглото. Канга беше осемгодишен оранжев котарак; Ру бе на четири години, смолисточерен. И двете бяха мъжки и не бяха склонни да делят своята територия с някакъв натрапник, двуног съперник за любовта на господарката им. Джейк им отвръщаше със същата неприязън. Той никога не бе обичал особено котки, предпочиташе кучета, но Мати винаги бе отказвала да имат куче. Мати, помисли си той и избута

Канга от крака си, стана от леглото и нахлузи синя хавлия на голото си тяло. Защо се сети сега за нея?

Той наблюдаваше как Хъни изчезва в банята, разчорлена, голият ѝ задник предизвикателно се полюшва над слабите ѝ крака. Няколко секунди по-късно тя излезе по бяла кадифена хавлия, косата ѝ бе вързана с ластик и събрана отгоре на главата в съзнателно усилие да се въведе ред, макар че няколко кичура се бяха охлабили и падаха надолу по врата ѝ.

— Да направя ли малко кафе? — предложи тя и погледна към часовника, сложен на края на масата, до леглото. — Така или иначе, вече е почти време за ставане.

— Звучи добре.

— Какво ще кажеш за яйца с бекон?

— Достатъчно е само кафе.

— Тогава нека бъде кафе.

Виждаш ли, мислеше си Джейк. Точно тук е голямата разлика между Хъни и Мати. Мати щеше да настоява за яйца с бекон. „Сигурен ли си? — щеше да попита тя. — Трябва да хапнеш нещо, Джейк. Знаеш, че закуската е най-важното ядене през деня.“ Накрая той щеше да се предаде, щеше да изяде яйцата с бекон, които изобщо не желаше и цяла сутрин щеше да му е тежко и да се чувства натъпкан. Хъни уважаваше мнението му. Не правеше свои предложения. Не се опитваше да изясни какво всъщност има предвид той. Беше казал, че всичко, което желае е кафе, и точно това щеше да получи.

Хъни го прегърна и целуна по устата. Джейк усети дъх на паста за зъби, кожата ѝ ухаеше на люляк.

— Може би бекон с яйца няма да е лошо — каза той.

Тя се засмя.

— Нервен ли си за днес?

— Май малко. — Предстоеше му важна среща с евентуален нов клиент, бизнесмен със значително състояние и влияние, който бе обвинен в изнасилване на няколко жени преди повече от двайсет години — нещо, което твърдо отричаше. Случаят обещавахе да бъде сочен, изискваше висок професионализъм, тъкмо каквито обичаше Джейк. Но не беше нервен заради срещата с клиента. Нервността му идваше от срещата с Мати, насрочена за по-късно през деня.

Бяха минали почти три седмици, откак Лайза постави ужасната си диагноза. През това време Мати потърси второ, а после и трето мнение. Лекарите — единият, главен невролог на болницата „Нортуест Джeneral“, а другият, невролог в частна клиника в Лейк Форест — постигнаха пълно съгласие. Амиотрофична латерална склероза. АЛС. Болестта на Лу Гериг. Бързо протичащо нервно-мускулно заболяване, поразяващо двигателните нерви, които пренасят импулсите до мускулите и в резултат на това отслабват и се увреждат ръцете, краката, устата, гърлото и всичко останало, докато накрая се стига до пълна парализа, само умът остава бистър и остър.

И как реагираше Мати на всяко ново мнение? Отиде и си купи нов корвет, за бога, когато за нея по принцип бе опасно да шофира кола. Само по телефона бе направила покупки за почти двайсет хиляди долара. Ангажира си екскурзия до Париж за пролетта. И като връх на всичко, все още отказваше да си взема лекарството, въпреки че сам Джейк изпълни рецептата вместо нея. Какъв смисъл има да взема лекарството, настояваше тя, щом се чувства съвсем добре? Вцепеняването на крака ѝ бе изчезнало; ръцете ѝ се справяха чудесно, нямаше проблеми с преглъщането, говоренето, или дишането, благодаря. Лекарите грешаха. Ако имаше АЛС, тя явно бе в състояние на ремисия.

Явно бе в състояние на всеобщо отрицание, проумя Джейк, като се чудеше как ли щеше да реагира самият той на подобни новини. Мати бе млада красива жена на прага на изцяло нов живот и изведнъж, бум! Слабост, парализа, смърт. Не е чудно, че отказваше да повярва. А тя си представи, само си представи, че тя бе права, а всички останали грешаха. Нямаше да е за първи път. Мати беше силна; беше упорита; беше неуязвима. Щеше да ги надживее всичките.

— За какво мислиш? — попита Хъни, макар че по очите ѝ Джейк можеше да познае, че се досеща. — Тя ще се оправи, Джейсън.

— Няма да се оправи — тихо каза Джейк.

— Съжалявам — поправи се Хъни. — Не исках да прозвучи нагло. Исках само да кажа, че тя ще проумее какво става. Ще започне да си взема лекарството. Ще видиш. Няма нужда да се тревожиш толкова много. Мати знае, че ще ѝ осигуриш най-доброто възможно лечение и ще се грижиш за Ким. Не можеш да направиш нищо повече.

— Тя го целуна отстрани по устата, сплете пръсти в неговите. — Хайде. Хапни нещо. Днес е важен ден за теб.

— Ей сега идвам — каза той. — Искам само да си взема душ, да си измия зъбите...

— Добре. Викни щом си готов.

Той проследи с очи как Хъни излиза от спалнята. Дори през широката ѝ хавлия можеше да забележи формата и извивките на чудесния ѝ задник. Би трябвало да прави любов с нея снощи, помисли си, вместо да обяснява, че е изморен и да позволява тревогите му за Мати да изцедят енергията му. Ще го направи довечера. А може би дори още тази сутрин.

Джейк погледна в какъв безпорядък бе оставил леглото си — одеялото на земята, чаршафите увити, възглавниците изритани. Всъщност, така леглото съответстваше на невероятния хаос в стаята. Хъни бе от онези хора, които непрекъснато захвърляха някъде нещата си. Тя беше колекционер — на стари списания, ценни бижута, необикновени химикалки, всичко, което привличаше любопитния ѝ поглед. В резултат на това, всеки квадратен сантиметър от апартамента ѝ бе зает от нещо. Разпръснати монети и нежни шифонени шалчета отрупваха античната ѝ тоалетка от борово дърво; на малкото дървено столче бяха захвърлени вестници, те се подаваха изпод купчина копринени блузи, понеже тя рядко си даваше труда да ги окачва в гардероба, а и той бе вече наблъскан с по-официални дрехи и костюми, които никога не носеше. Старинни кукли с фини бели дантели бяха натрупани под прозореца редом с пъстроцветна колекция от плюшени животинчета, останали от детството ѝ. Навсякъде имаше разни кошове. Бе малко чудо, че въобще се намери място за неговите неща. Те вече обсъждаха въпроса дали да не си намерят по-голямо жилище.

Джейк съзнаваше, че това няма да е лесно за Хъни. Той влезе в банята и хвърли хавлията си върху двете котки, които го дращеа по краката. Те шумно изразиха своя протест и изскочиха от малката стая, а той се вмъкна под душа и завъртя кранчето до край. Мощна струя гореща вода го блъсна изведнъж в лицето, пареше го по кожата, подобно на стотици злобни насекоми. Лошо момче, Джейсън, съскаше водата.

Лошомомчеджейсън. Лошомомчеджейсън.

Хъни не го бе молила за нищо подобно, помисли си Джейк, сложил глава право под широкия струйник на душа, така че водният порой, който се спускаше от челото надолу и влизаше в очите му, да отмие гласа на неговата майка. Хъни се бе влюбила в мъж с нещастен брак. Може и да се е надявала, че ще зареже жена си. Може да се е надявала и че ще заживеят заедно. Но се съмняваше да е очаквала толкова бързо да се премести при нея. Съмняваше се, че е готова да се справи със ситуация на продължително боледуване и преждевременна смърт на жена му, че е готова да бъде майка на една сърдита и объркана тийнейджърка.

Последните няколко седмици бяха едно ужасяващо влакче на ужасите за всички тях. Все още им се виеше свят, загубили равновесие, всеки се страхуваше за живота си. Само дето той и Хъни щяха да оцелеят. Мати нямаше да има този късмет.

Той направи много проучвания през седмиците, последвали посещения им в кабинета на Лайза Кацман. Не всички пациенти умираха толкова бързо, колкото каза отначало Лайза. Някои живееха още пет години, а цели двайсет процента от хората, страдащи от АЛС достигаха стадий на болестта, при който по някаква необяснима причина, състоянието им се стабилизираше. Такъв бе случаят например със Стивън Хокинг, известният британски физик, който живял с болестта повече от двайсет и пет години и се справял дотолкова добре, че накрая зарязал жената, която била с него през повечето от тези години, заради друга жена.

Мъже, помисли си Джейк и с рязко движение на китката си спря водата. Ние наистина сме мерзавци.

Излезе от душа и се изтри с една от розовите хавлии на Хъни, чудейки се дали изобщо някога щеше да свикне с толкова много розово. Дали бе възможно Мати да живее още двайсет и пет години, да си отива бавно, като затворник на собственото си тяло? Дали би искала подобна съдба?

— Джейсън? — провикна се Хъни от другата стая. Той си я представи: застанала в малката, подобна на камбуз кухня, сред колекцията си от старинни кани и розова стъклария от времето на Депресията. — Привършваш ли?

— Още две минути — викна в отговор Джейк. Вдигна края на хавлията и изтри парата от огледалото над мивката, зърна отражението

си, неясно и изкривено, което се появи само за да изчезне отново във фината мъгла. Как можа просто да я зареже? — помисли си, когато образът на Мати се наложи върху неговия. Тя беше споделяла неговия живот почти шестнайсет години. Как можа да я изостави, като ѝ оставаха само още една-две години живот?

Или три. Или пет.

Как можа да я остави, докато тя загиваше?

Ти вече погуби повече от петнайсет години от своя живот.

Как можа да я остави да умира сама?

Ние всички умираме сами. Помисли за брат си. Помисли за Люк.

Как можа да я остави безпомощна, да се задушава от собствените си страхове?

Аз самият бавно се задушавах до смърт през целия си живот.

И все пак, какво са още една година, най-много две?

Или три. Или пет.

Как можеше да се върне обратно, като не я обичаше, като накрая едва събра куража да я напусне?

Няма нужда да я обичаш. Трябва само да си с нея.

Що за човек би я зарязал в такъв момент? Що за човек е той?

Лошо момче, Джейсън. Лошо момче, Джейсън.

Лошомомчеджейсън, лошомомчеджейсън.

Преди шестнайсет години Мати го бе хванала в капан, днес също го хващаше в капан. Без значение бе, че умира, че няма контрол над ситуацията, че не я желаше повече от него. Крайният резултат бе същият. Той бе в капан. Бе жив погребан заедно с нея.

— Мамка му, проклятие, копеле, мамка му! — изкрещя Джейк и блъсна с ръка огледалото. Юмрукът му остави ясна следа по мътната повърхност.

— Джейсън, добре ли си? — Хъни застана на прага на пълната с пара баня.

Изглежда много далеч, помисли си Джейк. Боеше се, че ако погледне настрани, тя също ще изчезне. Колко ли би го чакала? — зачуди се той.

— Хъни...

— А-ха, не мисля, че ми харесва как звучиш.

Джейк се пресегна, взе ръцете ѝ в своите, заведе я пак в спалнята и седна с нея на леглото.

— Трябва да поговорим — каза той.

— Не ми се говори — високо протестира Мати и сърдито се втурна извън кухнята. — Казах ти вече. Мисля, че се изразих достатъчно ясно.

— Нямаме избор, Мати — каза Джейк и я последва във всекидневната. — Не можем да пренебрегваме това, което става.

— Нищо не става. — Мати взе да обикаля голямата стая като куче, което гони опашката си, протегнала напред дългите си ръце, задържайки съпруга си на удобно разстояние. Носеше дънки, стар червен пуловер и вехти карирани чехли. Той беше в адвокатската си униформа — консервативен сив фланелен костюм, бледосиня риза, потъмносиня вратовръзка. Облеклото им не си съответстваше, реши Мати. Тя трябваше да си сложи поне по-подходящи обувки. Само че последните няколко дни имаше проблеми с обувките. Удряше пръстите си в пода, спъваше се. Чехлите бяха по-лесни.

Мати погледна към прозорците, които заемаха по-голямата част от южната стена на всекидневната и мислеше за наскоро източения басейн. Той бе скрит под зимното покривало — отвратително найлоново нещо, напомнящо огромна зелена торба за боклук. Мати винаги страдеше от разочарованието на плувеца в първите седмици след затварянето на басейна. Тази година бе още по-зле. Може би догодина щеше да покрие басейна. Знаеше, че ще е скъпо, но щеше да си струва парите. По този начин можеше да плува всеки ден през цялата година. Джейк нямаше да е съгласен, но какво от това. Нека си се сърди.

Мати мислеше също да претапицира двата стола пред прозореца, да замени памучната материя на розови и златни райета с нещо по-мекко, например кадифе, но щеше да запази фотьойла в бежово златно и цветното килимче. Джейк можеше да вземе мини рояла в югозападния ъгъл на стаята, който стоеше неизползван, откакто преди няколко години Ким се отказа от уроците си. Но тя щеше да се бори със зъби и нокти за малката бронзова статуетка на Трова до пианото, за двете

фотографии на Даян Арбус на стената отзад, картината на Кен Дейвис, окачена под прав ъгъл с тях и за литографията на Ротенберг, която заемаше по-голямата част от отсрещната стена над дивана.

Не беше ли Джейк тук именно по тази причина? Да раздели плячката?

Тъкмо това си помисли тя, когато той се обади предния ден и каза, че ще дойде около два часа днес следобед да обсъдят някои неща. Беше се появил обаче на вратата ѝ, *нейната* врата, с тъжна усмивка на лицето, онази усмивка, от която ѝ идеше да му избие зъбите. Гузното изражение на лицето му показваше, че намеренията му са сериозни и още преди да си е отворил устата тя разбра, че разговорът им няма да е за придвижването на развода, нито за това, кой какво ще взема. Сигурно пак щяха да предъвкват последните няколко седмици с онзи негов изтънчен тормоз, който може и да вършеше работа пред съдебните заседатели, но нея изобщо не я впечатляваше. Сигурно пак щеше да държи една от онези речи, „да я накара да види нещата от неговата гледна точка“, да я насилва да погледне в очите истината, която тя отказваше да признае и приеме.

През последните две седмици Джейк се обаждаше поне по веднъж на ден, настояваше да я придружава на посещенията ѝ при лекарите в болницата „Нортуест Дженерал“ и клиниката в Лейк Форест. Отиде в аптеката и взе лекарството, въпреки че тя му заяви, че няма намерение да го взема. Постави се изцяло на нейно разположение. Накратко, Джейк изведнъж се бе превърнал в нещо, което никога не е бил през почти шестнайсетте години от техния брак — съпруг.

— Връщай се в офиса си — каза му Мати сега. — Ти си зает човек.

— Свърших за днес.

Мати не направи опит да скрие изненадата си.

— Боже, наистина трябва да съм се разболяла — възкликна тя.

— Мати...

— Само се шегувам, Джейк. Така нареченият „черен хумор“. Както и да е — продължи, преди той да я прекъсне, — ако си свършил за деня, защо не го прекараш с малката си приятелка? Сигурна съм, че ще бъде очарована да те види вкъщи толкова рано.

— Няма да се връщам там — промълви Джейк толкова тихо, че Мати не бе сигурна дали е чула добре.

— Какво? — попита тя без да иска.

— Не мога да се върна там — повтори той, леко променяйки думите си, но не продължи.

— Да не те е изхвърлила? — Не й се вярваше. Той я бе напуснал след почти шестнайсет години брак, заради една жена, която го изхвърля след по-малко от три седмици?! И сега той очаква от нея да забрави всичко за изневярата му, да погребете яростта и наранените си чувства и да го посрещне с отворени обятия? Моята къща е и твоя къща? Няма начин, приятелю. Не става така.

— Беше съвместно решение — обясни Джейк.

— И какво по-точно решихте?

— Че трябва да се върна вкъщи — отговори той.

— Вкъщи — повтори Мати. — Опитваш се да ми кажеш, че възнамеряваш да се върнеш тук?

— Казвам, че *искам* да се върна тук.

— И защо? — Разтапящото чувство под лъжичката подсказа на Мати, че вече знае отговора. Той искаше да се върне вкъщи, не защото я обичаше, не защото бе разбрал, че е направил ужасна грешка, не защото искаше да бъде неин съпруг, дори не и защото приятелката му го е изхвърлила, а понеже вярваше, че тя умира. — Този брак не се нуждае от преразглеждане, Джейк — заяви му тя ядосано. — Той е свършен, приключен, мъртъв и погребан. Нищо не се е променило, откакто напусна.

— Всичко се промени.

— О, така ли? Обичаш ли ме?

— Мати...

— Знаеш ли, че за повече от петнайсет години брак, ти нито веднъж не ми каза, че ме обичаш? Нима се опитваш да ми кажеш, че това се е променило?

Джейк не каза нищо. Какво можеше да каже?

— Ще ти помогна, Джейк. Ти не ме обичаш.

— *Ти* не ме обичаш — възрази той.

— Тогава за какво спорим? И двамата сме съгласни. Няма причина да се връщаш.

— Така е правилно — заяви простичко Джейк.

— Според кого?

— И двамата знаем, че това е правилното решение.

— И кога точно взе това решение?

— От няколко дни го обмислям. Накрая, тази сутрин ми стана ясно.

— Разбирам. А приятелката ти? На нея кога ѝ стана ясно?

Джейк прокара пръсти през тъмната си коса и се отпусна върху меките възглавнички на дивана.

— Мати, всичко това няма отношение.

— Не си в съда, адвокате. Тук аз съм съдията и мисля, че има тясно отношение. Призовавам те да отговориш на въпроса.

Джейк погледна настрана, направи се, че се визира в импресионистичното виждане на Кен Дейвис на тихия уличен ъгъл, огрян от розови слънчеви лъчи, проникващи през разлистени летни дървета.

— Обсъдихме го тази сутрин. Тя е съгласна с мен.

— Съгласна с какво?

— Че трябва да съм тук, с теб и Ким.

— Твоята приятелка мисли, че трябва да си си вкъщи, с жена си и дъщеря си. Колко цивилизовано. И какво ще прави тя, докато ти си тук с жена си и детето си?

Джейк поклати глава, повдигна ръце във въздуха, сякаш искаше да каже, че не знае, че това вече не е негова работа.

— Какво ѝ каза, Джейк? Мисля, че имам право да знам — продължи Мати, понеже той не отговори.

— Тя е наясно със ситуацията — каза накрая Джейк.

— Мисли, че умирам. — Мати спря да ходи напред-назад и застана пред съпруга си, като тигър в клетка, сърдит и готов да нападне. — И какво, тя има намерение да ме чака да умра, така ли? Смята, че може да издържи година-две, ако не се заинатя твърде дълго?

— Тя разбира, че аз имам нужда да бъда тук.

— Да, тя проявява голямо разбиране. Виждам това. И какво? Ти ще продължиш тайно да се срещаш с нея? Това ли е планът? Така тя ще бъде благородна, цивилизована, разбираща и мръсница едновременно.

— За бога, Мати...

— Как се казва, между другото?

Очите на Джейк леко трепнаха, Мати видя в това знак за нерешителност. Да ѝ каже ли, или не? Ще бъде ли от полза? Ще благоприятства ли делото му? Какво щеше да направи Мати с тази информация? Можеше ли да я използва срещу него?

— Хъни^[1] — отвърна меко той.

За момент Мати си помисли, че говори на нея. Почувства как тялото ѝ се устремява към него, как сърцето ѝ забързва, как съпротивата ѝ се стопява.

— Хъни Новак.

— Какво?

— Името ѝ е Хъни Новак — повтори той, а тя се олюля.

— Хъни — произнесе Мати. — Не е ли сладко? Извини ме за каламбура — добави тя и се изсмя в кратък маниакален пристъп. Такава глупачка беше. Един миг на въображаема нежност и вече бе готова да отстъпи, да се предаде, да се отметне, да се съгласи на всичко. — Това истинското ѝ име ли е?

— Изглежда е прякор от детството, който ѝ се е лепнал.

— Колко подходящо. Хъни се е лепнало, защото Хъни лепне. — Мати отново се чу някак отстрани, да се смее на глас, по-остро, по-несигурно от преди. — Хъни лепне — повтори тя, опитвайки се да спре смеха си, да не се разраства, да не преминава в метастази, да не разпространява отровата си. Но смехът ѝ сякаш съществуваше отделно от нея, като че ли някаква чуждопланетна форма на живот бе взела контрол над тялото ѝ, използваше дробовете и устата ѝ, за да изтика през тях своята злост. Не можеше да го спре. Бе негова пленница.

— О, боже — проплака тя. — О, боже, о, боже, о, боже. — И тогава взе да се задъхва, искаше въздух, но въздух нямаше, не можеше да диша. Някаква чуждопланетна сила се смееше, душеше, кашляше, давеше нейния живот.

Джейк незабавно скочи, обгърна я с ръце и я държа, докато Мати почувства как ужасните звуци замират в гърлото ѝ, кашлянето спира и дишането ѝ постепенно се нормализира. Тя веднага се дръпна от ръцете на съпруга си, пое дълбоко дъх, после отново, избърса си сълзите и подсмръкна, опряла нос в опакото на дланта си. Колко ли време остава, докато ръцете ѝ откажат да ѝ служат? — зачуди се тя, а под лъжичката ѝ взе да се надига паника. Колко време ѝ остава да може сама да бърше собствените си сълзи? Мати отиде до пианото в

далечния ъгъл на стаята и силно стовари ръката си върху клавишите. Залп от какофонични звуци се разнесе във въздуха, те виеха в протест като вълк в нощта.

— По дяволите — изплака Мати. — Мътните го взели.

За момент никой не помръдна, никой не проговори.

После Джейк попита:

— Да ти донеса ли нещо? — с твърд глас, макар че цветът се бе дръпнал от лицето му.

Мати поклати отрицателно глава, боеше се да говори. Ако проговореше, щеше да ѝ се наложи да признае онова, което и двамата вече знаеха: че резултатите от изследванията бяха окончателни, че тя умираше, че Джейк бе прав — всичко се бе променило.

— През април заминавам за Париж — каза тя накрая.

— Това е добре. — Въпреки спокойствието в гласа на Джейк, смущението в очите го издаде. — Аз ще дойда с теб.

— Ще дойдеш с мен?

— Никога не съм ходил в Париж.

— Никога не поиска да идем. Никога нямаше време — припомни му Мати.

— Ще намеря време.

— Защото умирам — тихо каза тя. Това бе съждение, не въпрос.

— Моля те, Мати, позволи ми да ти помогна.

— Как можеш да ми помогнеш? — Мати погледна съпруга, който имаше от близо шестнайсет години. — Как може който и да било да ми помогне?

— Позволи ми да се завърна вкъщи — отвърна той.

Мати седеше сама на дивана във всекидневната, отпусната на същото място, на което бе седял Джейк по-рано и се опитваше да осмисли следобеда, последните няколко седмици, последните шестнайсет години, по дяволите, защо не и последните трийсет и шест години, щом се е захванала с това. Тя отметна косата от лицето си и обърса потока сълзи, който вече изглеждаше, че няма да има край.

Погледът ѝ се спря на нашарената от слънцето улица в голямото маслено платно на Кен Дейвис, окачено на стената вдясно от пианото. Улицата много приличаше на тази, на която бе отрасла Мати, но сега за

първи път съзнателно направи връзката. В същия миг видя едно осемгодишно дете с ленена косичка да подскача по обляната от слънце улица, на път за дома си от къщата на Лайза, бързайки да се прибере навреме за обяд. Баща ѝ щеше да я води в Института по изкуствата. Имаше голяма изложба на импресионистични платна, които искаше да ѝ покаже. От седмици говореше само за това. Днес бе големият ден.

Но къде беше колата му? Нямаше я на алеята, а беше там тази сутрин. Тогава тя излезе да посети Лайза, която живееше на по-малко от половин пресечка от тях, надолу по улицата. Сега колата на баща ѝ я нямаше, но сигурно му се е наложило да излезе за няколко минути, да вземе нещо за обяд и веднага щеше да се върне. Не биваше да се тревожи. Баща ѝ щеше да се върне съвсем навреме.

Само дето, разбира се, той не се върна. Никога не се върна. Майка ѝ обясни, че баща ѝ е избягал с някаква кучка от офиса му и макар че Мати не разбра какво има предвид тя под „кучка“, схвана, че баща ѝ не ще се върне навреме, за да я заведе в Института по изкуствата.

В седмиците, непосредствено след напускането на баща ѝ, Мати застана на страната на майка си, която систематично изтриваше всяка следа от Ричард Гил в къщата: подреди дрехите му в кутии и ги изпрати на „Армията на спасението“, изгори всички книжа и документи, оставени от него, изряза лицето му от всички семейни снимки, така че не след дълго изглеждаше сякаш той никога не бе съществувал. Съвсем скоро Мати забеляза, че майка ѝ престана да поглежда и нея. „Колкото пъти те погледна, виждам баща ти“, сопнато ѝ обясни тя, отпъждаше я и се захващаше с поредното си кученце. И така, всеки ден, щом Мати се върнеше от училище, се спускаше към семейните албуми, да види дали и тя не е обезглавена, дали все още е там. Тогава детската ѝ усмивка от снимките я окуражаваше, че в края на краищата всичко ще се нареди възможно най-добре.

Но не стана така. Независимо колко упорито се стараяше и колко отчаяно се молеше, нищо не върна баща ѝ, нито накара майка ѝ да я обича. Нито оценките, които получаваше, нито стипендията, която спечели. Нищо от това, което тя постигаше, не постигна някакъв ефект.

И какво толкова постигна? — мислеше си Мати сега, измъквайки се от картината на отсрещната стена. Стана от дивана и се затътри към кухнята с вехтите си кариран чехли. Бе сменила един студен дом за

друг, отдаде шестнайсет години на мъж, който я напусна заради своята кучка.

Накрая животът ѝ се сведе до две малки думи: тя умираше. Мати се подсмихна, внезапно уплашена. Уплашена от звука на собствения си смях, тъжно осъзна тя. Това взе да ѝ се случва все по-често.

Естествено, още съществуваше някакъв шанс лекарите да са сгрешили. Може би ако се срещне с друг специалист, ако се съгласи на още изследвания, ако отиде в Мексико да търси лек, ще открие някой, който да ѝ даде друга диагноза, ще намери онзи хепиенд, който търси цял живот. Само че нямаше никакъв хепиенд. Нямаше лек. Имаше само лекарство, наречено „Рилузол“. И всичко, което то предлагаше, бяха няколко месеца допълнително. Мати се затътри през кухнята и взе шишенцето с хапчетата от етажерката.

— Ако ги вземам — произнесе на глас и постави шишенцето обратно, без да го отвори.

Как ли щеше да реагира на новината майка ѝ? — зачуди се Мати и се изкуши да вдигне веднага телефона и да ѝ се обади. Дали щеше веднага да почне да изрязва лицето ѝ от семейните снимки, или ще го направи бавно, като почне от краката и премине към ръцете и тялото, следвайки хода на болестта, така че накрая да остане само главата на Мати?

Баща без лице. Дъщеря без тяло. Майка без дияр. Семейство.

А сега Джейк искаше да се върне вкъщи, да бъде част от живота ѝ, колкото ѝ оставаше от него. Той каза, че било, защото искал да постъпи правилно. Но така ли беше правилно? И за кого?

— Ще имаш нужда от някой, който да те вози на разни места — убеждаваше я, надявайки се на нейната практичност, тогава, когато всички други подходи се провалиха.

— Мога да шофирам.

— Не можеш. Ако направиш още една катастрофа? А ако убиеш някого, за бога?

— Ким ще вземе книжка след няколко месеца. Тя може да ме кара.

— Не смяташ ли, че Ким ще има достатъчно неща, с които да се справя?

Тъкмо този въпрос, стряскащ със своята простота, я принуди да капитулира. Как можеше да иска от Ким да бъде нейната единствена

емоционална подкрепа, да я вдига, когато падне, да оправя след нея, когато тя вече няма да може да се оправя сама, да събира парчетата от разбития им живот, без сама да се срути? Нейното красиво малко момиченце, помисли си Мати, сладката малка Гранд дама. Как щеше да оцелее дъщеря ѝ без нея? „Как да ти кажа, че те напускам?“ — попита тя на глас, щом чу ключът да се превърта в ключалката.

— Мамо? — извика Ким от предния хол, вратата се отвори и затвори с единствен продължителен звук. — Какво има? — попита тя, когато Мати се появи на кухненската врата. — Изглеждаш, сякаш си плакала.

Мати отвори уста да каже нещо, но вниманието ѝ се отвлече от звука на кола, приближаваща по алеята.

Ким се завъртя и погледна през малкото горно прозорче на входната врата.

— Това е татко — каза тя и видимо обърквана се обърна към майка си. — Какво прави той тук?

---

[1] Honey (англ.) — сладка, мила, скъпа. — Б.пр. ↑

14

— Заклевате ли се да казвате истината, само истината и нищо друго, освен истината, и Бог с вас?

— Заклевам се.

— Моля, кажете името и адреса си.

— Лео Бътлър. Чикаго, Стейт стрийт, сто четирийсет и седем.

— Можете да седнете.

Джейк гледаше от мястото си на масата на защитата как Лео Бътлър, оплешивяващ, добре облечен мъж на шейсет и две, отдръпва ръка от Библията и внимателно сяда на стола си. Дори и седнал, той представляваше внушителна фигура, която със своите метър и деветдесет и осем се свиваше неудобно в малката свидетелска ложа, под кафявото си кашмирено сако имаше широки рамене, вратът му бе масивен, ръцете големи и груби, независимо от добре поддържаните нокти. Можеше човек да се махне от футболния отбор, помисли си Джейк, но не е така лесно да се махне футбола от човека. Не и когато въпросният човек е Лео Бътлър, бивш защитник от колежа, наследил солидната текстилна империя на баща си на двайсет и пет годишна възраст, за да я разсипе почти напълно десет години по-късно. Спасението дошло от жена му Нора — тя спасила задника на мъжа си скоро след сватбата им преди трийсет и една години, само за да стреля в гърба му в навечерието на техния развод.

Джейк се усмихна на дребната, крехка, белокоса жена, която седеше до него на масата на защитата, с ръце, изискано положени в скута на сивата ѝ копринена рокля. Изпъкналите сини вени на опакото на дланите ѝ се съревноваваха с ослепителната редица от диаманти на пръстите ѝ. „Аз съм платила тия проклети неща“, бе казала тя на Джейк при първата им среща. „Защо да не ги нося?“ Явно, не е толкова крехка, колкото изглежда, бе разбрал тогава Джейк, разбра го и сега. Твърда отвътре, крехка отвън — идеалната комбинация за обвиняема в опит за убийство, понеже в такъв процес издръжливостта бе толкова важна, колкото и външният вид, а външността често бе важна, колкото

доказателствата. Джейк знаеше, че съдебните заседатели нерядко пренебрегваха чутото за сметка на видяното. А нима едно от първите неща, на които те учат в юридическия факултет, не е, че *външният вид* на правдата е важна поне толкова, колкото и самата правда?

В този случай, журито щеше да чуе историята на една измъчена и нещастна жена, разгневена от факта, че съпругът ѝ я изоставил заради друга жена, по-млада от дъщеря ѝ, чувстваща се неловко от все по-неприкритата им афера и отчаяно желаеща да запази общественото положение, което заема в своята среда. Обвинението щеше да покаже как тя е подмамила охладнелия си съпруг обратно в дома им в новогодишната нощ точно преди една година и го е умолявала да се върне при нея. Те се скарали. Той се опитал да си тръгне. Тя го простреляла шест пъти в гърба. Приятелката му, която чакала отвън в колата, чула изстрелите и се обадила в полицията. Нора Бътлър се предала на полиция, който я арестувал, без да окаже съпротива.

Просто и ясно, обяви полицията. Виновна по обвинението, предположиха вестниците. Не бързайте толкова, каза Джейк Харт, щом пое защитата.

Помощник щатският прокурор, Ейлийн Роджърс, агресивна и атрактивна брюнетка в шит по поръчка тъмносин костюм на дискретни райета, стоеше изправена пред съдебните заседатели. Тя помоли свидетеля да опише своя бизнес и настоящото си обществено положение, бързо и опитно го преведе през годините на брака му, разчепка горчивите скандали на двойката, тежкото пиянство, пълното отчаяние и така до самия ден, в който той ѝ поискал развод. Тогава Ейлийн Роджърс направи пауза, пое си дълбоко дъх и снижи гласа си до драматичен шепот.

— Господин Бътлър, можете ли да ни кажете какво се случи в нощта на 31 декември 1997 година?

Джейк се завъртя на стола си и бързо претърси редиците зрители, докато не намери когото търсеше. За разлика от останалите, Ким бе хлътнала в седалката си, по средата на четвъртия ред и изглеждаше уморена и незаинтересувана. Дори и тия, които не я познаваха, можеха да отгатнат по позата ѝ, че тя не искаше да е тук. Тъмнорусата ѝ коса бе завита в стегнат малък кок отгоре на главата, а извитата линия на устата ѝ бе нацупена и демонстрираше неудоволствие. Отегчените ѝ сини очи гледаха втренчено право напред, но въпреки това Джейк

знаеше, че тя чувства погледа му. Обърни внимание, Ким, искаше му се да извика. Може пък наистина да ти се стори интересно онова, което правя. Може пък и да научиш нещо за баща си.

Не че тя проявяваше и най-слаб интерес към каквото и да е, свързано с него, даде си сметка Джейк. Бе го показала съвсем ясно през трите месеца, откакто се бе завърнал вкъщи — говореше му само когато той директно се обръщаше към нея, поглеждаше го единствено когато ѝ се изпречеше на пътя, регистрираше съществуването му с поглед, в който се четеше желанието да е мъртъв. Колкото се грижеше за майка си, толкова го отхвърляше него самия, сякаш едното положение диктуваше другото. Явно, ако Джейк искаше да има някаква връзка с дъщеря си, неговата работа трябваше да му помогне. И когато откри, че днес в училище имат ден за професионална подготовка, той се възползва от възможността да покани Ким да го придружи в съда.

— Мисля, че ще ти бъде забавно — каза ѝ. — Това е високопрофесионален случай, много драматичен. Ще те заведе на обяд. Така ще прекараме деня.

— Не ме интересува — дойде незабавният отговор.

— Бъди готова до осем часа — настоя той, но все още чуваше ехото от силното пъшкане на Ким. Нещо в тона му сигурно ѝ беше подсказало да не му се репчи този път или може би Мати я бе убедила. Каквато и да беше причината, в уреченото време Ким бе облечена, макар и в раздърпани дънки и широка риза, и готова. По пътя за съда тя се преструваше на заспала, което устройваше Джейк, понеже използва времето да премисли още веднъж стратегията си за днешните кръстосани разпити.

— Пристигнахме — каза той, вкара колата в гаража до съда и нежно потупа Ким по рамото.

Тя се дръпна толкова рязко, че той се почувства сякаш собствената му ръка бе изтръгната. Дай ми шанс, Кими, искаше му се да ѝ каже, докато подтичваше след нея, понеже тя нарочно се втурна към асансьорите.

— Ким... — започна Джейк, щом влязоха в съда.

— Трябва да отида до тоалетната — и моментално изчезна зад вратата на дамската тоалетна. Не се показа цели петнайсет минути, така че Джейк са зачуди дали изобщо има намерение да излезе.

И ето я сега, на четвъртата редица, петото място от пътеката, имаше вид като че ли я е газил валяк и сякаш се канеше да се изсули от пейката и да изчезне под краката на двамата мъже на средна възраст, седнали изпънати от двете ѝ страни. Не трябваше да настоявам да идва, помисли си Джейк, зачуден какво е искал да постигне с това.

— Нора позвъни в моя апартамент около седем часа онази вечер — започна Лео Бътлър с дълбокия си баритон. Гласът му бе равен и силен. — Тя каза, че трябвало да ме види веднага, че имало проблем с Шийна, нашата дъщеря. Отказа да дава подробности.

— И така, вие отидохте с колата до Лейк Форест?

— Да.

— Какво се случи, когато пристигнахте?

— Нора ме чакаше на предната врата. Аз казах на Кели да ме почака в колата...

— Кели?

— Кели Майерсън, моята годеница.

— Продължете.

Лео Бътлър се изкашля насила в шепата си.

— Аз влязох вътре с Нора, тя плачеше и крещеше безсмислици. Бих казал, че беше пила.

— Възразявам — каза Джейк.

— Ваша Светлост — бързо се обади прокурорът, — Лео и Нора Бътлър са били женени повече от трийсет години. Смятам, че той има достатъчно опит да познае кога е пила.

— Разрешавам — каза съдия Пърлман.

— Продължете, господин Бътлър — инструктира го Ейлийн Роджърс.

— Нора призна, че нашата дъщеря е добре, че само я е използвала като средство да ме накара да дойда в къщата, че е разстроена, понеже е получила документите по развода от моите адвокати, че моето предложение я прави нещастна, че не иска развод, че иска да се върна вкъщи, че не иска да ходя на тържеството с Кели и така нататък, и така нататък. Ставаше все по-истерична. Опитах се да разговарям разумно с нея. Припомних ѝ, че нашият брак от дълго време не вървеше, че само се правим един друг нещастни.

Че никой няма вина, че тя ще е по-добре без него, мълчаливо продължи думите му Джейк и смутено се размърда на мястото си.

— Изведнъж Нора спря да плаче — продължи Лео Бътлър. Дори и сега в очите му се четеше озадаченост. — Тя стана много спокойна, а лицето ѝ прие странно изражение. Каза, че щом така и така съм изминал целия път дотам, бих ли имал нещо против да погледна флуоресцентната лампа над кухненския шкаф, защото произвеждала някакъв странен звук. Казах, че вероятно лампата просто трябва да се смени и тя ме попита дали бих го направил вместо нея. Помислих си, какво, по дяволите, смени проклетото нещо и се махай оттук. Влязох в кухнята и изведнъж чух някакъв силен пращящ звук и остро разтърсване на рамото, почти сякаш някой ме блъсна. Но после имаше още едно пращане, и още едно. Следващото нещо, което си спомням, е как лежа на пода, а Нора е над мен с пистолет в ръката и онова зловещо изражение на лицето. Едва тогава разбрах, че съм прострелян. Казах нещо като „Боже мой, Нора, какво направи?“, но тя не отговори нищо. Само седна на пода до мен. Беше странно. Помолих я да звъгне на „Бърза помощ“ и тя го направи. По-късно разбрах, че Кели вече бе позвънила в „Бърза помощ“. В линейката, на път за болницата съм припаднал.

— Колко пъти точно бяхте прострелян, господин Бътлър?

— Общо шест пъти, но удивителното е, че никой от шестте изстрела не е засегнал гръбнака или жизненоважни органи. Аз съм жив, само защото бившата ми жена е такъв пишман стрелец.

Залата взе да хихика. Джейк се послуша за смеха на дъщеря си и бе благодарен, че не го долови.

— Благодаря ви — каза прокурорът. — Нямам повече въпроси.

Джейк веднага се изправи. Той тръгна към журито, което се състоеше от четирима мъже, осем жени и две резерви, също жени.

— Господин Бътлър, казахте, че жена ви ви е повикала приблизително около седем часа вечерта.

— Бившата ми жена, да — поправи го Лео Бътлър.

— Бившата жена, да — повтори Джейк. — Тази, която зарязахте след трийсет и една години брак.

— Възражение.

— Господин адвокат — предупреди го съдията.

— Съжалявам — бързо се извини Джейк. — Така, бившата ви жена ви се обади около седем часа, каза ви, че има спешен случай, свързан с дъщеря ви и вие веднага се втурнахте. Така ли е?

— Е, не. Кели и аз се обличахме за новогодишното тържество и решихме първо да се приготвим и после да се отбием при Нора на път за тържеството.

— В такъв случай, по кое време пристигнахте в Лейк Форест на „Сънсет Драйв“ двеста шейсет и пет? В седем и половина? Осем?

— Мисля, че беше малко след девет часа.

— Девет часа? Цели два часа след като жена ви е позвънила и ви е съобщила за спешен случай, свързан с дъщеря ви? — Джейк поклати глава с престорено изумление.

— Нора беше правила този номер и преди — отговори Лео Бътлър, безсилен да скрие раздражението в гласа си. — Не бях убеден, че действително има някакъв спешен случай.

— Очевидно. — Джейк се усмихна на една от по-възрастните жени в журито. Вашият съпруг отнасял ли се е някога толкова пренебрежително към вас? — питаше усмивката му.

— И бях прав. — Лео Бътлър отново се изкашля в дланта си.

— Мисля, че казахте, че сте отивали на новогодишно тържество в близката околност — каза Джейк, сменяйки внезапно посоката.

— Тържеството беше в Лейк Форест, да.

— Тържество в дома на приятели?

— Възраждавам, Ваша Светлост. Това няма отношение. — Веждите на прокурорката мърдаха от нетърпение нагоре-надолу.

— Смятам, че отношението скоро ще се види — каза Джейк.

— Продължавайте — постанови съдията.

— Тържество в дома на приятели? — повтори Джейк.

— Да — отвърна Лео Бътлър. — Род и Ан Търнбъри.

— Разбирам. Семейство Търнбъри ваши скорошни познати ли бяха?

— Не. Познавам ги от много години.

— Колко много?

— Какво?

— От колко години познавате семейство Търнбъри? Пет? Десет? Двайсет?

— Най-малко двайсет. — Вратът на Лео Бътлър почервения над яката на бледожълтата му риза.

— Прав ли съм да допусна, че семейство Търнбъри са били също така приятели и на жена ви?

— Те бяха приятели и на Нора, да.

— Но Нора не беше поканена на новогодишното тържество у семейство Търнбъри, така ли е?

— Род смяташе, че ще бъде неудобно да покани и двама ни, предвид на обстоятелствата.

— Под обстоятелства имате предвид това, че вие щяхте да водите новата си приятелка?

— Обстоятелствата бяха, че Нора и аз се развеждахме, че аз започвах нов живот.

— Нов живот, който не включва Нора, но фактически включва всичките ѝ стари приятели — констатира Джейк.

— Възраждавам, Ваша Светлост. — Помощник щатският прокурор скочи на крака. — Все още не е ясно какво отношение има всичко това.

— Отнася се до душевното състояние на обвиняемата, Ваша Светлост — конкретизира Джейк. — Било е Нова година, обвиняемата я е прекарвала сама къщи, докато съпругът ѝ отивал на тържество с всичките ѝ стари приятели. Тя се е чувствала самотна, изоставена, захвърлена.

— Възраждавам — отново каза Ейлийн Роджърс. — Наистина, Ваша Светлост. Господин Харт произнася реч.

— Запазете я за заключителното си слово — предупреди го съдията и даде указания на журито да не взема предвид последния коментар на Джейк, но отхвърли възражението на прокурора.

— И така, господин Бътлър — продължи Джейк и още веднъж погледна към зрителите, опитвайки се да привлече погледа на дъщеря си, — изтъкнахте, че когато накрая сте пристигнали в бившия си дом, сте намерили жена си в изключително възбудено състояние.

— Това нямаше нищо общо с нашата дъщеря. — Лео Бътлър се опита да прикрие оправдателния тон в гласа си.

— Не — съгласи се Джейк. — Жена ви е била разстроена от получените документи по развода, както казахте. Не е била доволна от предложението ви за споразумение. Така ли е?

— Да, така е.

— Какво беше вашето предложение?

— Моля?

— Какво предлагаште на шейсетгодишната си съпруга след повече от трийсет години брак?

— Беше твърде щедро предложение. — Очите на Лео Бътлър молеха прокурора за помощ, но Ейлийн Роджърс подмина въпроса. (Той върши моята работа, почти чуваше мислите й Джейк. Установява мотив за стрелбата. Проклетата да съм, ако възразя.) — Тя запазваше къщата, своята кола, бижута, кожени палта, плюс доста щедра издръжка — каза Лео Бътлър.

— А бизнесът?

— Аз наследих бизнеса от баща ми — обясни Лео Бътлър. — Не мисля, че Нора имаше някакъв дял от него.

— Въпреки че бизнесът ви се е разпадал, когато сте се оженили за нея? Въпреки че тя буквално ви е измъкнала от банкрут?

— Мисля, че това е преувеличено...

— Отричате ли, че тя фактически е използвала цялото си наследство, за да плати на кредиторите ви?

— Не зная точните цифри.

— Сигурен съм, че можем да ги установим.

— Тогава Нора ми оказа голяма подкрепа. — Лео Бътлър се съгласи с облекчение.

— Ала какво правеше за вас напоследък?

— Възражение.

— Приема се.

— Казахте, че жена ви е пила, преди да пристигнете?

— Точно така.

— Изтъкнахте също така, че тя е имала тежки пиянства по време на вашия брак. Кога точно започна да пие?

— Не бих могъл да отговоря.

— Би ли могло това да е около времето, когато вие сте започнали да я биете?

Помощник щатският прокурор едва не падна от стола си в устрема си да възрази.

— Наистина, Ваша Светлост. *Кога спряхте да биете жена си?!*

— Мисля, че въпросът беше „Кога започнахте да биете жена си“ — поправи я Джейк и смях изпълни залата, — но с удоволствие ще го перифразирам. — Той си пое дълбоко дъх. — Господин Бътлър, как смятате, колко често сте били жена си по време на вашия брак?

— Възразявам, Ваша Светлост.

— Отричате ли, че сте били жена си? — настоя Джейк.

— Възражение.

— Отхвърля се — постанови съдията и Ейлийн Роджърс се строполи на стола си с ясно доловимо хлопване. — Свидетелят да отговори на въпроса.

— Не съм бил жена си — обяви Лео Бътлър и положи ръце в скута си, сякаш да ги скрие от съдебните заседатели.

— Твърдите, че никога не се е случвало да ѝ ударите някой и друг шамар?

— Може и да съм я плеснал един-два пъти по време на спор.

— Един-два пъти на месец, на седмица, на ден? — попита Джейк, поглеждайки към Нора Бътлър, чиито горди усилия да държи изправени кокалестите си рамене я правеха да изглежда още по-уязвима.

— Възразявам.

— Приема се.

— Не е ли вярно, господин Бътлър, че веднъж сте ударили жена си толкова силно, че сте ѝ спукали тъпанчето?

— Това стана случайно.

— Сигурен съм, че е било така. — Джейк направи малък кръг и без усилие привлече заседателите в своята орбита. Очите му преминаха през редиците от зрители, докато се срещнаха със също толкова сините очи на дъщеря му. Сега тялото ѝ бе приведено напред. Тя се дръпна назад веднага, щом долови погледа му и се отпусна както преди. Джейк почти се засмя. — Не е ли вярно, че фактически всичките ви спорове са завършвали с побоища над жена ви?

— Възразявам, Ваша Светлост. Господин Бътлър не е обвиняемият в този процес.

— Приема се. Продължавайте, господин адвокат.

— Вие сте се карали с жена си и във въпросната нощ, не е ли така? — попита Джейк.

— Не съм я удрял — дойде незабавният отговор.

— Но тя е имала основателно подозрение, че бихте могъл — изтъкна Джейк и зачака неизбежното възражение, което последва незабавно. — Изтъкнахте още, че жена ви тогава станала много спокойна и ви помолила да смените крушката в кухнята.

— Да. — Лео Бътлър си пое дълбоко дъх, видимо облекчен от смяната на темата.

— Как изглеждаше тя?

— Какво?

— Вашата жена. Бившата ви жена — поправи се Джейк и още веднъж се усмихна на няколкото жени на средна възраст в журито. — Как бихте описали поведението ѝ?

Лео Бътлър сви рамене, в смисъл че никога не е обръщал особено внимание на това как изглежда жената, за която е бил женен повече от трийсет години.

— Тя просто стана много тиха — каза накрая той. — Очите ѝ някак се втренчиха.

— Втренчиха? Искате да кажете, сякаш изпадна в транс?

— Възражение — каза Ейлийн Роджърс. — Господин Харт внушава думите на свидетеля.

— Напротив, само изяснявам.

— Отхвърля се.

— Нора Бътлър изглеждаше ли сякаш е в транс? — повтори Джейк.

Лео Бътлър премина през богатия си репертоар от сумтене, кашляне и гърчене.

— Да — призна накрая той.

— А след като стреля по вас, как изглеждаше?

— По същия начин.

— Сякаш е била в транс — за трети път произнесе Джейк.

— Да.

— Когато я помолихте да се обади на „Бърза помощ“, как реагира тя?

— Повика ги.

— Без да спори? Без да възразява?

— Да.

— Как бихте описали движенията ѝ? Оживени? Отнесени? Изтича ли към телефона?

— Движеше се бавно.

— Сякаш е била в транс?

— Да — съгласи се Лео Бътлър.

— Нямам повече въпроси, господин Бътлър — каза му Джейк. — Можете да се оттеглите.

Джейк наблюдаваше свидетеля как се измъква от свидетелската ложа и върви бързо към мястото си до заместник щатския прокурор, леко прегърбен напред, като че ли да прикрие големия си ръст. Един на нула за добрите, помисли си Джейк и хвърли крадешком още един поглед към зрителите, с надеждата да срещне поздравителна усмивка на лицето на дъщеря си. Но когато погледът му достигна до четвърти ред, на мястото, където бе седяла Ким, той видя само празен стол. Чу някакво движение зад себе си и се обърна тъкмо навреме, за да види как дъщеря му се измъква през тежките дървени врати в задната част на съдебната зала и изчезва.

— И така, какво мислиш?

Ким сви рамене и огледа тъмната, определено мръсна и мазна закувалня на ъгъла на Калифорния авеню и Двайсет и осма улица. Баща ѝ вече няколко пъти се извини за липсата на добри ресторанти в околността, но я увери, че „При Фредо“ правят жестоки хамбургери. Жестоки, помисли си Ким, интересен избор на дума.

— Не ям месо — каза тя.

— От кога?

— Откакто това е отвратително, жестоко и се дебелее от него — отговори Ким.

— Но ядеш пилешко.

— Не ям *червено* месо — конкретизира тя. — На свидетелската скамейка ли съм?

— Разбира се, че не. Просто бях любопитен. Не съм разбрал, че не ядеш червено месо.

Ким направи физиономия, която демонстрира върховната ѝ незаинтересуваност към разискваната тема. Баща ѝ не разбираше още много неща, помисли си тя и се зачуди дали имаше някакъв начин да се измъкне и да не ходи с него в съда след обяд. Точно тогава той я попита какво мисли за досегашния ход на делото, но Ким знаеше, че в действителност баща ѝ я пита какво мисли за неговото изпълнение.

— Беше добре. — Тя отново сви рамене, но по-слабо, не така явно като преди.

— Просто добре?

— Какво искаш да кажа?

— Само се интересувам какво мислиш.

— Мисля, че беше добре. — Този път Ким дори не си даде труда да свие рамене. — Сега можем ли да поръчаме?

Джейк даде знак на сервитьора и той се приближи към тяхното им сепаре, вдясно от бързо запълващия се бар, с пригответен химикал да запише поръчката им.

— Имате ли пилешка салата „Тай“? — попита Ким, пренебрегвайки менюто.

Сервитьорът, чиято вълниста тъмна коса бе почти същия цвят като кожата му, погледна притеснено.

— Имаме сандвич с пилешка салата — отговори той със силен испански акцент.

— Не искам сандвич с пилешка салата — упорито произнесе Ким. — Отрупват ги с майонеза. Със същия успех човек може да изяде половин кило масло.

— На мен сандвич с пилешка салата ми звучи добре — каза Джейк, затвори менюто и се усмихна на сервитьора.

Ким се зачуди дали баща ѝ нарочно ѝ се противопоставяше.

— Два сандвича с пилешка салата ли? — попита сервитьорът.

— Не! — Ким почти изкрещя. — О, добре. Но може ли моят да го направите с нискомаслена майонеза?

— Пържени картофи или салата? — Този път сервитьорът попита направо Джейк и напълно пренебрегна Ким.

— Пържени картофи — отговори Джейк.

— Салата — каза Ким, макар че картофите, които някой ядеше в съседното сепаре миришеха вкусно. — И ако може, соса да ми го сложите отделно.

— Нецо за пиене? — Сервитьорът отново се обърна към Джейк.

— Кафе — отвърна той.

— Диетична кола — поръча високо Ким.

— Четох някъде, че диетичната кола не е много полезна — подхвърли Джейк, когато сервитьорът се оттегли, поклащайки глава.

— Аз май прочетох същото за кафето — обади се Ким.

Джейк се усмихна, което на Ким ѝ се стори повече от дразнещо. Защо се смееше? Тя не бе казала нищо смешно, нито мило, нито дори положително. Нарочно ли се опитваше да я провокира? Първо я завлича в съда да го гледа как издевателства над някакъв мухльо на свидетелското място, докато нещастникът не се измъкна с подвита опашка, макар че тъкмо по него бяха стреляли, за бога! И то шест пъти, не по-малко. В гърба! После пък я кара да избира между кафенето в съда и тази странна малка закусвалня. Свети Петре, някой да е чувал за мръсна закусвалня с препълнен бар, където адвокати се

конкурират с местни пияници за вниманието на бармана и човек може да ги различи само по дрехите им?

— Къде ходи сутринта, когато изчезна за толкова дълго? — попита Джейк.

— Не беше за дълго.

— Половин час — каза баща й.

Ким въздъхна, погледна към вратата.

— Имах нужда от малко свеж въздух.

— Свеж въздух или свежа цигара?

Ким го стрелна с очи.

— Кой казва, че съм пушила?

— Нямахме нужда никой да казва нищо. Аз и оттук усещам мириса в косата ти.

Ким помисли дали да спори, но се отказа.

— И какво от това? — попита предизвикателно тя, сякаш подканяше баща си да направи нещо по този въпрос.

— Такова, че ти нямаш още дори шестнайсет. Знаеш колко е опасно пушенето.

— Ще ме убие, така ли?

— Твърде е възможно — съгласи се Джейк.

— Мама никога не е пушила.

— Точно така.

— Тя умира. — Ким го каза сякаш констатира факт, но трябваше насила да изтласква думите от устата си.

— Ким...

— Не искам да говорим за това.

— Мисля, че *би трябвало* да говорим за това.

— Не сега — произнесе тя.

— Кога?

Ким повдигна рамене, пусна една дълбока въздишка и чу баща си да прави същото.

— Пропуснах ли нещо интересно, докато ме нямаше? — попита тя. — Да си направил на мат и маскара още някой нищо неподозиращ глупак?

Баща й изглеждаше искрено изненадан.

— Наистина ли така възприемаш работата ми?

— А не е ли така?

— Обичам да си мисля, че се стремя към истината.

— Истината е, че твоята клиентка е простреляла мъжа си шест пъти в гърба.

— Истината е, че по това време моята клиентка е била в истерично неконтактно състояние.

— Истината е, че клиентката ти е планирала цялото проклето нещо.

— Било е временна невменяемост.

— Било е хладнокръвна преднамереност.

Джейк неочаквано се усмихна.

— От теб ще излезе доста добър адвокат — каза той.

Ким усети истинска гордост в гласа му.

— Не проявявам интерес — изстреля тя и го видя как трепна. — Искам да кажа, наистина, как можеш да защитаваш тези хора? Знаеш, че са виновни.

— Мислиш ли, че всички хора, обвинени в някакво престъпление, са виновни?

— Повечето от тях. — Така ли мислеше действително, зачуди се Ким. Наистина ли?

— Дори и да беше така — възрази Джейк, — нашата правораздавателна система се основава на предпоставката, че всеки има право на най-добрата възможна защита. Ако адвокатите започнат да се правят на съдии и съдебни заседатели и откажат да защитават онзи, когото смятат за виновен, тогава цялата ни система ще се разпадне.

— На мен ми се струва, че вече се разпада. Погледни себе си — ти през цялото време отърваваш виновни хора. Това ли наричаш справедливост?

— Ако перифразирам Оливър Уендъл Холмс, моята работа не е да творя справедливост. Моята работа е да играя играта според правилата.

— И тъй, за теб това не е нищо повече от игра?

— Не казах това.

— Съжалявам. Така ми се стори.

— Искаш да ми кажеш, че в твоя свят няма място за смекчаващи вината обстоятелства ли? — попита Джейк.

Ким изобрази визуален еквивалент на ръмжене. Какво ѝ говореше той?

— Какво е това?

— Смекчаващи вината обстоятелства — повтори баща ѝ. — Това са обстоятелства, които намалят жестокостта на дадено действие, които оправдават...

— Прострелването на собствения си мъж в гърба шест пъти? Добре че мама нямаше пистолет.

Джейк пребледня, сви се, като че ли сам бе прострелян.

— Казвам само, че нещата невинаги са прости и ясни. Понякога има уважителни причини...

— Да отнемеш нечий живот? Не мисля така. И ми се вижда отвратително, че ти мислиш така.

Ким нарочно искаше да ядоса баща си. Но вместо това забеляза усмивка в крайчетата на устата му.

— А какво ще кажеш за „жестоко и от него се дебелее“? — попита той.

— Какво?

— Извинявай. Просто се опитвах да се майтапя.

— Да се майтапиш с мен?

— Извинявай — повтори Джейк, докато Ким се бореше с внезапния прилив на нежелани сълзи. Тя предизвикваше гнева на баща си, не своя. — Честно, Кими, не исках да те засегна.

— Кой казва, че съм се засегнала? Мислиш, че ми пука какво си мислиш?

— На мен ми пука какво *ти* си мислиш — каза Джейк.

Ким се усмихна подигравателно, отмести поглед и се загледа в младия мъж, който работеше зад бара. Наблюдаваше го как сипва чаша уиски на един от клиентите си, продължи да се взира в него, докато бършеше плота и наливаше чаша водка на някой друг. След миг той усети погледа ѝ и се усмихна. Ким изкриви устните си секси и подканящо, според нея.

— Какво има? — попита баща ѝ. — Да не ти е заседнало нещо между зъбите?

— Какво? За какво говориш?

Келнерът се приближи с напитките им.

— Сандвичите ще са готови след минута — каза той.

— Нямам търпение — отвърна Ким и огледа малката тълпа мъже и жени на бара.

— Коя е тази? — попита тя и кимна към една привлекателна жена в отдалечения край, която им махаше. — Някоя от твоите приятелки ли?

— Казва се Джес Костър — с равен глас каза Джейк, но Ким забеляза слабото трепване в слепоочията му. Той също ѝ махна. — Тя е помощник щатски прокурор.

— Много е симпатична.

Джейк кимна.

— Спал ли си с нея?

— Какво?

Ким видя, че чашата с кафе почти падна от ръцете на баща ѝ.

— Спал ли си с нея? — повтори тя и си представи как баща ѝ се хвърля през тясната издраскана маса помежду им, ръцете му бързо обхващат врата ѝ и я удушават. Как ли ще отговори на обвинението в убийство на собственото си дете, зачуди се тя. Временна невменяемост? Оправдано убийство? Смекчаващи вината обстоятелства?

— Не ставай смешна — каза Джейк, а думите му бяха по-болезнени от всякакви въображаеми ръце около врата ѝ.

Ким почувства, че очите ѝ се пълнят със сълзи. Тя наведе глава, преди баща ѝ да ги е забелязал, грабна голямата си черна кожена чанта, скочи на крака и се измъкна от сепарето, като се оглеждаше безпомощно из помещението, неспособна да фокусира каквото и да било.

— Какво правиш? Къде отиваш? — попита баща ѝ.

— Къде е тоалетната? — обърна се тя към келнера, който се приближаваше със сандвичите им.

Той ѝ посочи с брадичка към дъното на салона.

— Надолу по стълбите — извика след нея.

Ким пъргаво се насочи към дъното на ресторанта, всичко се размазваше пред погледа ѝ. По дяволите, мислеше си тя. Как смееше баща ѝ да се държи толкова пренебрежително? Въпросът ѝ може и да не бе съвсем на място, но това не му даваше право да ѝ се подиграва и да ѝ казва, че е смешна. Не беше смешна. Той бе смешният, с неговия спретнат син костюм и зализана назад коса, със самодоволната си

усмивка и самочувствие на всезнайко, да ѝ изнася лекции за правораздавателната система, когато всички знаеха, че няма такова нещо като справедливост. Ако имаше, нейната красива майка, която през целия си живот не бе навредила никому, нямаше да умира от някаква глупава болест, дете даже не можеше да се произнесе, камо ли да се разбере, докато баща ѝ, който лъжеше и мамеше и посвещаваше по-голямата част от живота си на това, да отървава от затвора убийци и всякакви други нищожества, бе жив и здрав. Къде тук беше справедливостта?

Ким откри стръмното стълбище в дъното на задименото главно помещение и бавно слезе надолу, чантата се блъскаше в бедрото ѝ, докато тя се подпираше на стената. Някъде отзад Джон Денвър пееше за славната природа. Да бе, мислеше си Ким, докато отваряше вратата на тясната дамска тоалетна най-долу. Нещастникът прекара живота си да пее за планини и слънце и обикновените радости на живота и какво му се случи накрая? Свърши горивото на експерименталния самолет, който пилотираше, разби се в океана и загина на място. Пак да си говорим за справедливост!

Ким отвори вратата на малката кабинка, затвори тоалетната чиния и седна на капака. Не ѝ се ходеше по нужда. Нуждаеше се от цигара. И не някаква обикновена тъпа цигара, а от ония специалните, които ѝ сви Теди през уикенда. „Хайде, покажи се, където и да си“, мърмореше си тя и претърсваше увисналата кожена чанта. Намери няколко разпръснати джойнта на дъното и пъхна един в устата си. „Какво правиш? Да не ти е заседнало нещо между зъбите?“ изимитира тя баща си, запали небрежно свитата цигара и взе да се киска още преди да вдъхне. Смукна дълбоко и усети как парещият дим веднага изгори дробовете ѝ, но го задържа цели пет секунди, така както ѝ бе показал Теди. „Всичките ми грижи отлитат с дима“ каза си тя и бавно издиша, чувствайки на езика си сладкия вкус на марихуаната. Отново смукна, облегна се назад направо на стената, боядисана в болнично зелен цвят и накара тялото си да се отпусне. Теди беше прав. Само две дръпвания и думите на баща ѝ до голяма степен загубиха своята жлъч. Господин Самата Праведност. Господин Смекчаващи Вината Обстоятелства. Още едно дръпване и нищо от онова, което той казваше, нямаше да я нарани. Още няколко и кой знае, може и справедливостта да възтържествува. Работата ми не е да творя

справедливост, бе казал той, цитирайки Шерлок Холмс, или някой подобен. Работата му била да играе играта според правилата.

Само че не го правеше, нали така? Правилата на брака изискваха вярност, преданост, любов. Тази игра Джейк Харт не я играеше по правилата.

Ким затвори очи, усещайки стягане в гърдите си. Защо майка ѝ позволи на баща ѝ да се върне вкъщи, въпреки всичко? Те нямаха нужда от него. Тя можеше да се грижи за майка си, докато се почувства по-добре. И тя щеше да се почувства по-добре, независимо от онова, което Ким каза по-рано. Таблетките, които взимаше, изглежда вършеха работа. Нищо не я болеше. Изглеждаше страхотно. От време на време кракът ѝ изтръпваше и тя губеше равновесие или пък изтърваваше по нещо, но това можеше да се случи на всеки. Нямаше начин майка ѝ да загуби способността си да ходи, да се движи, да говори, да преглъща, както твърдыха всички лекари. Още повече че учените бяха *ей на толкова* от откриването на лекарство, както я бе уверила майка ѝ. Със сигурност те двете щяха да се справят дотогава без Джейк.

Ким чу стъпки по стълбите пред малкото помещение. Те спряха пред тоалетната. В следващия миг чу вратата да се отваря и затваря, наведе се и видя чифт черни лачени обувки и два стройни крака в пространството между тоалетната и мивката. Ким скочи на крака, вдигна капака на чинията и хвърли вътре малкото, което бе останало от цигарата ѝ. Пусна водата и гледа, докато фасът изчезна. После енергично размаха ръце във въздуха, за да разсее малкото облаче дим. Едва когато се успокои, че нищо не се усеца, тя посмя да излезе.

Ким тутакси позна в жената, стояща до мивката, прокурорката, която бе помахала на баща ѝ. Джес Казънс, или Костнър. Нещо такова. Ким се усмихна на жената, която я изгледа, без да отговори на усмивката ѝ. Киселчок, помисли си Ким, изми си ръцете, макар че нямаше нужда и напусна тоалетната, без да се обръща.

— Добре ли си? — попита я баща ѝ, когато тя се вмъкна обратно в сепарето.

Тя кимна и се опита да се съсредоточи върху сандвича с пилешка салата в чинията пред нея. Но той някак играеше пред очите ѝ и Ким не успяваше да го фокусира.

— Запазих ти малко пържени картофи — каза Джейк.

Ким поклати глава, но веднага съжали за това. От движението ѝ се зави свят. Тя поднесе сандвича до устата си и отхапа голям залък.

— Добър е — чу се да казва, сякаш гласът ѝ принадлежеше на някой друг.

— Виж, Кими — каза баща ѝ. — Зная колко тежък период изживяваш. Зная, че много ти се насъбра.

— Мисля да го изям колкото се може по-бързо — отбеляза тя и се захили.

— Знаеш какво имам предвид. Аз съм насреща, ако искаш да поговорим за това.

— Вече ти казах, че не искам да говорим за това.

— Но аз искам — каза Джейк и Ким се засмя на глас.

— Така че, това, което наистина имаш предвид, е, че аз съм насреща, ако *ти* искаш да говорим за това. — Отново се засмя, твърде доволна от остроумието си.

— Ким, добре ли си?

— Чудесно. — Отхапа огромна хапка от сандвича си и усети част от пилешката салата да се стича по брадичката ѝ. — Много е вкусно — каза тя. — Фредо прави *жестоки* сандвичи.

— Зная, че си разстроена от завръщането ми вкъщи — упорстваше Джейк.

— Защо се върна вкъщи? — попита Ким, сама изненадана от страстта, която вложи, още повече че нямаше намерение да задава този въпрос. — И моля те, не обиждай моята интелигентност с твърдението, че си го направил заради мен.

Настана дълга пауза.

— Ти изобщо *знаеш* ли защо се върна? — попита отново. И добави: — Няма значение. Вече няма значение. Ти се върна. Това е спорният момент. Нали такъв израз използвате вие, юристите? — Тя довърши първата половина от сандвича си и започна втората.

— Ти си много ядосана, Ким. Разбирам.

— Нищо не разбираш. Никога не си разбирал.

— Може би, ако ми дадеш малко шанс...

— Чуй ме — прекъсна го Ким, плесна остатъка от сандвича си в чинията и го видя как се разпада. — Ако майка ми се е съгласила да те пусне обратно след всичко, което направи, добре, това си е нейна работа. Аз ѝ казах какво мисля по този въпрос, но очевидно тя не се е

съгласила с мен, така че какъв избор имам? Никакъв. Каквото и да поиска Джейк Харт, той го получава. Иска да флиртува, флиртува. Иска да се махне, маха се. Иска да се върне, връща се. Мисля, че единственият ми въпрос е, колко време още смяташ да се мотаеш наоколо, след като мама се почувства по-добре. — Ким се мъчеше пак да събере сандвича си, опитваше се да напъха пръснатите парченца пилешко обратно между тънките филии хляб.

— Ким, скъпа, тя няма да се почувства по-добре.

— Не би могъл да знаеш. — Ким не искаше да го погледне. Ако го погледнеше, имаше опасност да хвърли остатъка от сандвича си в лицето му.

— Ще става все по-зле.

— Аха, сега пък си доктор, така ли?

— Много е важно да сме единни по този въпрос...

— Не те слушам.

— ... да направим всичко по възможностите си, за да осигурим на майка ти удобство и щастие.

— За да успокоим съвестта ти ли? — изстреля обратно Ким. — Да ти помогнем да се почувстваш по-добре.

— Може би — съгласи си Джейк. — Може би и това е част от всичко.

— Това е *всичко* и ти го знаеш.

Джейк потри чело, поклати глава и накрая хвана брадичката си с ръка.

— Ти наистина ме мразиш, нали? — каза той, повече като констатация, отколкото като въпрос.

Ким сви рамене.

— Не се ли очаква от децата да мразят родителите си? — попита тя. — Ти мразиш своите.

— Така е — съгласи се той.

Ким очакваше той да се защитава, да изтъкне очевидните различия в тяхното положение, но Джейк не каза нищо. Баща ѝ рядко говореше за детството си. Ким знаеше, че той и братята му са били малтретирани. Много пъти искаше да го разпита за това, а сега ѝ се предоставяше идеалната възможност, но тя нямаше да му достави удоволствието да прояви интерес. Изглежда уморен, помисли си Ким и почти го съжали.

— Не трябва ли да тръгваме за съда? — попита тя.

Джейк си погледна часовника и незабавно даде знак на келнера да донесе сметката. Минута по-късно, оставил парите на масата, той поведе дъщеря си към изхода на ресторанта.

— Джейк — повика го някаква жена изотзад.

Ким се обърна и видя Джес Казънс, или Костър, или каквото и да беше името ѝ, да се приближава. Баща ѝ бързо ги представи.

— Как си? — попита той.

— Добре — отвърна Джес Костър, прехвърляйки очи от Джейк на Ким и обратно. — Чудех се, дали можем да поговорим за минута.

— Разбира се.

— Ще почакам отвън — предложи Ким.

— Случило ли се е нещо? — Ким чу баща си да пита, отвори вратата и излезе на улицата, а вятърът тутакси отвя думите му. Случило ли се е нещо, повтори вятърът. Случило ли се е нещо? Случило ли се е нещо?

Случилолисеенещо? Случилолисеенещо? Случилолисеенещо?

Мати стоеше на вратата на гостната стая и гледаше неоправеното легло на Джейк. С типичния си маниер, той бе метнал завивката на бяло-жълти райета върху двойното легло, така че то да *изглежда* оправено, но по безгрижно подаващите се отдолу карирани чаршафи, Мати можеше да познае, че те са изпомачкани. Как може човек да се наспи добре през нощта в неоправено легло, зачуди се тя и бавно се приближи. Пресегна се да бухне възглавниците, но една от тях излетя от ръката ѝ и се приземи на нощната масичка до леглото, като почти събори нежния копринен абажур на лампата от порцелановата му основа.

— И таз добра — произнесе на глас Мати и се строполи на леглото. — А сега следващият номер. — Тя вдигна възглавницата, подпря я на таблата зад главата си и вдигна крака на леглото, след което си погледна часовника. Почти пет часа. Джейк и Ким скоро щяха да се върнат от съда. Май трябваше да започне да приготвя вечерята, но нямаше желание. Може би щяха да поръчат нещо отвън.

Мати затвори очи и вдъхна мириса на Джейк от възглавницата зад главата си. Възглавницата я погъделичка по врата като любовна целувка. Винаги бе харесвала миризмата на Джейк, призна си тя и си представи устните му върху ухото си, езикът му, нежно докосващ пътя ѝ, когато си заравяше лицето дълбоко в косата ѝ. Тя се чу да въздъхва и отвори очи. Не ме пипай, каза си, неспособна да попречи в съзнанието си на ръцете на Джейк да се плъзнат по гърдите и корема ѝ. Мати отново затвори очи и позволи на тялото си да се плъзне надолу в леглото, така че да се просне върху него. И изведнъж Джейк бе навсякъде — зад нея, над нея, под нея, върху нея. Почувства как тялото му я притиска, как краката му нежно разтварят нейните. Няма начин, каза си Мати, рязко се надигна и грубо отпрати образа му. Аз не правя това.

Това поне е сигурно, помисли си. През трите месеца, откакто Джейк се бе върнал вкъщи, те почти нямаха физически контакт. Той

просто бе донесъл нещата си в гостната стая, без всякакво обсъждане, сякаш бе приел, че това е, което иска Мати, или по-скоро — така искаше самият той. Поради всичките им причини и намерения, те все още бяха разделени. Домът на Джейк се състоеше от кабинета и гостната стая, докато Мати споделяше с Ким останалата част от къщата. От време на време Джейк ги посещаваше, но през повечето време си оставаше същият външен човек, какъвто винаги си е бил, опитваше се да е в помощ, но поддържаше помежду им безопасна дистанция.

Дори и ежедневието му не беше се променило кой знае колко. Той все още работеше средно по десет часа на ден. Ако се приеме, че работеше, а не беше с малката си приятелка, неговата сладурана, неговата Хъни, помисли си с насмешка Мати, защото знаеше, че дори когато си беше вкъщи, Джейк бе на хиляди километри далеч оттук. В съда. В нейния дом. Така в редките случаи, в които вечер тялото му се окажеше до нейното, духът му определено бе другаде.

Неговото тяло, Мати отново си го представи — проснат до нея в леглото, гол, ръката ѝ си играе с меките тъмни косми на гърдите му, милва завидно плоския му корем, силните му бедра. Тя пхна два пръста в устата си, засмука ги и усети как от устните ѝ се изтръгва стон.

Телефонът извън някъде зад главата ѝ. Мати извади пръстите от устата си, но очите ѝ останаха затворени и протегна ръка към телефона на нощната масичка.

— Ало?

— Стефани е. Събудих ли те?

Мати насила отвори очи, изправи се и стъпи на пода.

— Не, разбира се, че не. Как си? — Тя си представи приятелката си: къса побеляла коса, кафяви очи, меки бузи, които идеално отиваха на останалата част от пълничката ѝ фигура.

— *Ти* как си? Звучиш уморена.

— Добре съм, Стеф — отвърна Мати с леко нетърпение. Откакто каза на приятелите си за своето състояние, те постоянно я заливаха с грижи и добри пожелания, предлагаха ѝ да я закарат тук и там, да ѝ напазаруват, да ѝ вземат нещо от града, от каквото имаше нужда, бяха изпълнени с желание да ѝ помогнат.

Само дето не ѝ помагаха, помисли си Мати и прехвърли телефона от едното ухо на другото. Просто кръжаха наоколо. Като хеликоптери преди полет.

— Какво мога да направя за теб? — попита Мати.

— Енок и аз се чудехме дали ти и Джейк бихте желали да вечеряте с нас утре. Ще ходим при „Фелини“ на Ийст Хабърд стрийт. Имаше голяма статия във вестника последния уикенд. — Стефани развълнувано се изкиска и прозвуча като една от десетгодишните си близначки. Енок Портър бе влязъл в живота на Стефани преди шест месеца, почти три години след като мъжът ѝ бе изтеглил общата им банкова сметка и бе заминал за Таити с детегледачката. Енок бе отмъщението на Стефани — десет години по-млад от нея, висок, великолепен и толкова черен, че лъщеше.

— Звучи чудесно — отговори Мати. — Ние ще ходим в галерия „Пенд“ в късния следобед. Ако искате елате с нас.

— Не мисля, че Енок е по изложбите — каза Стефани и пак се изкиска. — Не се ли претоварваш?

— В колко часа да се срещнем? — Мати пренебрегна въпроса на приятелката си.

— В седем добре ли е за вас?

— Идеално. Ще се срещнем направо там.

Мати затвори телефона и си помисли, че може би трябваше първо да говори с Джейк. Той може би имаше други планове. „Да си гледат работата другите му планове“, каза си тя, като имаше предвид Хъни. Опита се да си представи как изглежда другата жена. В следващия миг телефонът бе отново в ръката ѝ. Натисна 411 и изчака, докато автоматът я включи в системата.

— За кой град, моля? — попита я записът.

— Чикаго — с равен глас произнесе Мати. Какви ги вършеше?

— Домашен номер ли търсите? — продължи записът.

Дали?

— Да — заекна тя.

— На кое име, моля?

— Новак — каза Мати и прочисти гърло. Луда ли беше? Какво изобщо правеше? — Хъни Новак. Не знам адреса. — Защо добави това? Какво го интересуваше записът? И за какво всъщност ѝ

трябваше номера на Хъни? Имаше ли намерение наистина да й звъни? Защо? Какво точно искаше да й каже?

— Няма данни за Хъни Новак — внезапно обяви един човешки глас, хващайки Мати неподготвена.

Тя кимна за благодарност, готова да затвори. Като че ли някой я виждаше. Какво си мислеше?

— Ще ви дам три номера за Х. Новак — продължи операторката, когато Мати почти бе поставила слушалката. — Знаете ли адреса?

— Не — каза Мати. — Но ако нямате нищо против да ми дадете трите номера...

— Ще има отделна такса за всеки един — обясни жената, а Мати грабна един химикал от нощното шкафче, напразно се огледа за парче хартия и накрая надраска номерата на лявата си длан.

Без да си даде време да помисли, Мати набра първия номер. Телефонът иззвъня три пъти преди да го вдигнат. Тя осъзна, че е затаила дъх. Какво правеше? Какво целеше, както би казал Джейк. Какво се опитваше да докаже?

— Ало? — Мъжки глас. Мати бързо затвори слушалката, дишането й бе неравномерно и накъсано.

Телефонът й незабавно иззвъня.

Мати се втренчи в апарата от слонова кост с нарастващо опасение, предпазливо го вдигна.

— Ало?

— Кой е? — попита мъжкия глас.

— *Вие* кой сте? — на свой ред попита тя.

— Хари Новак — отвърна мъжът. — *Вие* току-що ми позвънихте.

Дисплеят! — с ужас осъзна Мати. Или 69. Или някоя друга от увеличаващия се брой електронни ужасии, нахлуващи в съвременния живот. Не бе помислила за това. Изобщо не бе мислила, за бога. Какво правеше?

— Набрах погрешен номер — обясни тя. — Много съжалявам, че ви причиних неудобство. — Мъжът затвори, преди тя да продължи с оправданията си.

— Това да ми е за урок — прошепна тя и докато поставяше обратно слушалката, забеляза, че ръката й трепери. Но още докато произнасяше думите, си припомни номера, който надхитряше

системата. Още веднъж вдигна слушалката до ухото си и набра 67 преди да позвъни на следващия номер.

Този път вдигнаха почти веднага, като че ли човекът на другия край бе стоял до телефона, в очакване той да звънне. Типично за жена, която се е забъркала с женен мъж, помисли си Мати.

— Ало? — каза жената. Нисък, някак стържещ глас. Хубав глас, каза си Мати. Малко развеселен. Тя ли беше? — Ало? — произнесе гласът отново. — Ало-о? — Не, реши Мати. Гласът бе твърде игрив, твърде доверчив. Не като глас на жена, която живее сама и не знае кой е на другия край на жицата. Мати се канеше да затвори и да продължи с последния номер.

— Джейсън? — изведнъж попита другият глас и въздухът в дробовете ѝ се смрази. — Джейсън, ти ли си?

Мати пусна слушалката на мястото ѝ, но тя се отмести и тупна на белия килим. Бързо я вдигна и се опита да я сложи както трябва, но слушалката се изви като жива в ръката ѝ и пак падна. Едва на третия път Мати успя.

— По дяволите — прошепна тя, а дишането ѝ ставаше все по-накъсано, почти болезнено. — По дяволите.

Тя приседна на края на леглото за още няколко минути, ехото от името на мъжа ѝ в устата на другата жена продължаваше да звучи в ушите ѝ. Джейсън, повтори Мати на глас. Нали винаги бе мразил това име? Тя отметна глава назад, опита се да овладее дишането си, с едната си трепереца ръка стискаше другата. „Това бе много глупаво от моя страна“, напомни си тя, изтласка се от леглото и бързо напусна стаята. Време беше да се овладее. Да се наплиска с малко студена вода, леко да се гримира, да предостави на мъжа си по-приятна гледка, да му даде причина да си стои вкъщи.

Малко по-късно Мати вече гледаше отражението си в огледалото на банята, пресегна се за ружа на етажерката. Чудеше се как ли изглежда Хъни, дали бе висока или ниска, блондинка или брюнетка, леко пълна или тънка като тръстика. Представям си Джулия Робъртс, каза си тя и умело разнесе пудрата по бузите си. Така е по-добре. Определено имах нужда от малко цвят. Както и от спирала, реши Мати, взе дългата сребриста тубичка и я поднесе към миглите си. Но спиралата подмина миглите и се мушна право в окото ѝ. По дяволите, проплака Мати, а спиралата се изплъзна от треперещата ѝ ръка и падна

в мивката. Тя взе бързо да мига, тушът излезе от очите ѝ и потече по току-що напудрените бузи, като оставяше по тях черни следи, подобни на драскотини. Е, това е направо чудесно. Тя въздъхна. Изглеждам прекрасно. Анти Хъни.

Мати се бореше със сълзите си, пресегна се за салфетка, опита се да изтрие черните петна от лицето си. Сега изглеждам сякаш съм се била. И съм загубила. Ти загуби, мълчаливо напомни тя на отражението си, взе влажен тампон да си почисти лицето, но черните следи се показваха пак и пак, като призрачни запетайки.

— Глупости, едва започнах битката — каза Мати и отново положи меката розова пудра на страните си. Ръката ѝ обаче отказа да ѝ се подчинява, пръстите ѝ не искаха да държат дръжката на четката. Тя я пусна на етажерката и се загледа в пръстите си — те се тресяха, сякаш блъскани от невидими ветрове.

— О, господи — проплака Мати. — Това не се случва с мен. Не се случва.

Разстроена си, само защото направи глупост. Нищо повече. Поеми дълбоко дъх. Сега пак. Стой спокойно. Всичко ще се оправи. Няма причина да се тревожиш. Вземаш си лекарството. Няма да умреш. През април отиваш в Париж. Със съпруга си.

— Няма да умреш.

Мати използва и двете си ръце, за да извади спиралата от мивката. Бавно и с най-голямо внимание тя нанесе туша на миглите си. Така е по-добре, каза си тя, когато треперенето постепенно затихна. Ти просто си уморена и разстроена, и твърде възбудена, призна си през смях. Ръцете ти винаги треперят, когато си възбудена.

Нещата тук ще се променят, реши Мати. Започваме още тази вечер. Започваме с малко спирала. Продължаваме с малко вино на вечеря. Може би едно среднощно посещение на гостната стая. Никога преди не бе имала проблеми да съблазни Джейк Харт. Но разбира се онзи беше Джейк, не Джейсън. Тоя приятел Джейсън тя изобщо не познаваше.

Мати чу дрънченето на гаражната врата. Дойдоха, съобщи на отражението си, доволна, че изглежда добре. По-хубаво от добре, реши и поддържа ръце пред лицето си, доволна, че и треперенето е престанало. Бухна си косата, опъна раменете на червения си пуловер, за последно пое дълбоко дъх и пое към стълбите.

Почти бе слязла, когато предната врата се отвори с рязък замах и съпругът и дъщеря ѝ влетяха в хола.

— Достатъчно — крещеше Ким. — Не желая да слушам повече.

— Не съм свършил с теб, млада госпожице — силно извика Джейк.

— Така ли? Е, аз свърших с теб.

— Не мисля така.

— Какво става? — Мати стигна подножието на стълбите, точно когато двамата се показаха. Изглеждат ужасно, помисли си тя, очите им хвърляха мълнии един към друг, страните им бяха почервенели от ярост. — Какво има? Какво се е случило?

— Татко премина границата. — Ким размаха ръце и тръгна към кухнята.

— Къде си мислиш, че отиваш? — гневно попита Джейк.

— Мислех да пия чаша вода, ако нямаш нищо против. — Ким не се и опитваше да прикрие презрението в гласа си.

Какво, по дяволите, се е случило, чудеше се Мати и гледаше очаквателно към Джейк.

— Тя внесе марихуана в съда! Можеш ли да повярваш? — болезненото му изражение издаваше обида и неверие едновременно.

— Какво? Не! Това е невъзможно.

— От всички глупави, тъпи номера, точно този — изломоти Джейк.

— Това го каза поне сто пъти, докато бяхме в колата — изкрещя от кухнята Ким.

— Не разбирам — каза Мати. — Трябва да е станала някаква грешка.

— Грешката ни е, че се отнасяхме към нашата дъщеря като към отговорно човешко същество.

— Отговорно? — провикна се Ким през шума на течащата вода. — Искаш да кажеш, като теб ли?

— Моля те, Джейк. Кажи ми какво стана.

— Представяш ли си какво можеше да се случи, ако бяха я хванали?

— Помисли за срама — каза от кухненската врата Ким и вдигна чашата с вода в подигравателен тост.

— Можеха да те арестуват. Можеха да те осъдят и пратят в затвор за малолетни.

— Ще ми каже ли някой, моля, какво се случи. — Мати почти плачеше.

— Нищо не се е случило — с равен глас каза Ким. — Татко излезе от равновесие за нищо.

— Пушила ли си марихуана в съда? — невярващо попита Мати.

Ким се засмя:

— Не точно.

— Не — намеси се Джейк. — Тя запази този малък номер за ресторанта. — Той закрачи напред-назад пред Мати. — Заведох я „При Фредо“...

— Голям боклук — вметна Ким.

— И тя се държа като абсолютно лигава пикла...

— Ей, първо на първо, аз изобщо не исках да ходя там. Целият тъп ден беше твоя идея.

— Мястото гъмжи от адвокати и ченгета, а тя слиза в тоалетната и пуши дрога. Късмет, че една моя приятелка я откри.

— Да бе. Голям късмет — каза Ким. — Тя би трябвало да си гледа своята загубена работа.

— Тя е помощник щатски прокурор, за бога. Можеше да изиска да те арестуват.

— Но не го направи, нали? И какво толкова стана? Направих грешка. Казах вече, че съжалявам, няма да се повтори. Случаят е приключен. Ти печелиш. Още един нещастник ти диша праха.

— Ким, не разбирам — произнесе Мати, опитвайки се да осмисли чувото.

— Какво толкова не разбираш, майко? — изстреля Ким.

Мати почувства думата *майко* като шамар, сякаш я удариха. Сълзи напълниха очите ѝ и потекоха по страните ѝ.

— Внимавай как говориш с майка си — каза Джейк.

— Майка ми е напълно способна сама да говори за себе си. Не е мъртва все още!

— О, боже — въздъхна Мати, въздухът излетя от тялото ѝ, като че ли бе прободено с остър предмет.

Лицето на Джейк стана червено като цвекло, сякаш някой бе изтрил кожата му с четка, започвайки от врата и стигайки до скалпа.

Изглеждаше, че всеки момент ще избухне.

— Как можа да кажеш толкова ужасно нещо? — запита я той.

— Не исках — възрази Ким. — Мамо, знаеш, че не исках да прозвучи така.

— Отвращаваш ме — заяви Джейк на дъщеря си.

— *Ти* ме отвращаваш — дойде незабавният отговор.

— Достатъчно. И за двамата — намеси се Мати, усещаше застрашително гъделичкане в ходилата и на двата си крака. — Ако може просто да идем във всекидневната, да седнем и спокойно да обсъдим всичко.

— Аз се качвам в моята стая. — Ким направи няколко големи крачки към стълбите.

— Няма да ходиш никъде. — Мати сграбчи ръката на дъщеря си.

— Какво? Неговата страна ли вземаш?

— Не ми оставяш голям избор.

Ким изтръгна ръката си с такава сила, че Мати загуби равновесие. Тя направи няколко колебливи крачки с краката, които едва чувстваше, после се сгромоляса на пода с протегнати напред треперещи ръце, в напразен опит да се подпре.

Ким тутакси се озова до нея, на колене, опитваше се да ѝ помогне да стане.

— Мамо, толкова съжалявам — плачеше тя. — Без да искам. Знаеш, че беше без да искам.

— Остави я на мира — нареди Джейк, приближи се до двете жени и взе Мати в ръцете си. — Махни се от нея.

— Съжалявам. Толкова съжалявам — продължаваше Ким и не пускаше ръката на Мати, докато тя се мъчеше да се изправи на крака.

— Не мислиш ли, че направи достатъчно бели за един ден? — попита Джейк и блъсна Ким настрани, така че сега беше неин ред да загуби равновесие. Тя инстинктивно размаха ръце и чашата ѝ хвъркна към тавана, водата избликна като гейзер във въздуха, преди чашата да падне, да отскочи от килима и да се разбие в стената. — Виж какво направи сега — крещеше Джейк.

— Какво съм направила аз? — изкрещя му още по-силно Ким.

— Моля ви, може ли просто да спрем с това? — помоли се Мати.

— Почисти тук — нареди на дъщеря си Джейк.

— Ти го направи. Ти го почисти.

— Върви по дяволите — извика Джейк и замахна с ръка, готов да я удари.

— Искаш да ме удариш ли? — изпищя Ким. — Хайде, тате. Удари ме. Удари ме!

Мати спря да диша, когато ръката на Джейк се стрелна във въздуха и се поколеба над главата му почти цяла вечност, преди накрая да рухне отстрани. Зад себе си чу стъпките на Ким да тичат нагоре по стълбите и вратата на стаята ѝ да се затръшва. Мати видя Джейк да пропада назад към стената, с ръце върху затворените му очи, пребледнял.

— Добре ли си? — попита го тя.

— Аз почти я ударих.

— Но не го направи.

— Обаче исках. Бях на косъм.

— Но не го направи — повтори Мати. Тя протегна ръка, но я дръпна, щом видя, че трепери. Знаеше, че Джейк сигурно се чувства много разочарован, че много му се искаше дъщеря му да се гордее с него. Аз се гордея с теб, искаше ѝ се да му каже, но не казваше нищо и тихо стоеше до него. Вече изобщо не чувстваше ходилата си. — Мисля, че имам нужда да седна.

Джейк я заведе във всекидневната, бършейки сълзи от очите и носа си и я положи на мекия бежов диван, без да пророни нито дума.

— Защо не седнеш? — предложи тя.

Той пристъпи от крак на крак, сякаш физически претегляше възможностите за избор.

— Виж, мислиш ли, че ще си добре, ако изляза за малко? Наистина имам нужда от глътка свеж въздух.

Мати преглътна разочарованието си. Защо не ми позволиш да ти помогна да се отпуснеш, безмълвно попита тя.

— Ще съм добре — каза на глас.

— Ще почистя всичко, щом се върна.

— Искаш ли да дойда с теб? — Глупав въпрос, осъзна Мати, когато Джейк поклати глава. Разбира се, че не я искаше с него. Що за мъж би взел жена си при своята приятелка?

— Сигурна ли си, че ще си добре?

— Аз съм добре, Джейк — повтори Мати.

— Скоро ще се върна — каза той.

Мати го проследи с поглед, докато излезе от стаята.
— Внимавай като караш — каза тя.

— Джейк? Джейк, готов ли си?

Мати хвърли последен поглед на отражението си в огледалото на банята, доволно отбеляза, че всичко изглежда на мястото си, нямаше нежелани сенки под очите, нито случайни кичури, изплъзващи се от украсената с камъни шнола на тила ѝ. Розовото ми отива, помисли си и намести сатенената яка на кашмирения пуловер, провери дали обиците ѝ от хубави изкуствени камъни са добре закрепени. Единственото несъответствие с модата бяха трите телефонни номера, надраскани на лявата ѝ длан, които ѝ напомняха за вчерашната глупост. Въпреки неколкократните търкания, номерата отказваха да изчезнат, бяха се прилепили за кожата като татуировка. Да се надяваме, че Джейк няма да забележи, помисли си Мати и реши да не се тревожи. Съмняваше се, че Джейк ще се приближи толкова, че да ги види. Леко треперене премина през пръстите ѝ. Мати пхна ръце в джобовете на сивите си памучни панталони и излезе от стаята.

— Джейк? Не си ли готов?

Все още никакъв отговор.

— Джейк?

Мати мина през хола до гостната стая и надзърна през отворената врата.

— Джейк?

Но стаята беше празна, одеялото на бяло-жълти райета бе безгрижно захвърлено върху леглото, точно както предишния ден. Мати се обърна и се зачуди дали въобще е спано в това легло.

Затворената врата на стаята на Ким стоеше пред нея като мълчаливо и непреклонно порицание. Дъщеря ѝ се барикадира в стаята си снощи и от тогава не беше се показвала. Отказа да вечеря и не се появи нито на закуска, нито на обяд. Трябва да е много гладна, каза си Мати, леко почука на вратата и като не получи отговор, внимателно я отвори.

Стаята тънеше в тъмнина, щорите бяха спуснати, не проникваше никаква светлина. Трябваша ѝ няколко секунди да привикне с тъмнината, да различи леглото срещу по-отдалечената стена и шкафа зад него, бюрото отдясно и стола с висока облегалка пред него. Захвърлени дрехи покриваха всяко свободно място. Мати си проправи път напред, носът на черната ѝ обувка ритна захвърлена на пода касета и я запрати във вратата на килера. Фигурата в леглото се раздвижи, изправи се, отметна сплъстен кичур коса от лицето си, втренчи се в Мати, но не каза нищо.

— Ким? Добре ли си?

— Колко е часът? — попита Ким с дрезгав от съня глас.

Мати се взря през полумрака в часовника на стената. Той имаше формата и размерите на малка диня, яркорозовият му циферблат бе оброчен от тъмнозелена рамка, числата бяха направени от черни семки.

— Почти четири часа — каза Мати. — Цял ден ли си спала?

Ким сви рамене.

— От време на време. Как е навън?

— Слънчево. Студено. Януари — отговори Мати. — Добре ли си? — попита отново.

— Добре съм. — Ким отметна косата си от челото. Този жест бе наследила от баща си (жестът показваше, че разговорът вече я отегчава) и погледна към прозорците. — Отиваш ли някъде?

— На една фотографска изложба и после ще се срещнем със Стефани Слоупен и един неин приятел за вечеря. Искаш ли да дойдеш с нас?

Дори и в тъмнината Мати без проблем забеляза подигравателното изражение на дъщеря си.

— Забранено ми е до четирийсетия ми рожден ден, забрави ли?

— Това, което направи, бе много лошо — напомни ѝ Мати.

— Това ли дойде да ми кажеш?

— Не.

— Какво тогава?

— Тревожа се за теб.

— Нямах ли си достатъчно грижи и без мен?

Във въображението си Мати взе да подрежда стаята, вдигаше дрехите на дъщеря си от пода, слагаше ги на мястото им. Ким винаги е

била толкова прибрана, толкова точна. Кога стана такава мърла?

— Но аз се тревожа за теб. Представям си колко си притеснена.

— Аз съм добре, мамо — каза Ким.

— Мислех си, че може би трябва да поговориш с някого...

— Някого? Искаш да кажеш психиатър?

— Може би.

— Мислиш, че съм луда ли?

— Не, разбира се, че не — бързо отвърна Мати. — Просто си мислех, че може да е от полза, ако поговориш с някого.

— Аз имам теб. — В тъмното очите на Ким се стрелнаха към майка ѝ. — Нали така?

— Разбира се. Но аз съм част от проблема, Ким — обясни ѝ Мати.

— Ти не си проблем. *Той* е проблем. — Нямаше нужда да конкретизира кой е *той*.

— Баща ти много те обича. Знаеш това.

— Да бе, да. Приятна вечер. — Ким се просна отново в леглото, покри се през глава, с което ясно показа, че разговорът е приключил.

Мати се поколеба за няколко секунди, после внимателно излезе и затвори вратата след себе си. Имаше още много да ѝ каже, но тя нямаше сили. Или време, помисли си и погледна часовника. Къде беше Джейк? Трябваше да тръгват.

— Джейк? — извика отново Мати и се отправи към стълбите.

Знаеше, че е на телефона, преди още да е видяла затворената врата на кабинета му; знаеше, че говори с Хъни, преди да вдигне деривата в кухнята; знаеше какво ще чуе, преди още да го чуе.

— Съжалявам — каза той.

— Престани да се извиняваш — каза му Хъни с вече познатия дрезгав глас.

— Планирала е това без мое знание. Не мога да се измъкна.

— Аз съм тази, която трябва да съжалява. Трябваше вчера да съм тук на твоё разположение.

— Нямаше как да знаеш.

— Не зная защо от всички дни, точно вчера реших да ида толкова рано във фитнес залата.

— Утре вечер — енергично я прекъсна Джейк. — Утре вечер, независимо от всичко.

- Звучи добре. Къде ще идем?
— Надявах се да си останем.
— Звучи още по-добре. В седем?
— Нямам търпение да те видя — каза Джейк.
— Обичам те.

Мати затвори телефона, преди да чуе отговора на мъжа си.

— Какво мислиш? — попита Мати.

Докато стоеше до Джейк в центъра на малката галерия на Ери стрийт до ъгъла с Магнифисънт Майл, в ушите ѝ все още звучеше подслушаният разговор. Подът на галерията бе покрит с избеляло дървено дюшеме, осветлението — високо и вградено. Широк фронтален прозорец заемаше по-голямата част от северната стена. Останалите стени бяха заети с изумителна поредица цветни фотографии: млада мексиканка в ярка рокля на цветя, в косите също имаше цветя, носеше медальон с кръст. Позираше на фона на декор, изобразяващ Дева Мария, носеща се из облачно небе; цветята в нозете на Девата се смесваха с тези по дрехата на момичето. Група ръчно рисувани ангели върху напукана синя стена гледаше към малка черно-бяла снимка на млад мъж; голям телевизор, неуместно поставен на маса пред рисуван декор със старомоден пейзаж; дебела латиноамериканка с кисела физиономия, в синя рокля на златни петънца, гледаше обвинително към обектива — по-страховита от редицата униформени генерали зад нея.

— Харесват ми — каза Джейк.

(Обичам те, прошепна Хъни.)

— Защо? — попита Мати. (Защо си тук?)

Джейк се засмя стеснително.

— Аз съм адвокат, Мати — отвърна той. — Какво зная за изкуството? А ти харесваш ли ги?

— Обичам ги — каза Мати и прехапа език.

(Обичам те, прошепна Хъни.)

— Защо?

Защо съм тук аз? — зачуди се Мати, опитвайки се да изтрие от съзнанието си предишния разговор.

— Съчетаването на цвят и композиция — обясни тя, най-вече за да заглуши с гласа си нежелания спомен. — Начинът, по който фотографът комбинира реалност и изкуство, така че едното да допълва и акцентира на другото и в крайна сметка да се заличат разликите между двете. Начинът, по който използва неодушевени обекти, за да внуши собствената си представа за дадена култура. Начинът, по който тези снимки обединяват визуалния език с личното разбиране.

— И ти виждаш всичко това?

Въпреки желанието си, Мати се усмихна.

— Прочетох брошурата, преди да влезем.

Сега Джейк се усмихна. Мати осъзна колко много харесва звука на неговия смях и колко рядко го е чувала през годините. Дали се смее с Хъни? — зачуди се тя. (*Нямам търпение да те видя*, бе казал той.) Тя насочи вниманието си към една фотография на млад мъж, позиращ предизвикателно пред стена, изрисувана с военни сцени — войници, танкове, оръжия, експлозиви. Момчето стоеше с гръб към камерата, с раздърпана червена тениска над избелели дънки, повдигната така, че да се вижда голяма бяла превръзка, пресичаща като неравен белег гърба му.

— Внушителна работа — каза Джейк. — Кой е фотографът?

— Рафаел Голдчейн. Роден е в Чили през 1956 година. Дядо му и баба му, евреи, емигрирали от Германия в Аржентина през трийсетте. Родителите му се преместили в Чили, където се родил Рафаел, а после, в началото на седемдесетте, се установили в Мексико. Рафаел заминал за Израел и учил там в Йерусалимския университет „Хибру“. По-късно, през 1976 година, емигрирал в Торонто, Канада, където живее и до днес.

— Доста обърквана история.

Не е единствената, помисли си Мати, поглеждайки отново към брошурата в ръцете си.

— Казва, че когато снима в Латинска Америка, възприема тази работа като целенасочено и обмислено търсене на самия себе си — прочете тя на глас. — Чрез творчеството си в лоното на тази култура той засилва чувството си за собствена принадлежност.

— Следователно, използва професията си като средство за преследване на своите лични цели — констатира Джейк.

Предполагам, че всички ние правим това в една или друга степен, помисли Мати.

— И сега, след като си видяла тази изложба — продължи Джейк, — какво ще правиш по-нататък?

Пита какво съм правила през последните шестнайсет години, с учудване осъзна Мати, несигурна дали да се ядосва, или да се радва. Може би, ако беше използвал времето да ме опознаеш, същото онова време, което си прахосвал по жени като Хъни Новак, сега нямаше да се налага да ме питаш.

(Утре вечер, чу тя Джейк да казва. Утре вечер, независимо от всичко.)

— Преценявам дали имам клиент, който би оценил някое от тези произведения — каза му тя и посочи една фотография на по-далечната стена. На картината един старомоден джубокс стоеше в ъгъла на стая в синьо и зелено; навсякъде около джубокса бе отрупано с плакати на полуголи жени, забодени по стените. Акцентът бе поставен върху един конкретен плакат: жена в розов корсаж и черни найлонови чорапогачи, пръстите ѝ вмъкнати отстрани на гащетата, готови всеки миг да ги смъкнат надолу. — Мислех си, че това ще стои особено добре над дивана в кабинета ти.

Джейк се засмя, явно не беше сигурен дали тя говори сериозно.

— Съмнявам се дали партньорите ми ще го оценят. Все още не са преглътнали печения картоф.

Мати се сети, че той има предвид литографията на Клес Олденбург, която го бе убедила да сложи на стената зад бюрото си.

— Мислех за кабинета ти вкъщи.

Джейк кимна, гузна червенина внезапно заля лицето му.

— Съжалявам, Мати — заекна той. — Имах намерение да прекарвам повече време вкъщи.

Трябваша ѝ няколко секунди да схване връзката.

— Джейк, нямах предвид...

— Просто всичко беше толкова притеснено...

— Исках само да кажа...

— ... а и делото...

— Честна дума, Джейк, нямах предвид...

— Веднага, щом това дело приключи...

— Престани да се извиняваш — каза Мати.

(Престани да се извиняваш, пригласяше Хъни.)

Мати изохка и вдигна ръка към устата си. Нима цял живот мъжът ѝ се извиняваше на жените, почуди се тя. Извинява се и търси опрощение?

— Какво е това? — попита Джейк.

— Кое какво е? — Мати погледна към една млада двойка, която оживено жестикулираше пред фотографията на навъсената жена в синя рокля на златни точки.

— На ръката ти. — Джейк хвана лявата ѝ ръка и я обърна с дланта нагоре, преди тя да успее да я измъкне.

Мати измърмори нещо, че е трябвало да запише телефонен номер и не е намерила хартия. Не съвсем лъжа. Но и не съвсем истина. Изглежда, че Джейк го прие. И защо не? — каза си тя и си скри ръката в джоба. Тя с години приемаше подобни мърморения.

— Наистина ли мислиш, че това ще стои добре над дивана в кабинета ми? — попита Джейк и пак насочи вниманието си към фотографията.

Сега бе неин ред да се чуди дали той говори сериозно.

— А ти как мислиш?

— Мисля, че е идеална — засмя се той.

— Продадено на господина с голямата усмивка. — Мати осъзна, че и тя се смее.

— Благодаря ти, че ми позволи да се влача след теб днес — обърна се към нея Джейк, след като попълниха необходимите документи за покупката на фотографията. — Наистина ми беше много приятно.

— Аз ти благодаря — отвърна тя. — Сигурна съм, че би предпочел да бъдеш другаде.

(Тя е направила тези планове без мое знание. Не мога да се измъкна.)

— Не се сещам за нито едно. — Джейк успя да си придаде искрен вид. Той си погледна часовника. — Ей, става късно. Гладна ли си?

Мати кимна и му позволи да я хване под ръка.

— Умирам от глад — каза тя.

Когато най-сетне Мати и Джейк отвориха стъклената предна врата на ресторанта малко след седем часа, той вече беше препълнен.

В малката чакалня стояха натъпкани като пакетирани кренвирши доста много посетители и се бутаха около самодоволния салонен управител за места. Няколко деликатни парфюма губеха битката с голямото разнообразие от натрапчиви миризми, сред които и дим от цигарата на една млада жена, с вързана на опашка коса, която седеше на бара.

— Извинете, ние сме с резервация — чу Мати някой да казва.

— Всички тук са с резервация — дойде леденият отговор на управителя.

— Половината Чикаго трябва да се е събрало тук. — За да бъде чуто, се наложи Джейк да надвиква постоянния рев на нетърпеливата тълпа.

— Така става, когато вестниците ти направят добра реклама — каза Мати, но Джейк направи знак, че не може да я чуе. Той се наведе и приближи ухото си до устата ѝ, така че тя да повтори какво бе казала. Мати се приведе към него и носът ѝ се опря във врата му. Мирише толкова хубаво, помисли си и загуби равновесие, понеже една жена в къса черна рокля я блъсна. Тя залитна, а устните ѝ докоснаха ухото му.

— Добре ли си? — попита той и я хвана, преди да е паднала.

Мати кимна, погледна покрай тълпата в главната зала и остана поразена от факта, че тя не беше по-различна от повечето останали качествен ресторанти наоколо — просторна квадратна стая с твърде много маси, наблъскани между твърде много огледала, по протежение на едната стена имаше редица плотове, а на другата — претрупан бар.

— Ето я Стефани! — Мати посочи последния плот, където бяла жена на средна възраст с побеляла коса страстно прегръщаше млад чернокож мъж.

Мати и Джейк на зигзаг взеха да си проправят път между масите към малкото сепаре в отдалечения край на залата.

— Мати?

Някой я хвана за ръката.

Рой Крофърд скочи от стола си и се наведе да я целуне по бузата.

— Виждам, че не съм единственият, който чете ресторантските реклами. Как си? Изглеждаш чудесно.

— Благодаря. Ти също. — Той наистина изглеждаше чудесно, помисли тя, забелязвайки дяволития му поглед изпод буйната сребриста коса.

— Бих искал да ти представя Трейси. — Рой Крофърд посочи блондинката, седнала отдясно.

— С е-й — каза Трейси.

Мати преглътна тази ненужна информация и представи Рой на съпруга си.

— Драго ми е. — Двамата мъже се ръкуваха.

— Рой е мой клиент.

— Е, в такъв случай — с лекота коментира Джейк, като че ли никога не е разглеждал друга възможност, — Мати ще трябва да ви разкаже всичко за приказната изложба, която току-що разгледахме.

— Действително ще трябва — каза Рой Крофърд и смигна.

— Изглежда приятен човек — коментира Джейк, щом продължиха към тяхната маса. — Дъщеря му е много симпатично момиче.

Мати се усмихна, но не си даде труда да го поправи. Трейси с е-й, помисли тя, докато се приближаваха към плота, до който Стефани и Енок се гледаха в очите, безразлични към всичко друго, освен един към друг. Мати се покашля.

— Извинете. Не обичам да се натрапвам — каза тя и осъзна, че е истина.

Стефани незабавно стана.

— Ето ви и вас. Вече почвах да се тревожа.

— Забелязах.

— Позволете да ви представя моя мил — започна с ентузиазъм Стефани, а Мати и Джейк, и двамата смутено се загледаха в краката си.

Всеки би трябвало да има своя мил^[1], помисли си Мати.

Енок Портър се наведе и целуна бузата ѝ почти на същото място, където я целуна Рой Крофърд секунди по-рано.

— Кажй, не е ли той най-апетитното нещо, което някога си виждала? — прошепна ѝ Стефани.

— Доста е апетитен — съгласи се Мати, докато Енок и Джейк се запознаваха.

— Кожата му е като кадифе — продължаваше да шепне Стефани.

— Изглежда много приятен.

— Какво ти приятен — довери ѝ Стефани и прикри устата си с ръка. — Има език, който просто не се уморява.

Усмивката на Мати замръзна на лицето ѝ. Ако ставаше дума за необходима информация, тази се нареждаше точно до Трейси с е-й.

— Вижте, извинете ме, но трябва да ида до тоалетната. — Тя стана от стола си, още докато го казваше.

— Добре ли си? — Гласът на Стефани я последва. — Ти току-що седна.

— Веднага се връщам.

— Искаш ли да дойда с теб?

Мати отхвърли предложението на приятелката си с махване на ръка. Но Стефани вече бе насочила вниманието си отново към Енок, галеше го с ръка по врата, притискаше огромните си гърди към него. Всички, освен мен, правят секс, помисли си Мати, докато търсеше тоалетната зад препълнения бар.

Какво ѝ ставаше на Стефани? Как можеше да бъде толкова нахална, безсрамна и открита? Тя имаше две малки деца, за бога. Как ли щяха да се чувстват, ако знаеха, че майка им се прави на пълна глупачка, че се сваля с десет години по-млад от нея мъж, че му се увесва цялата, господи, позволява му да я опипва пред всички и крещи за сексуалната му мощ пред целия свят? Нямах ли никаква гордост? Никакво достойнство? Никакво благоприличие? Не знаеше ли, че тази злополучна връзка няма да се получи?

„Кой го е грижа?“, помисли си Мати. Тя и Джейк бяха на една възраст, еднакъв цвят, всичко еднакво. И беше ли се получило? Ти просто ревнуваш, каза на отражението си и засрамено сведе глава. Какво не би дала тя самата да се увеси на някой млад любовник, да почувства кадифената му кожа да я обвива като меко одеяло, да я опипва безмилостно пред завистливи приятели.

Всеки трябва да има своя мил, помисли си отново и си сложи червило, макар че нямаше нужда. Ала пръстите ѝ отказаха да държат тънката тубичка и червилото се отплесна на бузата, оставяйки бледочервена черта, сякаш ѝ бе потекла кръв.

— О, боже — прошепна Мати, посегна за кърпичка в чантата си, но видя безпомощно как чантата пада на земята и разпръсва съдържанието си по черно-белите плочки. Мати бавно се свлече на колене и започна да замита пода с ръце, за да събере нещата си: няколко молива за очи, пакетче кърпички, слънчеви очила, портмоне, чекова книжка, ключовете за вкъщи. Какво още, зачуди се тя, но

забеляза чифт тънки токчета в една от кабините и за първи път осъзна, че не е сама в тоалетната. Как може някой да ходи на тези неща, запита се тя, изтласка се права, олюля се за миг на краката си, които не искаха да я държат.

— Моля те — прошепна в яката на розовия си пуловер и се хвана за етажерката. — Моля те — повтори безмълвно, без да си дава труд да продължи неизречената си молитва.

Чу шум от пускането на вода и се усмихна на младата жена, която се появи от кабинката. Черната ѝ коса бе вдигната високо като токчетата ѝ и Мати забеляза, че нямаше никакви проблеми да се справя с тези токчета. Докато миеше ръце, младата жена изучаваше лицето си в огледалото и изглеждаше доволна от видяното. Така и трябва, помисли Мати и я проследи с очи, докато излизаше. Тя беше млада и красива. Нещата вървяха както трябва. Без съмнение, се връщаше при приятеля си, който я обожаваше.

Мой ред е, каза си Мати, пое дълбоко дъх, изправи рамене и излезе от тоалетната.

Рой Крофърд стоеше точно пред вратата.

— Забави се доста време — отбеляза той.

— Изпуснах си чантата. — Глупава реплика. Нея ли чакаше?

— Какво ти е на лицето? — Без да чака отговор, Рой Крофърд нежно потърка кожата до устата ѝ. — Прилича на червило. — Той си пъхна пръста в устата, облиза го предизвикателно, пак го доближи до бузата ѝ, без да откъсва очи от нейните. Мати почувства хладната му слюнка на кожата си и това я остави без дъх. — Ето. Така е по-добре.

— Благодаря — прошепна Мати, борейки се за въздух.

— Значи това е твоят съпруг — произнесе Рой, като че ли това бе най-нормалното нещо, което да се каже при дадените обстоятелства.

Мати кимна, не се доверяваше на гласа си.

— Мислех, че сте се разделили.

— Той се върна.

Рой Крофърд ѝ показа дълга, бавна усмивка.

— Обади ми се — каза той.

---

[1] Отново е използвана думата honey, бъдеща асоциация с името на героинята. — Б.пр. ↑

Те лежаха в нейното легло, завити с нови розово-бели памучни чаршафи.

— Специално за случая — духовито отбеляза Хъни, когато си смъкнаха дрехите и скочиха в леглото, само секунди след пристигането на Джейк. Половин час по-късно, те лежаха един до друг, голи, прегърнати, потни и незадоволени, объркани и примирени, а котките си играеха с отвитите им нозе в края на леглото.

— Съжалявам, Хъни — каза Джейк, докато припряно се мъчеше да отхвърли котките от краката си. — Не знам какъв е проблемът.

— Всичко е наред, Джейсън. Стават такива неща. Не е нужно да се извиняваш.

— Господ ми е свидетел, че имам желание. — Джейк нервно изтри очи с ръка.

— Зная.

— Мисля за това цял ден.

— Може би в това е проблемът — твърде много мислиш. — Хъни се изправи в леглото, чаршафът се смъкна до кръста ѝ и оголи големите ѝ гърди. Тя изрита котките от краката на Джейк. Едната скочи на пода и измяука възмутено; другата се стаи в края на леглото и втренчи обвиняващи жълти очи в Джейк.

— Предполагам, че просто съм уморен.

— Тези няколко седмици бяха трудни.

Хъни се плъосна пак на възглавницата, сгуши се в извивката на ръката му и нежно погали космите на гърдите му.

— Как върви делото?

— Чудесно. Мисля, че имаме добри изгледи за оправдаване. — Джейк се засмя. Цял ден бе чакал да стане седем часа, за да дойде. За почти нищо друго не бе мислил, откакто стана тази сутрин. Вече бе хладно. Бе поговорил малко с Мати на закуска, но през цялото време си представяше тялото на Хъни и кроеше разнообразни планове за всички неща, които смяташе да ѝ направи, веднага щом пристигне в

нейния апартамент. Но никъде в сложния му сценарий на сексуална акробатика нямаше място, нито време, да разговарят по работа. Сексуалните им акробатики никога не бяха ги разочаровали. — Всъщност — чу се той да продължава, — свидетелите на обвинението работят за моята победа.

— Как така? — Въобразяваше ли си, или наистина Хъни звучеше сконфузено от внезапната му бърливост?

— И двамата, и самата жертва, и полицаят, който е извършил ареста, признават, че моята клиентка се е намирала в състояние на зомби по времето на стрелбата. Дори назначеният от съда психиатър бе принуден да признае, че клиентката ми изглежда е изпаднала във временна невменяемост.

— Принуден от кого?

Джейк се усмихна.

— Е, от мен, предполагам.

— Така че ти се представи добре, нали?

— Много добре. — Той почувства лека възбуда в слабините си.

— Обзалагам се, че е било така. — Ръката на Хъни се плъзна между краката му, взе пениса му и започна нежно да го гали.

Джейк изпъшка, сякаш звукът щеше още повече да го насърчи в правилната насока. Това е добре. Малък словесен стимул, помисли той и погледна към все така отпуснатия си орган. Какво му ставаше на проклетото нещо? Защо просто си лежеше там? По дяволите! Това никога преди не беше му се случвало. Вторачи се в слабините си, сякаш да сплаши пениса си и той да заработи.

— Опитай се да се отпуснеш — посъветва го Хъни, докато го отрупваше с меки целувки по гърдите. Джейк почувства топлотата на дъха ѝ, мекото докосване на устните ѝ, които се впиха в неговите, нежното побутване на езика ѝ, който опипваше отвътре устата му. — Така е по-добре — каза тя, в гласа ѝ се долавяше усмивка, а ръката ѝ продължаваше да масажиря органа му.

Джейк затвори очи и когато главата ѝ изчезна между краката му, зарови ръце в червените ѝ къдрици. Устните ѝ обхванаха пениса му и тя взе бавно да го пъха и вади от устата си, докато той започна да реагира. Тя е чудесна любовница, помисли Джейк, толкова вълнуваща, чувствена, изпълнена с желание да стори всичко, за да ме направи щастлив. И бе толкова търпелива, прояви такова разбиране за цялата

тази работа с Мати. Колко жени щяха да го чакат по начина, по който го чакаше Хъни? И по начина, по който го чакаше Мати почти шестнайсет години, осъзна той и потръпна.

— Джейсън, какво става?

— Какво? — Джейк премести поглед от обърканите очи на Хъни към отново отпуснатия си орган.

— Стори ми се, че за няколко минути нещо ставаше.

— Съжалявам.

— За какво си мислеше?

— За нищо. — Той пое дълбоко дъх, издиша, погледна към котката, която го фиксираше от края на леглото. Отново се сети за Мати. Тя изглеждаше много странна през целия ден. Докато работеше в кабинета, той я чуваше да си пее заедно с радиото, една от онези станции, които се специализираха в класическите стари песни. И сега виждаше усмивката ѝ, подобна на Мона Лиза, когато ѝ съобщи, че ще трябва да излезе вечерта и че може да не се върне до късно. Тя дори не попита къде отива, макар че той си бе подготвил оправдание.

— Аз също ще изляза — каза му просто.

— Мислиш за Мати, нали?

— Мати? Не. — Толкова ли очевидно беше?

— Как е тя? — продължи Хъни, явно неубедена.

— Общо взето, все така.

— Надявам се да разбира какъв чудесен мъж си.

Джейк се насили да се усмихне. Мати знае точно какъв мъж съм, помисли си печално. И тук беше разликата между двете жени: едната го познаваше твърде добре; другата не го познаваше изобщо. Затова ли бе тук?

— Обичам те, Джейсън Харт — прошепна Хъни и потри лице в неговото.

— Съжалявам — каза Джейк. — Какво?

— Казах, че те обичам.

— Защо? — изненадващо и за себе си, попита Джейк. — Защо ме обичаш? — Защо питаше? Мразеше, когато жените задаваха подобни въпроси, като че ли чувствата трябваше да имат причина. А сега правеше същото. Защо, почуди се той и почти се засмя.

— Защо те обичам ли? — повтори Хъни. — Не зная. Защо човек обича някого?

Този отговор, почти дума по дума същият, какъвто би дал и той самият, ако тя го беше питала, бе странно, почти дразнещо незадоволителен. Имаше време за истината и време, в което истината просто не бе достатъчна.

— Нека да видим — върна мисълта си Хъни, сякаш почувства недоволството му. — Обичам те, защото си интелигентен, чувствителен, секси...

— Не толкова секси тази нощ — констатира той.

— О, но нощта едва започва — припомни му Хъни. Тя се засмя, но някак кухо, както понякога се смееше Мати, когато бе нещастна. Джейк тръсна глава в опит да изхвърли Мати от мислите си. Ти не си канена на тази екскурзия, каза ѝ. Иди си вкъщи.

Само че тя не си беше вкъщи. Бе излязла. Къде? Сигурно на кино с Лайза, или Стефани, или с някоя друга приятелка. Мати имаше много приятели, помисли Джейк, давайки си сметка, че освен дружеските връзки, които бе установил чрез нея, той нямаше истински свои приятели.

— Как върви книгата ти?

Темата изглеждаше добра, колкото и всяка друга. Поне докато успееше да махне Мати от мислите си. Тя сякаш стоеше между мозъка и члена му. Трябваше да се отърве от нея, за да може кръвта му да циркулира правилно.

— Тъкмо се чудех до къде си стигнала.

Хъни седна, кръстоса крака като йога и стеснително намести розово-белия памучен чаршаф в скута си. Сякаш всеки миг щеше да заплаче, помисли си Джейк и се опита да не обръща внимание.

— Книгата ми върви чудесно.

— Това е добре.

— Днес следобед свърших трета глава.

— Това е много добре.

— Наистина съм доволна от нея.

— Добре.

— Добре — повтори тя.

— Чудесно.

— Чудесно.

Настана дълга пауза. Какво му ставаше? Наистина ли водеше лек разговор, когато трябваше да прави любов?

— За какво се разказва? — чу се да пита, а знаеше, че винаги преди Хъни бе отказвала да говори за това.

— За една жена, обвързана с женен мъж. — Хъни се засмя смутено, гласът ѝ потрепери. — Казват, че трябва да пишеш за онова, което познаваш. — И изведнъж избухна в сълзи.

— Хъни...

— Всичко е наред. Добре съм. По дяволите. Добре съм. — Тя ядосано избърса сълзите си. — Обещах си, че няма да постъпвам така и няма да го направя. Няма — повтори, сякаш се опитваше сама себе си да убеди. — Мразя глупавите, хленчещи жени.

— Ти си всичко друго, но не и глупава, хленчеща жена. — Джейк се пресегна към нея, прегърна я, целуна челото ѝ. Само си объркана, помисли той. Почти колкото мен. — Имаш всичкото право да бъдеш разстроена.

— Зная, че цялата тази работа не е по твоя вина. И разбирам, наистина. Знам, че се разбрахме, че най-правилно е да се върнеш при жена си и не се опитвам да те притискам. Зная, че точно сега, последното нещо, от което имаш нужда, е една капризна любовница. Просто не ми е лесно, Джейсън. По дяволите. Предполагам, че наистина съм чакала тази нощ с нетърпение. — Нови сълзи напълниха очите ѝ и потекоха по бузите.

— Моля те, Хъни, не плачи.

— Просто понякога имам чувството, че се отдалечаваш от мен.

— Не отивам никъде.

— Не искам да те загубя.

— Няма.

— Аз не умея да се боря, Джейсън. Това винаги е било част от проблема ми. Никога не съм се отдавала изцяло на нещо. Отнася се за брака ми, отнася се и за така наречения ми роман. Сякаш винаги се въздържам. Не се възползвам от шанса и твърде лесно се предавам. Е, повече не — заяви тя и изпъна решително рамене. — За пръв път в моя живот ще бъда на линия. Възнамерявам да се боря за теб. Ще направя всичко необходимо да те задържа.

Джейк изтри сълзите ѝ с целувка. Даде си сметка, че за пръв път я вижда да плаче, облиза сълзите от устата ѝ и нежно разтвори устните ѝ с език. Хъни изпъшка, обви с ръце врата му и с крака бедрата му.

Джейк усети дългоочакваната възбуда, бързо намести Хъни и рязко проникна в нея. Тя се задъха, впи нокти в раменете му.

— Всичко ще се оправи — прошепна Джейк. И пак: — Всичко ще се оправи. — Той продължи тласъците си, думите се набиваха в мозъка му със същия ритъм, докато накрая почти си повярва.

— Шампанско? — попита Рой Крофърд.

— Защо ли си знаех, че ще пиеш шампанско? — усмихна му се Мати от мястото си на края на огромното легло.

— Защото съм безнадеждно предсказуем.

Усмивката ѝ стана по-широка.

— Защото си безнадеждно романтичен.

— А ти не си ли?

— Аз? Не. Прекалено съм практична, за да бъда романтична.

Беше ред на Рой Крофърд да се засмее.

— Сигурно можем да направим нещо по този въпрос.

— Затова съм тук.

Тук бе красива стая с цвят на слонова кост и синьо на двайсет и осмия етаж на „Риц Карлтън“ в Чикаго, където Мати бе предложила да се срещнат. Първото нещо, което тя направи сутринта, бе да му се обади. Тук имаше едно огромно легло и бутилка шампанско, и мъж, който се приближаваше към нея с искрящ поглед и две високи чаши превъзходно шампанско „Дом Периньон“ в ръце. Тук бе нещото, за което Мати мисли цял ден.

Рой Крофърд седна зад нея на края на отметнатата синя сатенена завивка, коленете му леко докоснаха нейните, когато ѝ подаде чашата и се чукнаха.

— За тази нощ — произнесе той.

— За тази нощ — съгласи се Мати, вдигна чашата до устните си, отпи бавно и дълго, а балончетата на шампанското я погъделичкаха по носа. — Много е хубаво — каза тя.

— Наистина — отвърна Рой Крофърд и отново отпи.

Мати усети, че пулсът ѝ се учестява. От колко време никой не я бе гледал с такава необузdana страст?

— Надявам се, че не си имал проблеми да излезеш тази нощ? — чу се да казва през силното биене на сърцето си.

— Никакви. Трейси знае, че програмата ми е непостоянна.

— Трейси с е-й?

Рой се засмя.

— Тя е много пунктуална. — Той отпи от шампанското си и кимна одобрително. — А ти? Някакви проблеми?

— Моят съпруг си има собствена непостоянна програма. — Мати се засмя, но мисълта какво ли прави в момента Джейк, накара едно от мехурчетата да избухне в гърлото ѝ и тя трудно си овладя дишането.

— Добре ли си?

— Чудесно — въздъхна Мати.

— Вдигни очи — каза той. — Вдигни си и ръцете.

— Какво? Защо?

— Не знам. — Рой Крофърд изглеждаше почти глупаво. — Майка ми винаги казваше, че ако се задавиш, трябва да вдигнеш очи и ръце.

— Не съм се задавила — възрази тя, но все пак погледна нагоре и си вдигна ръцете.

— По-добре ли си?

Мати кимна, но внимаваше да не говори.

— Значи нещата между теб и съпруга ти вървят добре? — В сивите очи на Рой Крофърд проблесна жив интерес.

— Нещата вървят просто чудесно — увери го Мати. От стягането в гърлото гласът ѝ прозвуча дрезгаво и секси.

— И това е какво — време за реванш?

Мати се изправи, отиде до прозореца и бавно отпи от шампанското си.

— Не, не мисля така — честно си призна тя. — Не мисля, че правя това, за да си го върна на Джейк. Вече не. — Млъкна, пое дълбоко дъх и усети гърлото си чисто. — Правя го за себе си.

Рой беше точно зад нея, с устни на врата ѝ.

— Поласкан съм.

Мати почувства как вратът ѝ настръхва от топлия му дъх.

— Мисля, че бих изпила още една чаша шампанско.

Рой моментално ѝ напълни чашата и тя я изпи до дъно.

— Сигурна ли си, че искаш да го направиш?

— Напълно. — Мати остави чашата си на масата, обхвана с ръце лицето му и приближи устните си към неговите. Устните му бяха меки и широки, по-широки отколкото на Джейк. Той умело отвърна на целувката ѝ, с отворена уста и едва загатнат език. Натискът бе точно колкото трябва. Явно Рой бе мъж, който обичаше да се целува и се бе усъвършенствал.

— Правиш го много добре — каза му тя, а краката ѝ потрепераха, докато той бавно танцуваше с нея към леглото.

— Имам четири сестри. През цялото време, докато бяхме деца, се упражнявахме.

Спряха пред леглото и Рой отново я целуна. Този път целувката бе по-дълбока, но езикът му пак я докосна съвсем леко. Да, наистина, помисли си Мати, добре се е упражнявал. Не че Джейк не се целуваше добре. Правеше го. Просто беше минало много време, откакто я бе целувал по този начин. А дали изобщо някога я бе целувал така, зачуди се тя и заднишком се блъсна в рамката на леглото. Махай се, Джейк, помисли Мати, отвори очи и някак замъглено видя голямата глава на Рой над себе си.

Рой леко се отдръпна, но устните му продължаваха да стоят залепени за нейните. Ръцете му напипаха предницата на зелената ѝ копринена блуза и пръстите му започнаха да описват все по-малки кръгове около гърдите ѝ. До тук много добре, помисли Мати, когато той започна да разкопчава белите ѝ перлени копчета. Тогава усети познатото гъделичкане в ходилото на десния си крак. Нямахше за какво да се безпокои, даде си кураж тя. Усещаше гъделичкане в цялото си тяло. Нямахше за какво да се безпокои.

— Как си? — прошепна Рой.

— Чудесно — отговори му тя.

— Чудесно — повтори той, смъкна блузата от раменете ѝ и веднага върна ръцете си на черния ѝ дантелен сутиен. — Толкова си красива — каза ѝ той и плъзна ръце към бедрата ѝ.

Специално си даде труда да свали внимателно всяка част от облеклото ѝ и през цялото време се възхищаваше от меката ѝ кожа, деликатните извивки на тялото ѝ, аромата ѝ, начина, по който реагираше на всяка нова ласка.

— Виж се — каза той, докато лягаше до нея на чистите бели чаршафи. — Имаш ли представа колко невероятно красива си?

— Кажи ми го пак — проговори тя и очите ѝ се напълниха със сълзи.

И той го повтори. Отново и отново. Ръцете му бяха на гърдите ѝ, в косите ѝ, между краката ѝ, устните му следваха техния път, а езикът му следваше устните. Мати затвори очи, но ги отвори, защото образът на Джейк изникваше иззад притворените ѝ клепачи. Отивай си, Джейк, каза му тя. Леглото не е достатъчно голямо за всички нас.

— Готова ли си? — попита Рой Крофърд.

— Не още. — Мати седна и игриво го отблъсна. — Мой ред е — каза тя и взе да изучава голото му тяло. Последният път, когато изневери на съпруга си, беше затворила очи и извърнала глава. Но сега нямаше намерение да прави това. Не, този път щеше да се наслади на всяка секунда. Навлизаше в тази авантюра с широко отворени очи.

Рой Крофърд имаше страхотна фигура за мъж на неговата възраст, реши Мати и прокара пръсти по гладките му гърди. Слаб, стегнат, мускулист. Явно много добре се грижеше за себе си. Вероятно няколко дни в седмицата посещаваше гимнастическия салон. Както прави Джейк, сети се Мати. Салонът — там Джейк е срещнал Хъни. Хъни, с ъ-и, помисли тя.

С пръстите си усети как Рой Крофърд трепна.

— Извинявай — бързо се извини Мати. — Заболя ли те?

— По-бавно — отговори той.

— Предполагам, че съм изгубила тренинг.

— Справяш се чудесно — каза Рой, а устните на Мати изместиха пръстите ѝ.

В следващия миг тя бе върху него, нагласи тялото си към неговото. Мати извика, когато той проникна в нея, Рой се пресегна, прегърна я и отново проникна. Скоро се смениха, той застана отгоре, после до нея, след това тя отново бе отгоре.

— Толкова си красива — повтаряше Рой отново и отново. — Толкова красива. Толкова красива.

Той я преобърна, вдигна краката ѝ на раменете си, застана на колене и продължи да прониква все по-дълбоко и по-дълбоко. Мати изви гръб, за да се нагоди към него, ръцете ѝ сграбчиха хълбоците му и го придърпаха още по-плътено, сякаш искаше целият да навлезе в нея. Почувства замайване и еуфория, цялото ѝ тяло бръмчеше, като че ли

щеше да експлодира. Това е магия, помисли си и тялото ѝ потрепери, когато стигна кулминацията.

Мати осъзна колко много ѝ е липсвала тази магия. Колко много се нуждаеше от нея в живота си.

— Добре ли си? — някъде иззад нея попита Рой.

— Чудесно — с благодарност се усмихна тя. — А ти?

Той се наведе и целуна голото ѝ рамо.

— Чудесно — отговори.

Тишина.

Магията бе свършила.

Като всеки добър магьоснически трик, тя бе изчезнала без следа. Докато я имаше бе прекрасна и заслужаваше възхвали, но свършваше преди да разбереш, преди да откриеш ключовите ѝ моменти, ловките движения на ръката, прикрепените издайнически нишки. Ох и ах, и какво ли не — на края не оставаше нищо.

Това ли искаше наистина? Така ли искаше да прекара последната година от живота си?

Мати осъзна, че това бе едно от нещата, които обичаше в изкуството. То бе точно, постоянно, педантично, поставено в някакви рамки. Дори и най-безобразната драсканица обикновено бе предварително премислена. Животът, от друга страна, бе мимолетен, отлитащ, объркан. Не го интересуваше дали излиза от рамките. По дяволите, той направо ги прегазваше.

Тя погледна Рой, милионер, издигнал се самостоятелно, и младеж, завинаги останал такъв, проснат гол до нея, без фалшиви претенции. *А'съм си, к'вото съм си.* Попай в ролята на Платон. Самата простота. Точно както бе рекламирана. Затвори очи. Ако в него имаше още нещо, тя не искаше да го знае.

Магията бе свършила.

След няколко минути Мати погледна към часовника отстрани на леглото. Бе станало девет и петнайсет.

— Май вече трябва да се прибирам — каза тя и си представи дългото пътуване с такси до вкъщи.

Рой Крофърд прокара ръка през гъстата си сива коса.

— Да. Действително и аз трябва да си ходя.

Бяха като двама непознати, които се събуждат след нощен гуляй, голи, и потни, и леко уплашени от човека до себе си, помисли си Мати,

докато Рой се отправяше към банята.

След няколко секунди тя чу водата от душа. Пресегна се за дрехите си, нахлузи панталона, намъкна се в блузата. Реши, че ще има достатъчно време да се къпе щом се върне вкъщи. Нямаше голяма вероятност Джейк да се прибере преди полунощ. Все още се бавеше с копчетата на зелената си копринена блуза, когато Рой излезе от банята, с голяма бяла хавлия, омотана около бедрата му.

— Някакви проблеми? — попита той.

— Копчетата се съпротивляват. — Мати скри треперещите си ръце зад гърба си.

— Позволи на мен. — Ръцете на Рой Крофърд пак се озоваха отпред на блузата ѝ. Когато пръстите му докоснаха гърдите ѝ, той се поколеба. — По-добре не — каза накрая и закопча всяко копче по ред.

— Благодаря — искрено произнесе Мати.

— На вашите услуги. — Рой нежно я целуна по устните.

— Благодаря — повтори тя.

Рой Крофърд я погледна с изненада.

— За какво?

— Затова че ме накара да се почувствам като обект на желание.

Те се засмяха.

— Удоволствието бе изцяло мое — отвърна той и се пресегна за чорапите си. — Знаеш ли, наистина бих искал да видя изложбата, за която спомена съпругът ти онази вечер. — Той вдигна черните си панталони и нахлузи през глава синия си пуловер.

— Би трябвало — съгласи се Мати, докато си оправяше косата пред огледалото срещу леглото. — Има няколко фотографии, които смятам, че ще ти харесат.

— Ще ти се обадя. Можем да уговорим нещо.

— Звучи добре.

— Добре — повтори той.

— Добре — каза и тя.

— Хайде влизай. Побързай. — Ким припряно побутна Теди Кранстън през входната им врата и крадешком погледна надолу по тихата тъмна улица, търсейки шпиониращи очи да надзъртат от съседните домове. Не че правеше нещо нередно, помисли си тя. Поне не от техническа гледна точка. Беше наказана. Което означаваше, че не може да излиза навън. Не значеше, че не може да покани някого вътре. Освен това родителите ѝ бяха излезли за вечерта, така че какво значение имаше? Ако не знаеха нещо, нямаше как то да ги нарани. Без съмнение, майка ѝ или баща ѝ, може би даже и двамата, щяха да се обадят по някое време да се уверят, че не е напуснала къщата и тя щеше да е готова за тях. Точно както беше готова за Теди. Тази нощ е нощта, каза му по телефона. Домъкни си задника тук до половин час или ще си изпуснеш шанса. Точно двацет и девет минути по-късно той бе пред вратата ѝ.

— Стаята ми е на горния етаж — каза Ким и го поведе. Защо да губят време с приготовления? Бяха прекарвали месеци в приготовления. Сега разполагаха само с няколко часа да свършат работата.

— Хубава къща — отбеляза Теди.

Той последва Ким по стълбите, свали си тежкото кафяво кожено яке и го захвърли на перилата.

— Нормално.

Не говориха повече, докато не стигнаха до вратата на стаята ѝ. Ким надзърна бързешком да види дали има представителен вид. След като се обади на Теди, тя припряно наблъска в шкафа всичко, което не беше окачено на закачалки. Оправи си дори леглото. Майка ѝ винаги натякваше колко е неудобно да се спи в легло, което не е било оправено. Не че се канеха да спят, подсмихна се тя и с тръсване на русата си коса прогони майка си от стаята.

— Страхотно — отнесено каза Теди, пристъпи по килима с цвят на пшеница и се огледа. — Жестоко одеяло. — Очите му се спряха на огромното легло.

Ким кимна. Всъщност, завивката бе шарена, съшита от разноцветни ярки парчета, всяко различно, червени и бели райета стояха до синьо-бели карета, следваха жълти цветя и големи зелени точки. Майка ѝ я бе избрала, както и всичко останало в стаята, макар че привидно Ким решаваше. „Каквото си избереш“, бе казала майка ѝ, когато се преместиха. „Вече си голямо момиче. Ще украсим стаята ти точно както искаш.“

Само че, знаеше ли Ким какво иска? Бе само на единайсет, когато се нанесоха тук. Не бе имала време да развие вкус или нещо подобно на стил. Така че се съгласяваше с всички предложения на майка си. Дори стените бяха отражение на личността на майка ѝ. Докато повечето момичета на нейната възраст облепяха стените си с плакати на най-новия холивудски разбивач на сърца, супермодел или музикален състав, пясъчно оцветените стени в стаята на Ким бяха покрити с плакати в рамки от Института по изкуствата, подписани и прономеровани литографии от художници като Джоун Майро и Джим Дайн и дори една чудесна черно-бяла фотография на майка, прегърнала дъщеря си от известната фотографика Ани Лейбовиц.

Какво щеше да прави, когато майка ѝ си отидеше, безпомощно се зачуди Ким, нямаше да има кой да ѝ казва какво харесва и какво не харесва, нямаше да има на кого да разчита за собственото си себеусещане.

— Това е много готино — отбеляза Теди и се приближи да разгледа по-отблизо едно чудесно изображение на цифрата 4, плаваща на червено-черен фон. — Ти ли си го правила?

Ким го погледна да види дали не се шегува.

— Няма начин. Това е от Робърт Индиана. — Тя моментално си прехапа долната устна. Не отиде ли твърде далеч с поправките? Дали не го притесни? Нямаше ли сега да измърмори някакво тъпо извинение, че трябва да е другаде и да я остави недокосната девственица?

— О. — Теди сви рамене. — Готино.

— Това е фотокопие. — Как можеше да сбърка фотокопие с оригинална рисунка? Как можеше тя да се отдаде на някого, който не забелязва разликата?

— Готино — каза отново той и се плъосна по средата на леглото.

Само това ли знаеше да повтаря, почуди се Ким, застанала в центъра на стаята. Вярно, той не бе най-умното момче в училище, но не беше и най-тъпият. Мисли позитивно, напомни си Ким. Не задълбавай в негативна посока. Мисли за всичко, което харесваш у Теди — шоколадовокафявите му очи, трапчинките на бузите му, когато се засмее, стегнатото му слабо тяло, издължените му пръсти, начина, по който се целува, усещането на ръцете му върху гърдите ти. Нека някой друг да го обича заради ума му, помисли си тя, докато той потупваше леглото до себе си, приканвайки я натам. Не беше ли достатъчно, че е по-голям, по-опитен, че я бе предпочел пред останалите момичета, между които можеше да избира? Не беше ли достатъчно, че всичките и приятелки й завиждаха?

Само дето те не й бяха никакви приятелки. Не истински. Каролайн Смит, Ани Турофски, Джоди Бейтс — харесваха я, само защото Теди я харесваше. Щяха да я захвърлят като горещ картоф веднага щом Теди го стореше. Не, истината бе, че тя си нямаше никакви близки приятелки. Истината бе, че най-добрата й приятелка винаги е била майка й. *Tu и аз срещу целия свят*, обичаше да й пее майка й, когато беше малка. Какво щеше да стане с нея, когато майка й я напуснеше? Към кого щеше да се обръща тогава? Към баща си?

— Баща ти е такова парче. — Джоди едва не припадна един ден, когато той дойде да я вземе от училище.

— Не бих имала нищо против да го пробвам — грубо се засмя Каролайн.

Действай, изкушаваше се да каже Ким, но не го стори. Каролайн умееше да получава нещата, които преследваше, а последното нещо, от което Ким се нуждаеше, бе Каролайн Смит за мащеха. Тя изохка. Нямаха ли край безпочвените й мисли? Майка й бе все още жива, а тя вече мислеше за нейната замяна.

— Няма ли да дойдеш при мен? — попита Теди и я погледна очаквателно.

Ким рязко пропъди мислите за майка си и се приближи към леглото, като в движение изхлузи през глава белия си пуловер и го остави да падне на пода.

— Уау — възкликна Теди, когато тя разкопча белия си сутиен и го хвърли настрани.

Ким усети, че цялото ѝ тяло се изчерви от неудобство. Какво правеше? Наистина ли щеше да позволи на Теди да я види гола?

— Почакай ме — каза той, скочи на крака и с едно леко движение изхлузи ризата, дънките, обувките и чорапите си, сякаш бяха части на една дреха или пък бяха налепени по тялото му. Той се освободи от тях с не повече неудобство, отколкото ако си махаше прегорели кожички от слънчево изгаряне. После застана пред нея гол, а възбуденият му пенис танцуваше пред него.

— О — каза Ким.

— Няма ли да свалиш и тези? — Теди посочи дънките и тежките ѝ черни обуца.

Ким седна на края на леглото и се опита да не обръща внимание на танцуващия му орган, докато си сваляше обувките и дънките.

— Носиш ли презервативи?

— В джоба ми са. — Той кимна неопределено към пода.

— Не мислиш ли, че трябва да си сложиш един?

Теди се придвижи като автомат към дънките си, бързо намери малкото пакетче и го разкъса. Ким отметна завивката, пъкна се отдолу и придърпа чаршафите до брадичката си, докато Теди се бореше с кондома.

— Успешно облечен — произнесе той на финала, а по красивото му лице се разля триумфална усмивка.

— Сигурен ли си, че това нещо ще свърши работа?

— Няма да допусна да се случи нищо — увери я Теди и пропъзля в леглото до нея. — Обещавам.

— А какво, ако се скъса?

— Няма да се скъса. Тези неща са като стомана. — Ръката му докосна гърдите ѝ. Ким я отблъсна.

— Може ли да загасиш?

Теди скочи безмълвно и загаси лампата до леглото. Върна се обратно при нея толкова бързо, че умът ѝ почти нямаше време да регистрира движението му.

— Може би не трябва да правим това — заекна Ким, отказвайки да отпусне сграбчените под брадичката ѝ чаршафи.

— Какво? Хайде, Ким. Възбуждаш ме от месеци.

— Не съм те възбуждала.

— Направо ме подлудяваше. Точно това правеше. — Езикът му започна да изучава вътрешността на ухото ѝ.

През цялото време само за секс ли си мислиш? — искаше ѝ се да го попита, но не го направи, защото знаеше отговора. Разбира се, че мислеше само за секс. Всички момчета мислеха само за това и то не само случайно, както момичетата, а през цялото време. Буквално всяка минута от всеки божи ден. Не е чудно, че едва успяваха да свържат две изречения в една последователна мисъл. Не е чудно, че не можеха да видят разликата между картина и проклето фотокопие.

От друга страна, тази нощ бе нейна идея, не негова. Тя бе тази, която телефонира у тях и на практика му заповяда да дойде. Тя бе тази, която го покани в спалнята си. Тя бе тази, която търкулна топката, като си съблече пуловера. Тя лежеше гола в леглото до гол мъж, за бога. Как можеше да отмени сега цялата работа?

— Ще бъдеш ли внимателен? — попита.

— Няма да позволя да се случи нищо — каза той, както преди малко. — Обещавам.

И следващото нещо, което тя осъзна, бе, че Теди грубо си проправя път в нея, или поне се опитваше.

— Трябва да се отпуснеш — прошепна той между две пъшкания. — Просто се отпусни и го остави да се случи.

— Не си на правилното място — каза му тя нетърпеливо.

— Какво искаш да кажеш, не съм на правилното място?

— Не мисля, че това е мястото — отвърна Ким и се опита да промени позицията си, да изпълзи изпод него, но действията ѝ само го накараха да заработи още по-усърдно.

Случайно или нарочно, но накрая той се натъкна на верния отвор и незабавно взе да си проправя път по-навътре. Ким ахна от силната болка, която премина през тялото ѝ и вътрешностите ѝ се разтегнаха, за да го приемат. Ето го и Червено море, помисли си тя, когато почувства нещо лепкаво от вътрешната страна на бедрата си. Почуди се дали има кръв на чаршафите и как ще я обясни на майка си. Просто ще ѝ кажа, че ми е дошъл мензисът, реши тя и сграбчи задника на Теди в опит да забави действията му. Но той или не разбра намеренията ѝ, или реши да ги пренебрегне. Във всеки случай, направи точно обратното, ускори още повече ритъма, докато не извика, слаб уплашен звук, сякаш го е заболяло и тя почувства как тялото му замря върху

нея. След секунда той се хлъзна назад, легна по гръб с вдигната над главата лява ръка, в поза, издаваща или триумф, или пълно изтощение.

Това ли беше? — помисли си Ким. За това ли бе целият шум? Тя се пресегна и отново дръпна завивката до брадичката си.

— Добре ли си? — попита я Теди, сякаш изведнъж се сети, че тя е до него.

— Чудесно. А ти?

— Прекрасно. Ти беше страхотна. — Той се обърна на една страна и целуна влажната ѝ буза. — Плачеш ли?

— Не — възмутено отвърна тя и си обърса бузата. За какво беше всичко *това*?

— Следващият път ще бъде по-хубаво.

— И този път беше чудесно — излъга тя и хвърли поглед на голото му тяло. Възбуденият му преди това орган сега лежеше отпуснат и безпомощен в меката купчина косми на пубиса. Къде е презервативът? — помисли си Ким.

— Къде е презервативът? — попита тя.

Презервативът, разбира се, бе все още в нея, осъзна и ѝ се сгади.

— О, господи, какво ще правим? — проплака Ким.

— Извади го — каза ѝ Теди.

— Какво искаш да кажеш да го извадя?

— Просто бръкни и го извади.

— Не мога да направя това.

— Защо не?

— Защото не мога. — Какво му ставаше? — Ти ми обеща, че ще внимаваш. Обеща, че няма да допуснеш да се случи нищо.

— Аз бях внимателен.

— Тогава какво прави това глупаво нещо все още в мен?

— Трябва да се е изхлузил, когато се дръпнах.

— О, боже, о, боже, о, боже.

— Всичко, което трябва да направиш е...

— Нищо няма да направя. *Ти* ще го направиш. О, боже, о, боже, о, боже — повтаряше тя и закри очи с ръце, когато Теди изчезна под завивката и започна да я човърка с пръстите си.

— Намерих го — обяви той след няколко секунди и победоносно показва използвания кондом. — И виж, гледай, той е наред. Не се е скъсал. Всичко е все още вътре.

— О, боже, гадост — възкликна Ким и усети, че ѝ се повдига, когато Теди метна презерватива в близкото кошче за боклук. — От къде знаеш, че нещо не се е изляло?

— Нищо не се е изляло — каза той, сякаш думата му бе достатъчна да успокои нарастващата паника на Ким.

— От къде знаеш?

— Просто знам.

— О, боже, о, боже, о, боже.

— Всичко ще бъде наред.

— О, боже.

— Мислиш ли, че можеш да спреш да повтаряш това? — попита Теди. — Започваш да ме изнервяш.

— А ако съм бременна? — попита Ким.

— О, боже — дойде незабавният отговор на Теди.

Не се паникьосвай, каза си Ким. Няма за какво да се безпокоиш. Той имаше кондом. Не се скъса. Нито капчица сперма не е излязла. Пък и периодът ти мина едва преди два дни. Няма начин да си бременна. Няма начин. Няма начин. Няма начин.

О, боже, о, боже, о, боже.

Така ли се е чувствала майка ѝ преди шестнайсет години? — зачуди се Ким. И затова ли тя самата бе поела толкова глупав риск — за да разбере по-добре майка си?

— Ким? — Теди я питаше нещо. — Добре ли си? Изведнъж стана толкова тиха.

— Добре съм — каза Ким, чувствайки се странно спокойна.

— Ким?

— Да? — Тя усети тялото му да се размърдва до нея.

— Искаш ли да го направим пак?

Мати седеше на задната седалка на таксито и се опитваше да не обръща внимание на постоянното треперене между краката си, където преди беше Рой Крофърд. Тя чувстваше далечното ехо от неговото тяло, тласкащо се в нейното, така както се усеща ампутирана ръка или крак, чувството все още е налице, въпреки че крайникът липсва. Усещане за отсъствие, помисли си Мати. Много по за предпочитане пред отсъствието на усещане.

Какво казваха за секса? Когато е добър, е прекрасен, а когато е лош, пак е добър. Да, това беше.

— Завийте тук — насочи тя шофьора. — Петата къща от края.

Шофьорът, мъж на средна възраст, с бяла ниско подстригана коса, чиято табелка го идентифицираше като Юри Попович, спря рязко пред нейната къща. Мати забеляза, че в предния хол светеше, макар че останалата част бе потънала в тъмнина. Погледна си часовника. Почти десет часа. Възможно бе Ким вече да спи. Мати не си бе дала труда да се обади, за да я провери. Ако Джейк искаше да контролира дъщеря си, чудесно. Мати бе решила да ѝ вярва.

— Благодаря — каза тя на шофьора и му плати сметката с порядъчен бакшиш. После отвори вратата и провеси крак. Но кракът ѝ отказа да намери земята, коленете ѝ се подгънаха и я запратиха по лице върху тънкия сняг отстрани на алеята.

Шофьорът незабавно се озова до нея, вдигна я и я изтупа.

— Госпожо, добре ли сте? Какво стана?

— Съжалявам — извини се Мати, но не можеше да стои без неговата подкрепа. Мили боже, какво ставаше с нея? — Изглежда съм пила твърде много. — Да, това беше, каза си тя. Твърде много шампанско. Шампанско и секс — смъртоносна комбинация. Особено, ако не си свикнал.

— Добре че не повърнахте в колата ми. — Юри Попович помогна на Мати да се качи по предните стълби и почака да си потърси ключовете в чантата.

— Бихте ли... — Тя му протегна ключовете.

Юри отвори вратата и върна ключовете в протегнатата ѝ ръка.

— Добре ли сте, госпожо? Можете ли да се оправите вече?

— Ще се оправя. Много ви благодаря. — Когато той я пусна, Мати сграбчи бравата. Наблюдаваше го, докато изтича надолу по стълбите до колата си и подкара, без да се обръща. Ще се оправя, повтори безмълвно.

— Но няма да мога — призна си тя на глас, когато тялото ѝ се строполи на пода. — Джейк! — извика тя. Никакъв отговор. Кого лъжеше? Съпругът ѝ не си беше вкъщи. — Ким! — извика отново и получи същия отговор.

Ким трябва да си е легнала рано, помисли Мати, принудена да лази по корем през килима до кухнята.

— По дяволите — изплака тя, хлъзна се по плочките до масата, смъкна си палтото, остави го на безформена купчина на пода и използва облегалката на един от столовете, за да се изправи. Хлипайки и проклинайки, изтощена от усилията си, тя се сгромоляса на стола. — По дяволите. Какво става с мен?

Ти знаеш точно какво става с теб, каза ѝ обляното в сълзи нейно отражение в плъзгащата се стъклена врата.

— Не — упорстваше Мати. — Не сега. Не още.

Имаш нещо, наречено амиотрофична латерална склероза, чу тя Лайза да казва, а образът на приятелката ѝ се показва до нейния на стъклото.

— Звучи сериозно.

Такова е.

— Колко още ми остава?

Година. Може би две, или дори три.

Мати затвори очи и изтри образа на Лайза от съзнанието си. Но гласовете продължиха, като в телевизор с повреден кинескоп, на който екранът внезапно изгасва, но звукът си остава силен и ясен.

— И какво ще стане с мен през тази година или две, или три? — чу се Мати да пита, дори след като си запуши ушите с ръце.

С напредването на болестта ще загубиш способността си да ходиш. Ще си в инвалидна количка. Ръцете ти ще станат безполезни. Тялото ти ще започне да се изкривява от само себе си.

— Ще стана затворник на собственото си тяло — призна Мати, махна ръцете си от ушите, отвори очи и се загледа в тъмнината на задния двор, а сърцето ѝ биеше в гърдите, като че ли се опитваше да изскочи, докато още има време.

— Аз умирам — каза тя, насили се да стане, изтласка нозе към стъклената врата, отключи я и я плъзна, пристъпи бавно, внимателно на балкона. Студеният нощен въздух бързо обгърна раменете ѝ като стар пуловер. Тя се взря в басейна, скрит под предпазното зимно покривало. Дали щеше някога да плува отново? Едва ли, помисли си Мати.

— Аз умирам — повтори тя, но въпреки повторението, думите не бяха лесни за смилане и разбиране. — Но не още. Не и преди да съм видяла Париж.

Мати се засмя и насили краката си да се движат напред, докато не се облегна на парапета. Париж бе три месеца напред. Вероятно дотогава щеше да успее да функционира нормално. Беше имала подобни моменти и преди. Те идваха и си отиваха, макар всеки път да продължаваха по-дълго и да я оставяха по-слаба. Но какво щеше да стане след Париж? Щеше да е минала почти половин година, откакто Лайза произнесе зловещата си диагноза. Щяха да са минали вече шест месеца от малкото ѝ оставащо време. А следващите шест? Можеше ли да си седи безпомощно и да наблюдава как загиват нервните ѝ клетки, докато накрая нямаше да може да говори, да яде и да диша, без да се дави? Можеше ли да направи това?

А имаше ли избор?

Човек винаги има избор, помисли си Мати. Не бе длъжна да чака болестта да ѝ наложи своите опустошения. Можеше да вземе нещата в свои ръце, докато ръцете все още ѝ служеха. Нямаше пистолет, така че не можеше да става и дума да се застреля, а се съмняваше, че дори и сега ще има силата и точността, които изисква ножа. Обесването бе твърде сложно, а падането по стълбите — с твърде несигурен успех.

— Бих могла да се удавя — каза простичко и умът ѝ се понесе под противното зелено покривало. Отваряш басейна няколко седмици по-рано. Изчакваш, докато всички излязат и отиваш да поплуваш малко, после изчезваш под водата бързо, тихо, без излишен шум.

Само дето вероятно щеше да я намери Ким, осъзна с ужас Мати. Не можеше да поеме този риск. Независимо как, Ким трябваше да бъде предпазена.

Трябваше да намери друг начин.

Мати се отблъсна от парапета и се заклатушка на краката си, които едва сега започнаха да възвръщат своята чувствителност. Тя се върна в кухнята и бавно я прекоси.

— Аз ще умра — повтори си с учудване, когато пресичаше предния хол към стълбите. — Остава ми година. Може би повече. — Ръката ѝ се пресегна към перилата и докосна някакво непознато кафяво кожено яке.

Мати го разгледа. Бе мъжко яке, определи тя бързо, макар че не приличаше на нещо, което Джейк би облякъл. На Ким ли беше? Дали не го е взела назаем от някое момче в училище?

Якето се оказа твърде тежко за нейните ръце, изплъзна се от пръстите ѝ и падна на пода.

— Може би и по-малко от година — прошепна тя и очите ѝ се изпълниха със сълзи, докато се качваше по стълбите.

По-малко от година.

Мати се изкачи горе и спря да почине за няколко секунди на площадката. Вратата към стаята на Джейк беше отворена, както и тази към спалнята на Ким. Това бе необичайно, реши Мати, понеже знаеше, че Ким обича вратата да е затворена, когато спи. Възможно ли бе Ким да ги е излъгала и след всичко случило се, да е излязла?

— Ким? — нежно я повика Мати, приближи отворената врата и влезе вътре.

В стаята беше тъмно, но дори и в тъмнината Мати успя да забележи, че Ким сериозно се е потрудила да я оправи. Горкичката, помисли си тя. Трябва да е изморена. Затова си е легнала толкова рано. Затова и не ме чу като я виках. Затова е забравила да си затвори вратата.

Мати внимателно премина през стаята. Искаше да целуне дъщеря си за лека нощ, така както правеше, когато тя беше малка. Нейното сладко, красиво бебче, мислеше си тя, докато приближаваше към купчината, скрита под тежката завивка. Дръпна я настрани и вече се канеше да целуне челото на дъщеря си, когато купчината до Ким внезапно се размърда.

И тогава целият ад се сгромоляса върху нея.

Мати пищеше. Ким пищеше. Момчето, което и да бе то, се мяташе като лудо из стаята, събираше си дрехите, сипеше някакви извинения, после избяга от стаята и се спусна по стълбите.

— Как можа да го направиш? — крещеше Мати, когато чу предната врата да се затръшва.

— Мислиш, че нарочно сме заспали ли? — крещеше в отговор Ким. — Как можеш да ме притесняваш така?

Мати гледаше към своята непокорна дъщеря, която щеше да навърши шестнайсет едва след месец. Моето бебче, мислеше си тя и озадачено клатеше глава. Искаше ѝ се да сграбчи Ким и да я разтърси, но можеше ли да се кара на дъщеря си, че прави същото нещо, което правеше и самата тя? Фактът, че дъщеря ѝ бе само на петнайсет години сигурно се компенсираше от възрастта на майката.

— Не мога да се справя с това сега — каза Мати и се оттегли на безопасно място в собствената си стая. После чу как Ким затръшна след себе си вратата на банята си.

Мати приседна на леглото и вцепенено се загледа в пространството. Ама че нощ, помисли си тя и се облегна назад. И все още не е свършила. Пресегна се към телефона и набра цифрите, които бе запомнила наизуст. Телефонът иззвъня веднъж, два пъти, три пъти, преди да го вдигнат.

— Ало? — Гласът бе дрезгав, познат.

— Хъни Новак ли е? — попита Мати, макар че вече знаеше отговора.

— Да. Кой е?

— Аз съм Мати Харт — спокойно произнесе тя, опитвайки се да си представи лицето на жената, която рязко си пое въздух. — Бих искала да говоря с моя съпруг.

Около час по-късно, Мати чу ниското бучене на вратата на гаража, която се отвори и затвори. Тя бавно стана от стола си във всекидневната, избута единия си крак пред другия със заучена точност, а сърцето ѝ така бясно биеше в гърдите, че ѝ се струваше, че ще изхвъркне. Като онова същество от „Пришълецът“, помисли си тя, като реши, че този термин я описва толкова добре, колкото и кой да е друг. Тялото ѝ бе обладано от някаква мистериозна сила, отвъд всякакъв контрол и разбиране. Тази сила я караше да се държи по начин, съвършено чужд на нейната личност. Какво беше тя, ако не някакво странно същество, чуждо на самата нея? Стой спокойно, напомни си, пристъпвайки към предната врата. Прокара все още трепереща ръка през току-що измитата си коса, после я зарови дълбоко в джоба на бледосиния си пенъоар. „Не е време за ненужни сцени.“

О, нима?, попита един слаб гласец. Ти мамииш съпруга си; съпругът ти те мамии; откри петнайсетгодишната си дъщеря в леглото с някакво момче, което дори не познаваш. Без да споменаваме факта, че умираш. Можеш ли да се сетиш за по-добро време за сцени?

Мати достигна предния хол в същия момент, в който ключът на Джейк се превъртя в ключалката. Тя си пое дълбоко дъх, после пак, докато Джейк отваряше вратата, а вятърът драматично виеше зад гърба му, вихрушки от пресен сняг се въртяха около главата му. Ефектно излизане на сцената, помисли Мати, докато го наблюдаваше.

Отначало Джейк не я забеляза. Главата му беше наведена, сякаш още се бореше със стихииите и бе зает да изтърсва ботушите си от снега, полепнал по пътя между колата и антрето. Той осъзна присъствието ѝ едва след като си свали ботушите и си съблече палтото.

— Това навън си е истинска буря — каза, окачи си палтото в гардероба и изтърси коса от снега. — Добре че имах ботуши в колата. — Млъкна и за първи път, откакто влезе, погледна Мати в очите. До

тук с незначителния разговор, говореше погледът му. — Добре ли си? Случило ли се е нещо?

— Аз съм добре — отвърна Мати.

От объркване веждите му се събраха в основата на носа.

— Не разбирам. По телефона каза, че трябва да се прибирам веднага. Прозвуча доста спешно. Нещо не е наред ли?

— Искаш да кажеш, встрани от факта, че аз умирам, а ти чукаш други жени?

За секунда настана тишина.

Отидох твърде далеч, помисли си Мати и затаи дъх.

— Встрани от това — каза Джейк.

И изведнъж те се разсмяха. Нервен кикот, който прерасна във весел смях, предизвикан от шока и напрежението. Той с лекота прокара мост над дистанцията помежду им. Смяхът ги завладя напълно, докато ги заболяха страните и вътрешностите им заплашваха да експлодират, и не можеха вече да си поемат дъх. Смяха се толкова много, че за момент забравиха, че тя умира, а той чука други жени.

После тя се опомни, той също и спряха да се смеят.

— Съжалявам — каза Мати.

— За какво трябва да съжаляваш?

— За това, че се обадох в дома на приятелката ти. За това, че ти провалих вечерта.

Джейк прояви любезността да погледне объркано. Пристъпи от крак на крак и се огледа притеснено.

— Как разбра къде да ме намериш?

— Не беше точно загадката на века. — Мати се усмихна. Мъжете наистина ли бяха толкова елементарни, колкото твърдеше Рой Крофърд? — Наистина ли мислеше, че не зная къде отиваш?

— Предполагам, че не съм искал да мисля за това — призна Джейк след кратка пауза. — Изглежда, че аз трябва да ти се извиня.

— Какъв е смисълът да се извиняваш, ако в действителност не съжаляваш?

Джейк кимна, в очите му изведнъж се появи твърдост, като че ли едва сега осъзна, че са го извикали вкъщи от апартамента на любовницата му, посред бушуващата виелица, без основателна причина.

— За какво е всичко това, Мати? — попита той, връщайки се на темата, загрижеността в гласа му се измести от нетърпение, което изтри следите от смеха.

— Може би трябва да седнем. — Мати посочи към всекидневната.

— Не можеш ли просто да изплюеш камъчето? Наистина съм уморен. Ако не е нещо спешно...

— Ким прави секс — изтърси Мати. За това ли искаше да му говори всъщност?

— Какво? — Очите на Джейк се стрелнаха към стълбите.

— Не точно в момента — поясни Мати, страхувайки се, че той ще се втурне по стълбите и ще се изправи срещу дъщеря им тук и сега. — По-рано.

— По-рано? Кога по-рано?

— Когато се върнах. — Защо говореше за това сега? Не за това го бе повикала вкъщи да разговарят. — Натъкнах се на тях.

— Натъкнала си се на тях, докато са правили секс?

— Не, слава богу. — Твърде късно е да се връщам назад, помисли си тя. — Бяха свършили вече. Спяха. — Наблюдаваше Джейк, който се опитваше да смели последната информация, да намери смисъла на чутото.

— Кои те?

— Ким и — който и да е той. — Мати си спомни високия, добре изглеждащ и безспорно гол млад мъж, който подскачаше на един крак, докато се мъчеше да си обуе дънките. — Не му зная името. Нещата не стояха така, че да бъдем представени официално.

Джейк взе да крачи напред-назад пред Мати, гневът му изпълваше малкия преден хол.

— Не разбирам. Какво ѝ става напоследък? Пуши наркотици на обществено място. Прави секс буквално под носа ни. Какво си мисли, за бога?

— Не съм сигурна дали мисли ясно за каквото и да е на този етап.

— Да не иска да хване СПИН? Да не иска да забременее? Да не иска... — Той рязко спря.

— Да свърши като нас? — попита Мати, довършвайки мисълта му.

— Не исках това да кажа.

— Защо не? Това е истината.

— Тя просто е твърде млада. Има толкова много време.

— Невинаги — напомни му Мати меко, едва чуто.

Цветът се смъкна от лицето на Джейк.

— О, боже, Мати, съжалявам. Исусе, това беше глупаво. — Той вдигна ръка към челото си, затвори очи. — Знаеш, че нямах предвид...

— Знам. Всичко е наред.

— Не е наред.

— Наред е, Джейк — повтори Мати. — Ти си прав — тя е млада, има време.

— Какво ѝ каза?

— Какво можех да ѝ кажа? Че баща ѝ и майка ѝ могат да въртят любов, но не и тя? — Мати затаи дъх. Мили боже, какво каза? Нямахше намерение да казва на Джейк за собствената си изневяра. Или имаше? Това ли беше истинската причина, поради която извика Джейк от апартамента на любовницата му?

— Не е съвсем същото.

Мати бавно издиша.

— Не, предполагам, че не е. — Явно, той не забеляза какво каза тя.

За миг настъпи мълчание. Мати гледаше как очите на Джейк блестят от объркване, нерешителност и неверие.

— Какво искаше да кажеш, че майка ѝ и баща ѝ могат да въртят любов? — попита Джейк, сякаш едва сега чу забележката ѝ. — Какво говориш?

— Джейк, аз...

— Ти въртиш любов?

Твърде късно да се отрича. А и какъв смисъл имаше?

— Е, не съм сигурна дали трябва да го нарека точно любов.

— Това ли правеше тази нощ? Беше с друг мъж?

— Това разстройва ли те?

— Не зная. — Джейк изглеждаше зашеметен, като ударен от тъп предмет по главата и всеки момент щеше да загуби съзнание.

Мати установи, че реакцията му я кара да губи търпение.

— Мислиш си, че си единственият, който има право на полов живот?

— Не, разбира се.

— Не мисля, че имаш право да се разстройваш.

— Мисля, че по-скоро съм изненадан.

Сега вече Мати се ядоса.

— И защо си толкова изненадан, по дяволите? Не очакваш, че някой може да ме намери привлекателна?

— Нямах това предвид.

— Както ясно заяви дъщеря ти онзи ден, аз не съм мъртва още!

Джейк залитна назад, сякаш го бяха блъснали.

— Мати, почакай. Трябва да ми дадеш минута да си поема дъх. Току-що разбрах, че и дъщеря ми, и жена ми правят секс.

— *Всички* ние правим секс — вметна Мати, все още ядосана.

— *Всички* ние правим секс — вцепенено повтори Джейк. — Знаеш ли, мисля, че в края на краищата, наистина трябва да поседнем.

Мати се обърна, влезе във всекидневната и се отпусна на бежовия диван. Врълхлетя я умора, обхвана цялото ѝ тяло, обгърна врата и раменете ѝ като досадна детегледачка. Защо каза на Джейк за авантурата си? Случайно ли стана, предизвикано от нажежения момент? Или в действие влязоха по-зловещи сили? Нарочно ли искаше да го шокира? За да го заболи? Ако е така, защо толкова се раздразни от реакцията му? Какво се надяваше да постигне? Защо го извика от апартамента на Хъни? Какво всъщност искаше да му каже?

Мати гледаше как Джейк се отпусна в един от столовете на розово-златни райета срещу нея и протегна крака. Той вдигна очаквателно лице към нея.

— Познавам ли го? — попита.

За момент Мати не осъзна за какво говореше Джейк.

— Какво? О, не — отговори тя и си спомни как мъжа ѝ и Рой Крофърд се здрависаха, — не е някой, когото познаваш.

— Как се срещнахте?

— Има ли значение?

Джейк поклати глава.

— Предполагам, че не. — Той се огледа безпомощно из стаята. — Обичаш ли го?

Мати почти се засмя.

— Не. — Настъпи дълга пауза, през която Мати се опита да внесе ред в хаоса от мисли. В главата ѝ бе такава джунгла от

разбъркани думи и несвързани фрази, че щеше да ѝ трябва мачете, за да си пробие път в нея. Защо го извика вкъщи от апартамента на Хъни? Какво беше онова, което искаше да му каже?

— Защо се върна, Джейк? — попита тя накрая.

— Ти се обади — напомни ѝ той. — Каза, че трябвало да се върна вкъщи колкото се може по-бързо.

— Нямам предвид тази нощ.

Джейк затвори очи.

— Не съм сигурен, че те разбирам.

— Ти си беше отишъл. Започваше нов живот. Тогава Лайза ни повика в кабинета си и ни съобщи, че аз... — Мати заекна, но бързо се съвзе. — ... умирам. — Тя насила произнесе думата. — Аз умирам — повтори, но все още не схващаше смисъла на думата.

Джейк отвори очи и зачака тя да продължи.

— Не ми е лесно да го кажа — отбеляза Мати. — Още по-трудно е да повярвам. Искам да кажа, че непрекъснато си мисля, че това е невъзможно. Как може да умирам, когато съм само на трийсет и шест години? Все още изглеждам доста добре. Все още се *чувствам* доста добре. Само защото падам от време на време и сега ръцете ми треперят почти през цялото време...

— Треперят през цялото време? — Джейк се изправи в стола си. — Каза ли на Лайза?

— Казвам на теб — тихо отвърна Мати.

— Но може да има нещо, което Лайза да предприше.

— Не е нещо, с което да не мога да се справя, Джейк. А и въпросът не е в това.

— Въпросът е, че ти имаш затруднения с...

— Въпросът е, че аз умирам — пак повтори Мати, но и сега думите не бяха лесни за разбиране. — И не мога повече да го отричам, колкото и да се опитвам. Тялото ми просто не ме слуша. Всяка сутрин, щом стана, усещам малка разлика. Казвам си, че си въобразявам, но зная, че не е така. Никога не съм имала чак толкова богато въображение. — Тя се опита да се усмихне, но вместо това, звукът предизвика сълзи. — Не мога повече да се преструвам, че ще се оправя, че всичко просто ще премине — добави тя, — прекалено трудно е. Нямам толкова сили.

— Никой не те кара да се преструваш.

— Ти ме караш да се преструвам всеки път, когато излезеш — каза му Мати и мислите ѝ изведнъж се фокусираха, станаха ясни. — Всеки път, когато се обаждаш, за да кажеш, че ще работиш до късно в офиса или че трябва да се срещнеш с клиент на обяд, или че трябва да отидеш на работа за няколко часа в събота следобед. И тази нощ ме накара да се преструвам, за бога. — Гласът ѝ се извиси. — Не мога да го правя повече, Джейк. Не мога повече да се преструвам. Затова ти се обадох в апартамента на Хъни. Затова те помолих да се върнеш вкъщи.

За няколко дълги секунди Джейк не каза нищо.

— Кажи ми какво искаш да направя — каза накрая той. — Не зная какво искаш да направя.

— Защо се върна, Джейк? — попита го отново Мати. — Какво си мислеше, че ще стане? Каква ти беше целта? — Адвокатска фраза, помисли си тя. Фраза на Джейк.

— Чувствах, че трябва да съм тук — каза той същото, което бе заявил и преди. — За теб и Ким. Вече обсъдихме това. Ти се съгласи.

— Промених си мнението.

— Какво?

— Това не е достатъчно — просто каза Мати. — Нуждая се от повече. — Тя си представи Рой Крофърд, почувства пръстите му на гърдите си, между краката си. — И не говоря само за секс. — Изтика ръцете на Рой настрани. — Нуждая се от повече — повтори Мати.

Джейк отвори уста да каже нещо, но я затвори, понеже не му дойдоха никакви думи. Той поклати глава и безпомощно се загледа в скута си.

— Видя ли колко щастлива изглеждаше Стефани снощи? — попита Мати.

— Какво общо има Стефани с това?

— Изглеждаше сияеща — каза Мати, пренебрегвайки въпроса му, говореше повече на себе си, отколкото на него. — Гледах я и си мислех, че и аз искам да се чувствам така. Моля те, Господи, дай ми само още един шанс да се почувствам така. Разбираш ли какво се опитвам да кажа?

Джейк поклати глава:

— Не съм сигурен.

Мати изпъна рамене назад, дръпна се на края на дивана.

— Нека ти го кажа простичко, Джейк. Докторът ти казва, че ти остава една година живот. Как ще я прекараш?

— Мати, това няма отношение.

— Има пряко отношение. Отговори на въпроса, адвокате. Една година — как ще я прекараш?

— Не зная.

— Би ли я прекарал с жена, която не обичаш?

— Не е толкова просто — възрази той.

— Напротив, много е просто. Ти се ожени за мен, защото бях бременна, защото ти по принцип си достоен човек, който искаше да постъпи правилно и по същата причина се върна, когато научихме, че умирам. И това е добре, и е достойно за възхищение, и аз го оценявам, наистина. Но ти отслужи своето време. Освободен си предсрочно за добро поведение. Не се налага да стоиш тук повече.

— Ще имаш нужда от някой, който да се грижи за теб, Мати.

— Нямам нужда от детегледачка — настоя Мати. — Това, от което се нуждая, е някой, който да ме обича. Това, от което *не* се нуждая, е да бъда с някой, който обича другиго.

— Какво искаш да направя? Каж ми какво искаш да направя и аз ще го направя.

— Искам да изясниш защо се върна — отново каза Мати. — Заради мен или заради себе си? Защото, ако е заради теб, за да се чувстваш по-добре, тогава това не ме интересува. Няма да допусна да се чувстваш добре за моя сметка. Аз съм тази, на която ѝ остава ограничено време да се чувства добре и няма да го прекарам с някой, който ме кара да се чувствам зле.

— Господи, Мати, никога не съм имал намерение да те карам да се чувстваш зле.

— Пукната пара не давам за твоите намерения! — извика Мати. — Това, което искам от теб, е страст. Искам вярност. Искам твоята любов. И ако не мога да имам тези неща, ако ти не можеш поне да *се преструваш*, че ме обичаш — тя отново каза тази дума, — за година или две, или колкото там ми остава, то тогава аз не те искам тук.

И двамата млъкнаха и всеки се загледа право напред: Мати — към прозорците зад главата на Джейк, Джейк — към литографията на Ротенберг над рамото на Мати. Каква ирония, помисли си Мати. Тя, която не можеше да се преструва повече, настояваше съпругът ѝ да

прави тъкмо това. За година, две, три, или пет. Наистина ли искаше твърде много? Наистина ли беше толкова трудно да бъде обичана?

Явно баща ѝ мислеше така. Беше си отишъл от живота ѝ, без да се обърне назад. Години по-късно тя успя да го открие в някаква художническа колония в Санта Фе, обади му се по междуградска линия и поиска да узнае защо никога не се бе опитал да се свърже с нея, ала той успя само да промърмори нещо неубедително, в смисъл че така било по-добре, че не би трябвало да закачат спящите кучета — фраза, която майка ѝ със сигурност щеше да оцени, ако Мати я бе споделила с нея. Но майка ѝ от много време вече също я бе изоставила, ако не физически, то емоционално. Джейк пък се бе оженил за нея, само защото беше бременна. Да, редяха се на опашка да я обичат.

Какво щеше да прави, ако ей сега Джейк станеше от стола си и излезеше през вратата? Да се обади на Лайза? Да я пита дали не може да ѝ заеме своя съпруг? Или на Стефани? Да я пита дали Енок си има приятелка? Или на Рой Крофърд? Само си помисли как би реагирал той на такова усложнение, като инвалидната количка, помисли си Мати, твърде уморена, за да се разсмее. Твърде уплашена.

Бе само въпрос на време да я сложат в инвалидна количка. И тогава какво? Професионалните сестри бяха скъпи. За толкова дълго щеше да може да си позволи най-много една. А следващата стъпка? Учреждение за хронично болни? Щатската болница? Място, където щеше да бъде изоставена и накрая забравена. Никой не искаше да се навърта около жена, всяко вдишване на която им напомняше собствената им смъртност. Джейк поне проявяваше желание да стои наоколо. Какво значение имаха мотивите му? Коя беше тя, че да е толкова горда, толкова глупава?

— Би ли могъл да направиш това, Джейк? — попита Мати със слаб, но учудващо твърд глас. — Можеш ли да се преструваш, че ме обичаш?

Джейк се взира в нея сякаш цяла вечност, обикновено изразителното му лице сега бе неразгадаемо. Той бавно се изправи и прекоси стаята, спря точно пред нея и ѝ протегна ръка.

— Хайде да си лягаме — каза той.

Не правиха любов.

И двамата се съгласиха, че за една нощ бе правен достатъчно секс.

Мати си съблече пенъоара, остави го да падне на пода и се покачи на леглото, докато Джейк се разходи до прозореца.

— Моля те, остави го затворен — каза тя. — Навън е толкова студено.

Джейк се поколеба, постоя като парализиран няколко секунди пред прозореца, тялото му несигурно се поклащаше.

— Има ли нещо?

Джейк поклати глава. После се отдръпна от прозореца и бързо се намъкна в боксерките си, преди да се качи при нея. Мати усети как матрактът потъна под неочакваната му тежест. Наблюдаваше го как се отпуска на възглавницата си с широко отворени очи, вперил в тавана празен поглед.

Опитва се да си изясни какво прави тук, помисли тя, докато го гледаше. Опитва се да разбере как така накрая отново се озова по средата на тази каша, от която си мислеше, че се е отървал, а сега е пак всред нея и не може да разбере какво става. Ще ти помогне ли това, че и аз не съм по-наясно от теб? — искаше да попита Мати, внезапно повалена от умора. Можеш ли наистина да се преструваш, Джейк — чудеше се тя. Можеш ли да се преструваш, че ме обичаш?

Сякаш чул мислите ѝ, Джейк се обърна с лице към нея. Меко я целуна по устните.

— Обърни се — нежно каза той. — Ще те прегърна.

Отначало Мати взе звуците за част от съня ѝ. Млад черен мъж я преследваше по улиците на Еванстън, дългият му змийски език се протягаше към нея, заплашвайки да я впримчи. Тя се мъчеше да избяга, дишането ѝ ставаше все по-трудно и болезнено и толкова шумно, колкото и стъпките ѝ по паважа.

— Не! — извика тя, но устните ѝ не помръднаха. — Не!

Внезапно се насъбра тълпа и Мати осъзна, че е гола. Черният мъж, който я преследваше, също беше гол, дългите му мускулести крака я достигнаха, ръцете му се протягаха да я зашлевят. Тя усети как юмрукът му стигна до гърба ѝ и ѝ изкара въздуха. Мати се спъна и падна напред.

— Внимавай за газовата тръба — предупреди я един от зяпачите.
— Внимавай за газта.

— Не! — провикна се друг и я цапна по ръката. — Не!

Мати отвори насила очи, изведнъж осъзнала, че до нея Джейк хлипа. Отне ѝ минута да разбере какво става, че Джейк е до нея в леглото, че сънищата им се преплитат, че е включила части от неговия кошмар в своя.

— Не газ — повтаряше той отново и отново, ръцете му се мятаха наоколо с нарастваща паника, така че Мати трябваше да отскочи назад, за да избегне още един удар. — Не. Не газ. Недей. Недей.

— Джейк — нежно произнесе Мати, докосна го по рамото и усети с пръстите си, че е студен и влажен. — Джейк, събуди се. Всичко е наред.

Джейк отвори очи и се загледа в нея, без да я разпознае.

— Сънува кошмар — обясни тя, наблюдавайки как лицето му възприема действителността наоколо. Изглежда наистина радостен, че е тук, помисли си Мати и му се усмихна в тъмнината. — Звучеше, сякаш се опитваше да попречиш на някого да пусне газта. Помниш ли?

Джейк кимна.

— Майка ми — каза просто той, седна в леглото и отметна тъмната си коса от челото.

— Майка ти ли?

Той погледна към прозореца. Мати го почака да успокои тревогата ѝ с лекотата, с която отметна косата си, така, както правеше винаги, да ѝ каже да заспива, че няма нищо.

— Когато бях малък — каза вместо това той, изненадвайки я, — майка ми се напиваше и ни заплашваше, че ще пусне газта на печката и всички ще умрем в съня си.

— Боже мой!

— Това беше отдавна. Би трябвало вече да съм го преодолял. — Опита се да се засмее, но смехът замря в гърлото му. — Съжалявам, че те събудих.

Мати се пресегна да изтрие потта от челото му с дланта си. Имаше толкова много неща за съпруга ѝ, които не знаеше, толкова много, което не ѝ бе казвал.

— За това ли... — започна тя, но спря, изведнъж толкова неща ѝ станаха ясни. Тя бавно се отдалечи от него, слезе от леглото и отиде до

прозореца. С едно дълго движение отметна настрани тежките сиви завеси и отвори прозореца. Студеният нощен въздух нахлу в стаята като гладна котка. Мати се върна безмълвно в леглото и пропълзя до съпруга си.

— Обърни се — прошепна тя. — Ще те прегърна.

— И така, какво мислите за статията в списание „Чикаго“?

Джейк погледна за миг списанието на бюрото си и после отново красивата млада жена, седнала насреща му. Казваше се Алана Избистър.

— *Уозбистър* — пошегува се тя, когато ги представиха. — Разведена съм.

Определено покана, прецени Джейк, усмихна се и посочи на репортерката от списание „Нау“ двата тъмносини стола пред бюрото си. Преди около година той би ѝ отговорил с нещо също толкова остроумно и изкусително, случайна забележка, от която тя вероятно щеше да падне. Дори и преди шест месеца, когато той беше на върха на връзката си с Хъни, пак щеше да се изкуши да ѝ отговори. Днес обаче нямаше енергията, силата и даже желанието да преследва нещо по-сложно от предварителното интервю, за което го бе помолила, така че просто се усмихна и ѝ отговори на въпроса.

— Мисля, че статията е прекалено ласкателна — каза Джейк.

— Портретът не е справедлив към вас. — Пълните устни на Алана Избистър, с цвят на кафе, се нацупиха предизвикателно.

Джейк избута списанието настрани. Снимките му го караха да се чувства неудобно. Бяха такава измама. Всеки път, когато погледнеше някоя като тази, на корицата на списание „Чикаго“, на която бе натруфен в подходяща за един адвокат сива фланела, всяко косъмче на мястото му, включително няколко артистично подредени кичура на челото му, с приятна усмивка, внимателно подбрана да издава скромна увереност, синьото на очите му, подчертано от синята вратовръзка, той получаваше пристъп на абсолютно и чисто отвращение. „Джейк Харт, великият защитник“ провъзгласяваше огромното заглавие. „Великият преструван“ беше по-подходящо.

— Вашият главен редактор каза, че имате предвид нещо по-различно — започна Джейк и крадешком хвърли поглед на малкия електронен часовник върху голямото си дъбово бюро. Беше вече два и

петнайсет. След по-малко от час трябваше да вземе Ким от училище и да я откара при нейния терапевт. После трябваше да вземе Мати от къщи, да идат двамата да вземат Ким след сеанса и всички заедно щяха да идат да видят майката на Мати — посещение, от което Джейк се боеше толкова, колкото и Мати. Знаеше, че то ще я разстрои, а когато Мати се разстройваше, състоянието ѝ изглежда се влошаваше. Тя се нуждаеше от подкрепата му повече от всякога и му трябваше малко време да остане насаме, за да се подготви за следобеда, който без съмнение се очертаваше доста труден. Последното нещо, от което имаше нужда, бе да губи ценно време в разговори с репортерка от някакво глупаво авангардно списание, без значение колко е популярното или колко несъмнено красива бе въпросната репортерка.

Джейк се беше съгласил на предварителна среща с тази жена от „Нау“, само защото силните във фирмата, същите, които мислеха дали да го направят пълноправен партньор, демонстрираха настойчивото си желание той да продължи да съдейства на пресата. Парите не могат да купят този вид публичност, казаха му те. Няма значение какво пишат за теб, стига правилно да изпишат името на фирмата.

— Ние смятаме, че читателите биха искали да ви опознаят в *поличен* план — каза Алана Избистър, подви дългата си права коса зад едното ухо и трепна с черните си от спиралата мигли. — Толкова много е писано за Джейк Харт, адвокатът — между другото, поздравления за спечелването на делото Бътлър — но почти нищо не е писано за Джейк Харт, човекът.

— Госпожо Избистър...

— Уозбистър. — Тя се засмя и посочи пръста си без халка.

— Уозбистър — повтори той.

— Наричайте ме просто Алана.

Джейк кимна. Флиртуването винаги ли беше толкова уморително? Може би просто се нуждаеше от добър сън. През шестте седмици, откакто се върна в леглото на Мати, той рядко спеше през цялата нощ, без прекъсване. Мати все се въртеше и кашляше, скачаше задъхана в леглото, понякога посред нощ падаше на път за банята. Той ставаше и я прегръщаше, уверявайки я, че така и така е бил буден. Говореха по няколко минути, мъчейки се отново да се почувстват удобно. Отначало му беше трудно да се преструва на бодър, да се преструва, че му е интересно, да се преструва, че не му пречи да лежи

буден по цели часове през нощта. Но скоро откри, че ѝ разказва за деня си, обсъжда с нея нарастващото си разочарование от политиката на фирмата, разсейваше я с разкази за минали съдебни подвизи. Понякога някой проблем в работата нарушаваше съня му и той откриваше, че лежи там в очакване Мати да се събуди, за да могат да го обсъдят. Друг път, когато никой от тях не можеше да заспи, те правеха любов. След това той си мислеше за другия мъж, с който тя се бе ангажирала, дали изобщо Мати си мислеше за него, дали, ако нещата бяха различни, щеше да предпочете да бъде с него. Такъв род лична информация ли търсеше списание „Нау“?

— В действителност, аз не съм толкова интересен извън съдебната зала — възрази Джейк. — Интересна е работата ми, не аз.

Алана Избистър се огледа скептично наоколо.

— Някак се съмнявам в това. Мъж, който окача картина на печен картоф на стената зад себе си, е мъж, с който трябва да се съобразяваш.

— Жена ми избира всяко произведение на изкуството в тази стая. — Джейк с изненада откри горда нотка в гласа си.

— От колко време сте женени?

— Шестнайсет години.

Ти се ожени за мен, защото бях бременна, чу той Мати да се намесва. Отслужи си срока. Освободен си предсрочно за добро поведение. Няма нужда да оставаш повече тук.

— Забележително — каза Алана Избистър, играейки си с малкия касетофон в скута ѝ. — Нямате нищо против да го включа, нали?

Джейк сви рамене и потупа сивия телефон на бюрото си. Беше обещал на Хъни да се обади до три часа.

Нямам нужда от детегледачка, продължи Мати, без подкана. Имам нужда да бъда с някой, който ме обича. Това, от което нямам нужда, е да съм с някой, който обича друго.

Той знаеше, че Хъни се опитва да прояви разбиране относно решението му да не се виждат следващите няколко месеца, но трудно понасяше насилствената им раздяла. Както и той, увери я, макар че определено не му липсваха проклетите котки.

Ако не можеш поне да се преструваш, че ме обичаш, аз не те искам тук, настояваше Мати. Би ли могъл да направиш това, Джейк? Би ли могъл да се преструваш, че ме обичаш?

Той не ѝ отговори. Вместо това прогони страховете и съмненията си и я придружи нагоре по стълбите към нейната спалня, позволи на инстинкта да вземе превес над разума, отказа се да мисли повече върху това.

— Извинявайте. Казахте ли нещо? — попита Джейк, докато наблюдаваше как Алана Избистър кръстосва дългите си, добре оформени крака под късата черна поличка.

— Питах дали е имало и други като вас в дома ви.

На Джейк му трябваха няколко секунди да разбере въпроса.

— По-големият ми брат почина — отвърна с равен глас той. Какво общо имаше семейната му история? Това бе дори още по-голямо натрапване от въпросите за брака му. Ако тя така разбираше личното опознаване, то той не желаше да участва. — Не съм виждал помладия си брат от почти двайсет години.

Алана Избистър се приведе напред в стола си, като подчерта огромния си бюст.

— Я виж, това е много интересно. Разкажете ми повече.

— Няма нищо за разказване. — Джейк направи всичко възможно да не се поддава на неприятното чувство, което бе започнало да го обхваща. Стига правилно да изпишат името на фирмата, напомни си той. — По-големият ми брат загина при инцидент с лодка, когато беше на осемнайсет години. По-малкият ми брат и аз просто изгубихме връзка, след като напуснах дома си.

— А на колко години бяхте, когато напуснахте дома си?

— Седемнайсет.

— Става още по-интересно.

— Всъщност не. — Джейк стана, разходи се до лавиците с книги зад бюрото, преструвайки се, че търси нещо конкретно.

— Къде отидохте, след като напуснахте дома си?

— В продължение на няколко години живях под наем в един партерен апартамент на Карпентър стрийт. Ужасна малка стая, но аз я обичах.

— Как се издържахте?

— Работех на три места — обясни Джейк и извади от етажерката една книга по наказателно право. — Сутрин разнасях вестници, след училище работех в един магазин за компютри, а през уикендите се занимавах с телемаркетинг.

— А родителите ви? Какво мислеха те за това?

— Трябва да питате тях — ядосано каза Джейк, докато заобикаляше бюрото, яката на бледосинята му риза се беше впила в адамовата му ябълка и заплашваше бавно да го удуши. — Госпожо Избистър...

— Алана.

— Госпожо Избистър — повтори той и се покашля в дланта си, — не мисля, че това интервю ще се получи. — И той ѝ посочи вратата с леко движение.

Алана Избистър незабавно се изправи, опитвайки се да задържи касетофона в ръка и в същото време да изпълне късата пола върху слабите си бедра.

— Не разбирам. Обидих ли ви с нещо?

— Не е заради вас. Заради мен е. Просто не се чувствам удобно да обсъждам личния си живот.

— Джейк... — каза тя.

— Господин Харт — поправяй я той и видя как зелените ѝ очи трепнаха в учудване. — Наистина, настоявам. — Той отиде до вратата, отвори я и застана в очакване.

— Вие ме изхвърляте?

— Сигурен съм, че има достатъчно други адвокати във фирмата, които ще ви се сторят също толкова интересни.

Той почака, докато Алана Избистър прибра обратно касетофона в голямата си чанта и взе зеленото си вълнено палто под мишница. Тя отиде до вратата, застана пред него и му подаде визитката си.

— Защо не помислите още по това и не ми звъннете, ако размислите?

Джейк пое визитката от протегнатата ѝ ръка. Веднага след като тя излезе, той я изхвърли в кошчето.

— Това интервю беше почти толкова късо, колкото и полата ѝ — забеляза секретарката му, а очите ѝ палаво проблеснаха изпод дългите светлокестеняви кичури.

— Повече никакви репортери, никакви интервюта — с равен глас каза Джейк, върна се обратно в кабинета си и вече беше готов да затръшне вратата зад гърба си, когато го спря познатият глас на Оуен Харис, един от старшите партньори във фирмата.

— Джейк. Добре че си тук. Труден за откриване напоследък. Трябва да поговорим за минута. Бих искал да се срещнеш с Томас Маклейн, сина му Еди. — Оуен Харис бе стегнато малко човече във всяко отношение. Той бе нисък, спретнат, тъй прецизен в дикцията си, както и в морскосините си, шити по поръчка костюми, човек, който използваше само толкова думи, колкото е абсолютно необходимо. Той по навик пропускаше гласните, избягваше глаголите, отказваше се и от съюзите. И все пак, беше експерт в изясняването на мисълта си.

Джейк. Добре че си тук. Труден за откриване напоследък. Трудно беше да се пропусне смисъла на тази малка, но остра забележка. Наистина ли прекарваше толкова много време извън офиса?

Джейк се здрависа с импозантната двойка баща и син и забеляза, че за момента бащата беше по-хубавият от двамата, макар че синът му бе по-висок. Той въведе тримата мъже в кабинета си, насочи ги към синьо-зеления диван в ъгъла на малката стая. Само Еди Маклейн седна, кръстоса дългите си крака и облегна глава назад, сякаш бе отегчен от цялата процедура, още преди да са започнали.

— Интересна картина — отбеляза по-възрастният Маклейн и остана прав, дори след като Джейк придърпа един от столовете пред бюрото си.

— Джейк е нашият индивидуалист — отсъди Оуен Харис. В лаконичния му тон му се долавяха равни дози уважение и удивление.

— Всяка фирма се нуждае от един такъв. — Джейк се насили да се усмихне, чудейки се какво ли щяха да кажат за фотографията на Рафаел Голдчейн, която сега висеше на стената на кабинета му вкъщи. Той незабелязано хвърли поглед на часовника си. Почти два и половина. Надяваше се, че тази среща няма да продължи дълго. На този етап се съмняваше, че ще може да се обади на Хъни.

— Чувал си за веригата магазини с намалени цени на господин Маклейн — започна Оуен Харис.

— Винаги пазарувам там — каза Джейк. — Някакъв проблем ли има?

— Ще оставя Том да те запознае — каза Оуен Харис, вече при вратата, поклащайки нагоре-надолу почти голата си глава. — Нямате нужда от мен. — И той затвори вратата след себе си.

Джейк още веднъж хвърли поглед към часовника си.

— Да не би да ви откъсваме от нещо? — попита Томас Маклейн.

Явно е човек, който никога не пропуска нищо, разбра Джейк и си отбеляза да бъде по-внимателен.

— Имаме време — каза той. — Какво мога да направя за вас?

Маклейн-старши погледна от Джейк към сина си, който представляваше картина на заучено безразличие.

— Седи изправен, за бога — изръмжа Томас Маклейн и хармоничното тяло на сина му незабавно се стегна, макар че запази отегченото и незаинтересувано изражение на лицето. — Изглежда, че снощи синът ми е бил въввлечен в доста неприятен инцидент.

— Какъв инцидент?

— Свързан с млада жена.

— Тя е уличница. Всички го знаят — презрително измърмори Еди Маклейн, превъртя светлокафявите си очи и прокара мързеливо ръка през дългата до раменете си кестенява коса.

— Какъв инцидент? — повтори Джейк.

— Явно е имало парти в нечия къща. Родителите отсъствали за уикенда. Синът ми срещнал това момиче...

— Защо не оставите на сина ви да ми разкаже какво се е случило? — прекъсна го Джейк.

Томас Маклейн изпъна назад широките си квадратни рамене, почеса дългия си нос, седна на синия стол с права облегалка, който му бе предложил Джейк и махна с ръка да даде думата на сина си.

— Тя ми налетя, човече — незабавно каза Еди Маклейн. — Тя е от ония наистина гадни мацки, човече. Никога не бих я докоснал, ако не беше ми налетяла.

— Така че, ти я докосна — отбеляза Джейк, вече наясно с останалата част от историята.

— Ама не така, както казва тя. Не съм ѝ направил нищо, дето тя да не е искала.

— Какво точно направи?

Еди Маклейн сви рамене:

— Знаеш какво.

— Очевидно — намеси се Маклейн-старши, — са правили секс.

— На колко години си, Еди? — попита Джейк.

— Деветнайсет.

— А момичето?

— Петнайсет.

— Той едва по-късно е разбрал на колко години е тя — поясни Томас Маклийн. — Явно това момиче изглежда много по-зряло, отколкото е всъщност.

— Това момиче има ли си име? — попита Джейк, опитвайки се да не си представя дъщеря си гола в леглото с Еди Маклийн.

— Нещо като Сара.

— Нещо като Сара — повтори Джейк, борейки се с желанието си да се хвърли върху младия мъж, да го повали на земята и да го пребие от бой. Дали и неотдавнашния любовник на дъщеря му имаше такова отношение към нея? Нещо като Ким?

— Гадно маце. Ние никога нямаше да я пипнем, ако тя не беше започнала.

— Ние?

— Явно две други момчета също са били включени — подсказа Томас Маклийн.

Джейк отиде до бюрото си и се наведе към него. Откриването на Ким с онова момче поне ги подтикна да я изпратят на терапевт. Тя имаше много неща, с които да се справя. Имаше нужда да говори с някого.

— Мисля, че трябва да започнем отначало.

— Явно... — започна Маклейн-старши.

— От устата на Еди — прекъсна го Джейк. — Ако не възразявате.

Томас Маклийн даде разрешението си с кимване на глава. Еди Маклийн си прочисти гърлото. Джейк зачака, долавяйки тиктакането на малкия часовник на бюрото зад него.

— Ние отидохме на това парти.

— Кой отиде?

— Аз, Майк Хансен, Нийл Пилчър.

— И какво се случи на партито?

— Нищо. Лигава работа. Една сюррия пубертети, танцуващи на Спайс Гърлс. Ние се канехме да си тръгваме. И тогава тая мацка идва при нас и ни вика да не си ходим, че партито едва започва.

— Това момиче беше Сара?

— Аха. Казва, че ме е виждала и мисли, че съм наистина готин. Знаете, такива глупости. Какво трябва да си мисля аз?

— А ти какво си помисли?

— Същото, което би си помислило всяко момче. Знаете — че проявява интерес.

— И какво стана?

— Аз ѝ казвам, че ще останем, ако тя направи така, че да си заслужава. Тя казва, да бе, естествено. Качваме се горе, в една от спалните.

— И тогава какво?

Той се засмя.

— Правихме секс.

— А твоите приятели, Нийл и Майк, те къде бяха през това време?

— Отначало стояха отвън пред вратата. Знаете — да пазят.

— Да пазят от какво?

Момчето сви рамене.

— Не искахме да ни безпокоят.

Джейк потри чело, опитвайки се да предотврати нарастващото главоболие.

— Каза „отначало“. Разбирам, че Нийл и Майк са се уморили да пазят и са влезли.

— И те искаха да вземат участие в шоуто.

— Шоуто е била тази петнайсетгодишна девойка.

— Една минута — намеси се Томас Маклийн.

— Мислех, че е по-голяма — пак подчерта синът му.

— Как се отнесе тя към присъединяването на другите? — попита Джейк. Опитваше се да скрие отвращението в гласа си, да не мисли за дъщеря си.

— Не възрази.

— Не е казала „не“, нито се е опитала да ви спре на някакъв етап?

— Тя казваше много неща, човече. Не че ние обръщаме внимание на всяка дума, която мацето казва.

— Така че може и да е казала „не“ — прецени Джейк.

— Тя го искаше, човече. Сега реве, че е изнасилена, само защото откри кой е моят стария и иска парче от баницата.

— Тя твърди, че сте я изнасилили?

— Изненада, изненада — изплю отвратено младият мъж.

— Имам приятел в канцеларията на щатския прокурор — поясни Томас Маклийн. — Той ми се обади и ми каза, че момичето и семейството ѝ са отишли в полицията и изглежда са подали жалба срещу сина ми и молба да бъде арестуван. Незабавно дойдохме тук.

Джейк заобиколи бюрото си, седна и открито погледна часовника. Три без петнайсет.

— И какво още? — попита той.

— Какво още искате да каже? — В гласа на Томас Маклийн почти прозвуча негодувание.

Джейк посочи с брадичка към Еди Маклийн.

— Той знае какво имам предвид. — Винаги имаше още нещо, Джейк знаеше и чакаше.

— Тя твърди, че била девствена.

— А ти оспорваш ли това?

— Трудно ми е да кажа, човече. Искам да кажа, като влезеш през задната врата, понякога има по-малко кръв.

На Джейк му трябваше минута да разбере за какво точно говореше младежът.

— Да не би да искаш да кажеш, че сте правили анален секс с нея?

— Аз не съм, човече. Това не е по моята част. Но виж, Нийл, той си умира за отзад.

— Това важно ли е? — попита Томас Маклейн с изкривената логика на ония, които са достатъчно богати и силни, за да постигат винаги своето. — Ако момичето се е съгласило, какво е значението на какво се е съгласило?

— Не обичам изненадите — тихо отговори Джейк. — Ако ще представлявам сина ви, както допускам, щом сте тук, трябва да зная всички факти.

— Разбира се — каза Томас Маклийн и се облегна назад. — И така, какво правим сега?

— Моят съвет е да отидете в полицията и синът ви да се предаде. Ще повикам един от помощниците ми да ви придружи...

— Какво искате да кажете, един от помощниците ви? Ами вие?

— Боя се, че имам предварително уговорен ангажимент...

— Отложете го.

— Не мога да направя това. — Гласът на Джейк стана твърд. Той натисна интеркома. — Наташа, намери Роналд Бекер и го помоли да дойде незабавно в кабинета ми. Благодаря — каза той и затвори, преди секретарката да успее да отговори. — Роналд Бекер е много компетентен млад адвокат, а това е съвсем елементарна процедура.

— Оуен Харис ме увери, че вие ще уредите всичко.

— Аз уреждам всичко.

— Лично.

Лично, безмълвно повтори Джейк. Отново тази дума.

Можеше ли наистина да постъпи така? Можеше ли наистина да прехвърли твърде важен клиент на помощника си, независимо колко елементарна е процедурата, за да може да закара дъщеря си при терапевта ѝ? За да може да откара жена си при майка ѝ?

На вратата се почука и в стаята влезе Роналд Бекер, млад мъж с къдрава прошарена коса, нерешителен, попипващ копчетата на кафявото си раирано сако, главата му подскачаше нагоре-надолу като на гълъб, помисли си Джейк и ги запозна.

— Искам да придружиш семейство Маклийн до полицейския участък — каза той. — Еди ще се предаде, но нищо повече. Ще го придружиш до съда, където той ще претендира за невинност срещу каквото и обвинение да е повдигнато и ще платиш необходимата гаранция. — Обърна се към бащата и сина, които бяха станали прави и го гледаха удивено със зяпнали усти. — Господин Бекер ще се погрижи за всичко, което се сетите по пътя до полицейския участък. Повярвайте ми, тук няма нищо сложно. Ще си бъдете вкъщи навреме за вечеря. Междувременно, ще кажа на секретарката ми да ви запише за още една среща с мен в началото на другата седмица.

— Другата седмица?

— Оставете ме да помисля върху въпроса през уикенда и да преценя по какъв най-добър начин да процедираме. А сега, наистина трябва да тръгвам — каза Джейк с единия крак вече извън вратата. — Господин Бекер ще се погрижи за вас както трябва.

Едва в асансьора Джейк осъзна целия смисъл на това, което бе сторил току-що. Той отметна глава назад и се засмя на глас. Когато асансьорът стигна във фойето, все още се смееше.

— Е, как мина при Розмари? — питаше Мати, въртеше се на мястото си и гледаше очаквателно Ким.

Ким сви рамене, притисна нос към прозореца на колата и почувства с кожата си студенината му, а топлият ѝ дъх го замъгли. Нарисува с показалец по стъклото кокалеста фигура на жена с къдрава коса.

— Добре — каза тя и веднага изтри образа с ръкава на палтото си.

— Изглежда много приятна жена.

— Предполагам. — Ким затвори очи и изчака да чуе, че майка ѝ се обръща напред, преди да ги отвори отново. Тя се отпусна на луксозната кожа на седалката в колата на баща си и се втренчи през страничния прозорец към купчините упорит сняг. Никога ли нямаше да свърши тази зима? Вече беше началото на март, а на земята имаше една педя сняг. Разбира се, колкото по-бързо минаваше времето, толкова по-малко време оставаше. Поне що се отнасяше до майка ѝ. Ким се изправи на мястото си, протегна се и докосна рамото ѝ. Но майка ѝ и баща ѝ си шепнеха заговорнически и Ким бързо дръпна ръка.

— Да, миличка? — попита майка ѝ, сякаш имаше очи на тила си. — Искаше ли да кажеш нещо?

Ким изсумтя, когато минаха покрай една червена спортна кола от вътрешната лента. Баща ѝ бе успял някак да убеди автокъщата да вземат обратно червения корвет, който майка ѝ си бе купила по времето, когато за първи път разбра за болестта си. Защо ли се изненадвам, зачуди се Ким, докато разсеяно броеше червените коли на пътя, както обичаше да прави, когато беше малка. Ако баща ѝ можеше да убеди наглед разумни хора да пускат на свобода убийци, то сигурно не му е струвало голямо усилие да убеди продавачите да си вземат обратно червените корвети. Той беше Джейк Харт, в края на краищата, Великият защитник, представен като лъв и почти канонизиран в

последния брой на списание „Чикаго“. Той можеше да убеди всекиго във всичко.

— Някой в училище каза ли нещо за статията, посветена на баща ти? — попита Мати, сякаш бе наясно с всяка мисъл в главата на дъщеря си.

— Не — отвърна Ким, макар че няколко от учителите действително бяха обърнали внимание.

— Какво мислиш ти за нея, Кими? — попита баща ѝ.

— Не съм я чела — излъга тя. Истината беше, че я прочете толкова много пъти, че я знаеше наизуст.

— Мисля, че бе твърде похвална — каза Мати и Ким чу баща си да се смее. — Какво толкова смешно има? — попита майка ѝ.

— Аз използвах същите думи днес следобед — обясни Джейк и Ким се размърда на мястото си.

Изведнъж бяха станали толкова дяволски съвместими, помисли си тя. Вече никога не се караха. Никога дори не повишаваха тон. Откакто баща ѝ се бе преместил в спалнята на майка ѝ, бяха станали господин и госпожа Приветливост. Понякога, посред нощ, тя се събуждаше и лежеше в леглото си в очакване на някога успокояващите звуци на техния напрегнат шепот, с които бе отрасла и които бяха сигнал за нея да скочи от леглото и да изтича в защита на майка си. Но единственият шепот, който Ким чуваше напоследък, обикновено биваше последван от приглушен кикот, а веднъж, когато отиде на пръсти до спалнята на родителите си, за да се увери, че всичко е наред, видя тялото на баща си да се извива в чаршафите, намествайки се върху майка ѝ и тя разбра, с не по-малко отвращение, че те правят любов.

Така вървяха нещата тия дни в къщата на семейство Харт: родителите ѝ винаги се съгласяваха един с друг, смееха се на безвкуските си шеги, съветваха се един друг за най-добрия начин да се разрешат трудни ситуации. Както стана с настояването им тя да посещава терапевт, след като я откриха с Теди, помисли си Ким и потисна едно пъшкане. Не че да експериментира със секса бе същото като да има умствено заболяване, побързаха да обяснят те. Естествено било за тийнейджърите да опитват секс, подчертаха те, за да не звучат прекалено критично. Просто това, прибавено към поведението ѝ напоследък, както и тяхната скорошна раздяла и събиране, без да

споменаваме състоянието на Мати, е, на Ким явно много ѝ се бе насъбрало. Имала нужда да поговори с някого, да ѝ се помогне да подреди чувствата си в това трудно време.

За какво толкова имаше да се говори, чудеше се Ким и упорито пазеше мълчание през по-голямата част от първия си сеанс при терапевтката. Теди дори не се беше обадил след припряното напускане на спалнята ѝ онази нощ. Ако случайно се натъкнеше на нея по училищните коридори, той изтичваше от другата страна. И разбира се, цялото ученическо тяло бе чуло какво се е случило, как презервативът се бе изхлузил, как тя му беше крещяла да го извади, как майка ѝ бе налетяла на тях, докато са спели, как той е трябвало да си грабне дрехите и да бяга, за да си спаси живота. Дефлорирана и изоставена, помисли си Ким и си позволи лека усмивка. Първи път, който си струва да запомниш.

— Как се почувства, когато видя майка си да стои там? — попита почти агресивно непривлекателната Розмари Коликос на първия им сеанс.

— Притеснена — отговори Ким неохотно. — Ядосана.

— Облекчена? — попита Розмари.

Глупав въпрос, помисли си тогава Ким. Защо би се почувствала облекчена от това, че майка ѝ я е открила в леглото с Теди Кранстън? И все пак, колкото повече сеанси имаше Ким с жената на средна възраст, чиято прошарена руса коса изглеждаше сякаш е била включена направо в контакта, толкова по-малко глупав ѝ се струваше този въпрос.

Същото беше с повечето въпроси, които Розмари задаваше: „Как смяташ, кое те е подтикнало да правиш секс с Теди под покрива на родителите си?“, „Сърдита ли си на майка си, че е болна?“, „Какво смяташ, че ще пожертваш, ако простиш на баща си?“.

„Страстта.“ „Разбира се, че не.“ „Нищо“, идваха незабавните отговори на Ким. Може и да е била облекчена от това, че я откриха. Може би тъкмо това е имала наум, когато покани Теди там — да я открият. И ако не бе сърдита на майка си, тогава защо толкова се дразнеше от всичко, което майка ѝ казваше или правеше тези дни? Колкото до това, какво би пожертвала, ако успееше някак да прости на баща си, е, Ким можеше да го обобщи в една дума — властта.

— И как стана така, че отиваме у баба Вив? — попита Ким нарочно предизвикателно. — Мислех, че не обичате да ходим там.

— Мина много време — призна Мати.

— И защо точно сега? Какъв е специалният случай? — Ким видя как раменете на майка ѝ се стегнаха, в огледалото за обратно виждане забеляза как очите на баща ѝ се свиха. В този момент разбра, че щяха да казват на баба ѝ за състоянието на майка ѝ. Щяха да казват на баба ѝ, че нейната дъщеря умира.

— Лошо ми е — викна внезапно Ким, — спри колата. Мисля, че ще повърна.

Баща ѝ веднага спря колата отстрани на пътя. Ким отвори вратата, изскочи навън и стигна приведена до средата на тротоара. Слабата ѝ фигура се гърчеше от серия сухи спазми. Тя усети как майка ѝ клекна до нея и покровителствено обви с ръце раменете ѝ.

— Дишай дълбоко, миличка — утешаваше я тя и отмахваше косата от лицето ѝ. — Дишай дълбоко. — Така ли щеше да се чувства майка ѝ, зачуди се Ким, докато се бореше за въздух. Така ли се чувства човек, ако се дави до смърт?

Не беше за първи път да ѝ се случва нещо подобно. Случи ѝ се и онзи ден в училище, докато отиваше към кафето. Ужасно накъсване на дишането, въздухът буквално се смразяваше в устата, сякаш голямо парче лед бе заседнало в гърлото ѝ. Тогава изтича в най-близката умивалня, заключи се в една от кабинките, взе да обикаля из тясното пространство пред тоалетната като тигър в клетка в зоопарка и да размахва ръце пред лицето си, мъчейки се да вкара въздух в дробовете си. Умирам, разбра тя в онзи момент. Бе наследила ужасната болест на майка си.

Амиотрофична латерална склероза.

Нормално безпокойство, породено от изпитанията.

Поне според Розмари Коликос.

— Кое то не означава, че тези пристъпи не са плашещи и ужасни — каза ѝ терапевтката. — Просто не са фатални.

— А какво ще кажете за това, че кракът ми постоянно изтръпва? — попита я Ким по време на днешния сеанс.

— Може би не е лошо от време на време да махаш тези тежки ботуши — предложи Розмари и махна към стегнатите ѝ високи до коляното черни кожени ботуши. — Ако стоиш по цял ден с ботуши

като тези, кракът ти задължително ще изтръпва от време на време. Ти не умираш, Ким — увери я тя. — Ще бъдеш съвсем добре.

Така ли? Ако беше така, какво правеше по ръце и колене, повръщайки жлъчката си на заледения тротоар посред Чикаго в мразовития петъчен следобед?

Сякаш след цяла вечност задушаването спря и Ким усети как гърдите ѝ се изпълват с въздух. Тя избърса сълзите от очите си, положи глава на рамото на майка си и почувства студеното слънце изненадващо топло на бузите си.

Тогава обаче сянката на баща ѝ надвисна над тях и препречи слънцето.

— Добре ли си? — питаше я той.

Тя кимна, бавно се изправи на крака и се обърна да помогне на майка си. Но Джейк вече беше до Мати, едната му ръка под лакътя ѝ, с другата обгърнал кръста ѝ и Мати с цялата си тежест се облягаше на него. Тя не се нуждаеше от помощта на Ким.

— Добре ли си, миличка? — попита я Мати, когато се качиха в колата.

— Чудесно — отговори Ким. — Трябва да е от онзи хотдог, който погълнах на обяд.

— Мислех, че не ядеш червено месо — каза баща ѝ.

А после никой нищо не каза, докато колата не спря пред къщата на баба ѝ.

— Хайде, вземи едно. — Майка ѝ развълнувано сочеше към котилото от осем новородени кученца, пълзящи едно върху друго в големия кашон на пода в кухнята на баба Вив. На лицето на Мати бе изобразена огромна смахната усмивка, а в очите ѝ имаше сълзи, онзи вид сълзи, които идват, когато знаеш, че правиш някого наистина щастлив. Дори и на лицето на баща ѝ бе залепнала някаква няма усмивка. И Ким усещаше същото глупаво изражение да разтяга устните ѝ. Баба ѝ се усмихваше дискретно иззад готварската си печка с цвят на авокадо в другия край на малката зелено-бяла кухня. Поне шест други кучета обикаляха около масивните ѝ глезени. Тя бе единственият човек в стаята, който все още изглеждаше като човешко същество, а не като тъпо извънземно.

— Това някаква шега ли е? — внимателно попита Ким, боейки се да приближи мърдащия кашон.

— Кое от тях искаш? — попита майка й.

— Не мога да повярвам. Ти ми даваш да си имам кученце?

— Честит рожден ден, Кими — каза баща й.

— Честит рожден ден — повтори майка й.

— Рожденият ми ден е чак другата седмица. — Ким се дръпна от кашона. Имаше ли някаква причина, поради която те празнуваха рождения й ден една седмица по-рано? Да не би да имаше някакъв нов проблем с майка й?

— Всичко е наред, Ким — каза майка й, още веднъж нахлувайки в най-дълбоките ниши на ума й, без позволение. — Просто искахме да е изненада. Бояхме се, че ако чакаме до другата седмица...

— Не зная кое да избира — викна Ким, хвърли се към кашона преди майка й да довърши обяснението си и взе да повдига едно след друго малките бели купчинки. — Толкова са сладки. Не са ли най-сладките неща, които някога сте виждали? — Тя задържа едно кученце в протегнатата си ръка, гледаше как късите му крачета висят измежду пръстите й, очичките му, малки като копчета, имаха цвета на черен шоколад. Очите на Теди, помисли си Ким, върна кученцето в кашона и взе друго, чиито очи все още бяха наполовина затворени.

— Каква порода са? — попита Мати.

Ким забеляза, че Мати внимателно избягва зрителен контакт с майка си.

— Пекипуди — обяви баба Вив, изправи и бездруго гордите си рамене и потупа по късата си сивееща вече кестенява коса. — Наполовина пудели, наполовина пекинези. По-умни от двете породи, взети заедно.

— Искам това — каза Ким, докато целуваше отново и отново бялата му козина. Кученцето вдигна малката си главица и облиза долната част на устата й.

— Не му давай да те ближе по устните — предупреди я Мати.

Ким пренебрегна това и остави кученцето да я ближе по устата; чувстваше езика му, нетърпелив и влажен, да си пробива път между устните й.

— Ким... — каза баща й.

— За бога, вие двамата, няма нищо. Техните усти са по-чисти от вашите. — Баба Вив пропъди тревогата им с нетърпеливо движение на ръката. — Как ще го наречеш, Кими?

— Не зная. Какво име е подходящо? — Очите на Ким се местеха от баба й, на баща й и майка й, не смеейки да се спре за по-дълго на никой от тях. Значи най-накрая й даваха да си има куче. Защо? Майка й винаги бе мразила кучетата. Бе отишла дори толкова далеч да се преструва, че е алергична към тях онова лято, когато Ким донесе вкъщи едно бездомно куче и настоя да го дадат на баба Вив. Ким ходеше всяка седмица да го посещава, но това не бе същото като да си имаш куче вкъщи, което да те следва от стая в стая и да се увива около краката ти в леглото. Защо беше тази внезапна промяна? Защо сега, когато последното нещо, от което майка й се нуждаеше, беше някакво малко, необучено куче в краката й?

Това бе официален жест, разбра в този момент Ким и се пребори с ново внезапно задъхване. Майка й умираше.

— Кое име смяташ, че би било подходящо, мамо? — Ким избута думите през блокадата в гърлото си.

— Той е твоето бебче — каза Мати. — Ти избери.

— Това е голямо решение.

— Да, така е — съгласи се майка й.

— Какво ще кажеш за Джордж?

— Джордж? — едновременно запитаха Мати и Джейк.

— Харесва ми — каза баба Вив. — Джордж е идеално име за него.

— Джордж и Марта — каза Ким и се усмихна на майка си. — Вървят заедно.

— Никога не разбрах защо майка ти толкова мрази името Марта — промърмори баба Вив. — Винаги съм мислела, че е прекрасно име. Не си представяш Марта Стюърт да се нарича Мати, нали? Някой иска ли чай? — изговори тя на един дъх.

— Чай звучи добре — каза Джейк.

— Чай би било добре — съгласи се и Мати.

С крайчеца на окото си Ким гледаше как майка й наблюдава своята майка и се опита да види баба Вив с нейните очи. Те не си приличаха много. Баба й беше по-ниска и по-набита от майка й, а късата й тъмнокафява коса бе къдрава и все повече се примесваше със

сиво. Чертите ѝ бяха по-груби, отколкото на единственото ѝ дете, носът ѝ по-широк и сплеснат, челюстта ѝ по-квадратна, очите ѝ — не сини, а зелени. Мати винаги бе настоявала, че изглежда точно като баща си, но никъде нямаше негови снимки, за да се провери твърдението ѝ. За разлика от майка ѝ, баба ѝ никога не носеше грим, макар че когато се ядосаше или разстроеше, бузите ѝ се зачервяваха, а идеалният тен на майка ѝ рядко се изпъстряше с такива петна. И все пак, Ким откриваше нещо от баба си в гордо изпънатите рамене на майка си, в начина, по който двете жени държаха главите си, в това как използваша ръцете си, за да изразят някоя по-трудна мисъл.

— Какво се е случило между теб и баба Вив? — питаше понякога Ким.

— Нищо не се е случило — отговаряше винаги майка ѝ.

— Тогава как така никога не я посещаваш? Защо тя не идва у нас на вечеря?

— Това е дълга история, Ким. Няма лесни отговори. Защо не попиташ баба си?

— Питам я.

— И?

— Тя каза да питам теб.

Сега майка ѝ гледеше странно, помисли си Ким, сякаш бе попаднала в чужда къща и не знаеше как да се измъкне учтиво и най-вероятно се чувстваше точно така. От колко ли време не е била в къщата на баба Вив все пак? На колко години е била, когато е излязла от предната врата за последен път? Може би не много по-голяма от баща ѝ, когато е напуснал своя дом, реши Ким. Странно, помисли си тя, докато целуваше меката главица на новото си кученце. Родителите ѝ си приличаха повече, отколкото смяташе.

— Видя ли статията за Джейк в списание „Чикаго“? — попита майка си Мати, очевидно опитвайки се да съживи разговора.

— Не. — Баба Вив отиде до мивката и взе да сипва студена вода в един чайник. — Донесохте ли ми един брой?

— Всъщност, имам един в чантата си. — Мати се пресегна за кафявата си кожена чанта на кухненската маса.

— Каж ми, че не е вярно — възпротиви се Джейк.

Той наистина ли се изчерви? Ким превъртя очи към тавана.

— О, да. — Мати гордо се закиска, отвори чантата си, извади списанието и тъкмо се канеше да го подаде на майка си, когато то се изтръгна от ръцете ѝ и прелетя през стаята, принуждавайки кучетата в нозете на майка ѝ да се разбягат, лаейки ужасено.

— Е, няма нужда да го хвърляш по мен — раздразнено каза баба Вив. — Всичко е наред, бебчета — обърна се тя към кученцата, които бавно запълзяха обратно в стаята.

Ким забеляза, че лицето на майка ѝ придоби пепеляв цвят, а очите ѝ застинаха от ужас.

— Толкова съжалявам. Не зная какво стана.

— Добре ли си? — попита Джейк.

— Разбира се, че е добре. — Баба Вив се наведе да вдигне списанието от пода. — Винаги е била малко непохватна. Хубава снимка, Джейк. На предната корица, не по-малко.

— Очевидно статията е твърде похвална — каза Ким, докато наблюдаваше как лицето на майка ѝ си възвръща цвета. Нарочно използва нейните думи, същите, които баща ѝ твърдеше, че е казал по-рано. Нали сме едно семейство, мислеше си тя и се бореше с пристъпа на задушаване, поемайки няколко пъти дълбоко дъх.

— Добре ли си, миличка? — попита майка ѝ.

Нищо не пропуска, каза си Ким. Гледаше как баба ѝ сложи чайника на печката и извади голяма бяла торта от една кутия на плота, всичко това с едно плавно движение.

— Защо всеки пита дали всички са добре? — попита баба Вив и сложи тортата по средата на кухненската маса. — Забелязвам, че никой не пита аз как се чувствам.

— Не се ли чувстваш добре, бабо Вив?

— Добре съм, скъпа. Благодаря ти, че питаш. И така, кой иска розичка?

— Аз — едновременно казаха Ким и майка ѝ.

Всички седнаха около кръглата маса, малкото кученце спеше в скута на Ким, баба Вив взе в своя един неуморен черен териер, като се опитваше да го умиротвори.

— Мислиш ли, че би могла да махнеш кучето от тортата? — попита майка си Мати, но това бе повече изискване, отколкото молба.

— Той не е близо до тортата. — Като по магия по бузите на баба Вив избиха малки червени петна, но тя сложи кучето на земята и скочи

на крака. — Май съм забравила свещичките. — Започна шумно да отваря и затваря кухненските шкафчета. — Зная, че тук някъде имам няколко.

— Всичко е наред, бабо Вив. Няма нужда от свещички.

— Какво говориш? Разбира се, че ти трябва свещи. Какво е тортата за рожден ден без свещички?

— Кими — каза баща й, — можеш ли да сложиш долу Джордж, докато ядем?

— Джордж остава в мен — изстреля Ким. — И не ме наричай Кими.

— Намерих ги — победоносно заяви баба й, върна се на масата и нареди свещичките върху тортата в четири спретнати малки редички. — Шестнайсет свещички — каза тя, усмихвайки се на единствената си внучка и сложи една допълнителна свещичка в средата на мека червена розичка. — И още една за късмет.

— Мамо, мога ли да поговоря с теб за минутка?

— Разбира се, Марта.

Мати пое дълбоко въздух, бавно издиша, опита се да изобрази на устните си усмивка. Цял живот ме нарича Марта, припомни си тя. Твърде късно е да се очаква, че ще се промени сега.

Майка ѝ се взираше очаквателно в Мати от стола си до кухненската маса, в скута ѝ вече имаше две малки кученца, а пет по-големи стояха в краката ѝ. Джейк седеше зад нея и четеше „Чикаго Сън Таймс“, от време на време поглеждаше към Мати и се усмихваше в подкрепа. Ким, с кръстосани крака на пода до кашона с малките кученца, люлееше Джордж в ръцете си, люшкаше го напред-назад като малко бебе. Единственото внуче, което някога ще видя, мислеше си тъжно Мати, докато пристъпваше през прага между кухнята и Г-образната всекидневна трапезария.

— Във всекидневната, ако не възразяваш. — Мати видя озадаченото изражение на лицето на майка си. Тя свали кученцата на пода и се изправи.

— Искаш ли да дойда с теб? — попита Джейк, както вече бе попитал няколко пъти.

Последното нещо, което Мати видя, преди да напусне кухнята, бяха очите на Ким, проследявайки я от стаята. Бъди внимателна, предупреждаваха очите ѝ. Мати кимна мълчаливо, макар да не бе сигурна за кого се отнасяше предупреждението и се отдалечи от вратата.

Всекидневната в общи линии изглеждаше такава, каквато е била винаги: бледозелени стени и килим от край до край, една купчина лишени от въображение мебели, по-скоро практични, отколкото декоративни, поредица безцветни отпечатки на картини по стените. Мати си избра едно сравнително чисто място по средата на ментовозеления диван с права облегалка до предния прозорец, като се правеше, че не забелязва финия слой кучешки косми, който покриваше

като чаршаф кадифената повърхност. Тя седна, хванала ръце в скута си, кръстосала крака, с извит и скован гръб, опитвайки се колкото се може по-малко да се докосва до дивана.

— Почистих с прахосмукачката веднага след като се обади — натъртено каза майка ѝ и се отпусна в кадифения стол на зелени и бели райета отляво на Мати, главата ѝ наведена на една страна, както правеха кучетата ѝ, в очакване Мати да заговори.

— Мястото изглежда хубаво — каза Мати, а едно малко кафяво кученце с нелепи дълги и тънки уши скочи на дивана до нея. Мати нямаше представа каква порода беше то. Вероятно и майка ѝ не знаеше, помисли си тя, бързо смъкна животното на земята и го изрита с обувката си. Откак се помнеше, винаги бе воювала с кучетата за вниманието на майка си. Винаги печелеха кучетата.

— Ела тук, Дъмплинг — заповяда му майка ѝ, загреба го с ръце и го просна като салфетка на скута си. — Марта не обича кучета — извини му се тя, целуна го по главата и сръчно махна от окото му една гурелка. Няколко други кучета незабавно се струпаха около нея и се подредиха до краката ѝ като множество пантофи. Всички те обвиняващо се втренчиха в Мати.

— Не че не ги обичам — започна Мати, но спря, вдигна очи от обвинителите си и втренчи празен поглед в стената отсреща. Не трябва да се извинявам на някакви си кучета, помисли тя. — Във всеки случай, не е важно какво харесвам аз. Днес важното е какво харесва Ким, а Ким определено е развълнувана от Джордж, макар че той е твърде малък, за да го вземем вкъщи засега. И затова ти благодаря.

Майка ѝ сви рамене, размърда се на мястото си, бузите ѝ внезапно леко поруменяха.

— Би трябвало да благодариш на Дейзи, за това че роди толкова близо до рождения ден на Ким.

— Ще ѝ изпратя благодарствено писмо — подметна Мати, но веднага съжали. Какъв смисъл имаше да е саркастична? Особено сега. А и майка ѝ бе твърде буквална, за да разбира от сарказъм.

— Успя ли да намериш домове за другите кученца? — бързо попита тя и си спомни колко изненадана беше майка ѝ, когато ѝ се обади преди няколко седмици да я пита дали има някакви малки кученца.

— Все още не. Исках да си избере Ким най-напред. Но никога не е проблем да намеря хора да ги вземат. Може даже да запазя едно или две за себе си.

— Няма ли някакви градски разпоредби за притежаването на толкова много кучета?

— Затова ли ме извика тук да говорим? — попита майка й, без да си дава труда да скрива раздразнението си. Отново наведе глава на една страна в очакване.

— Не, разбира се, че не — отговори Мати, но спря, неспособна да продължи. Как човек съобщава на майка си, че умира, чудеше се тя — дори на майка, която едва е забелязвала съществуването ти, докато си била жива? — Има нещо, което трябва да ти съобщя.

— Е, давай. Изплуй камъчето. Не е в характера ти да си срамежлива.

От къде знаеш, зачуди се пак Мати, но не попита.

— Помниш ли онзи актьор от една от сапунените опери, които гледаш, „Пътеводна светлина“ мисля, че беше...

— Никога не гледам „Пътеводна светлина“ — поправи я майка й. — Само „Военна болница“ и „Дни от живота ни“. О, понякога и „Млади и неуморими“, макар че не понасям начина, по който разтягат до безкрайност сюжета.

— Имаше един актьор в някой от сериалите — той умря наскоро от нещо, наречено амиотрофична латерална склероза — каза Мати, едва дочакала майка й да довърши изречението си. — Болестта на Лу Гериг — уточни тя.

Очите на майка й си оставаха яростно непроницаеми, така че Мати не беше сигурна дали има някаква представа накъде води разговора.

— О, да, помня го. Роджър Заслов, не, Майкъл Заслов мисля, че му беше името. И права си — той беше в „Пътеводна светлина“. Беше „Пътеводната светлина“, но го промениха. Никога не разбрах точно защо. Казаха, че искали да модернизират шоуто, да го осъвременят. Не виждам как изпускането на определителния член...

— Мамо...

— Четох за него в списание „Пийпъл“ — продължи майка й, навързвайки думите една след друга. — Уволнили го. Казаха, каква е ползата от актьор, който не може да си каже репликите или нещо

подобно, поне според списание „Пийпъл“. Четох, че бил много огорчен. Не мога да кажа, че го обвинявам. Ужасна болест — промърмори тя, гледаше настрани, прехапала долната си устна, отказвайки да признае очевидното, да попита защо говореха за това.

— Аз съм болна, мамо — произнесе Мати, в отговор на незададения, нежелан въпрос. Видя как майка ѝ застина на стола си, очите ѝ започнаха да се изцъклят, както правеше, когато се сблъскаше с неприятни новини. Едва бе започнала, а майка ѝ вече се оттегляше, осъзна Мати, приведе се напред от дивана и насила задържа погледа на майка си. — Помниш ли като бях в болницата след катастрофата?

Майка ѝ отвърна с почти незабележимо кимване на главата.

— Е, в болницата ми направиха няколко изследвания и установиха, че съм в същото състояние като онзи актьор от „Пътеводна светлина“.

Мати дочу лека въздишка в гърлото на майка си, макар че лицето ѝ остана неподвижно.

— Лекарите казват, че са съвсем близо до откриването на лекарство и да се надяваме... — Мати спря, прочисти си гърлото и започна отново: — Ако трябва да сме реалисти — каза тя, — остават ми може би две години. Но откровено казано — добави тя, понижавайки гласа си до шепот, — не мисля, че ще е толкова много. Всеки ден се случват нови неща. Изглежда, че болестта почва настъпление.

— Не разбирам — каза майка ѝ, взряла се покрай Мати към прозореца, който гледаше към улицата, а пръстите ѝ преднамерено галеха кучето в скута ѝ. — Ти изглеждаш съвсем добре.

— Точно сега, все още всичко функционира. Ръцете и краката ми работят добре през повечето време, но това ще се промени. Списанието, което излетя от ръката ми преди малко — подобни неща ми се случват все по-често. Доста скоро ще изгубя способността си да ходя и няма да съм в състояние да правя нищо с ръцете си. Няма да мога да говоря. Е, ти знаеш останалото. — Мати се опита да разгадае изражението на майка си, но то се бе променило съвсем малко от началото. — Добре ли си?

— Разбира се, че не съм добре — отговори майка ѝ с нисък глас. — Дъщеря ми току-що ме информира, че умира. Наистина ли си помисли, че съм добре?

— Нямах предвид...

— Знаех си, че има нещо — каза майка ѝ с очи, твърдо вперени в пространството. — Искам да кажа, защо бе тази внезапна промяна да се разреши на Ким да си има куче? А и кога за последен път се обади и каза, че искаш да дойдеш? Никога. Така че, знаех си, че става нещо. Мислех, че може да ми кажеш, че се местите в Ню Йорк или Калифорния, сега, когато Джейк е такава звезда, или че те напуска заради друга жена. Обикновените неща. Знаеш. Нещо. Нещо друго. Не това. Не това.

— Мамо, погледни ме.

— Никога не е това, което си мислиш — продължи майка ѝ, като че ли Мати не бе казала нищо. — Някой ти казва, че има нещо да ти съобщи и ти се опитваш да познаеш какво е то, разглеждаш всички възможности, а те избират единственото нещо, което не си си представяла, единственото, за което си забравила да помислиш. Така става винаги, не мислиш ли?

— Мамо — повтори Мати, — искам да ме погледнеш.

— Не е честно да ми причиняваш това.

— Не е заради теб, мамо — просто каза Мати, приведе се напред, обхвана квадратната брадичка на майка си в дланта си и я принуди да я погледне. Кучето в скута на майка ѝ започна ниско да ръмжи. — Искам да ме чуеш. Поне веднъж в живота ми изисквам твоето пълно, неподделено внимание. Може ли?

Без да каже дума, майка ѝ смъкна все още ръмжащото куче на земята.

— Точно сега съм в ранните стадии на болестта. Справям се доста добре. Все още мога да работя и да правя повечето от нещата както преди. Отказах се от шофирането, естествено, така че ползвам много такситата и Джейк и аз започнахме да пазаруваме заедно. Ким ни помага, доколкото може...

— Ким знае?

Мати кимна.

— Беше ѝ много трудно. Прави се на корава, но аз зная, че преживява трудно време.

— Така че ти ѝ купи куче.

— Надявахме се то да облекчи болката ѝ, да ѝ даде нещо, на което да се съсредоточи.

— Тя е добро момиче.

— Зная, че е така — потвърди Мати, борейки се със сълзите си. Важно беше да изчерпи всичко без сълзи.

— Какво искаш да направя? Ще съм щастлива да я взема за няколко седмици. Ким ми каза, че ти и Джейк планирате екскурзия до Париж през април. Ще се радвам да я взема тогава — каза майка ѝ, нарочно пренебрегвайки нещата като цяло, нейният обичаен метод да се справя. Фокусирай се върху незначителното, раздуй го, докато то закрие всичко останало.

— Можем да поговорим за това по-късно — каза Мати. — Точно сега аз се нуждая от теб, мамо. Не Ким.

— Не разбирам. — Очите на майка ѝ отново се отправиха към прозореца. — Искаш ли да изпълня някакви поръчки?

Мати поклати глава. Как би могла да накара майка си да разбере онова, което се канеше да я помоли? Едно средно голямо черно куче скочи на дивана, настани се удобно на възглавницата до Мати и я загледа подозрително изпод тежките си клепачи.

— Помниш ли когато бях на около пет години, имахме едно куче? — попита Мати. — Казваше се Куини. Помниш ли Куини?

— Разбира се, че си спомням Куини. Ти обичаше да я хвърляш през рамо и да я държиш с главата надолу и тя никога не се оплакваше. Оставяше те да правиш каквото си искаш.

— После тя се разболя и ти каза, че трябва да я приспим завинаги, а аз плачех и те молех да не го правиш.

— Това беше много отдавна, Марта. Ти определено не можеш да ми се сърдиш за това след всички тези години. Тя беше много болна. Страдаше.

— И те гледала с „онзи поглед“, каза ми ти, онзи поглед, който те моли, че е време да я отървеш от нещастieto ѝ, че би било жестоко да я държиш жива.

Майка ѝ се разшава неспокойно на стола си.

— Чудя се, как ли се справя Ким с Джордж.

— Чуй ме, мамо — каза Мати. — Ще дойде време, когато аз ще те погледна с онзи поглед.

— Трябва да се връщаме при останалите. Не е редно...

— Аз ще бъда фактически неподвижна — настоя Мати, не позволи на майка си да стане от стола си, — и няма да мога да

помръдна, нито крака, нито ръце. Няма да съм в състояние да направя нищо, което да спре мъките ми. Ще съм безпомощна. Няма да съм способна да взема нещата в свои ръце. — Мати почти се засмя на думите, които бе подбрала. — Начинът, по който протича тази болест — върна се малко назад тя, — е такъв, че мускулите в гръдния ми кош ще отслабват все повече и повече, от това дишането ми ще е все по-повърхностно и ще доведе до недостиг на въздух.

— Не искам да слушам това.

— Трябва да го чуеш. Моля те, мамо. Лайза ми предписа морфин, когато това започне.

— Морфин? — Думата се удари в устата на майка ѝ и се търкулна между тях.

— Очевидно морфинът облекчава страданието от недостига на въздух. Той действа на дихателния център да забави дишането. Лайза казва, че е забележителна способността му да премахва възбудата, да контролира паниката и да възвръща спокойствието. Но ще дойде време, когато морфинът ще е на масата до мен, а аз няма да мога да го достигна. Няма да мога да измеря нужното количество, за да прекратя страданието. Няма да мога да направя това, което трябва да се направи. Разбираш ли, мамо? Разбираш ли какво говоря?

— Не желая да говорим за това повече.

— Двайсет таблетки, мамо. Това е всичко, което ще е нужно. Ще ги стриеш на прах, ще ги смесиш с вода и ще ми ги изсипеш в гърлото. За няколко минути ще заспя. Десет-петнайсет минути по-късно ще изпадна в кома и няма да се събудя. За няколко часа ще си отида. Леко. Безболезнено. Страданията ми ще свършат.

— Не ме карай да правя това.

— Кого друг мога да помоля?

— Помоли Лайза. Помоли Джейк.

— Не мога да карам Джейк да нарушава закона. Законът е целият му живот. А не мога да карам и Лайза да рискува цялата си кариера. И със сигурност не мога да моля Ким.

— Но можеш да помолиш майка си.

— Не ми е лесно, мамо. Кога за последен път съм те молила за нещо?

— Зная, че ме мислиш за лоша майка. Зная, че мислиш...

— Нищо от това вече няма значение. Мамо, моля те, ти си единствената, която мога да помоля за това. Обмислям го от седмици. И те моля сега, защото няма да мога да те помоля, когато дойде времето. Всичко, което ще мога да направя, е да те погледна с „онзи поглед“.

— Това не е честно. Не е честно.

— Не, не е. Нищо от това не е честно — съгласи се Мати, ръцете ѝ все още стискаха отстрани стола на майка ѝ, макар че тя бе притихнала. — Просто така стоят нещата. Затова имам нужда да ми обещаеш, че ще сториш това за мен, мамо — каза ѝ Мати. — Ще разбереш, когато ми дойде времето да си отида. Ще разбереш, когато стане жестоко да ме държите жива и ще ми помогнеш, мамо.

— Не мога.

— Моля те — настоя по-силно Мати. — Ако изобщо някога си ме обичала, обещавай, че ще ми помогнеш. — Със своя поглед тя задържаеше очите на майка си, не ѝ даваше да се извърне, да погледне настрана, да се скрие от избора, който бе направила вместо нея. Около тях кучетата дишаха тежко в унисон, сякаш и те чакаха решението ѝ.

— Не зная дали ще мога.

— Ще трябва.

Мати видя как раменете на майка ѝ рухнаха, очите ѝ се сведоха към скута в мълчаливо съгласие.

— Обещавай ми — настоя Мати. — Трябва да ми обещаеш.

Майка ѝ кимна с глава.

— Обещавам — каза тя.

— И не бива да казваш нищо за това на Джейк. Не бива да казваш нищо...

— Какво става? — попита от вратата Ким.

Мати се завъртя на мястото си, но загуби равновесие и едва не падна от дивана. Тя се подпря с ръце, преди да се изправи.

— От кога стоиш там?

— Чух те да викаш на баба Вив.

— Не ѝ виках.

— На мен ми прозвуча като викане. — Ким бавно влезе в стаята. Все още люшкеше малкото кученце, което бързо бе заспало.

— Знаеш колко се вълнува майка ти от разни неща — каза баба Вив.

— За какво се вълнува?

— За новото ти кученце, разбира се — отговори Мати и се приближи към Ким. — Може ли да го подържа?

— Трябва много да внимаваш — предупреди я Ким, а очите ѝ подозрително шареха между майка ѝ и баба ѝ, докато слагаше кученцето в треперещите ръце на Мати.

Кученцето беше толкова меко, толкова топло, осъзна с изненада Мати. Тя го вдигна до бузата си, нежно го потърка в кожата си, а ръцете ѝ забележимо трепереха.

— Няма да го изтървеш, нали? — попита Ким.

— Може би е по-добре да го вземеш. — Мати върна кученцето в нетърпеливите ръце на дъщеря си, после погледна към майка си. Обикновено бледите ѝ бузи бяха почервенели, сякаш я бяха ударили. — Май трябва да тръгваме.

— Аз няма да дойда — съобщи Ким.

— Какво?

— Кой няма да дойде къде? — попита Джейк. Той влезе в стаята, погледна от Мати към майка ѝ, после обратно към Мати, а очите му питаха дали всичко е наред.

Мати кимна и се опита да се усмихне.

— Ще остана тук тази нощ — обяви Ким. — Не искам да оставям Джордж. Не възразяваш, нали, бабо Вив?

— Ако родителите ти не възразяват — чу Мати майка си да казва с непознат монотонен глас.

— Разбира се, няма проблеми — каза Мати, изпълнена с внезапно възхищение към единственото си дете. — Ти си много мило момиче — каза ѝ тя минути по-късно на излизане и я целуна по бузата. Разбираше, че решението на Ким да остане, се дължеше колкото на нежеланието ѝ да остави новото си кученце, толкова и на нежеланието ѝ да остави баба си сама.

— Мила шестнайсетгодишна — каза Ким и гордо направи реверанс.

— Внимавайте къде стъпвате — предупреди майката на Мати, когато Джейк подхвана Мати за лакътя и я поведе към колата. — Още е малко заледено на места.

— Ще се чуем, мамо — каза Мати.

Майка ѝ кимна, докато цяла тумба кучета лаеха в краката ѝ и затвори предната врата.

— Е, как мина?

— Беше по-трудно, отколкото си мислех — отговори му Мати.

— Тя ти е майка, Мати. Обича те.

Мати се пресегна и докосна ръката на Джейк. Знаеше колко му е трудно да каже това. Майките невинаги обичаха децата си, и двамата го знаеха.

— Мисля, че да, по неин особен начин — призна Мати, облегна се назад в седалката и затвори очи, а Джейк зави от алеята по Хъдсън авеню. Тя си спомни каменното изражение на майка си, когато ѝ сподели новината за състоянието си. Дали майка ѝ щеше да го направи? Имаше ли основания да очаква тя да бъде до нея в смъртта, щом никога не бе до нея в живота? Разумно ли беше да я моли? Мати тръсна глава, решена да не се измъчва от нещо, което бе извън нейния контрол.

— Искаш ли да идем на кино? — попита Джейк.

— Малко съм уморена. Имаш ли нещо против просто да се приберем вкъщи?

— Не, това е чудесно. Както искаш.

Мати се усмихна все още със затворени очи. Както искаш. Колко пъти бе чувала съпруга си да казва това в продължение на последните шест седмици? Той толкова се старае, помисли си тя. Всяка нощ се прибираще за вечеря, помагаше вкъщи винаги когато можеше, през уикендите тичаше по задачи с нея, гледаше телевизия до нея в леглото, дори оставяше дистанционното на нейно разположение. Когато не работеше, бе до нея. Когато бе до нея, я държеше за ръцете или я докосваше по бедрата, а когато правеха любов, което ставаше по няколко пъти в седмицата, бе така хубаво, както е било винаги. Дали си представяше Хъни, когато я галеше по врата, зачуди се Мати. Гърдите на Хъни ли целуваше, нейните крака ли разтваряше, когато проникваше в нея? Мати бързо прогони нежелания образ. Доколкото знаеше, Джейк изобщо не се бе срещал с Хъни. Денят нямаше толкова много часове, в крайна сметка. И човек нямаше толкова много енергия.

Ала все пак, когато има желание, намира се и начин. Нали така твърди старата поговорка?

Когато има желание, намира се и начин, повтори безмълвно Мати, чудейки се защо хората употребяват клишетата. Имаше нещо изключително удобно в клишетата. Те говореха за предсказуемост, за познатост, за постоянство. Колкото по-крехко ставаше здравето ѝ, толкова повече Мати ценеше лесните истини и всеобщии закономерности: любовта кара света да се върти; любовта побеждава всичко; любовта е по-сладка втория път.

Само дето никога не бе имало първи път.

— Какво ще кажеш да спрем в супермаркета и да вземем две пържоли? — попита Джейк. — Аз правя страхотни пържоли, ако си спомняш.

— Звучи чудесно. — Мати се почуди на ентузиазма в гласа на мъжа си. Станал е голям актьор, помисли си тя, но реши, че преструването в съдебната зала вероятно не бе много по-различно от преструването на сцената. Или преструването в леглото.

Колата внезапно спря и Мати отвори очи, за да установи, че са паркирали пред средно голям супермаркет на Норт авеню.

— След минута се връщам — каза Джейк, вече наполовина извън колата.

— Ще дойда с теб.

Той незабавно се озова от нейната страна, отвори ѝ вратата, помогна ѝ да слезе и я поведе към ярко осветения магазин.

— От тук — поведе я покрай щанда за плодове и зеленчуци, покрай камарите консервени кутии, пакетирани зърнени храни, плодови сокове, салфетки, към изненадващо големия щанд за месо в далечния ъгъл на магазина. Това, че се движеше без затруднение, със сигурни стъпки, подсказа на Мати, че е бил тук и преди. С Хъни ли, зачуди се тя и се опита да прикрие внезапната си тъга с усмивка.

— Изглежда, че познаваш пътя — отбеляза Мати, въпреки че полагаше големи усилия да запази мълчание.

— Всички супермаркети доста си приличат, не е ли така? — отговори той безгрижно, взе няколко пържоли, разгледа ги отблизо през найлоновата им обвивка, пак ги върна на рафта и взе други няколко.

— Какво ще кажеш за тези? — Мати взе две пържоли. — Изглеждат съвсем добре. — Тъкмо се канеше да ги подаде на Джейк да ги провери, когато ръката ѝ внезапно бе обзета от треперене, като малко земетресение, което я подхвърли във въздуха, сякаш беше безтегловна и не бе свързана повече с останалата част от тялото ѝ. Пържолите изскочиха от ръката ѝ, прелетяха през пътеката, почти улучиха друг купувач и се плюснаха сред екзотичните сирена, изложени наблизко.

— Какво по... — възкликна клиентката, взирайки се в Мати.

— О, боже — проплака Мати, пхна ръце под мишници, гадеше ѝ се, имаше чувството, че ще припадне. В нея нарастваше паника, която заплашваше, че ще избухне. Пак започваше. Точно както в кухнята на майка ѝ. Само дето вече не беше в кухнята на майка си. Беше на обществено място. Как можа да причини това на Джейк? Как можа отново да го притесни като прави сцена пред хората? Не можеше да го погледне. Не можеше да преглътне ужасения му и отвратен поглед, който знаеше, че ще види на лицето му.

И тогава още една пържола прелетя над пътеката. И още една.

Мати вдигна очи към съпруга си, който се навеждаше над щанда с месо, събираше още пакети в ръцете си, палаво ухилен до ушите.

— Боже мой, какво правиш? — попита Мати, без да знае да се смее или да плаче, когато той хвърли още две пържоли през пътеката.

— Забавно е — каза Джейк и отвърза още две. — Хайде. Твой ред е. — Клиентката изтича да се прикрие, щом Джейк пусна още една пържола в ръката на Мати.

Преди да има време да помисли, Мати метна опакованата пържола над рамото си, чу я гръмко да се приземява някъде зад нея, а Джейк продължи обстрела с агнешки котлети. Докато управителят успее да дойде заедно с охраната, всичкото месо от щанда лежеше на разпръснати купчини по пода, а Мати и Джейк се заливаха от смях дотолкова, че не бяха в състояние да предложат нито обяснения, нито извинения.

— Мисля, че бих взел още едно питие. — Джейк огледа старомодния италиански ресторант, известен като „Грейт Импаста“ и безмълвно даде знак на забързания келнер за още една чаша червено вино. Известният ресторант се намираше на Ийст Честнът стрийт, точно на север от Уотър Тауър Плейс, само на няколко преки от офиса му и бе любимо място на много от адвокатите от неговата фирма, двама от които Джейк забеляза да обядват заедно със съпругите си в един слабо осветен край на помещението. Те не го бяха забелязали още, от което бе безкрайно доволен. Бяха двама от най-неприятните му хора — в тесен кръг той ги наричаше Туидълдум и Туидълдъмбър — и освен това, вече бе имал достатъчно вълнения за един ден. Отново размишляваше каква странна сила го бе завела в супермаркета, но реши да не прекалява с анализите на нещо, което очевидно беше обикновено спонтанно действие. Само дето Джейк Харт бе всичко друго, но не и спонтанен тип. Хъни твърдеше, че дори и импровизациите му били внимателно премислени и репетирани предварително. Хъни, помисли си той и затвори очи с мъчително чувство, понеже си спомни, че не й се бе обадил цял ден и знаеше колко разочарована трябва да се е почувствала — от ситуацията, от начина, по който се развиваха нещата, от него. („Отнема само минута да вдигнеш телефона — чуваше я да казва. — Наистина, Джейсън, не мисля, че искам толкова много.“)

Лошо момче Джейсън, лошо момче Джейсън, лошо момче Джейсън!

Лошомомчеджейсън, лошомомчеджейсън, лошомомчеджейсън.

— Нещо не е наред ли? — попита Мати.

Джейк отвори очи и през карираната червено-бяла покривка се взря в жената, която му бе съпруга от шестнайсет години. Гледаше как свещта в средата на масата хвърля топъл отблясък върху иначе бледото й лице и си каза, че тя не изглежда много по-стара от деня на сватбата им. Косата й бе малко по-дълга, отколкото при първата им среща и

през последните няколко месеца бе загубила част от теглото си, от което естественият овал на лицето ѝ се бе поизострил, но тя все още бе много красива жена, може би една от най-красивите, които изобщо бе виждал.

— Тъкмо се сетих, че съм забравил годишнината ни — каза той, осъзнавайки, че това е истина. — Дванайсети януари, нали?

Мати се усмихна:

— Достатъчно близо.

Той също се засмя:

— Съжалявам.

— Няма нищо. Ти се реваншира преди малко. — Усмивката ѝ стана по-широка. — За първи път ме изхвърлят от магазин.

— Трябва да призная, че аз самият доста се забавлявах.

Те се засмяха заедно, смехът на единия отекваше в другия, двата звука се припокриха, преплетоха, съчетаха.

— Това е хубав ресторант — отбеляза Мати като се огледа. — Обожавам такива пластмасови гроздове и стари бутилки вино. Добра промяна от технократския изглед, който откриваме навсякъде в наше време.

— Това място винаги го е имало — каза Джейк. — Храната е чудесна.

— Е, очаквам я с нетърпение. Изведнъж се оказах прегладняла.

Джейк си погледна часовника. Почти седем и половина. Тази вечер обслужването вървеше твърде бавно. Бяха поръчали преди почти четирийсет минути — паста с червен миден сос за Мати и равиоли с цвекло и салата капрезе за Джейк. Той вече бе изпил две чаши вино. Трябваше да поръчам бутилка, помисли си Джейк, макар че бе някак неуместно човек да си поръча цяла бутилка, когато само той пие. Мати се придържаше към минерална вода, което вероятно бе добра идея. Денят ѝ си го биваше. Той се пресегна, взе ръката ѝ в своята и усети познатото треперене.

— Добре съм, Джейк — увери го тя.

Джейк се усмихна. Не се ли очакваше той да я успокоява?

— И така, ти изобщо не ми разказа за интервюто си пред „Нау“ — каза Мати.

— О, боже, това ли. — Джейк поклати глава. — Бе катастрофално.

— Катастрофално? Как така?

Джейк размаха ръце пред лицето си, сякаш да прогони неприятните спомени.

— Госпожица Избистър...

— Коя?

— *Уозбистър*.

— Какво?

Те изведнъж се разсмяха, но по озадаченото изражение на Мати Джейк видя, че тя не е сигурна на какво се смеят.

— Въпросната писателка — уточни той и пак се засмя при спомена за изумената репортерка, която се бореше с касетофона си, когато я изрита от своя кабинет, — се интересуваше от по-лични неща, отколкото бях готов да споделя.

Мати наклони глава на една страна.

— Колко лични?

— Питаше за родителите ми, за братята ми — отвърна Джейк, а образът на Алана Избистър бе изместен от тъжните лица на братята му Люк и Никълъс. Опита се да ги пропъди, но не успя.

Келнерът се приближи с чаша вино за Джейк.

— Тази е за сметка на заведението — поясни той, понеже Джейк понечи да я откаже. — Приемете и искрените ни извинения за закъснението. Имахме известни затруднения в кухнята, но всичко вече е наред и храната ви ще дойде незабавно.

— Няма проблеми — отговори Джейк, вдигна чашата си в насмешлив тост и отново зърна отраженията на братята си в тъмночервеното питие. — Благодаря ви.

— *Pas de probleme* — тихо повтори на френски Мати. — *Merci*.

— Не е честно. Ти си учила.

— Всеки път, когато имам възможност. Не мога да повярвам, че наистина отиваме.

— Повярвайте, мадам. Всичко е потвърдено. Всичко е вече платено. След пет седмици ще сме на път за Париж, Франция.

— Звучиш развълнувано.

— Аз съм развълнуван — каза Джейк и разбра, че това бе истина. Толкова дълго се беше преструвал, че чака с нетърпение тази екскурзия и накрая това бе станало факт. И никой не беше поизненадан от такова неочаквано развитие от самия него. — Брат ми

Люк винаги говореше за пътуване до Европа — чу се да казва. Защо бе споменал това?

— Някъде конкретно ли? — попита Мати.

— Не си спомням точно. Обичаше да говори за автостоп от единия край на континента до другия. — Какво му ставаше? Нали бе успял да се отдалечи от миналото си? Защо се въртеше пак обратно? Явно, събитията от следобеда му бяха повлияли и заедно с инцидента в магазина, допълнен с няколко чаши скъпо червено вино, го бяха извадили от обичайното му равновесие и бяха разхлабили езика му. Джейк повдигна чашата до устните си и отпи голяма глътка. Може и още да го разхлабят, помисли си той, като видя лицето на Люк да наднича от дъното на чашата му.

— Говори ми, Джейк — меко го насърчи Мати. — Разкажи ми за Люк.

Джейк усети внезапно стягане в сърцето, като че ли мускулът се бе закачил на въдица и щеше да бъде изтръгнат от гърдите му, докато се мятеше насам-натам в безполезен протест. Той погледна към онзи ъгъл на ресторанта, където двамата Туидълдум и Дъмбър — седяха и се хилеха безгрижно с жените си. Една от съпругите Туидъл улови погледа му и смушка мъжа си, който се обърна, позна Джейк и на свой ред бързо смушка колегата си. Скоро всичките четири Туидъли се хилеха и махаха насреща му през стаята. Джейк им отвърна с принудена усмивка и им махна със същата преувеличена веселост.

— Най-ранният ми спомен е как брат ми Люк пици — произнесе той през стиснати зъби, възвръщайки цялото си внимание към Мати. По дяволите, той пръв пое по този път. Би трябвало и да го извърви целия.

— Защо пищеше?

— Майка ми го биеше. — Джейк сви рамене. Свиването казваше: обичайна процедура.

Лицето на Мати се помрачи от болка.

— На колко години беше той?

— Четири... пет... шест... седем... седемнайсет — изрецитира Джейк. — След известно време писъците някак се сливаха. Тя го биеше всеки ден от живота му.

— Толкова е ужасно. — Очите на Мати се изпълниха със сълзи. — И той никога не й го върна?

— Никога — повтори Джейк. — Дори и когато бе по-голям от нея. Дори и когато един добър удар с юмрук щеше да прати проклетата вещица на оня свят.

— А баща ти?

Джейк си представи баща си в неговия кафяв фотьойл във всекидневната пред камината, с лице скрито зад вездесъщия вестник в ръцете му, а тънката хартия, която го предпазваше, бе отблъскваща като щит от тежко въоръжение.

— Той никога нищо не направи. Просто си седеше там и си четеше проклетия вестник. Когато нещата ставаха наистина лоши, хвърляше вестника и излизаше.

— Никога ли не се опита да я спре?

— Той си имаше по-важни неща от това, да бъде баща на децата си. — Джейк млъкна и погледна право в очите на Мати. — Точно като мен.

— Ти не си като него, Джейк.

— Не съм ли? А къде бях, когато Ким растеше?

— Ти беше там.

Джейк подигравателно се засмя.

— Сутрин излизах, преди да е станала и обикновено вечер не се връщах, преди да е заспала. Кога всъщност бях при нея?

— Сега си при нея.

— Вече е твърде късно.

— Не е твърде късно.

— Тя ме мрази.

— Обича те. — Мати се пресегна през масата и сграбчи ръката му. — Не се отказвай от нея, Джейк. Скоро тя ще се нуждае от теб твърде много. Ще има нужда от баща си. Едно момиче винаги има нужда от своя баща — прошепна Мати и си спомни онзи следобед, когато се бе обадила в Санта Фе да каже на баща си за новородената му внучка, само за да бъде информирана, че Ричард Гил е починал от внезапен сърдечен удар три месеца по-рано. — Ти си добър баща, Джейк — каза му тя. — Наблюдавала съм те с нея. Ти си чудесен баща.

Джейк се опита да се усмихне, устните му се разкривиха насамнатам, но накрая се умориха от усилието и изчезнаха една в друга, а в очите му взеха да напират сълзи. Той почувства, че ръката му се тресе,

но вече не бе сигурен дали трепереше ръката на Мати, или неговата собствена.

— Аз съм измамник, Мати. През целия си живот съм бил измамник. Майка ми го знаеше. Разбра го още от първия ден. Ако сега бе тук, щеше да ти проглуши ушите за това.

— И защо бих слушала каквото и да е от тази ужасна жена? — развълнувано попита Мати. — Защо и ти я слушаш?

— Ти не знаеш цялата история.

— Знам, че много си обичал брат си.

Джейк отпи още една голяма глътка от виното и изпразни чашата. На върха на гръбнака му се загнезди някакво тихо бръмчене, което съвсем леко отдели врата от раменете му, така че усещаше главата си висяща, плаваща във въздуха. Той си представи Люк как плава зад него, високо, дългнесто хлапе, което никога не се чувстваше съвсем удобно в собствената си кожа. Винаги много тих. Много чувствителен.

— В много отношения изглеждаше сякаш аз съм първородният, а не Люк — каза Джейк, мислите му сами се изливаха в думи и с изненадваща лекота се изплъзваха от езика му. — Аз бях подстрекателят, организаторът, всезнайкото, тоя, който се грижеше за нещата, той бе мечтателят, този, който говореше за автостоп през Европа, за присъединяване към рокендрол група...

Мати кимаше окуражително и се взираше през нарочно непроницаемите му сини очи право в неговата душа. Джейк се опита да отмести поглед, но не можа. Не искаше никой да гледа в душата му. Тя бе тъмно, зло място, което не споделяше с никого. Затова се учуди на звука на собствения си глас, който продължи, сякаш обладан от собствена воля.

— Когато бях на възрастта на Ким — се чу да казва той през утешителния шум, който се носеше покрай ушите му, — родителите ми наеха вила на езерото Мичиган за няколко седмици. Беше доста изолирано място, имаше само още няколко вили в околността. Люк тъкмо бе навършил осемнайсет години. Никълъс беше на четиринайсет. Осъе тогава Ник си беше доста саможив и всяка сутрин първата му работа бе да изчезне нанякъде. Не го виждахме повече, докато не станеше тъмно. Така че Люк и аз прекарвахме заедно доста време всеки ден. Отначало всичко беше наред. Докато времето беше

добро, ние ходехме да плуваме, да караме канута, да играем бейзбол. Баща ми седеше на верандата и си четеше вестника. Майка ми лежеше на слънце. Но тогава започна да вали и валя непрекъснато в продължение на три дни. На нас това не ни пречеше, но подлуди майка ми. Още я чувам как ругае. „Не хвърлихме толкова пари, само за да седим по цял ден в някаква проклета гадна вила!“ След това удряше шамар на който се случеше най-близо до нея. Обикновено Люк. „Махни тая проклета книга. Ти какво, да не си педал?“

Джейк тръсна глава, опитвайки се да се отърси от неприятния спомен.

— Както и да е, в един от онези дъждовни дни, Люк и аз седяхме в кухнята и играехме „Монополи“. Майка ми беше отегчена и раздражителна и се захвана с Люк, дразнеше го, че не може да бие по-малкия си брат на една проста игра, обикновената помия, която се изливаше от устата ѝ, откакто я помнехме. А Люк само си седеше там и търпеше, както винаги, изчаквайки бурята да отmine. Тя обикновено изпускаше парата след малко, но сега беше ядосана, защото баща ми бе отишъл в града, а тя пиеше. Когато Люк не ѝ отговори, тя грабна малките му спретнати купчинки игрални пари от масата и ги разпиля във въздуха. Люк не помръдна, просто си седеше там и ми хвърли онзи кратък поглед, който си разменяхме, когато нещата наистина отиваха на зло — той бе израз на нашия малък сигнал, че нещата са под контрол. Което, разбира се, не беше така.

— И какво стана?

— Тя започна да нарича Люк педал и отвратителен ненормалник и каквато още мръсотия можеше да се сети да хвърли по него. Аз ѝ казах да млъкне, което обикновено изместваше фокуса на яростта ѝ върху мен, поне за няколко минути, но този път тя не ми обърна внимание. Искам да кажа, тогава тя готвеше, въртеше се насам-натам. После взе да хвърля карти, зарове и фалшиви пари из цялото проклето място. Накрая хвана дъската и фрасна Люк по главата с нея. Никаква реакция. Той дори не си вдигна ръката да се предпази. Просто отново ми хвърли онзи кратък поглед. Но майка ми го видя и разбира се, това я вбеси още повече. Така че тя грабна бутилката с кетчуп от плота и го метна по тила му.

— Боже мой.

Джейк проследи сцената в ума си, като че ли гледаше филм по телевизията и продължи да я разказва.

— Бутилката отскочи от него и се разби в пода. Навсякъде имаше кетчуп. Майка ми крещеше на Люк да го почисти. И Люк стана от масата много бавно, по-бавно отколкото някога съм го виждал да се движи и тогава си помислих, това е, ще я убие. Той ще я убие. Но вместо да я убие, той просто грабна няколко хартиени салфетки от плота и взе да почиства. И не спря, докато не вдигна и последното парченце стъкло, докато не почисти всички петна от кетчуп по пода, масата и дори стените. А майка ми през цялото време стоеше там и му се смееше и пак, и пак му повтаряше, че е педал. Той пълзеше на колене и ми хвърляше онзи кратък поглед и знаех, че очаква да му отговоря със същото, но аз не можех. Бях толкова отвратен от него, толкова се срамувах от него, толкова му бях ядосан, че *не* я уби, че си мислех, че ще експлодирам. И искаш ли да знаеш какво направих?

Мати не каза нищо, взираше се в Джейк с тези прекрасни сини очи, тези очи, които му казваха, че всичко е наред, че *тя* всичко разбира. Дори ако той самият не разбираше.

— Нарекох го проклет педал и избягах от стаята.

Очите на Мати не трепнаха, даже когато сълзите започнаха да се стичат по бузите ѝ.

— А майка ми отметна глава назад и се разсмя — продължи Джейк, все още долавяйки звука от своето предателство да ехти в победоносния смях на майка му. — Побягнах през вратата посред ужасния дъжд и продължих да бягам, докато краката ми отмаляха. После се скрих в гората, докато дъждът спря и стана тъмно. Когато се върнах, всички спяха. Отидох в стаята на Люк да се извиня, да му кажа, че човекът, на който всъщност бях ядосан, от който се срамувах и бях отвратен, не беше той. Това бях аз. Затова че не я убих лично. Но него го нямаше. Седнах да го чакам, ала той не се върна. — Джейк затаи дъх, после го изпусна с едно болезнено издихание. — На следващата сутрин разбрахме, че е отишъл на автостоп до града, там се напил, откраднал една лодка и с нея се блъснал в някакъв кей. Загинал на място. Никога не разбрахме дали е било случайно, или не.

— Боже мой, Джейк, толкова съжалявам.

— За хубав човек си се оженила, а?

— Ти си бил на шестнайсет години, Джейк.

— Достатъчно голям, за да разбирам повече.

— Няма ло е как да знаеш.

— Той е мъртъв — простичко каза Джейк. — Това знам.

Мати избърса сълзите от очите си.

— А Никълъс?

Джейк си представи размъкнатия младеж с тъжни очи, когото не бе виждал повече от петнайсет години.

— Ник се отдаде на пиене, наркотици, бягства от училище. Имаше няколко сблъсъци със закона, прекара известно време в затвора, махна се от града и накрая изчезна преди около десетина години. Нямам представа къде е сега.

— Опитвал ли си да го откриеш?

Джейк поклати глава.

— Какъв е смисълът?

— Да се успокоиш — каза тя просто.

— Мислиш, че заслужавам спокойствие?

— Да, така мисля — отговори Мати.

Джейк почувства как в очите му отново се събират сълзи. Мати винаги ли беше толкова дяволски разбираща, почуди се той и се огледа за келнера. Не беше ли казал, че храната им идва незабавно? Какво, по дяволите, ставаше? Какви толкова трудности можеха да възникнат в приготвянето на две порции макарони?

— Скоро след смъртта на Люк баща ми се премести при една от приятелките си — продължи Джейк спонтанно. — Няколко години покъсно почина от рак. Майка ми твърдеше, че го е проклела, в което не се съмнявам нито за миг, но изглежда, че и той я е проклел, защото тя почина от същия рак през първата ми година в юридическия факултет. — Джейк млъкна, после се засмя на глас. По-добре, отколкото да плача, помисли си. — Е, това е — произнесе той с най-добрия си адвокатски тон. — Цялата мръсна история.

— И през всичките тези години ти си носил цялата тази вина!

— Тя е заслужена вина, не мислиш ли?

Мати поклати глава.

— Мисля, че чувството за вина е загуба на ценно време.

Джейк почувства слаб пристъп на ярост, макар че не знаеше защо.

— И какво предлагаш да направя във връзка с това?

— Остави го да отмине — каза Мати.

— Просто така?

— Освен ако не ти доставя удоволствие да се измъчваш.

Джейк почувства как яростта му си проправя път към центъра на мозъка му, заглушава приятното бръмчене около него и го разпръсква във всички посоки.

— Мислиш, че ми е приятно да се чувствам виновен.

Мати се поколеба и сведе очи.

— Възможно ли е да си използвал вината си като начин да стоиш близо до Люк? — меко предположи тя.

— Глупости — избухна Джейк, изненадвайки не само Мати, но и самия себе си с неочакваната грубост на думите си. За какво говореше Мати? Какъв бе тоя опростенчески модерен боклук, дете бълваше? Как смееше! Умираща или не, кое й даваше право? За коя се мислеше, за шибаните Джойс Брадърс ли, за бога? Проклета да е, тъй или иначе. За коя, по дяволите, се мислеше?

— Съжалявам — бързо се извини Мати. — Не исках да те разстройвам. Само се опитвах да ти п-пу-пом...

Джейк гледеше как устата на Мати се криви при странната поредица от звуци. Ядът му незабавно бе забравен.

— Мати, какво става? Добре ли си?

— З-зай-за...

Джейк видя нарастващата паника в очите на жена си. Какво, по дяволите, ставаше? Той не би трябвало никога да се нахвърля върху нея. По дяволите. Всичко беше по негова вина.

— Искаш ли малко вода?

Мати кимна, пое водата от протегнатата ръка на Джейк, но собствената й ръка така силно трепереше, че Джейк не се реши да пусне чашата. Тя едва отпи, внимателно преглътна.

— Добре съм — бавно произнесе сякаш след цяла вечност. Но не изглеждаше добре, помисли си Джейк. Беше зачервена и уплашена, с очи на ужасена жена пред вероятен терорист.

— Искаш ли да си ходим?

Тя кимна, без да проговори.

Келнерът се приближи с вечерята им.

— Боя се, че не можем да останем. — Джейк пхна банкнота от сто долара посред чинията от димящи равиоли, помогна на Мати да

стане от мястото си и бързо я поведе към изхода, докато смаяният келнер гледаше безмълвно след тях.

— Джейк... Джейк! — Джейк разпозна гласовете на колегите си, които го викаха едновременно, чу стъпките им близо зад гърба си, докато подаваше на уредника талона за палтото си. — Сигурни сме, че нямаше да си тръгнеш, без да наминеш да кажеш „здрости“.

Джейк се обърна, за да се сблъска лице в лице с Туидълите, иначе известни като Дейв Корбър и Алън Питърс.

— Съжалявам. Съпругата ми не се чувства добре.

Двамата мъже изгледаха Мати подозрително. Без съмнение, те си спомниха безславния ѝ изблик в съдебната зала миналата есен, досети се Джейк, и се чудеха относно клюките, които се носеха из фирмата тогава за състоянието на брака му.

— Не мисля, че сме имали удоволствието. — Дейв Корбър грабна ръката на Мати, още докато тя се бореше с ръкава си.

Мати успя да изобрази слаба усмивка.

— Ма-Мо-Мана...

— Извинете. Не схванах.

— Наистина трябва да тръгваме — каза Джейк, хвана Мати под ръка и усети треперенето ѝ през тежкото си вълнено палто, докато я избутваше към вратата.

— Така значи, малката женица си има голям проблем с алкохола — чу Джейк Алън Питърс да шепне достатъчно високо, за да бъде чут.

И преди да може да се спре, преди даже сам да разбере какво прави, Джейк се завъртя обратно и сграбчи слисания си колега за гърлото, така че отлепи късите му крачка от земята, повдигна го във въздуха, видя как воднистите му очички се изпълниха с ужас и кръглото му лице пламна от липсата на кислород.

— Какво каза? — процеди Джейк, а всички достопочтени господа около него ахнаха и скочиха от местата си. — Имаш ли изобщо представа що за идиот си? Ще те убия, глупаво копеле!

— Помощ! Помощ! — проплака Алън Питърс, гласът му представляваше уплашен грак.

— Джейк, какво правиш? За бога, пусни го — викаше Дейв Корбър.

— Някой да извика полиция.

Джейк усети ръце на гърба си, отстрани, по ръцете си, всички те се опитваха да отслабят хватката му около късия, тантурест врат на Алън Питър.

— Джейк, той не може да диша. Пусни го. Какво се опитваш да направиш? — питаше Дейв Корбър, а лицето му бе зачервено почти като на колегата му.

И тогава той я чу, с нейния мек, несигурен глас, после — по-ясен, по-силен, носещ се над хаоса.

— Джейк — умоляваше го Мати. — Джейк, пусни го. Моля те, пусни го.

Джейк незабавно отпусна хватката си и видя как мъжът се строполи в една смачкана купчина на дървения под. Без да обръща внимание на несекващите писъци на съпругите Туидъл и на удивените възклицания на разнообразните зяпачи, Джейк се обърна, прегърна Мати и заедно с нея се втурна през вратата на ресторанта навън в нощта.

— Джейк, имаш ли няколко минути?

Беше повече заповед, отколкото молба и Джейк го знаеше.

— Разбира се.

— В моя кабинет — каза Франк Ричардсън и затвори телефона, преди Джейк да успее да попита за какво щеше да е срещата.

Не че не знаеше. Всички в офиса знаеха. Всички в сградата знаеха. По дяволите, до тоя момент вече всички от бранша, без съмнение, бяха уведомени за инцидента в „Грейт Импаста“ миналия петък вечер. Един адвокат се нахвърля на друг посред известен италиански ресторант — сякаш го бяха обявили с тържествени фанфари. Особено когато единият от адвокатите беше самият Велик защитник, Джейк Харт.

Клюката гласеше, че някак си жена му била въввлечена. Историята мълвеше, че тя била толкова пияна, че си заваляла думите. Да, представете си, абсолютно неадекватна, не можела даже името си да каже. Не е учудващо. Не беше ли тя онази, която избухна в съда миналата есен? Нали пак тя се напила, помляла си колата и свърши в болницата? Нещо такова. Не я ли напусна Джейк скоро след това? Премести се при приятелка? Не е ли вярно, че винаги малко е кръшкал? Вероятно тъкмо за това са се карали в „Грейт Импаста“. Може би заради това тя пие толкова много. Горкият Алън Питърс. Той само искал да каже „здрости“. Разбрахте ли? Все още можели да се видят отпечатъци от пръстите на Джейк по врата му. Горкият човек, целият бил покрит със синини. Цяла седмица не можел да говори.

Джейк остави брошурата, която преглеждаше, за хотел „Даниел“ в сърцето на Латинския квартал в Париж, върху малката купчина туристически брошури, събрани от него през последните седмици и отместил стола си от бюрото. Изправи се, закопча маслинозеленото си сако, изглади несъществуващите гънки по жълто-зелената вратовръзка и пое дълбоко дъх, преди да отвори със замах вратата на кабинета и да излезе в коридора.

— Ще съм в кабинета на Франк Ричардсън, ако ме потърсят — уведоми той секретарката си.

— Имате уговорена среща след двацет минути. Синтия Брум — напомни му тя, в отговор на въпроса, изписан на лицето му.

— Виждал ли съм я преди? — Защо не помнешеш нищо? Със сигурност днес вече поне веднъж бяха провели този разговор.

— За първи път.

Джейк кимна с облекчение, примесено с тревога. После пое по дългия коридор, отминавайки с тръсване на глава меките пейзажи и спокойните цветни картини, окачени по стените. Откакто взе да придружава Мати в нейните походи до разнообразни галерии, той се научи да различава истинското изкуство от онова, което бе просто украса. Преди Джейк никога не отделяше много време да мисли за каквото и да било изкуство. В интерес на истината, винаги бе смятал изучаването му за загуба на време, за отвличане от действително важните неща. Имаше ли изобщо разлика между импресионизма и експресионизма, класицизма и кубизма, между Моне и Мондриан, Дали и Дега?

Джейк се засмя. Голяма разлика, вече бе открил той, а сега осъзнаваше, че движенията му се наблюдават от поне десетина чифта очи. Какво зяпате, изкушаваше се да попита секретарките, докато подминаваше поредното отрупано бюро. Да им даде да разберат. Но не каза нищо, подмина дяволитите им погледи и не дотам тихите прошепвания и изчезна към ъгъла, в посока към далечния край на млечнобелия коридор.

— Синтия Брум — повтори той на глас няколко пъти, в опит да се върне на юридическа вълна, чудейки се коя ли бе тя и защо искаше да го види. Дано да не се окажеше някоя проклета репортерка, помисли си Джейк, надявайки се случаят ѝ да е лесен, нещо, което да не изисква твърде много съсредоточаване. От една седмица имаше проблеми със съсредоточаването. Вероятно защото през цялото време очакваше полицията всеки миг да нахлуе през вратата, да му прочете правата и да го арестува за нападение над колега от високоуважаваната му професия.

— Наистина трябва да му се обадиш и да се извиниш — цяла седмица го караше Мати, а речта ѝ вече бе почти нормална.

— Няма начин — упорито отказваше Джейк. Нямаше начин да се извини на някакъв глупак с квадратна глава, който бе обидил жена му. Задникът бе достатъчно умен да не му се мярка тази седмица. Ако се натъкнеше на него в коридора, Джейк не знаеше какво може да направи. Ужасно му бе харесало усещането да стиска дебелия врат в ръцете си.

Не че Джейк не пое своя дял от извинения последните няколко дни.

— Съжалявам, че бях такъв глупак — не спираше да повтаря на Мати.

— Аз съм тази, която излезе от равновесие — бързаше да отговори тя. — Нямах работа да се правя на психолог.

— Ти каза, че използвам вината си като средство да стоя близо до Люк. Така ли мислиш наистина?

— Не зная — призна тя.

Какво искаше да каже, че не знае? Джейк внезапно спря по пътя си. Как можеше Мати да направи това? Да отвори огромна кутия с червеи и просто да я пусне, да остави червеите да изпълзят от удобната си тъмница и да се изправят срещу опасната светлина на деня.

Джейк направи бърз завой и потъна в близката тоалетна, доволен, че няма никой. Жените винаги търсеха по-дълбок смисъл, когато нямаше никакъв, помисли си той и се взря в отражението си в огромното огледало над зелената мраморна мивка, изненадан да открие колко спокоен и овладян изглежда. Попитай някой защо харесва спорта и той ще ти отговори защото харесва спорта. Дълбай по-надълбоко и ще откриеш някой, който наистина харесва спорта. Но жените не можеха да приемат това. Ето защо, според Мати, не беше достатъчно той да се чувства виновен, понеже бе изоставил брат си и това бе допринесло за неговата смърт. Не, истинската причина да съхрани вината си през всичките тези години, беше защото това бе неговият начин да не се откъсне, да задържи всички други емоции настрана. Докато се чувстваше виновен, нямаше нужда да чувства каквото и да било друго. В края на краищата, само толкова място имаше в душата му. А вината успяваше да заеме много място.

Джейк наплиска лицето си със студена вода. Мати не бе казала нищо за това, че използва вината си като средство да избегне други емоции. Кой тогава се правеше на психолог, ядосано се зачуди той и

блъсна вратата на тоалетната по-силно, отколкото имаше намерение. Тя се удари в отсрещната стена, като едва не нарани един специалист по данъчно право.

— Извинете — каза Джейк на потресения адвокат, който бързо се отмести от пътя му. Ставам твърде добър в извиненията, помисли си той.

Кабинетът на Франк Ричардсън заемаше югоизточния ъгъл на трийсет и седмия етаж и засега бе най-просторният и най-желан кабинет във фирмата, което бе обяснимо, като се има предвид положението на възрастния мъж като един от основоположниците на фирмата.

Секретарката му, Майра Кинг, която със своите шейсет и седем години бе почти толкова стара, колкото и шефа ѝ, вече стоеше права пред вратата му, в очакване да въведе Джейк.

— Майра — поздрави я Джейк, мина покрай нея и влезе в кабинета на Франк Ричардсън.

— Господин Харт — отвърна тя, затвори вратата след него и се оттегли на безопасно място при бюрото си.

Франк Ричардсън стоеше пред прозореца и се правеше, че с интерес разглежда улицата долу. Той бе мъж със среден ръст и тегло, с оредяла сива коса, която едва-едва се придържаше към слепоочията му. Профилът му не беше внушителен, с твърде изразено чело, твърде тънка брадичка и твърде сплеснат нос. Но всичко това се променяше, щом се обърнеше с лице към събеседника си. Тъкмо тогава човек усещаше цялата сила на почти деспотичния ум, скрит зад тъмокестенявите му очи, очи, които свеждаха останалите му черти до ненужни подробности.

— Джейк — топло произнесе Франк Ричардсън и посочи на Джейк един от трите дълбоки червени тумбести стола, подредени около малка стъклена масичка за кафе в единия край на стаята. В ъгъла на другия край се извиваше голямо бюро с формата на четвърт луна, което цялото бе отрупано със снимки на децата и внуците на Франк. Стената зад бюрото бе изпъстрена с дипломи и цитати в рамки. Едно голямо платно щеше да стои по-добре на това място, нещо ярко и драматично от художник като Тони Шърман, улови се, че мисли Джейк и си спомни изложбата, на която го бе завела Мати миналата седмица. Или може би някоя от екзотичните фотографии на Рафаел Голдчейн,

някое цветно и дръзко петно върху иначе скучната стена. Джейк седна в един от столовете и без учудване установи, че той не бе много удобен. Сядай, но не се задържай дълго, казваше столът, докато Франк Ричардсън заемаше мястото до него.

— Разбрах, че си отхвърлил случая Маклийн — каза Франк, без да губи време в предисловия.

Определено човек, който не вярва в увертюрите, помисли си Джейк, а мисълта му го върна към предната нощ в леглото, когато езикът на Мати галеше члена му. Тя искаше да опита от всичко, така му каза. „Няма да се счупя — добави. — Не се дръж с мен като с порцеланова кукла.“

— Джейк. — Очите на Франк сякаш прогаряха дупка в мозъка му. — Случаят Маклийн — повтори той. — Имаш ли нещо против да ми кажеш защо го отхвърли?

Джейк прогони езика на Мати в крайните ниши на ума си, далеч от проникателния поглед на Франк.

— Хлапето е виновно.

Франк Ричардсън изглеждаше смаян.

— Твое мнение?

— Не мисля, че бих могъл да му осигуря най-добрата възможна защита, на която има право по закон — сухо произнесе Джейк.

— Мога ли за момент да ти напомня, че баща на хлапето е Томас Маклийн, основател и главен изпълнителен директор на „Магазини с намалени цени Маклийн“, едно от най-бързо развиващите се предприятия в щата. За нашата фирма той е безценен, без да споменаваме, че този случай е точно по твоята част. Ще бъде по първите страници на вестниците за месеци.

— Еди Маклийн и двама от неговите приятели неандерталци са изнасилили петнайсетгодишно момиче.

— Според бащата на момчето, момчето изглеждало двайсетгодишно и е участвало доброволно.

— Да не би да искаш да ми кажеш, че тя сама се е съгласила да бъде изнасилена групово и анално? Франк, аз имам дъщеря, която също е на петнайсет години.

— Твоята дъщеря не е канила някакво момче, с което току-що са се запознали на парти в най-близката спалня. — Франк Ричардсън скръсти дългите си елегантни ръце.

— Нещо смешно ли има? — попита той, когато Джейк се опита да прикрие усмивката си.

— Не, сър. — Джейк почти се изсмя. Кога за последен път се бе обръщал към някого със „сър“? И защо се смееше, за бога? Опитва се да не мисли за описанието, което Мати направи на кокалестия млад човек, подскачащ гол из стаята на дъщеря им.

— Виж, Джейк, оценявам чувствителността ти в тази област, но този случай е скроен като по мярка за теб и ти го знаеш. Можеш да го спечелиш със затворени очи.

— Вече го дадох на Топин.

— Маклийн иска теб.

— Не проявявам интерес.

Франк Ричардсън скочи на крака, върна се при прозореца и отново се престори, че разглежда улицата.

— Как вървят нещата въкъщи, Джейк?

Значи, в края на краищата, случаят Маклийн е бил увертюра, удиви се Джейк.

— Много добре, сър — пак каза той и се почувства, като че ли се бе върнал в армията.

— Твоята съпруга...

Джейк почувства мускулите на гърлото му да се стягат.

— Добре е. — Думата се процеди неохотно.

— Аз, разбира се, съм уведомен за злополучния епизод миналия петък вечер.

— Сигурен съм, че Алън Питърс не е имал търпение да ви запознае с всички страховити подробности.

— Всъщност, не — отговори Франк Ричардсън и изненада Джейк. — Дейв Корбър ми каза какво се е случило. Алън не е говорил нищо. Разбирам, че е решил да отмени въпроса.

Въпреки нежеланието си, Джейк въздъхна с облекчение.

— Явно той чувства, че ти си бил в състояние на стрес, че имаш семейни проблеми, за които ние очевидно сме в неведение.

Джейк се изправи на крака.

— Бих предпочел да не дискутираме личния ми живот ако не възразявате, сър. Наистина, не влиза в работата на никого...

— Всичко е моя работа, щом засяга тази фирма. — Франк Ричардсън посочи към столовете. — Седни, ако обичаш. Не съм

свършил още.

— С цялото ми уважение...

— Спести си уважението — прекъсна го Франк. — От опит знам, че когато някой каже „с цялото ми уважение“, не проявява никакво.

— Виж, Франк — додаде Джейк по-меко, с нисък глас. — Миналият петък се ядосах, загубих самообладание и постъпих неуместно. Уверявам те, че това няма да се повтори. — Дали да каже на Франк истината за състоянието на жена си, поколеба се той. Мати бе казала на всичките си приятели, на повечето си колеги и на някои от клиентите си. До сега той не бе казал нищо на никого. От месеци носеше твърде тежък товар и бе започнал да се препъва под тежестта му. Това оказваше влияние върху оценките му, работата му, изглежда даже и върху кариерата му. Може би щеше да му помогне, ако се разкриеше пред Франк.

— Джан Стивънс ми каза, че си отклонил предложението ѝ да се включиш в Асоциативния комитет по развитие — продължи Франк Ричардсън, без да е наясно с вътрешния монолог на Джейк.

— Наистина, точно сега нямам време, Франк.

— Така ли? Разбрах, че си зает твърде малко време, че през последните шест месеца часовете, за които ти се плаща, значително са намалели, че рядко си тук преди девет часа сутринта и често си тръгваш преди четири, да не споменавам, че от месеци никой не те е виждал около офиса през уикендите. Греша ли?

— Работех извън офиса, вкъщи.

— Разбрах също, че планираш отпуска през април — продължи Франк Ричардсън, пропускайки обяснението на Джейк с леко повдигане на веждите си. — Бих искал да я отложиш.

— Да я отложя? Защо?

— Както без съмнение знаеш, този април в града ще се проведе международно съвещание на юристите и „Ричардсън, Бъкли и Ланг“ се съгласиха да бъдат едни от домакините. От всички партньори се очаква да вземат активна роля.

— Но аз никога не съм се включвал...

— Време е да започнеш, не смяташ ли?

— С всичкото ми уваж... — започна Джейк, млъкна, после пак почна. — Боя се, че не мога да променя плановете си, Франк.

— Ще си дадеш ли труда да ми обясниш защо?

— Не съм взимал отпуска, откакто съм на работа в тази фирма — отговори Джейк, надявайки се, че това ще е достатъчно да удовлетвори най-старшият партньор във фирмата, макар да знаеше, че няма да стане. — Дал съм обещание, Франк. Не ме карай да го наруша.

— Боя се, че те карам да направиш точно това.

— Поставяш ме в безизходна ситуация.

— Ти си много добър в безизходните ситуации — припомни му Франк, докато се приближаваше към вратата, канейки се да я отвори. — На прага си да станеш пълноправен партньор. Сигурен съм, че не би искал да проиграеш това. Говори отново с Том Маклийн. Знаем, че той с огромно нетърпение очаква да те види на страната на сина си.

— Франк... — започна Джейк, докато Франк отваряше вратата. — Има нещо, за което бих искал да поговорим.

Франк Ричардсън незабавно затвори вратата и с внимателно накланяне на главата даде знак, че слуша.

— Става въпрос за съпругата ми. — Джейк млъкна и въздъхна дълбоко. — Тя е много болна.

— Чух клюките — призна Франк, през лицето му премина руменина от смущение и се установи в дълбоките бръчки под пронизателните му кафяви очи. — Алкохолизмът е много коварна болест. Съпругата ти заслужава топлота и подкрепа от твоя страна. Но ти не бива да ѝ позволяваш да те повлече надолу. Има много добри клиники, където би могла да отиде.

— Тя умира, Франк. — Джейк гневно изтласка думите направо от гърлото си.

— Не разбирам.

— Тя няма проблем с пиенето. Има нещо, наречено амиотрофична латерална склероза. Болестта на Лу Гериг.

— Мили боже!

— Не знаем колко време ѝ остава... — Джейк усети как гласът му пресеква като натиснат спусък, чу думите си да експлодират и изхвърчат като шрапнели, а в същото време сякаш от отприщен бент, сълзи като капки кръв рукнаха по бузите му. Какво му ставаше, за бога? — Съжалявам — проплака той, щом видя ужасения поглед на Франк Ричардсън и се опита да спре потока от непристойни сълзи. Но сълзите продължаваха да напират, не искаха да стихнат, независимо

колко яростно се бореше с тях. — Не зная какво ми става... — Наистина ли се прекърши пред най-старшия партньор на фирмата?

Какво ставаше с него? Къде отиде самоконтролът му? Защо беше толкова дяволски разстроен?

Вярно е, двамата с Мати се бяха сблизили през тези последни няколко месеца, откакто той се съгласи да се прави на неин любовник. Но това бе всичко — преструване. Просто се опитваше да направи последните месеци от живота на една умираща жена колкото е възможно по-приятни. Не я обичаше наистина, за бога. Какво му ставаше? Как можеше да избухва пред хората? Как можеше да рискува цялата си кариера?

— Виж, за тази конференция през април... — започна Джейк.

— Убеден съм, че ще измислим нещо, Джейк, дори ако това означава да отложим партньорството ти за една година.

— Сигурен съм, че ще успея да променя програмата си. — Джейк прочисти гърло, покашля се в дланта си. — Няма причина Мати и аз да не можем да направим екскурзията си през май или юни.

— Разбира се, това би било чудесно — съгласи си Франк, мускулите на лицето му се отпуснаха, макар че очите му си останаха нащрек за някой нов изблик.

— И ще се свържа с Том Маклийн. Сигурен съм, че има начин да уредим нещо.

— Той няма търпение да се чуете — каза Франк, като че ли никога не е имало никакво съмнение по този въпрос.

Джейк пое дълбоко дъх и се насили да се усмихне.

— Благодаря — произнесе той, въпреки че не беше сигурен за какво благодари на възрастния мъж. Вероятно за това, че върна нещата в правилното им русло, помисли си, докато излизаше в коридора.

— Благодаря ти, че се отби — каза Франк. — Моля те, предай на съпругата си най-сърдечните ми благопожелания.

— Мамка му, по дяволите, копеле, мамка му! — мърмореше Джейк на минаване покрай секретарката си. Какво, по дяволите, щеше да прави сега? Как щеше да съобщи на Мати, че екскурзията им се отлага, макар и временно? Какво да каже, за да смекчи удара, да намали разочарованието ѝ? Какво можеше да ѝ каже? Че е било отвъд

неговите възможности? Че има смекчаващи вината обстоятелства? Че нищо не им пречи да заминат през май? Един месец определено не е от голямо значение. Мати със сигурност ще разбере в какво безизходно положение го е поставила. Не че тя нарочно е искала да провали кариерата му. Но тъкмо това ставаше. И само защото се бе съгласил да участва в тази продължаваща имитация на брак, не означаваше, че е съгласен да се отрече от всичко, върху което толкова упорито бе работил през целите тези години. Време беше да си възвърне приоритетите, да постави живота си отново на неговите релси. До тук с преструването. Накрая човек трябва да се върне в реалния свят. Мати просто ще трябва да разбере.

— Синтия Брум ви очаква... — каза секретарката му и тръгна след него. — В кабинета ви — продължи тя, а жената, седнала пред бюрото му, се усмихна към него.

Джейк усети как дъхът му секна.

— Желаете ли още една чаша кафе, госпожице Брум? — попита секретарката.

— Не, благодаря.

— Аз съм отвън, ако промените мнението си. — Секретарката излезе бързо и затвори вратата след себе си.

Джейк се взря в дребната жена пред огромното си бюро. Тя стана. Червените ѝ къдрици отрупваха кръглото ѝ лице, яката на бялата ѝ копринена блуза наполовина се подаваше изпод морскосиния ѝ блейзър. Какво правеше тук?

— Планираш екскурзия? — попита Хъни и махна към брошурите на бюрото. — Чувала съм за хотел „Даниел“. Изглежда, че е чудесен.

— Хъни, какво по дяволите, става? Какво правиш тук?

Върху лицето на Хъни се изписаха едновременно объркване, срам, предизвикателство, надежда.

— Искан да те видя. Не можах да се сетя за никакъв друг начин.

— Коя, по дяволите, е Синтия Брум?

— Героинята в моя роман.

Джейк се засмя, пристъпи към нея, спря се наблизо, а тялото му се полюшна в разстоянието помежду им.

— Извинявай, че не ти се обадох цяла седмица.

— Няма нищо.

— Тук беше някакво безумие.

— Разбирам. Зная колко си зает.

— Как си? — попита Джейк.

— Добре. А ти?

— Добре.

Хъни се засмя неловко.

— Чуй ни само. В следващия момент сигурно ще заговорим за времето.

— Хъни...

— Джейсън — произнесе тя със същата неловка усмивка.

Джейк трепна при споменаването на рожденото му име.

— Изглеждаш великолепно.

— Всеки ден ходех в гимнастическия салон с надеждата да те срещна там.

— Не съм бил в салона от векове. Съжалявам.

— Недей. Мисля, че свалих няколко килограма. — Хъни се опита да се засмее, но слабият звук приличаше повече на плач. — Толкова ми липсваше, Джейсън.

— И ти ми липсваше.

— Наистина ли?

Наистина ли, почуди се Джейк. Истината беше, че я бе избутал далеч в дълбините на ума си и през цялата седмица почти не се бе сещал за нея.

Хъни отметна рошавата си червена коса от лицето.

— Мислех дали да не я отрежа цялата — каза тя.

— Недей.

— Не зная. Мисля, че е време за промяна.

— Аз обичам косата ти.

— Аз обичам теб. — Очите ѝ се напълниха със сълзи. — По дяволите, обещах си да не правя това. — Тя изтри сълзите си, пое дълбоко дъх, засмя се накриво и предизвикателно повдигна носа си с пръст. — Така как е? — попита.

— Много по-добре.

Те тихо се засмяха.

— Мисля, че една прегръдка ще ми дойде добре — заяви тя.

— Хъни...

— Съвсем малка. Просто за да знам, че не си част от въображението ми като Синтия Брум.

Какво толкова, помисли си Джейк и я обгърна с ръце.

— Господи, липсваше ми това — прошепна тя и повдигна лице към неговото. Устните ѝ молеха за целувка.

Джейк осъзна, че я усеща странно в ръцете си. Ниска, докато Мати бе висока. Мека там, където Мати бе стегната. Заоблена там, където Мати бе плоска. Вече бе отвикнал да я прегръща. Бе изгубил навика да нагажда тялото си към нейното. Мати му пасваше много поестествено, помисли си той и притисна Хъни по-силно, като че ли се опитваше да изцеди от ума си Мати.

— Обичам те — отново произнесе Хъни.

Джейк знаеше, че тя очаква и той да каже същото, че любовното ѝ признание всъщност бе молба да чуе същото от него. Но защо той не можеше да го каже? Обичаше Хъни, нали така? Нима не бе напуснал жена си и дъщеря си заради нея? Беше се върнал вкъщи, само защото Мати бе смъртно болна. Беше се съгласил да не се вижда с Хъни, само за да дари щастие на Мати, понеже като не се виждаше с едната, можеше да концентрира вниманието си върху другата. Имаше сериозно намерение да се върне при Хъни веднага щом цялата тази ужасна бъркотия приключеше. Нали така?

Нали така?

Какво ставаше с него? Не стига че почти бе съсипал кариерата си, но ако не внимаваше, щеше да загуби и Хъни и всичко, само защото почти бе допуснал малката игра на преструване да излезе от контрол. Ако срещата му с Франк беше предупредителен сигнал, то неочакваното появяване на Хъни като Синтия Брум му напомни за всичко, което можеше да изгуби, ако позволи продължителната шарада, която играеше, да го обсеби.

Той сведе поглед към Хъни. Тя се взираше в него очаквателно с изпъстрените си със злато кафяви очи, все още влажни от сълзите. Бе проявила толкова търпение, толкова разбиране. И той се чувстваше така добре, помисли си Джейк, докато я целуваше плътно по устните, а ръцете му обгръщаха дупето ѝ и той си представяше меката плът под грубите избелели дънки.

— О, Джейсън, Джейсън — стенеше тя, ръцете ѝ се промъкнаха под сакото му, задърпаха ризата. — Заклучи вратата — каза тя,

издърпа блузата от дънките си, сложи ръцете му на гърдите си, целуваше го отново и отново, а зажаднялата ѝ уста заплашваше да го погълне цял. — Заклучи вратата, Джейсън — настоя Хъни и го поведе към дивана в края на стаята.

Би било толкова лесно, помисли си Джейк. Да заключи вратата, да каже на секретарката си никой да не го безпокои. Нито партньорите му, нито клиентите, нито жена му.

Жена му, помисли си Джейк, докато езикът на Хъни се плъзгаше между разтворените му устни. Можеше ли наистина да направи това на Мати? Не беше ли достатъчно, че се готвеше да разбие плановете за екскурзията им до Париж? Трябваше ли да разбива и сърцето ѝ?

Господи, Мати, никога не съм имал намерение да те карам да се чувстваш зле.

Пукната пара не давам за твоите намерения! Това, което искам от теб, е страст. Искам вярност. Искам твоята любов.

Как ще узнае, почуди се той, целуна сълзите в очите на Хъни, но се отдръпна назад, защото от лицето на Хъни го гледаха очите на Мати.

Мати ще узнае, осъзна Джейк. Щеше да разбере, по начина, по който винаги го правеше.

— Не мога — произнесе той и ръцете му безпомощно се отпуснаха.

— Джейсън, моля те...

— Не мога. Съжалявам.

Хъни не каза нищо, само долната ѝ устна потрепери, а очите ѝ неуморно обикаляха кабинета.

Джейк се наведе напред и зарови лице в меките ѝ червени къдрици. Усещането от гъстата ѝ коса бе така различно от онова при Мати, чиято коса бе по-фина, по-копринена. Не можеше да сбърка спарената миризма на цигари, която изпълни ноздрите му.

— Мислех, че си отказала пушенето — тихо каза той.

— Не мога да се откажа от толкова много неща едновременно — отговори му Хъни с глас, който бе сложна смесица от примирение и сълзи. — Освен това, четох един доклад. Взели двеста човека, сто пушачи и сто непушачи. И знаеш ли какво? Всички те умрели.

Джейк се засмя. *Беше му приятно да я види. Тя наистина му бе липсвала.*

— Като говорим за мъртъвци, как е Мати? — Хъни ахна, затвори очи, поклати глава и потресена размахна ръце във въздуха. — Не мога да повярвам, че казах това. Моля те, прости ми, Джейсън. Не исках да го кажа. Не знам какво ми стана. Толкова съжалявам. Господи, това бе ужасно. Как можах да кажа такова отвратително нещо?

— Няма нищо — опита се да я успокои Джейк, макар че главата му се въртеше. Как бе възможно тя да каже толкова безчувствено нещо? — Зная, че не го мислиш така, както прозвуча.

— Наистина ли?

— Разбира се.

— Добре. Защото, ако трябва да съм напълно честна — призна Хъни и големите ѝ кафяви очи отново се напълниха със сълзи, — аз не съм толкова сигурна.

— Какво?

— Страх ме е, Джейсън. Нещо ужасно става с мен.

— Не разбирам.

— Нито пък аз. Точно това ме плаши.

— Добре ли си?

— Това няма нищо общо със здравето ми — сопна се Хъни. — Не всеки страда от неизлечима болест, Джейсън. Господи, ето пак. Чуй ме само. Превръщам се в някакво чудовище.

— Ти не си чудовище.

— Нима? А какво съм? Прекарвам цялото си време в очакване някой да умре, *молейки* се някой да умре.

Джейк не каза нищо. Какво можеше да каже?

— Имаш ли някаква представа какво е всяка нощ да си лягам с надеждата, че на сутринта ще ми се обадиш и ще ми кажеш, че Мати е умряла? Господи, понякога наистина се мразя.

— Толкова съжалявам.

— А аз толкова се страхувам да не те загубя.

— Няма да ме загубиш — каза Джейк, изненадан колко неубедително звучи дори на самия себе си.

— Вече те губя. — Хъни се върна до бюрото му и взе в ръце брошурите за Париж. — През април в Париж. Каква чудна романтична идея. Кога смяташе да ми кажеш за това? Или просто щеше да ми пратиш картичка?

— Беше само една идея. Изглежда, че в крайна сметка няма да ходим.

Хъни пусна обратно брошурите.

— Аз ревнувам, Джейсън. Аз действително те ревнувам от една умираща жена.

— Няма причина да ревнуваш. Ти знаеш защо се върнах вкъщи. И се съгласи.

— Съгласих се да остана на заден план. Никога не съм се съгласявала да изчезна. — Тя поклати глава и червените ѝ къдрици се разлетяха около лицето. — И не мисля, че мога да продължавам така.

— Моля те, Хъни. Потърпи още съвсем малко.

— Спиш ли с нея?

— Какво?

— Спиш ли с жена си?

Джейк безпомощно се огледа из стаята, някаква внезапна болка се появи в слепоочията му. Това бе по-лошо от кавгата в ресторанта, по-лошо дори от срещата му с Франк.

— Не мога да я изоставя, Хъни. Знаеш го.

— Не те питам за това, Джейсън.

— Зная.

Джейк почака Хъни пак да си зададе въпроса, но тя не го направи. Вместо това го погледна с крива усмивка, избърса си сълзите и напъха обратно блузата си в дънките. После изправи рамене, пое дълбоко дъх и се отправи към вратата.

— Хъни... — извика след нея той.

Но тя бе вече заминала.

Мати седеше до кухненската маса, пред нея лежеше разтворен учебникът по френски, но тя се взираше през плъзгащата врата към двора. Погледна към двата часовника в другия край на стаята и си даде сметка, че седи така вече повече от половин час. Удивително бе колко много време може да се прекара без да се прави абсолютно нищо — да не се движиш, да не говориш, едва да дишаш. Не е толкова зле, реши тя и се опита да си представи времето, когато неподвижността вече нямаше да е доброволна, а щеше да е принудена да прекарва часове, дни, седмици, месеци, може би дори години, неспособна да се движи, да говори, едва успявайки да диша.

— О, боже! — въздъхна Мати, в гърдите ѝ се надигна паника. Никога нямаше да допусне това да се случи.

Но неоспоримият факт беше, че с всеки изминал ден тя се чувстваше все по-слаба, сякаш в мускулите ѝ имаше някакви пукнатини, като автомобилни гуми, набити с дребни гвоздейчета и всеки ден губеше по пътя все повече енергия. Влачеше крака при ходене, като че ли теглеше тежки стоманени греди. Колкото до ръцете ѝ, имаше дни, в които Мати чувстваше, че няма сили дори да ги стисне в юмруци. Понякога ѝ бе трудно да преглъща и още по-трудно да си поеме дъх. Все по-често химикалките се изплъзваха от непослушните ѝ пръсти, копчетата оставаха незакопчани, изреченията недовършени, храната недокосната.

Тя се опитваше да бъде оптимист, като си напомняше за съвременните медицински чудеса. С помощта на генни манипулации един учен в Монреал докладва, че успял да забави развитието на болестта на Лу Гериг в лабораторни мишки с шейсет и пет процента. Сега вече, като знаеха кой е генът, учените търсеха лекарство, което да активира този ген така, че той да произвежда повече протеин, необходим за забавянето на болестта. Но Мати знаеше, че независимо от бързината, с която работеха учените, те щяха да закъснеят твърде много. Поне за нея.

— Просто ми дай Париж — тихо каза и отново насочи вниманието си към учебника на масата.

Как щеше да се справя в Париж, почуди се тя, когато листите се плъзнаха между пръстите ѝ и се отвориха отново на първата страница. Щеше ли да може да се разхожда по очарователните павирани улици на Латинския квартал? Как щеше да се справи с планината от стълби в Монмартър? Колко енергия щеше да има за великолепните богатства на Лувъра, Гран Пале, Ке д'Орси? Щеше ли да ѝ повлияе времевата разлика? Или да ѝ се нарушат биоритмите от реактивното движение? А дългият полет? Лайза вече я бе предупредила, че налягането в самолета може да ѝ причини по-големи неудобства. Щеше ли да се справи с всичко? Всичко ще бъде наред, увери сама себе си Мати. Джейк ѝ купи бастун, а тя се съгласи да използва инвалидна количка на летищата в Чикаго и Франция. Имаше си хапчета за сън и „Рилузол“ и вярното ѝ шишенце с морфин. Щеше да си почива, като се измори. Нямахме да е прекалено горда и щеше да си казва, когато ѝ стига толкова. Можеше даже да си вземе един от онези моторизирани велосипеди с три колела, за които ѝ каза Лайза и да си кара по улиците на Париж.

Телефонът иззвъня.

Мати се поколеба дали да не остави телефонният секретар да се включи, но реши да вдигне, в случай че беше Ким или Джейк. Тези дни рядко виждаше дъщеря си — когато Ким не беше на училище — тя ходеше в къщата на баба си да се грижи за новото си кученце, докато то порасне достатъчно, за да бъде отделено от майката. Колкото до Джейк — Мати знаеше, че последните няколко седмици нещо го безпокои и се чудеше дали и кога ще ѝ каже какво бе то.

— По-добре да вдигна — произнесе на глас тя, изправи се с мъка и бавно се завлачи през стаята към телефона.

— Ало?

— Госпожа Харт?

— На телефона. — Женският глас на другия край на линията, бе непознат.

— Аз съм Рут Керцер, от кабинета на Тони Грѐм в „Ричардсън, Бъкли и Ланг“.

Мати се помъчи да запомни поредицата от имена. Защо някой от фирмата на мъжа ѝ ще ѝ се обажда? Да не се е случило нещо с Джейк?

— Господин Греъм отговаря за организирането на приемите, домакини на които ще бъдат някои от партньорите, по време на международното съвещание на юристите в Чикаго следващия месец и ми поръча да уточня няколко възможни дати с вас.

— Моля? — За какво изобщо говореше тази жена? — Боя се, че не ви разбирам.

— Господин Греъм смята, че ще е мил жест, ако проведем няколко малки вечерни приема в домовете на хората, например с по дванайсет до четиринайсет човека, вместо по-големи, по-официални тържества в хотели или ресторанти. Вашият съпруг е записан като домакин за една от вечерите, фирмата поема всички разходи, разбира се. Да не би съпругът ви да е забравил да ви спомене за това?

Очевидно, помисли си Мати, чудейки се дали то е, което го тревожеше. Как щеше тя да се справи с дванайсет до четиринайсет непознати в къщата си? Е, щом нямаше да се налага да готви, щеше все някак да се справи. В интерес на истината, дори бе малко поласкана. Преди Джейк винаги се притесняваше да я въвежда във фирмените си дела. Това, че я мислеше способна да се справи с подобно събитие тъкмо сега, я караше да се чувства щастлива, дори оптимистка.

— За кога точно е запланувано всичко това?

— Съвещанието е от четиринайсети до двайсети април. Въпросните дати са...

— Това е невъзможно. Ние няма да сме тук от десети до двайсет и първи април.

— Няма да сте тук? Но господин Харт ръководи един от семинарите.

— Какво? — Мати прехапа долната си устна. — Не, това е невъзможно.

— Аз лично разговарях с него онзи ден — каза Рут Керцер.

— М-м, чуйте, явно тук има някакво недоразумение. Може ли по-късно да ви се обадя?

— Разбира се.

Мати затвори телефона, без да каже дочуване. Какво ставаше? Джейк не бе споменал нищо за съвещание през април и те активно подготвяха екскурзията си до Париж от месеци. Трябва да е станала някаква грешка. Не се разстройвай, напомни си тя, когато почувства

сърцето си да се ускорява. Очевидно тази глупава жена е объркала датите. Вероятно съвещанието нямаше да е преди май, а твърде възможно не и преди април следващата година. Нали обикновено тези неща ги планираха с години напред? Нямаше начин Джейк да отстъпи от обещанието си да я придружи до Париж, особено сега, когато до екскурзията оставаха само няколко седмици. Не, Джейк никога не би й причинил това.

Старият Джейк, може би. Онзи Джейк, който бе студен и дистанциран, и резервиран, който ценеше работата си повече от семейството, повече от всичко друго. Онзи Джейк като нищо щеше да провали плановете им в последната минута. Старият Джейк не би се и замислил дали наранява чувствата ѝ или проваля почивката ѝ. Но онзи Джейк се бе изнесъл преди месеци. Този Джейк, който зае мястото му, беше загрижен и любезен, и чувствителен, човек, който я изслушваше и ѝ се доверяваше, който разговаряше и се смееше заедно с нея. Джейк Харт се бе превърнал в мъж, на когото тя вярваше с цялата си душа, мъж, на който можеше да разчита, че ще бъде тук, когато има нужда от него. Мъж, когото можеше да обича.

Мъж, за който си мислеше, че и той би трябвало да я обича.

— Това не може да бъде — произнесе Мати, вдигна телефона и използва и двете си ръце, за да набере номера на частната линия на Джейк.

— Мати, какво има? — отвърна Джейк, без да каже „здравей“.

Тя усети следа от предишното нетърпение в гласа му и се зачуди дали не си въобразява. Може би го прекъсваше по средата на нещо важно.

— Имах едно обезпокоително телефонно обаждане — обясни тя, решавайки да кара направо.

— Какво обаждане? От Лайза?

— Не, нищо толкова.

— Нещо за Ким? Прищявка? Какво?

— От Рут Керцер.

Настана тишина.

— Рут Керцер от кабинета на Тони Грѐм — уточни Мати, макар че продължителното му мълчание ясно показваше, че той много добре знае коя е тя. Тишината бе толкова тежка, че Мати усещаше, че може да я държи в ръце.

— Какво искаше? — попита Джейк накрая.

— Искаше да уточни няколко дати с мен.

— Дати? За какво?

Той звучеше искрено объркан. Беше ли възможно да не знае нищо, в края на краищата? Цялата работа да е наистина недоразумение? Рут Керцер да е объркала датите и адвокатите?

— Явно, през април ще има някакво голямо съвещание в града — започна Мати, готова да се посмее заедно със съпруга си на объркването на секретарката. Но още докато произнасяше думите, Мати сякаш видя как цветът се отдръпва от лицето на мъжа ѝ и вече знаеше, че Рут Керцер не бе объркала нито датите, нито адвокатите. — Доколкото разбирам, ние ще сме домакини на една от вечерите — меко добави тя, затаила дъх.

— Нищо от това не е решено — дойде незадоволителният отговор.

— Изглежда, че Рут Керцер не мисли така. Искаш ли да ми кажеш какво става, Джейк?

— Виж, Мати, малко по-сложно е. Не можем ли да го обсъдим, когато се прибера вкъщи?

— Тя каза, че ти ще говориш на един от семинарите.

Тишина. После:

— Предложиха ми.

— И ти прие?

Джейк прочисти гърло.

— Това не означава да отменим екскурзията, само да я отложим за няколко седмици. Мати, моля те, вече закъснях за среща. Може ли да поговорим за това, когато се върна? Обещавам, ще изясним всичко.

Мати силно прехапа долната си устна.

— Разбира се — каза тя. — Ще поговорим, когато се прибереш.

Изчака линията да прекъсне, преди да затръшне телефона и с ужас видя как пластмасата се счупи, слушалката се разглоби и падна на пода във вид на отломки.

— Проклет да си, нещастен кучи син! Няма да отлагам нашата екскурзия. Не за няколко седмици. Не и за няколко дни. Отивам в Париж, според плана, със или без теб. Разбираш ли? — Мати избухна в порой от горчиви, сърдити сълзи. — Как можеш да постъпваш така? — ридаеше тя, а дъхът ѝ се стягаше и излизаше от гърдите на къси,

болезнени спазми. Хвана се за плота, опита да се успокои. Не че не можеш да дишаш, напомни си. Просто гръдните ти мускули отслабват и в резултат дишането е по-повърхностно, което пък води до недостиг на въздух и в крайна сметка — до паника. Но ти си добре. Добре си. — Стой спокойно. — Мати се задъхваше, а погледът ѝ се мятеше из кухнята и отскачаше като обезумял от различните повърхности като топче за пинг-понг.

Спомни си за малкото шишенце морфин в горната баня. Една малка таблетка от пет милиграма бе всичко, което трябваше, за да се премахне тревогата, да се овладее паниката, да се възстанови спокойствието.

А двайсет таблетки биха били достатъчни да се спре дишането ѝ напълно.

Какво още чакаше? Париж? Това беше шега.

— Кого заблуждавам? — произнесе на глас.

Дишането ѝ се нормализира, лицето ѝ бе влажно от пот. Как би могла да отиде където и да е сама? Всичко беше една глупава фантазия, игра на преструване, отишла твърде далеч. Джейк, без съмнение, бе поддържал преструвката, защото си е мислел, че до тоя момент тя вече ще е твърде слаба и безпомощна, за да може дори да си помисли да преследва целта си. Как е могла да бъде такава глупачка и да мисли, че той някога е имал каквото и да било намерение да си спази обещанието? Джейк си имаше своя собствен живот, за който да се грижи, своята приятелка, своята кариера, своите шибани вечерни партита и семинари, които да очаква.

А какво имаше Мати, което да очаква? Живот с инвалидни колички, тръбички за хранене и бавно задушаване.

Какво чакаше? Можеше ли действително да разчита на майка си да спре страданията ѝ, когато дойдеше време? Може би тъкмо сега бе време. Щеше да остави бележка на Ким, в случай че се прибере преди Джейк, ще ѝ пише, че си почива и да не я безпокои. Нямаше да остави бележка на Джейк. Какъв смисъл имаше? *Свърши времето за колебание*, тананикаше си тя и бавно се придвижваше към стълбите. *Хайде, мила, запали огъня в мен.*

Запали огъня в мен. Запали огъня в мен. Запали огъня в мен.

Мати още си тананикаше, когато стигна до банята и отвори аптекката, тананикаше си и докато вземаше малкото шишенце с

морфин в треперещите си ръце. Наля си чаша вода, изсипа съдържанието на шишенцето в разтворената си длан, отброи двајсет таблетки, после напъха в устата си всичките двајсет наведнъж.

— Добър ден, господа, госпожице Фонтана — каза Джейк и кимна на тримата млади мъже, техните бащи и адвокати, събрани около внушителната продълговата съвещателна маса, изпълнила по-голямата част от просторната заседателна зала. От двете страни на масата бяха подредени по дванайсет кожени стола с високи облегалки в ръждив цвят. Джейк разгледа насядалите от едната страна на масата: изнасилвач, баща, адвокат, изреди ги наум той. И после пак, от другата страна: адвокат, баща, изнасилвач. Имаше определена симетрия, каза си Джейк и отбеляза, че само двамата Маклийн се дистанцираха от останалите, младият Маклийн седеше сам на далечния край на масата, а баща му стоеше пред внушителния прозорец, гледащ към Мичиган авеню. Беше красив ден — слънчев и ясен. Твърде хубав, за да се прахосва вътре, продължаваше да си мисли Джейк и се почуди какво ли беше времето в Париж. Той зае мястото си в началото на масата и кимна на Томас Маклийн да се присъедини към тях.

— Закъсняхте — заяви старшият Маклийн, отклонявайки поканата.

— Съжалявам. Обадиха ми се по телефона в последната минута. Нямахме начин. — Джейк се усмихна неискрено. Защо се извиняваше? Не дължеше на този човек никакви обяснения. Беше тук, нали така? Това не беше ли достатъчно? — Пропуснах ли нещо?

— Купонът всъщност не започва преди да се покажеш, Джейк — каза Анжела Фонтана.

Тя бе безукорно издокарана жена с тъмна коса, прибрана отзад на главата във френски кок, с широка уста, която изглеждаше, че се простира от единия до другия край на тясното ѝ лице, дори когато бе в покой. Джейк преценяваше, че е в края на четирийсетте, както и Кийт Пийкок, другият присъстващ адвокат. Въпреки фамилията си^[1], Кийт Пийкок бе толкова безличен на вид, колкото и лишен от чувство за хумор, макар и да изглеждаше като че ли постоянно се усмихва. И двамата адвокати идваха от големи фирми и имаха звездни репутации. При други обстоятелства Джейк би приел за интересно, дори забавно,

да работи с тях, но днес изпитваше нещо повече от леко раздразнение от присъствието им. Как можеха три от най-добрите юридически умове в града да бъдат представители на такива недорасли и жалки младежи?

Джейк прехвърли вниманието си от адвокатите на техните клиенти. Майк Хансен бе добре изглеждащо момче, високо и слабо като адвоката си, но лицето му, за разлика от Кийт Пийкок, бе замръзнало в постоянна гримаса. Тъмнокафявата му коса бе спретнато подстригана, носеше риза и вратовръзка под червено-бялото си кожено сако. Сакото не отиваше на столовете, помисли си Джейк. Погледът му се прехвърли на Нийл Пилчър, по-нисък и по-тежко сложен, въпреки че и той, при по-подходящи обстоятелства, би могъл да мине за красив. Нийл седеше, нервно си гризеше ноктите и честичко поглеждаше към Еди Маклийн, който се бе вторачил лениво в пространството. Между отегчените му пръсти се мотаеше незапалена цигара.

— Махни това проклето нещо — каза на сина си Томас Маклийн и Джейк видя как момчето небрежно смачка цигарата в дланта си, тютюнът се разпиля между пръстите му и попадна върху дъбовата повърхност на масата като частици засъхнала тор.

— Това е Нийл Пилчър. — Анжела Фонтана представи клиента си на Джейк. — А това е баща му, Лари Пилчър.

Джейк кимна на бледия мъж, чиито очи изглеждаха като увиснали от тежестта на големите торбички, които ги теглеха надолу. Дали тези торбички са били там и преди синът му да изнасили и содомизира петнайсетгодишното момиче, почуди се Джейк, като се опитваше да не мисли за Ким, или за това как би се чувствал самият той, ако тя някога станеше жертва на подобна мръсотия, нито за това, колко щеше да го презира, задето е поел този случай. „Работата ми не е да раздавам справедливост — беше й казал в деня, когато тя дойде да го гледа в съда. — Моята работа е да играя играта според правилата.“ Само дете напоследък имаше моменти, в които Джейк вече не бе сигурен какви бяха правилата.

— Джейк... — казваше Кийт Пийкок.

— Извинявай, какво?

— Тъкмо ти представях бащата на Майк, Лайл Хансен.

— Извинете — каза Джейк и кимна на приличащия на плешив булдог мъж, приведен напред, с кръстосани мускулести ръце. —

Предполагам, че трябва да започваме. — Всички очи се извърнаха към него. Показа ни колко си блестящ, едновременно викаха те. Показа ни как да отървем трима виновни, неразкайващи се изнасилвачи. Дай ни стратегия и ни покажи пътя. Няма значение, че момичето, което са изнасилили е голямо колкото дъщеря ти, или че дъщеря ти ще те намрази, задето ги защитаваш. Тя така или иначе ще те мрази, за това че разочарова майка й. Затова че наруши обещанието си и разби сърцето на Мати. По дяволите, какво значение има, мислеше си Джейк със слаба усмивка. Тя и сега те мрази.

— Нещо смешно ли има, адвокате? — властно попита Том Маклийн.

Джейк прочисти гърло.

— Извинете. Просто си мислех за нещо.

— Ще бъдете ли така добър да споделите мислите си?

— Всъщност, не. — Джейк се обърна към Анжела Фонтана. — Анжела, как виждаш хода на делото?

— Мисля, че е доста просто — думата на момиче със съмнително минало срещу думата на трима почтени млади мъже, чиито корени могат да се проследят до „Мейфлауър“^[2]. Мислех си, че ти би могъл да държиш встъпителното и заключителното слово пред журито, аз мога да се справя със свидетелските показания на полицейските инспектори и докторите, Кийт ще подложи на кръстосан разпит съдебния експерт, а всичките по ред ще се занимаем с момичето.

— Нещо като онова, което са направили момчетата — отбеляза Джейк.

— Какво казахте? — остро попита Томас Маклийн.

— Просто малко затворнически хумор. — Джейк видя как очите на Анжела се разшириха от изумление, а усмивката мигом изчезна от лицето на Кийт Пийкок.

— Боя се, че не виждам нищо хумористично нито в забележката, нито в ситуацията.

Какво надуто, самодоволно копеле, помисли си Джейк. Томас Маклийн не даваше пукната пара за това нещастно момиче. Той не даваше пукната пара даже и за сина си, освен що се отнася до това, как се отразява поведението му върху неговата репутация. Не,

единственият човек, за когото на Томас Маклийн наистина му пукаше, бе самият той. Да ти прилича на някой, когото познаваш, Джейк?

— Чудех се, дали не бихме могли да уточним някои дати — предложи Кийт Пийкок.

Рут Керцер се обади, чу Джейк да казва Мати. Искаше да уточни някои дати с мен.

Какви дати?

— Аз съм свободна следващия понеделник и сряда следобед — отзова се Анжела Фонтана, като погледна календара си.

— Аз не мога в понеделник — обади се Лайл Хансен.

Искаш ли да ми кажеш какво става, Джейк, питаше Мати.

Малко по-сложно е. Не можем ли да го обсъдим когато се прибера вкъщи?

Само че какво толкова имаше да се обсъжда? Той бе взел решението си. Не можеше да отиде в Париж. Не сега. Не и след като Франк Ричардсън ясно му бе дал да разбере, че ако отиде на екскурзията, ще постави партньорството си под въпрос, да не говорим за цялостната му кариера. Не можеше да го направи. Мати нямаше право да го моли за това.

Само дето тя не го бе молила. Сам бе пожелал, фактически я бе молил да я придружи. Тя се бе съгласила против желанието си и той трябваше упорито да се старее, за да заслужи доверието ѝ. Знаеше с какво нетърпение Мати очаква екскурзията, как само споменаването ѝ бе достатъчно да повдигне духа и надеждите ѝ. Знаеше също колко много започна да разчита тя на него през последните месеци и разбираше, че всяко отлагане, колкото и кратко да е, би било твърде дълго. Знаеше, че ако не отидат през април, нямаше да отидат никога и дори Мати да се съгласеше на отлагането, тя никога повече нямаше да вярва на думата му. Самият той вече нямаше да си вярва. Нещо изскочи сега; нещо щеше да изскочи и друг път. Нещо винаги изскачаше за онези, които поставяха собствените си интереси над интересите на останалите. Хора като Томас Маклийн. Хора като Джейсън Харт.

Лошо момче, Джейсън. Лошо момче, Джейсън. Лошо момче, Джейсън.

Лошомомчеджейсън. Лошомомчеджейсън. Лошомомчеджейсън.

Само че сега нещата бяха различни. Той вече не бе човекът, който майка му бе програмирала да бъде. Ценностите му се бяха

пренаредили. Докато се преструваше на добър съпруг и баща, действително бе станал такъв и Джейк с изненада откри, че харесва мъжа, на който се правеше. Чувстваше се удобно в неговата кожа, защитен от неговата почтеност. В крайна сметка, Джейк бе разбрал, че лицето, което показваме на външния свят, често е по-истинско от онова, което виждаме в огледалото всеки ден.

Ние сме онези, които се преструваме, че сме.

И, по дяволите, той също с нетърпение чакаше да придружи Мати в Париж. По някое време през последните няколко месеца, докато си градяха плановете и разглеждаха пътеводителите, преструвката бе отстъпила място на истинския ентузиазъм. Така че, наистина ли се канеше да изостави плановете си и всичко, в което се бе превърнал, заради съмнителното удоволствие да го направят партньор в някаква тъпа юридическа фирма? Наистина ли се канеше да пропусне Париж, за да може да участва в едно безсмислено правно съвещание в Чикаго? Искаше ли да загуби уважението на жена си и дъщеря си, само за да може да спечели незаслужено оправдание в съда? Желаше ли да рискува да загуби всичко, включително и себе си?

— Джейк... — Анжела Фонтана го гледаше очаквателно. Очевидно го бе питала за мнението му. Явно чакаше отговор.

— Извинете — отново каза Джейк. Колко пъти го бе произнесъл откак влезе в стаята?

— Отегчаваме ли ви? — попита Еди Маклийн.

Джейк погледна от Еди Маклийн към баща му, към другите момчета, към техните бащи, към уважаваните им адвокати и пак обратно към Еди Маклийн.

— Всъщност, да — отговори той, стана от стола си и се отправи към вратата.

— Какво? — Джейк чу Кийт Пийкок да ахва през шокирания смях на Анжела Фонтана.

— Какво, по дяволите, става тук? — поиска да узнае Томас Маклийн и заобиколи масата, за да препречи пътя на Джейк към вратата. — Къде си мислите, че отивате?

— Отивам в Париж — каза Джейк, отвори вратата и излезе в коридора. — А вие, сър — добави с усмивка, — можете да си вземете това ваше жалко синче и да вървите по дяволите.

— Мати? — провикна се Джейк от входната врата. — Мати? Мати, къде си? Мати!

Мати чу гласа му, сякаш в просъница. Опита се да го отпъди, да го изключи. Спеше си така спокойно. Не искаше да я безпокоят нито сънища, нито спомени, нито духове, нито измамни образи. Махай се, промърмори на себе си тя, от устните ѝ излизаше само тих шепот.

— Мати — чу го отново, когато вратата на спалнята се отвори. — Мати?

Спомни си как стоеше над мивката в банята и изтръскваше двайсет смъртоносни хапчета в дланта си, сякаш ръси сол. Тя надзърна през полуотворените си очи и видя красивото лице на Джейк да изниква зад нея.

— Джейк? Какво правиш вкъщи толкова рано?

— Свърших за днес. — Той се засмя. — Всъщност, има всички изгледи да съм свършил завинаги. — И отново се засмя, с някакъв къс, лудешки изблик.

Вдигнала чашата с вода към устните си, тя усещаше вкуса на горчивите хапчета, насъбрани отвътре на бузите ѝ, посипани по езика ѝ и под него.

— Джейк, добре ли си? — Мати приседна с усилие.

— Никога не съм бил по-добре — дойде незабавният отговор. Той се приведе напред и нежно я целуна по челото.

— Не разбирам.

— Е, чакай да видим. Преди около час казах на един клиент да върви по дяволите, казах на Джан Стивънс, че в крайна сметка няма да мога да участвам в Асоциативния комитет по развитие и уведомих Рут Керцер, че няма да говоря на никакви семинари, нито ще домакинствам на вечерни партита, понеже ще ходя в Париж със съпругата си.

За миг Мати остана безмълвна. Видя се как стоеше в банята с уста, пълна с хапчета. Джейк не би я предал, беше казала тя на изплашеното си лице в огледалото. Не би я разочаровал. Но дори и да го направеше, осъзна тя в същия момент и стегна рамене в мълчалива решителност, тя нямаше да легне и да умре. Поне не още. Мати видя отражението си, как изплюва хапчетата в мивката, проследи извитата

пътечка, която те поеа по порцелановата повърхност и изчезнаха в канала.

— А какво ще правят със семинара и вечерното парти? — попита тя. — Ще могат ли да намерят някой друг?

— Винаги има някой друг, Мати.

— Но никой като теб — прошепна тя и го докосна по бузата.

Той я взе в ръцете си и се облегна назад към рамката на леглото със затворени очи.

— Разкажи ми за Париж — каза Джейк.

Мати се сгуши в съпруга си.

— Хм, знаеш ли, че повечето парижани са страстни любители на животни? — попита го, а Джейк започна да целува щастливите сълзи, които свободно се стичаха по бузите ѝ. — Че допускат кучета и котки в техните ресторанти и понякога дори им осигуряват места на масата? Можеш ли да си представиш, да седиш редом до котка в изискан ресторант? — Тя се смееше и плачеше едновременно, а думите се примесваха със сълзите ѝ. — Но както обичат животните, те съвсем не са толкова луди по туристите, особено към онези, които не знаят френски. Което няма да ни спре да вършим всички туристически неща — наблегна тя. — Искам да се изкача на върха на Айфеловата кула и Триумфалната Арка. Искам да се разхождам по улиците на Пигал, да се возя с лодка по Сена, всички тези неща, Джейк. И Лувъра, и Ке д'Орсе. И Люксембургските градини. И Нотр Дам и гробницата на Наполеон. Искам да ги видя всичките. — Мати се отдръпна толкова, че да може да погледне мъжа си право в очите. — Толкова се уплаших, когато ти каза, че не можеш да дойдеш, защото разбрах, че колкото и да искам да видя Париж, не желая да го виждам без теб. — Тя млъкна за малко, чудейки се дали е казала твърде много, но не бе способна да спре да говори. — Не можех да си представя да го видя без теб.

Сълзи изпълниха очите на Джейк.

— Не бих ти позволил да го видиш без мен — простичко каза той.

— Обичам те — чу се да казва Мати и отново се сгуши в обятията му.

Обичам те, повториха като ехо стените. Обичам те. Обичам те. Обичам те.

Обичам те. Обичам те. Обичам те.

---

[1] Реасок (англ.) — паун. — Б.пр. ↑

[2] Мейфлауър — корабът, с който през 1620 г. в Америка пристигнали първите английски заселници и основали там колония. — Б.пр. ↑

Беше малко след девет часа на единайсети април, когато таксито им спря пред хотел „Даниел“ на улица „Жакоб“ в сърцето на парижкия Ляв бряг.

— Не е ли това най-красивия град, който си виждал през целия си живот? — възкликна Мати. Колко ли пъти зададе този въпрос, откакто бяха напуснали аерогарата?

— Засега е най-красивият град, който съм виждал през целия си живот — съгласи се Джейк.

Мати се засмя, още невярваща, че са наистина тук. Месеци на планове и мечти и изведнъж то бе реалност. И нямаше значение, че е изморена от полета и гладна, понеже имаше затруднения с преглъщането на твърде препеченото месо, за което твърдяха, че е пържола „Дайан“.

— Никой не може да преглъща самолетната храна — увери я Джейк и също върна подноса си на стюардесата недокоснат.

— Ще влезем ли? — попита я той сега и ѝ помогна да се измъкне от тясната задна седалка на малката френска кола, докато шофьорът на таксито внасяше чантите им във фоайето, в стил арт деко, на очарователния стар хотел.

— О, Джейк. Красиво е. *C'est magnifique* — каза Мати на екзотично изглеждащата жена на рецепцията.

Жената, която според картата на гърдите ѝ, се казваше Кло Дорлеак, имаше тъмновиолетови очи, гъста черна коса и безукорна стойка. Тя гледаше Мати по начина, по който се гледа дете, канещо се да палува, предпазливо, скептично, сякаш се боеше Мати да не започне да се премията през глава из стаята. Няма такава опасност, помисли си Мати и се облегна на бастуна си.

— *Bonjour, madame, monsieur.* Мога ли да ви помогна?

— От къде разбрахте, че говорим английски? — попита Мати.

Кло Дорлеак се усмихна снизходително и не каза нищо. Устата ѝ, забеляза Мати, представляваше тънка червена резка, която едва

помръдваше, когато променяше изражението си.

— Имаме резервация. — Джейк потърси в джоба си нужното парче хартия и го плъзна по абаносовата повърхност на високото бюро. — Харт, Джейк и Мати. — Той подаде на жената паспортите им.

— Харт — повтори Кло Дорлеак и провери паспортите им с по-голямо внимание дори от митничаря на аерогарата, после надраска номерата им в книгата си. — Джейсън и Марта.

Кои са *те*, почуди се Мати и огледа малкото фоайе за място, където да седне. Забеляза образа си да се отразява многократно в огромните позлатени огледала по стените. Не бе разбрала колко уморена изглежда.

— Ние сме от Чикаго.

— Мисля, че имаме и друг гост от Чикаго, отседнал при нас — каза жената.

— Чикаго е голям град.

— Всичко в Америка е голямо, да? — Кло Дорлеак им отправи още една от своите снизходителни френски усмивки, макар видимо да бе отегчена от разговора им и побутна през бюрото празна бланка. — Бихте ли я попълнили, моля?

Мати направи няколко премерени стъпки към тъмнозеленото кадифено двойно канапе, разположено в малка ниша пред прозореца, гледащ към улица „Жакоб“. Аз съм в Париж, мислеше си тя. Възглавниците се издуха около нея, когато потъна в малкия диван.

— Наистина съм тук — прошепна едва чуто и хвърли поглед през рамо към тясната, оживена уличка. Тя бе всичко, което си бе представяла и дори повече. — Направих го. *Направихме* го.

Дали ще може да се разхожда по тази улица с постоянния й поток от пешеходци, коли и мотоциклети, без помощта на бастуна си? Вероятно не. Но поне бастунът бе за предпочитане пред инвалидната количка. Бе използвала инвалидни колички на двете летища и откри, че ги мрази. Количките изграждат бариери, макар че са предназначени да помагат. Гледната ти точка напълно се променя. Винаги гледаш хората от долу нагоре; те винаги те гледат от горе надолу. Ако изобщо те забележат. Дори митничарят на летище Шарл де Гол практически я пренебрегна, като отправяше всичките си въпроси към Джейк, включително тези, които се отнасяха до Мати, като че ли тя бе дете, неспособно да отговори разумно или пък нямаше глас.

Както вървяха нещата, скоро щеше да загуби гласа си. Но тя нямаше намерение да се откаже от него предварително.

Мати усети някакво движение, погледна нагоре и видя Джейк да се приближава с угрижено изражение на умореното си лице.

— Нещо не е наред ли?

— Изглежда, че стаята ни няма да е готова поне още един час.

— О! — Мати се постара тревогата ѝ да не прозвучи. Опита се да се усмихне без да си движи устата, като Кло Дорлеак, но резултатът бе по-скоро болезнена, отколкото снизходителна гримаса. В интерес на истината, колкото и да се вълнуваше, че е тук, колкото и да бе нетърпелива да види всеки сантиметър от града, тя отчаяно се нуждаеше да полегне, поне за няколко часа. Чувстваше краката си така, сякаш бе преплувала Атлантическия океан, а ръцете си — като че ли го бе прелетяла. През нощта почти не спа, не можа да заеме удобно положение, въпреки че местата им бяха в първа класа. От време на време главата ѝ клюмаше, само за да се раздруска и събуди след няколко минути. Сега имаше нужда да си презареди батериите. Имаше нужда от няколкочасов сън. — Предполагам, че бихме могли да идем някъде да прием кафе.

— Мисля, че е по-добре да останем тук — каза Джейк. — Изглежда, че точно в средата си хотелът има чудесен двор с удобни шезлонги, където да се отпуснем и може би да подремнем, докато подготвят стаята.

— Звучи добре.

Джейк помогна на Мати да се изправи и я поведе през фоайето към миниатюрния двор с размерите на пощенска картичка, в който бяха разположени няколко неудобни на вид дървени стола и един доста захабен шезлонг.

— Е, не е точно Риц — забеляза Джейк.

Не, определено не, помисли си Мати, но не каза нищо. „Риц Карлтън“ беше преди цял един живот. И за двамата.

— Очарователно е. Твърде френско. *C'est tres bon*^[1] — каза тя, докато Джейк я настаняваше в паянтовия шезлонг. — Много е удобно. — Мати с изненада откри, че това бе вярно. — А ти?

Джейк приседна на ръба на един от дървените столове наблизо.

— Идеално — отговори той, макар че измъченото изражение на лицето му говореше обратното.

Мати се усмихна. Сънят вече натежаваше на клепачите ѝ. И той е изморен като мен, помисли си тя. Последните няколко седмици не бяха леки за него, каквото и да твърди. Да вземе отпуската от фирмата, да постави кариерата си на карта, а живота си в пауза — колко мъже щяха да направят това? Особено за жена, която не обичат. Джейк вече говореше къде ще направят следващата си екскурзия. Хавай, предложи той. Или може би, пътешествие с кораб из Средиземно море. Тя имаше голям късмет, Мати се засмя на иронията в мислите си, докато очите ѝ се затваряха. Умираще, съпругът ѝ не я обичаше и все пак бе най-голямата късметлийка, която познаваше.

Събуди се рязко и почти се катурна от стола. Трябваше ѝ един миг да се опомни къде се намира, че наистина е в Париж, в двора на очарователен малък френски хотел и чака да ѝ приготвят стаята. Колко време бе спала? Огледа се из тясното пространство, слънчевата светлина падаше в очите ѝ като нежен шал от шифон. Мати се обърна към Джейк, но на неговото място седеше някаква жена с широка бежова шапка. Мати се усмихна, но жената бе погълната от пътеводителя в скута си и не я забеляза. Мати чу гласове и видя мъж и жена, облежнати на една от стените, да разговарят с лекота на френски. Тя се опита да долови някоя позната дума или фраза, но двойката говореше твърде бързо и Мати скоро се отказа. Къде ли беше Джейк?

— Excusez-moi — каза, без да се обръща към някой определено. — Mon mari... — Не, не беше така. — Qui a vu... — Какво точно се опитваше да каже? — По дяволите! Няма да стане.

Жената с широката бежова шапка вдигна глава от книгата.

— Всичко е наред. Можете да говорите на английски. — В гласа ѝ имаше смях. Бе странно познат глас, може би защото звучеше така успокояващо американски.

— Чудех се дали някой не е виждал съпруга ми. Май е изчезнал.

— Да, те имат този навик. Но не, съжалявам, не мога да ви помогна. Бяхте сама, когато дойдох. Преди около пет минути — добави тя, преди отново да насочи вниманието си към книгата.

Мати се опита да се поизправи, но ръцете ѝ отказваха да я слушат и бе принудена да лежи, преструвайки се, че така ѝ е удобно. От устните ѝ се отрони ясно доловима въздишка.

— Добре ли сте? — попита американката.

— Чудесно. Само малко уморена. — Мати се помъчи да различи чертите на лицето ѝ, но слънцето в очите ѝ и широката шапка на жената ѝ пречеха.

— Сега ли пристигате?

Мати си погледна часовника.

— Преди около час. А вие?

— Тук съм от няколко дни.

— Ще ми препоръчате ли нещо?

— Аз предимно се разхождах по улиците и се мъчех да си припомня. — Тя размаха пътеводителя в ръката си. — Не съм била тук от колежа.

— А аз за първи път идвам в Париж.

— Е, първият път е винаги нещо специално.

Мати се съгласи с усмивка.

— По-красиво е дори отколкото си го представях.

— Имате голям късмет с времето. Невинаги през април е толкова хубаво.

— Със съпруга си ли сте тук? — попита Мати и отправи поглед към фойето. Къде ли можеше да е отишъл Джейк?

— Не, пътувам сама.

— Наистина ли? Вие сте много смела.

Жената се засмя.

— Отчаяна, може би, е по-добрата дума.

— Отчаяна?

— Понякога толкова силно желаете нещо, че просто вземате нещата в свои ръце — каза тя.

— Познавам това чувство — усмихна се Мати. — Впрочем, казвам се Мати Харт.

Жената се поколеба за момент. Слънцето грееше в лицето ѝ и го правеше призрачно бледо.

— Синтия — каза тя, махна си шапката и освободи водопад от буйни червени къдрици. — Синтия Брум.

— Къде беше? — Мати се мъчеше да се изправи на крака, когато Джейк влезе в малкото пространство и се упъти към нея с голяма

кафява книжна торба в ръце.

— Реших да понапазарувам малко. — Той ѝ посочи торбата с глава. — Няколко бутилки вода, бисквити, плодове. — Целуна я по челото. — Ти така хубаво спеше, че не исках да те безпокоя. Кога се събуди?

Мати си погледна часовника.

— Преди около двайсет минути. Запознах се с една приятна жена. Оказа се, че тя е гостът от Чикаго, за който спомена жената-дракон.

— Жената-дракон?

— Така я нарече Синтия. Синтия... Господи, не мога да си спомня фамилията ѝ. Нещо полезно^[2]. — Мати сви рамене. — Е, както и да е. После ще се сетя. Тук е сама.

— Много е смела.

Мати се засмя.

— Така ѝ казах и аз. Мислех си дали да не я поканим да се присъедини към нас някой ден.

— Разбира се, щом искаш.

— Ами, може би, ако я срещнем случайно пак. — Мати погледна към фойето. — Мислиш ли, че стаята ни е готова вече?

— На третия етаж сме — каза Джейк и я поведе към малкия асансьор зад виещата се стълба в дъното на фойето. — Чантите са вече в стаята.

— Прилича на кафе за птици — възхити се Мати, когато се промъкнаха в миниатюрното пространство и Джейк затвори зад себе си вратата от ковано желязо. Няколко секунди по-късно асансьорът рязко спря на третия етаж, където около малка площадка, покрита с избелял и протрит тъмносин килим, бяха наредени пет-шест стаи.

Джейк отключи тежката врата на стаята им с голям старомоден ключ и пред тях се разкри малка, но красиво наредена стая с гледка към улицата.

— Прекрасна е — каза Мати и очите ѝ се спряха на пухкавото памучно одеяло от пике, което обгръщаше отвсякъде двойното легло от ковано желязо по средата на стаята. По стените бяха наредени копия на импресионисти. Близо до прозореца стоеше малък гардероб. На пода в банята имаше мозаечна репродукция на „Момиче на люлка“ на Реноар. — Обичам я.

— Виждам, че французите не са много по широките пространства — отбеляза Джейк, отиде до прозореца и го разтърси, опитвайки се да го отвори.

— Какво има?

— Изглежда залепнал.

— Това проблем ли е? — Мати прехапа език. Разбира се, че бе проблем. Как можеше да е толкова безчувствена? — Извинявай, Джейк. Ще сменим стаята.

— Не, не ставай глупава. Тази е чудесна.

— Не е чудесна. Сигурна съм, че имат и други стаи.

Но нямаха. Джейк повика Кло Дорлеак, която ги осведоми, че хотелът е препълнен и няма да има свободни стаи през следващите няколко дни.

— Жената-дракон каза, че американците винаги се оплаквали от шума, когато прозорецът е отворен, така че те не са си дали труда да го поправят — каза Джейк на Мати, докато лежеше до нея по средата на широката бяла завивка, бухнала около тях като парашут. — Всичко е наред, Мати. Аз ще съм добре.

— Сигурен ли си?

— Напълно. — Той се вторачи в тавана. — Майка ми дори не знае, че съм тук.

— Айфеловата кула е построена за рекордните две години по случай Световното изложение през 1889 година — прочете Мати в пътеводителя, докато двамата с Джейк седяха на една пейка срещу великолепната желязна структура. Температурата бе приятна, около двайсет и два градуса, и те смениха пътните си дрехи с къси панталони цвят каки, бели ризи и леки якета, които толкова си приличаха, че без да искат, изглеждаха като в униформи. — Никога не са имали пред вид кулата да бъде постоянен елемент от града и само евентуалната ѝ употреба като радиоантена я запазила от разрушаване — продължи Мати с удивление. — В крайна сметка, през 1910 година, тя била съхранена за поколенията и всяка година привлича повече от четири милиона посетители.

— И всички те са решили да я посетят тъкмо днес следобед — отбеляза Джейк.

Мати се засмя.

— Кулата тежи повече от 7 700 тона и е висока 320 метра. Изградена е от 15 000 железни сектора, а за да я пребоядисат са били нужни 55 тона боя. Наричат я „стълба към вечността“. При силен вятър се поклаща не повече от 13 сантиметра. Триста и седемдесет човека са се самоубили като са скочили от най-високата платформа, която е на 280 метра от земята.

— Уау!

— Красива е, нали? Знам, че е клише, но е вярно.

— Красива е — съгласи се Джейк.

Мати се загледа с нарастваща завист в безкрайната опашка от хора, виеща се пред бавните асансьори. Двамата с Джейк бяха изчислили, че ще трябва да чакат поне един час. Нямахме начин тя да стои толкова дълго, а да се изкачват по стотиците стъпала към върха, очевидно бе немислимо, така че те си избраха една празна пейка, за да почакат тълпата да намалее. Засега нямаше подобни изгледи, но Мати бе щастлива дори само да седи до Джейк и да чака.

Нищо не можеше да се сравни с наблюдаването на хората, независимо къде се намираш, помисли си тя и вниманието ѝ се привлече от двама тийнейджъри, които се целуваха с голямо увлечение под едно великолепно черешово дърво. Друга двойка бе притисната в страстна прегръдка до малък павилион, а трета — докато вървяха по оживената алея пред кулата, оставаха безразлични към всичко друго, освен един към друг, точно като на известната фотография на Робер Доано. Градът на любовта, помисли си Мати и спря очи на Джейк.

— Тук пише, че можем да избегнем дългите опашки за асансьора като посетим кулата през нощта — прочете Джейк в брошурата, която бе взел.

— Наистина ли?

— Изглежда, че е даже по-романтично през нощта — продължи той, — защото цялата е осветена.

— Можем ли да направим това — да се върнем по-късно?

— Какво ще кажеш да се върнем след разходката с лодка по Сена?

Мати избухна в сълзи.

— Какво има, Мати? Ако си твърде изморена, можем просто да поседим тук. Нямах намерение да те притеснявам. Можем да се

разходим с лодка друга нощ.

— Не съм прекалено уморена — увери го тя през сълзи. — Просто съм толкова щастлива. Господи, пак клишета.

Джейк избърса сълзите ѝ с леко движение на пръстите си.

— А ти? Сигурно си изтощен. Аз поне поспях няколко часа в хотела. — Мати знаеше, че Джейк не бе мигнал.

— Аз поспях в самолета — припомни ѝ той. — Какво има? Да не би да се боиш, че няма да мога да те опазя? — Джейк скочи на крака и помогна на Мати да се изправи. — Един момент — каза той, като се изпречи пред един японски турист и пусна фотоапарата в ръцете на изненадания човек. — Бихте ли ни снимали? Un photo? Просто натиснете тук — добави и бързо се нареди до Мати пред великолепната кула, обгърнал покровителствено с ръка раменете на жена си. — Още една — помоли той и с жестове показва на младия човек да обърне апарата вертикално. — Чудесно. Благодаря. От това ще стане страхотна снимка — обърна се към Мати, след като си взе апарата. — Готова ли си?

Мати плъзна ръка в неговата и Джейк бавно я поведе през тълпата. Изведнъж тя зърна жена с широкопола бежова шапка и тъкмо се канеше да ѝ извика, когато я видя по-отблизо и разбра, че жената изобщо не изглеждаше като Синтия Брум. Брум. Да, това бе името ѝ. От Чикаго.

— Както и да е — каза Мати.

---

[1] C'est tres bon (фр.) — Това е много добре. — Б.пр. ↑

[2] Фамилията на героинята е Broome, но сходно с broom (англ.) — метла. — Б.пр. ↑

Кошмарът започна по същия начин както винаги.

Майката на Джейк танцуваше сред бежово-кафявата всекидневна от детството му, тръскаше насам-натам русата си коса, повдигаше широката си цветна пола, разкриваше предизвикателно бедра, в опит да съблазни мъжа си, скрит зад своя вестник.

— Никога не ми казваш, че съм красива — говореше тя. — Как така никога не ми казваш, че съм красива?

— Казвам ти го през цялото време — дойде достолепният отговор. — Ти не ме слушаш.

— Защо не излезем някъде? Да идем да потанцуваме. Чу ли ме? Казах, да идем да танцуваме.

— Пила си.

— Не съм пила.

— Оттук подушвам миризмата на алкохол.

Джейк простена в съня си и се опита както винаги да прогони звука от гласовете им, макар да знаеше, че подобни опити са безполезни.

— А какво ще кажеш за кино? Не сме ходили на кино от векове.

— Обади се на някоя от приятелките си, ако ти се ходи на кино.

— Ти си тоя, дето има приятелки — озъби се майка му.

— По-тихо. Ще събудиш момчетата.

Да, събуди се, прошепна един слаб глас в главата на Джейк. Събуди се. Ти вече не си дете. Не се налага да слушаш това. Събуди се. Не си в къщата на родителите си. Ти си на другия край на света. И си напълно пораснал. Тук тя не може да ти навреди. Събуди се. Събуди се.

Но още докато увещаваеше сам себе си да пренебрегне гласовете в главата си, вниманието на Джейк бе привлечено от гледката на три малки момчета по пижами, обединили усилията си да правят безполезни барикади от книги и играчки в основата на вратата на неговата спалня.

— Мислиш, че не зная за малките ти приятелки ли? Мислиш, че не зная къде ходиш през нощта? Мислиш, че нищо не зная за теб, гадно копеле? — Ева Харт виеше, повишаваше тона, заедно с гласа си, глас достатъчно силен да проникне през твърдите стени, да се простре през десетилетията, да пресече океаните.

Джейк видя майка му да пробива с юмрук вестника на баща му и почувства как този юмрук се забива в неговия стомах. Той се хвана за корема и се преви в леглото, сякаш му бяха извадили дъха.

Баща му скочи от стола си и захвърли вестника на земята.

— Ти си луда — крещеше той, докато се отправяше към вратата. — Откачена жена. Би трябвало да те освидетелстват.

Трите малки момченца хукнаха към килера, заключиха вратата след себе си, сгушиха се в дъното на тясното тъмно пространство. Люк се тресеше в ръцете на Джейк, Никълъс не бе на себе си, втренчил празен поглед напред.

Джейк видя как майка му се хвърли след баща му, сякаш щеше се метне на гърба му да го язди като див кон. Вместо това обаче загуби равновесие и падна върху тънката настолна лампа до входната врата. Тя взе да се люшка напред-назад, подобно на метроном, отброявайки секундите до яростното сбогуване на баща му.

— И аз съм луд, щом стоя с една луда жена.

— Така ли? Тогава защо не се махнеш, ти, нещастно подобие на мъж?

Не си отивай, тихичко плачеше Джейк. Моля те, тате. Не си отивай. Не можеш да ни оставиш сами с нея. Не знаеш какво ще направи тя.

— Всичко ще бъде наред — прошепна той на братята си и им напомни за водата и комплекта за първа помощ, скрити на сигурно място. — Ще бъдем добре, докато не вдигаме никакъв шум.

Не се налага да гледаш това, прошепна в ухото му слабият глас. То може и да е било твоята действителност някога, но вече не е. Сега вече не е нищо друго, освен лош сън. Събуди се. Няма нужда да стоиш повече тук.

Но беше твърде късно. Майка му вече удряше с юмруци по вратата на килера, искаше да влезе, искаше вярност, искаше самата му душа. Той я гледаше как се препъва из стаята в пиянска ярост, рита обувките му, изтърсва чекмеджетата с дрехите му на пода, троши

модела на самолета му, който бе сглобявал цели седмици и имаше намерение да представи на учителя и съучениците си следващата седмица.

Събуди се преди да е направила всичко на пух и прах, увещаваше го слабият глас и с невидими ръце разтърсваше раменете му да го събуди, сякаш той самият стоеше отстрани и се наблюдаваше. Събуди се. Събуди се.

За няколко секунди Джейк прекрачи през съня си, с един крак вътре, един — вън.

— Събуди се — повтори на глас той и звукът го изтласка напълно през невидимата граница, която разделяше миналото от настоящето му.

Джейк отвори очи и чу накъсаното си дишане да се отразява в стените на малката хотелска стая. Отне му една минута да се фокусира, да осъзнае къде е, да разбере *кой* е. Ти си Джейк Харт, каза си. Възрастен. Адвокат. Съпруг. Баща. Вече не си някакво уплашено малко момче. Ти си напълно пораснал. Но все още уплашен, изпълнен със страхове, призна си Джейк, избърса потта от челото си и дълбоко въздъхна. Колко ли време бе сдържал дъха си?

Цял живот, отговори му слабият глас.

Джейк погледна към Мати, спяща до него в старомодното, нестандартно малко легло. Когато французите описваха нещо като очарователно и старовремско, бе забелязала по-рано Мати, това можеше да се преведе като малко и просто старо. Джейк се засмя. Той почувства топлината на краката ѝ, допрени до неговите. Имаше какво да се каже за принудителната интимност на старомодните, нестандартно малки легла.

— Какъв ден — произнесе на глас Джейк, внимателно, за да не събуди Мати, слезе от леглото и отиде до прозореца с изглед към улицата. Париж наистина бе удивителен град. Мати бе права, както за толкова други неща. Би трябвало да я послуша още преди години, когато тя за първи път предложи да дойдат тук, когато стъпките ѝ все още бяха толкова волни, колкото и ентузиазмът ѝ. Нямаше да ѝ се налага да чака някакъв бавен, претъпкан асансьор да я закара на върха на Айфеловата кула. Щеше да го предизвика да се състезават догоре. И щеше да го победи.

— Не започвай да се чувстваш виновен — беше му казала тя, сякаш отново четеше мислите му, докато стояха на най-горната наблюдателна платформа на кулата и разглеждаха смайващата гледка на нощния Париж. — Аз прекарвам възможно най-приятно. Няма нищо по-хубаво от това.

— По-хубаво и от разходката с лодка ли? — игриво я бе попитал той и те се разсмяха така, както често правеха напоследък. („Защо го наричат «Бато Муш»“? — беше попитал Джейк, поглеждайки в джобния си речник, след като се качиха на една голяма лодка по-рано вечерта за едночасова разходка по Сена. — Това не означава ли „Корабни насекоми“? — Десет минути по-късно, докато пропъждаха досадните пълчища летящи насекоми от лицата си, те разбраха.)

Тя изобщо не даде вид, че се изморява, въпреки че очевидно имаше проблеми с ходенето. От време на време влачеше единия си крак зад другия. И все пак не искаше да си лягат. Те вечеряха в едно претъпкано бистро на улица „Жакоб“, наречено „Льо пти зенк“. На съседната маса една млада двойка попълваше някакви формуляри. В края на краищата, Джейк бе този, който се оплака от умора. Мати веднага го хвана под ръка и те пресякоха оживената улица към хотела си.

Дори в четири часа сутринта улицата не беше празна, удивляваше се сега Джейк. Един млад човек на мотор спря под прозореца. Младежът, в черно кожено яке и тъмнолилава каска, погледна нагоре, сякаш разбрал, че го наблюдават и помахаше с ръка, когато видя Джейк. Джейк се усмихна и помахаше в отговор, а вниманието му бързо бе привлечено от малка група тийнейджъри, подскачащи надолу по средата на улицата, обхванали с ръце кръстовете си, устните им бяха разтворени в леки усмивки. На ъгъла забеляза двойка на средна възраст, прегърнати под тентата на затворено кафене. Парижаните никога ли не спяха?

Може би, подобно на него, и те се страхуваха.

Джейк се върна на леглото, поседя няколко минути и наблюдава равномерно дишане на Мати. Вероятно в резултат на морфина, който взе по негово настояване. Тя не искаше.

— Трябва да поспиш, Мати — каза ѝ той. — Имаме дяволски натоварена програма. Ще имаш нужда от всичките си сили.

— Ти си всичко, от което се нуждая — отговори му, привлече го в прегръдките си и нежно го прие в себе си.

Но пак, в момента на кулминацията, тя имаше проблеми с дишането, тялото ѝ се скова в ръцете му, докато се бореше за въздух, ръцете ѝ се размахваха безсилно, сякаш се бе задавила с парче месо, лицето ѝ почервения, очите ѝ се разшириха от ужас, докато се опитваше да хване въздуха с отворените си длани и някак да го набута в дробовете си. Накрая падна до него, като кашляше и плачеше, тялото ѝ бе подгизнало от пот. Джейк изтри челото ѝ с мека бяла хавлия, после здраво я притисна до гърдите си, опитваше се да регулира дишането ѝ със своето, ако трябва, да диша и заради двамата.

Тогавя Мати се съгласи да вземе морфина. Скоро след това, сгушена в ръцете му, тя заспа.

Толкова бе отслабнала, осъзна Джейк и потръпна, загледан в деликатната ѝ ръка, положена върху бухнатото бяло одеяло, като малка заврънтулка. Поне с пет килограма, ако не и повече. Тя се опитваше да го прикрие, денем носеше широки, свободни дрехи, а нощем безформени нощници. Но както лежаха сега тук и лунната светлина на парижката нощ струеше през близкия прозорец, загубата на теглото ѝ нямаше как да се пропусне, нито пренебрегне. Беше кожа и кости. Дори косата ѝ изглеждаше по-тънка. Джейк отмахна няколко фини кичура от изпъкналите ѝ скули, пръстите му бавно погалиха бледата ѝ кожа, сякаш не искаха да я изоставят. Стопява се пред очите ми, помисли си той и устните му леко като перушина докоснаха челото на Мати.

— Толкова си красива — прошепна той, внезапно обзет от такава силна тъга, че му стана трудно да диша. Дали така се чувстваше и Мати, когато се бореше за въздух?

„Обичам те“, беше му казала в деня, когато се върна вкъщи порано и ѝ съобщи, че в края на краищата отиват в Париж, според плана. Каза му го, без да пита и без да очаква той да ѝ отвърне със същото. И той не ѝ бе отвърнал. Нито тогава, нито по-късно. Как можех да го направя, мислеше си. Не вярваше на гласа си. Не вярваше и на себе си. И така, думите предателски се въртяха на върха на езика му винаги, когато бяха заедно, играеха си с устните му, намираха убежище в затворената му уста. Каква ирония, мислеше си Джейк сега, докато отново се пъхаше под одеялото и лягаше до нея — точно когато

животът на Мати си отиваше, той не можеше да си представи живота без нея.

Мати се размърда в съня си, намести изпъкналата извивка на гърба си във вдлъбнатата извивка на стомаха му, сякаш бяха две парчета от един и същи пъзел и този начин да бъдат описани не бе лош от който и да е друг, помисли си Джейк. Той я целуна по рамото и вдиша остатъчния мирис от люляковия ѝ парфюм, като нарочно го задържа в дробовете си колкото се може по-дълго, сякаш като направи това, някак си ще я запази в безопасност. После го изпусна, бавно и неохотно, а главата му падна на възглавницата и сънят натеза на клепачите му.

Той почувства, че кошмарът му се спотайва в очакване да изскочи отново, като видео, включено на търсене, което прескача напред-назад, в опит да открие нужното място, лицето на баща му, юмрука на майка му, трогателната барикада от книги и играчки на пода в спалнята, майка му, тършуваща из стаята и запращаща гадните си закани към вратата на килера.

— Не мога да живея повече така — крещеше тя. — Чувате ли ме? Не мога да живея вече така. Никой не ме обича. Никой не го е грижа дали съм жива, или мъртва.

Все още буден, Джейк чу Никълъс да хленчи, видя как Люк здраво стиска дръжката на килерната врата, а стомахът му се превърташе с всяко превъртане на бравата. Разтреперан, Джейк отдръпна ръката си от Мати и запуши уши да не чува трясъка от трошения на земята самолетен модел.

— Да пукнете дано — виеше майка му и риташе по вратата. — Да пукнете дано, скапани малки пикльовци! Знаете ли какво ще направя? Знаете ли какво ще направя сега? Отивам в кухнята, включвам газта и когато на сутринта баща ви се върне, след като е спал с приятелката си, ще ни намери всичките мъртви в леглата.

— Не! — изпищя Никълъс и зарови глава в ръцете си.

— Аз ви правя услуга — викаше Ева Харт, крачейки през книгите и играчките, вече разпръснати по пода и нацели вратата с обувка. — Ще умрете в съня си. Няма да страдате, както страдах аз. Даже няма да разберете какво става.

— Не! — заяви сега Джейк и отвори очи, почерпил сили от стабилното дишане на Мати, отказвайки да се страхува повече.

Нямаше никаква газ. Нямаше от какво да се плаши. Имаше си жена, която го обичаше, която го познаваше по-добре от което и да било живо същество и все пак го обичаше. Защото той заслужаваше да бъде обичан. Защото си струваше да го обичат, разбра за първи път Джейк.

Ако Мати можеше да се изправи срещу толкова жестоко, несправедливо бъдеще с такъв кураж, то той сигурно можеше да се справи с едно минало, на което беше позволил да го управлява прекалено дълго време, едно минало, което бавно го задушаваше до смърт.

Джейк погледна към Мати. Няма смисъл и двамата да се задушаваме до смърт, чу я да казва, намигайки.

И изведнъж Джейк се намери на крака в средата на миниатюрната стая, един зрял човек посред хаоса и отломките на своето детство и се разсмя. Майка му беше на вратата, с гръб към него. Смехът му изпълваше цялото налично пространство, придобил свой собствен живот, пречейки на майка му да излезе. Именно силата на смеха му я сграбчи за раменете и я завъртя обратно.

Дори и да беше изненадана да го види, тя не го показа. Втренчи се в порасналия си син с пиянско предизвикателство.

— На какво се смееш? — изръмжа му. — За кой се мислиш, че да ми се смееш?

— Аз съм твоят син — простичко каза Джейк.

Ева Харт изсумтя с абсолютно безразличие.

— Остави ме на мира — отсече тя и се завъртя към вратата.

— Няма да отиваш никъде — заяви й Джейк.

— Ще правя каквото си искам, по дяволите.

— Няма да отиваш никъде — повтори той, настоявайки на своето. — Никой няма да напуска тази стая. Никой няма да пуска газта.

Сега бе ред на майка му да се разсмее.

— Не ми казвай, че си взел тази глупава заплаха на сериозно. Знаеш, че никога не бих направила такова нещо.

— Аз съм на пет години, майко — отговори й възрастният Джейк. — Разбира се, че приемам глупавите ти заплахи на сериозно.

— Е, не би трябвало. — Майка му се усмихна, почти кокетно. — Знаеш, че никога не бих направила нещо, което да те нарани. Винаги си бил мой любимец.

— Имаш ли някаква представа колко много те мразя? — попита Джейк. — Колко много съм те мразил винаги?

— Наистина, Джейсън. По какъв начин разговаряш с майка си? Ти си много лошо момче, Джейсън.

Лошо момче, Джейсън. Лошо момче, Джейсън.

Лошо момче, Джейсън.

Лошомомчеджейсън. Лошомомчеджейсън. Лошомомчеджейсън.

— Не съм лошо момче — чу се Джейк да казва.

— Вземаш нещата твърде на сериозно. И винаги си го правил. Хайде, Джейсън. Не бъди ревльо. Започваш да приличаш на братята си.

— Единственото нещо, което не беше наред с братята ми, бе тяхната майка.

— А така, това не е много мило, нали? Искам да кажа, аз не бях толкова лоша майка. Погледни се. Справи се доста добре. — Тя му намигна. — Трябва да съм направила и нещо хубаво.

— Единственото хубаво нещо, което направи, беше, че умря.

— О, господи. Е, не ставаме ли твърде мелодраматични? Май, в края на краищата, трябва да пусна газта.

— Свърши се с твоя тормоз над нас. Разбираш ли? — Джейк стисна ръката на майка си толкова силно, че почувства как пръстите му се срещат през кожата ѝ.

— Пусни ме — протестира тя. — Аз съм ти майка, по дяволите. Как смееш да ми говориш по този начин?

— Ти не си нищо друго, освен една пияна свиня. Не можеш да ми навредиш вече.

— Пусни ми ръката. Махай се от пътя ми — каза Ева Харт, но гласът ѝ отслабваше, а образът ѝ избледняваше, размазваше се по краищата, като рисунка от тебешир, който свършва.

— Нямах повече власт над мен — каза Джейк, собственият му глас бе ясен и силен.

Озадачено изражение се изписа в кафявите очи на майка му. И тогава тя изчезна.

За няколко секунди Джейк остана абсолютно неподвижен, наслаждавайки се на тишината, после се върна в леглото, отпусна се до Мати, ръката му разсеяно погали нежната извивка на бедрото ѝ, докато в ума си започна да събира книгите и играчките, разпръснати по пода и

да ги нарежда по местата им. Много внимателно събра парчетата от разбития си самолетен модел и ги сложи на малката масичка, на която той обикновено стоеше. После се видя как отива до вратата на килера, отваря я и се взира в трите малки момчета, сгущени в другия край.

— Вече можете да излезете — тихо каза той. — Тя си отиде.

Никълъс незабавно изхвъркна през вратата и изтича от стаята.

— Ник — извика след него Джейк, но го видя да се разтваря във въздуха. — Ще те намеря по-късно — меко добави той и отново се обърна към двете момчета, които все още се свиваха от страх в килера. Люк седеше по-близо до вратата, с широко отворени очи и празен поглед, забит в пространството. — Толкова съжалявам, Люк — каза Джейк и коленичи до малкото момче, което бе неговият по-голям брат. Душата му се свираше в тясното пространство. — Моля те, би ли могъл да ми простиш?

Люк не каза нищо. Вместо това, той наклони детското си тяло към Джейк, позволи му да го прегърне и да го люлее нежно напред-назад, докато изчезна.

И тогава остана само детето Джейк.

— Ти си добро момче — простичко му каза Джейк, без думи, а усмивката на момчето се отрази в очите му. — Много добро момче, Джейсън. Много добро момче.

— Джейк — каза Мати и приседна до него, а гласът ѝ го извади от миналото му и го въведе в зората на новия ден. — Добре ли си?

— Чудесно — отговори ѝ той. — Само малко проблеми със спането.

— Сънувах, че се смееш.

— Изглежда, че сънят е бил хубав.

— А ти? — попита го тя загрижено. — Още кошмари?

Джейк поклати глава.

— Не — каза той, обхвана я с ръце, легна до нея и затвори очи. — Повече никакви кошмари.

Ким отново сънуваше будна.

Тя седеше в дъното на класната стая, учебникът ѝ по математика бе отворен на нужната страница. Гледаше към крушообразния учител пред дъската, облечен в отпуснат кафяв костюм, сякаш внимаваше в това, което казва господин Уилкс. Той обясняваше, че неизвестното трябва да се означаи с X — като че ли нещо би могло да се разреши, ако допуснем друго да се представя за него. Умът ѝ всъщност бе на хиляди километри оттам, отвъд океана, в Париж, Франция и тя се разхождаше, хваната за ръка с майка си по известната Шанз-Елизе.

Майка ѝ се бе обадила предната нощ да пита как се справя Ким с училище, с баба си Вив, с новото си кученце, с терапевтката си.

Добре, добре, добре, добре, отговаряше тя на всеки следващ въпрос. А ти?

Всичко било чудесно, дойде въодушевеният отговор. Вече са видели Айфеловата кула, Монмартър, Нотр Дам, Ке д'Орсе. Днес щели да се отправят към Шанз-Елизе и Триумфалната арка. Времето било чудесно; Джейк бил чудесен; тя се чувствала чудесно.

Само дето започна да кашля и да се задушава и се наложи Джейк да я отведе и да завърши разговора вместо нея. Как се справяш, попита баща ѝ. Как е училището? Майката на Мати? Новото кученце? Сеансите ѝ с Розмари Коликос?

Добре, добре, добре, добре, отговори Ким. Дай ми пак мама.

На майка ѝ било трудно да говори дълго, обясни баща ѝ, макар че общо взето била доста добре, побърза да я увери той. Щели да се обадят пак след няколко дни. Париж бил чудесен. Следващата година щели да я вземат с тях.

Сигурно, помисли си сега Ким, дръпна стегнатия кок отзад на главата си, разхлаби няколко фиби и ги усети как падат от косата, чу мекото им шляпване по рамото ѝ, преди да паднат на земята. Тя се наведе да ги вдигне и разгледа странната комбинация от отворени сандали и тежки зимни ботуши по краката на съучениците си.

Достатъчен бе само един хубав ден, в който слънцето се показва, а температурата се покачи с няколко градуса и половината ученици се появиха с боси крака и фланелки без ръкави. Няма търпение да дойде лятото, помисли си тя, изправи се и забодя фибите в косата си. Няма търпение да дойде времето, което ще ги приближи с един сезон до смъртта.

— Ким?

Звукът от произнасянето на нейното име се блъсна в ушите ѝ като цимбали. Изпълни мозъка ѝ, проехтя и рикошира в черепа ѝ, сякаш отчаяно търсеше начин да се измъкне оттам.

— Извинете? — чу се да пита господин Уилкс, който се взираше в нея, явно в очакване на по-уместен отговор.

— Мисля, че ти зададох въпрос.

— Мисля, че не ви чух — повтори Ким, преди да има време да стъкми по-обмислен отговор.

Раздразнение проблесна във воднистозелените очи на господин Уилкс.

— И защо така, Ким? Не внимавахте ли?

— Бих казала, че това е доста очевидно, сър — заяви тя, изумена от собствената си грубост, но развеселена от разнообразните възклицания и кискания на съучениците си. Това бе най-голямото внимание, което ѝ бяха обърнали от седмици насам.

Звънецът звънна. Двайсет и седемте тийнейджъри, отпуснати на местата си с вид на сомнамбули, се съживиха, скочиха като един и шумно се упътиха към вратата.

— Ким? — повика я учителят, когато вече се канеше да си тръгва.

Тя неохотно се обърна към господин Уилкс.

— Зная каква е ситуацията у вас — започна той. — Баща ти уведоми училището за състоянието на майка ти — продължи, понеже тя не каза нищо. — Исках само да знаеш, че съм на твое разположение винаги, когато пожелаеш да говориш с някого.

— Добре съм, господине — каза му Ким и силно притисна книгите към гърдите си.

Добре. Добре. Добре. Добре.

Как смееше баща ѝ да се обажда в училище? Как смееше да уведомява учителите за болестта на майка ѝ? Какво право имаше да

прави нещо подобно?

— Мога ли сега да си вървя? — попита тя.

— Разбира се.

Ким побягна надолу към шкафчето си. Какво ли още бе издрънкал баща ѝ в училище? Джейк Харт, Великият защитник, помисли си подигравателно. „Великото дрънкало“ му отиваше повече, реши тя, докато се занимаваше с шифъра на ключалката, но обърка цифрите и трябваше да започне отново. При третия опит вратичката се отвори, Ким хвърли книгите си вътре, извади кутията с обяда и я отнесе в бюфета.

Намери една свободна маса в далечния край и седна с лице към стената и с гръб към останалите ученици. Отвори кутията си и се намръщи като видя сандвича с фъстъчено масло и мармалад, приготвен от баба ѝ. „Не искам майка ти да каже, че не съм те хранила — обясни ѝ баба Вив. — Ако си само кожа и кости, когато се върнат от Франция, чия мислиш, че ще бъде вината?“

Така ще им се пада, помисли си тогава тя, а сега захвърли сандвича към зейналото кошче за боклук в ъгъла, но той се удари в големия контейнер, разпадна се и падна на пода с лепкавите страни надолу.

— По дяволите — измърмори Ким, вдигна двете филии и ги пусна в кошчето, като остави маслото и мармалада върху балатума. Да, сър, така ще им се пада на родителите ѝ, ако тя бъде само торба с кокали, когато те се върнат от веселяшкия Париж. Това ще ги научи да не я изоставят. Не че не разбираше желанието им да се махнат, но от това, че разбира, не ѝ ставаше по-леко, то не я правеше по-малко самотна.

Коремът ѝ изкурка, наполовина от глад, наполовина в знак на протест. Тя прегледа остатъка от обяда си. Кутия двупроцентово мляко и сникърс. Ким почувства слюнки в устата си. Тя незабавно взе сладкиша и го захвърли към кошчето, като проследи точното попадение, докато блокчето изчезна вътре. Беше се отказала от шоколадови изделия. Те не бяха полезни. Твърде много мазнини. Твърде много захар. Важно беше да си съблюдава диетата, да упражнява някакъв контрол над нещата, които слагаше в устата си. Може би, ако майка ѝ бе по-внимателна с това, което яде, ако беше избягвала всички онези сладки десерти и абсурдни захаросани ягоди,

които толкова обичаше, сега щеше да бъде добре. Не, човек не можеше да бъде прекалено предпазлив. Толкова много химикали, толкова много добавки и бои във всичко, което ядем. Човек фактически държи живота си в ръце всеки път, когато отвори уста.

Дори и млякото, мислеше си Ким, докато отваряше малката картонена кутия от неправилната страна и млякото изскочи и потече по пръстите ѝ. Кой знае какво слагаха в млякото тия от млечната промишленост, без да споменаваме отровите, които кравите поглъщат всекидневно. Колко хора бяха алергични към лактозата в днешно време. Трябваше да има някаква причина хората да стават поподатливи към всякакви смъртоносни заболявания.

Ким поднесе кутийката към устните си, помириша стоплената течност и я почувства пресечена на върха на езика си. В следващия миг млякото се присъедини към останалата част от обяда ѝ в кошчето за боклук, а тя стана и се отправи към гимнастическия салон. Щом нямаше да яде, можеше да започне упражненията си по-рано.

След поражението с Теди тя бе започнала да работи върху себе си редовно. Отначало се занимаваше само по десет минути на ден, малко клякания, малко подскоци, протягания и няколко дължини на пистата. Но всеки ден прибавяше по няколко нови упражнения и сега вече спортуваше по два часа на ден. Първо правеше една серия прости упражнения за гъвкавост, после половин час лека аеробика, още упражнения за гъвкавост, още аеробика, този път по-натоварена, поне трийсет минути, последвана от двеста коремни преси и сто лицеви опори, отново упражнения за гъвкавост, плюс бягане и скачане и още малко разтегателни за късмет. Дори и когато държеше Джордж, стомахът ѝ бе зает да се свива и отпуска, понеже човек никога не е достатъчно стегнат. Никога не можеш да бъдеш твърде здрав.

Ким завърза маратонките си и си погледна часовника. Имаше повече от четирийсет минути до следващия час. Достатъчно време за едно добро бягане, реши тя и започна първата обиколка на салона. По друго време би прибавила в списъка си и малко плуване. Ким си представи майка си в техния басейн. Напред-назад, напред-назад, сто дължини, от май до средата на октомври. И каква беше ползата от това, зачуди се тя и рязко спря. Всичкият този хлор във водата. Толкова вреден за косата. Само си помисли какво причинява на вътрешностите ти. А и човек винаги поглъща част от него. Неминуемо. Ким поднови

бягането с мисълта, че в края на краищата плуването май не бе чак толкова добра идея.

— Ей, Кимбо — извика някой. — За къде си се разбързала?

Ким погледна към широката двойна врата на салона и видя Каролайн Смит, между двата си двойника Ани Турофски и Джоди Бейтс, лъснати в сходни червени пуловери.

— Къде отиваш? — попита Джоди.

— Гони ли те някой? — обади се Ани.

Ким не им обърна внимание. Те почти не бяха говорили с нея от месеци. Сега проявяваха интерес, само защото бе груба към господин Уилкс в часа, което означаваше, че бе станала отчасти интересна, отчасти опасна. Защо да се поддава на жестоките им капризи? Защо да се чувства длъжна да им отговаря? Само дето осъзна, че не се чувства длъжна, забави ход и затича насреща им. Чувстваше се благодарна.

— Какво има? — попита тя, сякаш нищо не е имало през последните няколко месеца.

— Какво ти каза дъртият Уилкс след часа? — поиска да узнае Каролайн. — Обзаложихме се, че ще ти наложи временно изключване.

— Де тоя късмет.

— Коя е старата чанта, която те кара до училище цяла седмица? — запита Ани.

— Баба ми — отговори Ким. — И не е стара чанта.

Каролайн сви рамене, последвана незабавно от двете си приятелки. Свитите рамене означаваха: нищо интересно.

— Живея при нея, докато родителите ми са във Франция — добави Ким.

— Родителите ти ги няма? — оживи се Каролайн.

— Защо не ни каза? — добави Ани Турофски с обвинителен тон.

— И защо са заминали? — попита Джоди Бейтс.

— И което е по-важно — продължи Каролайн, — колко време няма да ги има?

— Заминаха миналата седмица — каза Ким, зарадвана от подновеното им внимание. — Ще се върнат в сряда.

— Така, чакай да изясним нещата — започна Каролайн. — Ти си живееш при баба си, докато онази ваша хубава голяма къща си стои празна?

— Срамота, нали така? — отбеляза Ким.

— Същинска загуба — съгласи се Каролайн.

— И ти ли си мислиш същото като нас? — попита Джоди Бейтс.

— Че е срамът такава хубава голяма къща да си стои самичка за уикенда? — вместо отговор попита Ким.

— Особено когато едно парти си търси къде да се проведе.

— Ти осигуряваш терена — предложи Каролайн, — ние осигуряваме гостите. Всеки ще си носи ядене и пиене. Как ти звучи това?

— Чудесно.

— Ще съобщя на всички преди следващия час — обяви Ани.

Ким си пое дълбоко дъх. Какво лошо имаше? Баба й нямаше да го направи на въпрос, ако излезе за няколко часа в събота вечер. Родителите й бяха на другия край на света. Изобщо нямаше да разберат. Щеше да внимава. Щеше да гледа всички да се държат прилично. Никакви наркотици. Никакъв твърд алкохол.

— И без натрапници — каза на глас тя.

— Няма проблеми — увери я Джоди.

— Само наши хора — добави Каролайн.

— Не знам — поколеба се Ким. — Може би идеята не е чак толкова добра.

Но Ани вече беше на средата на стълбите и викаше на всеки минаващ:

— Парти в къщата на Ким Харт. Утре вечер. Девет часа.

Парти в къщата на Ким, понесе се из стаята. Утре вечер. Девет часа.

Парти у Ким. Парти у Ким. Парти у Ким.

— Как мислиш, какви са шансовете да убедя сервитьорката да замени това руло за още един кроасан? — Джейк питаше Мати с усмивка и тропаше с коравото като камък руло по ръба на малката масичка. Те седяха в малката, остъклена отвсякъде и препълнена с цветя зала за закуска зад асансьора, в задната част на хотела. Беше девет часът сутринта. Навън дъждът валеше така яростно, че напълно скриваше познатата вече редица от малки бутици и кафенета.

Валеше от почти четири часа, пресметна Мати, потискайки една прозявка. Валеше, още когато стана в пет сутринта и взе душ, валеше,

докато се опитваше да се движи из стаята, без да събуди Джейк, който хъркаше с такова явно задоволство, че нямаше сърце да го събуди, валеше, дори по-силно, когато пет минути по-късно тя се строполи върху тоалетната чиния, вече напълно разсънена. Дъждът громолеше по прозореца на банята зад главата ѝ, сякаш искаше да влезе вътре, докато тя се бореше с тоалетната хартия, в опита си да скъса едно парче и да го вдигне до тялото си. Колко ли време оставаше, докато тази най-интимна от всички дейности вече нямаше да ѝ се удава, когато нещо, толкова основно, като това да се избършеш, нямаше да е в собствените ѝ ръце, в най-буквалния смисъл? Дъждът я придружи обратно до леглото. Тя пропълзя до съпруга си и прекара часовете до събуждането на Джейк, заслушана в дъжда, който яростно удряше прозореца на хотелската им стая. Когато валеше, бе по-лесно да не се мисли, откри Мати, а растящата ярост на бурята ѝ действаше неочаквано приспивно.

— Знаеш какви са земните закони — каза Мати сега. — Срещу един мек кроасан — едно руло-зъботрошачка. — Тя поднесе към устните си чашата с черно кафе, надявайки се ударната доза кофеин да я снабди с достатъчно енергия, та да избути началото на деня. Всъщност, всичко, което искаше, бе да се качи горе и да си легне. Нали бе обещала на Джейк да не се претоварва и да му казва, когато се умори? Още няколко часа сън — само от това имаше нужда. А може би след няколко часа и дъждът щеше да спре.

— С такова нетърпение очаквах днешната сутрин — каза Джейк, един пътеводител незнайно как се бе озовал в ръцете му. — Само чуй: „Това не е просто още една от многобройните козметични операции, през които премина Париж в последните двама месеца — прочете той. — Високотехнологичният център «Жорж Помпиду» е средище на непрекъснато сменящи се културни събития. Представени са съвременен изкуство, архитектура, дизайн, фотография, театър, кино, танци, а самата висока постройка предлага изключителни гледки от центъра на Париж“.

Раменете на Мати хлътнаха от усещането за предстоящото изтощение. Изкуство, архитектура, дизайн, фотография, театър, кино, танци — думите се удряха в черепа ѝ, като настойчивите капки на дъжда по прозорците.

— „Вземете стъкления асансьор, за да видите от птичи поглед пиацата под вас — продължи да чете Джейк, — където музиканти, улични артисти и художници предлагат услугите си на гъмжилото от хора.“

Асансьори, гледки от птичи поглед, улични артисти, гъмжило от хора, безмълвно повтаряше Мати, все по-замаяна от всеки нов образ.

— Понеже вали — продължи Джейк, — бихме могли да вземем такси до галерията и да я разгледаме първо отвътре. Докато свършим, дъждът може би ще спре и ще можем да излезем и да си поръчаме да ни нарисуват портрет. — Той млъкна, тъмносините му очи се разшириха от тревога. — Мати, какво има?

— Какво? — Мати почувства как чашата с кафе се изплъзва от пръстите ѝ. Опита се да стисне крехката порцеланова дръжка, но пръстите отказаха да я слушат. Тя си представи как чашата се изплъзва и се разбива в мраморния под и безнадеждно зачака представата ѝ да се реализира.

Внезапно Джейк обхвана ръцете ѝ със своите, хвана чашата преди да е паднала, постави я в чинийката, така че нищо от тъмната течност не капна на плътната бяла покривка и всичко това — без да сваля очи от нейните.

— Бледа си като призрак.

— Добре съм.

— Не си добре. Какво става, Мати? Какво не ми казваш?

Тя упорито тръсна глава.

— Честна дума, Джейк, добре съм. Просто съм малко уморена — отстъпи неохотно, съзнавайки, че е безсмислено да отрича повече.

— Когато казваш, че си малко уморена, това значи, че си направо изтощена — настоя Джейк. — Французите не са единствените, овладели изкуството на евфемизма.

Усмивката на Мати показа, че се предава.

— Не спях много добре снощи. Май няма да е лоша идея да пропусна днешната сутрин.

— Чудесна идея. Ще се върнем горе и ще си легнем, докато дъждът спре. И аз не спях много.

— Ти спа като бебе.

— Значи ще погледам как спиш ти.

Мати протегна ръце през масата и погали бузата на съпруга си с все по-безчувствени пръсти. Колко ли време още щеше да може да го докосва по този начин? След колко време дори и най-незначителният жест на нежност щеше да бъде непостижим за нея?

— Искам ти да отидеш в центъра „Помпиду“ — каза му тя.

— Не и без теб — дойде незабавният отговор.

— Джейк, глупаво е и двамата да го пропуснем.

— Ще идем утре.

— Не. Ти ще отидеш тази сутрин — настоя Мати. — Ако е толкова хубаво, ще идем заедно догодина. С Ким — добави тя, припомняйки си телефонния разговор с дъщеря им.

Джейк приближи пръстите ѝ до устните си и ги целуна един по един.

— Мисля, че тук наистина ще ѝ хареса — каза той.

— Тогава трябва сам да се увериш предварително. — Гласът на Мати бе мек и умоляващ.

— Сам ще се уверя — съгласи се Джейк, гласът му се бе превърнал в шепот.

Поседяха мълчаливо няколко минути.

— Трябва да тръгваш — обади се накрая Мати.

— Първо ще те кача горе.

— Няма нужда.

— Мати, не тръгвам никъде, докато не съм сигурен, че си на безопасно място в леглото.

— Аз не съм инвалид, Джейк — сопна се тя. Внезапната грубост в гласа ѝ изненада и двамата. — Моля те, не се отнасяй с мен като с такава — добави с нормален тон.

— Господи, Мати. Съжалявам. Не исках...

— Зная — побърза да го увери тя. — Аз трябва да се извиня. Нямах право да ти се сопвам така.

— Имаше всичкото право.

— Предполагам, че днес просто не е добър ден.

— Мога ли да направя нещо? — безпомощно попита той.

— Можеш да идеш в центъра „Жорж Помпиду“ и да прекараш добре, ето какво можеш да направиш.

— Това ли искаш наистина?

— Наистина искам това.

Джейк кимна и се изправи.

— Предполагам, че колкото по-бързо тръгна, толкова по-бързо ще се върна.

Мати му се усмихна.

— Не бързай. Няма да ходя никъде. Върви сега. Изчезвай отгук.

Той се наведе и я целуна. Усецането от устните му се запази върху нейните дълго, след като бе напуснал залата за закуска. Мати поседя сама няколко минути и наблюдава останалите, които се хранеха: млада двойка тихо спореше на испански на една ъглова маса, две възрастни жени бърбеха развълнувано на немски, една американска двойка безуспешно се опитваше да задържи двамата си малки сина по местата им. Тя се зачуди какво ли се бе случило с жената, която беше срещнала в двора. Синтия някоя си. Брум. Синтия Брум. Да, така беше. Не я беше виждала от онзи първи ден.

Мати с мъка се изправи и усмихнато забеляза, че докато всички кроасани бяха изчезнали от панерчетата в центъра на масите, повечето от твърдите рула бяха останали. Кой ли имаше сили да сдъвче тези проклетни неща, почуди се тя и бавно си проправи път през стаята. Не и аз, тъкмо си мислеше, когато едно от двете американчета се стрелна от стола си и се блъсна в краката ѝ. Мати усети как коленете ѝ се подгънаха. Тя залитна, хвана се за един близък стол и само със силата на волята успя да се закрепя права.

— Няма ли да седнеш! — изсъска майката на момчето, насила върна рошавия малчуган на стола му и го приближи, колкото се може по-близо до масата. — Много съжалявам — каза ѝ жената, когато Мати мина покрай тях на път за фойето. Акцентът от Нова Англия се сля с ехото на дъжда.

Кло Дорлеак, блестяща в тъмнолилавата си копринена блуза и с тъмночервено червило, хладно кимна в посоката на Мати, докато тя се отправяше към миниатюрния асансьор. Жената-дракон, тихичко се засмя Мати. Тя изведнъж се завъртя на пети и се приближи към рецепцията.

— Мога ли да ви помогна? — попита Кло Дорлеак, без да вдига поглед.

— Бих искала да се осведомя за един от гостите на хотела — започна Мати и продължи, понеже не последваха никакви въпроси. — Синтия Брум. Тя е американка.

— Синтия Брум — повтори жената-дракон. — Това име не е познато.

— Тя беше тук, когато пристигнахме. Каза ми, че ще остане няколко седмици.

Кло Дорлеак демонстративно прегледа книгата за записвания.

— Не. Никой с това име не е отсядал тук.

— Не може да бъде — настоя Мати, нетърпелива да обори жената-дракон, макар че не знаеше защо. Беше изтощена и краката ѝ започваха да я болят. Имаше нужда да се качи горе и да си легне, преди да се е строполила. — Не много висока. Привлекателна. С червена къдрава коса.

— О, да. — В теменужените очи на жената-дракон проблесна спомен. — Знаем кого имате предвид. Но тя не се казва Синтия Брум. — Телефонът извънтя и Кло Дорлеак се извини. — Една минута — каза тя, вдигнала показалец. — Une minute.

Окей, помисли си Мати, докато мадмоазел Дорлеак оживено разговаряше на френски с който и да беше на другия край на линията. Значи погрешно бе запомнила фамилията. Не е било Брум. Било е нещо друго полезно, но беше твърде изморена да мисли какво ли е било. Какво значение имаше? Синтия не-Брум явно бе твърде заета да разглежда забележителностите на Париж и се радваше да го прави съвсем сама. Защо изобщо мислеше за нея?

— Няма значение — каза Мати на Кло Дорлеак и махна безсилно с ръка.

Жената-дракон не ѝ обърна внимание и продължи да се смее в слушалката, като едва помръдваше устни. Звукът от смеха ѝ последва Мати в малката желязна клетка на асансьора до третия етаж. Последва я и в стаята, и в леглото, надвиквайки се с дъжда, докато Мати затвори очи и предаде отпадналото си тяло на съня.

В съня си Мати бързаше да се срещне с Джейк на върха на Триумфалната арка. Джейк я бе предупредил да не закъснява. Тя си погледна часовника и скочи в едно свободно такси посред задръстеното движение на Де ла Конкорд.

— Vite! Vite! — заповяда тя на шофьора.

— Chop! Chop! — дойде отговор от предната седалка. — Знаете ли, че крал Луи XVI и Мария Антоанета са били гилотинирани на този площад по времето на Френската революция? Всъщност, между 1793 и 1795 година, общо 1 300 човека са загубили главите си на същото това място.

— Баща ми загуби главата си, когато бях на осем години — каза Мати. — Майка ми му я отрязва.

Изведнъж Мати вече не беше в таксито, а тичаше по претъпкания тротоар на Шанз-Елизе. Тя пак си погледна часовника и видя, че има само две минути да премине през широкия три ленти булевард, чието име означаваше Елисейски полета, но който сега беше дом на отблъскващо количество ресторанти за бърза закуска, автосалони и самолетни бюра.

— Извинете — каза тя, когато се блъсна в някаква жена с широкопола бежова шапка.

— За къде сте се разбързали? — попита жената.

— Триумфалната арка е била поръчана от Наполеон през 1806 година, но е била завършена едва трийсет години по-късно — Мати чу някакъв екскурзовод да вика на английски над блъскащата се тълпа, когато започна трудното си изкачване към върха на внушителната структура.

— Някой виждал ли е съпруга ми? — попита тя група туристи, които слизаха по виещите се каменни стълби.

— Току-що го изпуснахте — каза една жена с къдрава червена коса. — Той отиде в центъра „Жорж Помпиду“.

Група шумни ученици вдигнаха Мати на раменете си и я смъкнаха обратно в началото на стълбите. Оставиха я в малка стая без прозорци и бързо изчезнаха.

— Няма ли кой да ми помогне — извика тя и безполезно заблъска с тяло тежката метална врата. Но колкото повече усилия полагаше, толкова по-слаб ставаше гласът ѝ и скоро единственият звук, който се чуваше, беше от удрянето на тялото ѝ в студените каменни стени.

Чук, чук.

Кой е?

Чук. Чук.

Qui est la?

Чук. Чук.

Мати отвори очи, дишаше тежко, челото ѝ бе покрито със ситни капчици пот. Господи, как мразеше такива сънища. Тя седна и се загледа през прозореца. Още вали, помисли си и отбеляза, че е спала едва един час. Може би трябваше отново да легне и да се опита да поспи още някой и друг час, за да е отпочинала, когато Джейк се върне.

Чук. Чук.

Не е сън, осъзна Мати. Наистина имаше някой зад вратата.

— Да? Oui? Кой е? Qui est la? — Вероятно е камериерката, помисли си, чудейки се защо просто не използва своя ключ. Или пък може да е Джейк — сигурно е забравил своя. Мати прехвърли крака през рамката на леглото.

— Мати? — произнесе някакъв глас и ръката ѝ замръзна на дръжката на вратата.

Тя отвори и видя влажни червени къдрици.

— Ужасна сутрин — каза жената, докато изтръскваше дъжда от ръкавите на моркосиньото си яке и се взираше в Мати с напръсканите си със злато кафяви очи. — Опитах се да изляза, но трябваше да се върна. Не е за вярване какво е навън. Аз съм, Синтия — добави тя, сякаш задаваше въпрос. — Синтия Брум? Жената-дракон каза, че сте ме търсили.

Мати отстъпи назад, с жест покани жената в малката стая и кимна към един нестабилен дървен стол до прозореца.

— Питам за вас, да. — Мати внимателно приседна на ръба на леглото, а Синтия тежко се отпусна в тесния за нея стол и свали мокрото си яке. — Мадам Дорлеак каза, че тук няма никоя на име Синтия Брум.

За момент другата жена изглеждаше като хваната на тясно. С дясната си ръка тя стисна червените си къдрици и няколко капки вода се стекоха по сините ѝ дънки.

— О, разбира се. Моят паспорт — възкликна Синтия. — Там все още съм с фамилията си по мъж. Предполагам, че трябва да го сменя. Разведена съм от почти четири години. — Тя предпазливо огледа стаята. — Нещо конкретно ли искахте да ми кажете?

Мати поклати глава.

— Не, не. Просто се чудех какво стана с вас. Не съм ви виждала от онази сутрин на двора.

— Когато търсехте съпруга си.

— Намерих го.

Синтия погледна към банята.

— И къде го сложихте?

Мати се засмя.

— Той отиде в центъра „Жорж Помпиду“. Аз бях малко уморена, така че се качих да полегна.

— И аз ви събудих? — Лицето на Синтия се изпълни със загриженост.

— Няма нищо — увери я Мати. — Наистина. Всичко е наред.

— Сигурна ли сте?

— Така или иначе, сънувах кошмар. Вие ме спасихте.

Синтия се усмихна, но изражението на загриженост остана на лицето ѝ.

— Какво сънувахте?

— Просто един от онези глупави сънища, в които се опитвате да отидете някъде и не успявате.

— О, как ги мразя — съгласи се Синтия. — Човек толкова се разстройва.

— Мога ли да ви предложа нещо? Бисквити, минерална вода, бонбони?

— Не, нищо. Какви бонбони? — изрече тя на един дъх.

— С кремов пълнеж, меки и лепнеци. Абсолютно вредни. — Мати се пресегна към отворената кутия с трюфели на малката масичка до възглавницата ѝ. Но кутията натеза като олово, падна от ръката ѝ и разпръсна съдържанието си по пода. — О, не.

— Няма нищо. Аз ще ги събера — бързо предложи Синтия, приведе се на колене и трескаво взе да събира бонбоните. За няколко секунди трюфелите бяха на безопасно място в кафявите си хартиени обвивки. — Ето. Без последствия.

— Толкова съжалявам.

Синтия посегна отново към кутията, избра си най-големия от трюфелите и го пхна в устата си.

— М-м. С крем от шампанско. Любимият ми.

— Дори покрит с прах?

— Да, но това е френски прах, не забравяйте. Има голяма разлика.

Мати отново се засмя и реши, че харесва Синтия Брум. Зачуди се, що за глупак е бил мъжът, който я е напуснал.

— От къде ги взехте?

— Не зная. Джейк ги намери в някакво малко магазинче на десния бряг.

— От колко време сте женени? — попита Синтия, а очите ѝ оглеждаха останалите бонбони в кутията.

— От шестнайсет години.

— Уау, сигурно като булка сте били още дете.

— Всъщност, булката беше с дете — уточни Мати, изненадана, че споделя толкова лична информация с напълно непозната.

— Но все още сте заедно след шестнайсет години — отбеляза Синтия със скрита завист в гласа. — Може да се е налагало да се ожените, но не сте били длъжни да оставате заедно.

Мати кимна.

— Предполагам, че е така. — Тя се засмя. Но смехът заседна в гърлото ѝ, полепна по ларинкса ѝ като дъвчащите бонбони и не пускаше въздуха да влезе в дробовете ѝ. Мати скочи от леглото и яростно замаха с ръце пред лицето си, а кутията с бонбоните падна отново на земята.

— Боже мой, мога ли да направя нещо? — Синтия незабавно скочи на крака и също размаха безпомощно ръце помежду им.

Мати поклати глава. Никой нищо не може да направи, осъзна тя, опитвайки се да се успокои. Всъщност не се задушаваш, каза си, започвайки познатата тирада. Просто гръдните ти мускули отслабват, в резултат на което дишането ти става по-повърхностно, затова се чувстваш, като че ли не можеш да дишаш, но си дишаш съвсем нормално. Стой спокойно. Стой спокойно.

Но как можеше да стои спокойно, когато се задавяше и от малкото въздух, който успяваше да натика в дробовете си? Щеше да умре тук и сега, освен ако незабавно не излезеше от тази стая. Трябваше да излезе навън, навън, на свеж въздух. И капките с големината на грейпфрути да удавят страховете ѝ. По-добре да се удавя, отколкото да се задуша, реши Мати, втурна се към вратата, но се препъна, загуби равновесие и падна. Ръцете ѝ не успяха да омекотят удара, бузата ѝ се удари в тъмния дървен под и устната ѝ се разцепи. В устата ѝ потече кръв, а тя лежеше там, гледаше валмата прах под леглото и се бореше за глътка въздух. Като риба, която безпомощно се мята на дъното на рибарска лодка, помисли си Мати. Тогава почувства ръцете на Синтия Брум върху раменете си. Жената я взе и я прегърна, притисна я към бялата си копринена блуза и нежно я залюля, като бебе, докато накрая дишането ѝ се нормализира.

— Всичко е наред — повтаряше Синтия. — Всичко е наред. Ти си добре.

— Не си цапайте хубавата блуза с кръв — каза Мати след няколко минути и избърса сълзите и кръвта от лицето си.

— Няма нищо.

— Много сте мила.

— Съвсем не — загадъчно отговори Синтия. — Добре ли сте?

— Не — каза Мати. И добави по-меко: — Аз умирам.

Синтия Брум замълча, макар че Мати усети как тялото ѝ се стегна, а дишането ѝ замря под големите ѝ гърди.

— Нещо, наречено амиотрофична латерална склероза. Болестта на Лу Гериг — добави почти автоматично.

— Много съжалявам — промълви Синтия.

— В чантичката ми има малко морфин. — Мати посочи към кафявата платнена чанта на пода до гардероба. — Ако нямате нищо против да ми дадете едно хапче и чаша вода.

Синтия незабавно скочи, внимателно заобиколи разпръснатите бонбони, затършува в чантата на Мати и откри малкото шишенце с лекарства. — Само едно ли?

Мати тъжно се засмя:

— За сега. — В следващия миг хапчето вече беше на върха на езика ѝ, чашата поднесена до устните ѝ и водата леко прокара таблетката през гърлото ѝ. — Благодаря ви.

Синтия седна до Мати на пода и двете жени се облегнаха на крака на леглото.

— Няма нужда да оставате — каза ѝ Мати. — Вече съм добре. Съпругът ми няма да се забави много.

— Разкажете ми за него. — Другата жена се намести удобно, явно не се канеше да си тръгва.

Мати си представи тъмносините очи на Джейк, красивото му лице, силните му ръце и нежна уста.

— Той е чудесен човек — призна тя. — Мил. Добър. Любящ.

— Обзалагам се и че изглежда добре.

— Добре изглежда.

Двете жени тихо се засмяха.

— Значи имате късмет — отбеляза Синтия.

— Да, така е — съгласи се Мати.

— И аз веднъж случих на мъж.

— Какво стана с него?

— Обстоятелства — неясно отговори Синтия.

— Обстоятелствата се променят.

Синтия кимна и наведе глава.

— Да, така е.

— За бившия ви съпруг ли говорим? — попита Мати.

— Бога ми, не. — Синтия се засмя. — Макар че, кой знае? Той не се задържа толкова дълго около мен, че да разбере.

— Нямате вид, че ви липсва.

— Не зная. Все имах чувството, че трябваше да положа повече усилия, нали знаете. — Синтия се потупа по главата. — Никога не съм била особено умна по отношение на мъжете. — Тя погледна към Мати. — Имали някаква причина да седим на пода?

— По-близо е при падане — просто обясни Мати.

Синтия ѝ помогна отново да си легне в леглото, подпря няколко възглавници под главата ѝ и ѝ намести краката върху бялото одеяло.

— Няма да допуснем да паднете — каза Синтия и внимателно разгледа лицето на Мати. — Знаете ли, мисля, че трябва да сложим малко студена вода на тази буза. Започва леко да се подува. — Тя отиде в банята. — Я виж — провикна се през шума на течащата вода. — Вие имате Реноар на пода. А аз имам Тулуз Лотрек. Джейн Аврил танцува канкан в Мулен Руж. Много изискано, нали?

Всред ударите на дъжда по прозореца, течащата вода в банята и звука от гласа на Синтия, Мати не чу превъртането на ключа в ключалката. Тя не видя как дръжката на вратата се превъртя и не разбра, че Джейк се е върнал, докато той не затвори след себе си.

— Проклетата галерия беше затворена, понеже правели някакви подобрения — обясни, като в забавен каданс Джейк, свали якето си и се усмихна към леглото, но усмивката му незабавно се стопи. И тогава изведнъж всичко стана някак много бързо, сякаш цялата сцена бе предварително филмирана и сега лентата бе пусната на бързи обороти. Дори по-късно, когато Мати се опитваше да си припомни точният ред на събитията, тя се затрудняваше да ги подреди, да отдели едното от другото, едно изречение от следващото. — Боже мой, какво ти се е случило?

— Аз съм добре, Джейк — увери го Мати. — Просто малко паднах.

Той моментално се озова на колене до нея.

— По дяволите, знаех си, че не трябва да те оставям сама.

— Няма нищо, Джейк. Не бях сама.

— Какво искаш да кажеш? — Той погледна към банята. — Водата ли тече?

— Синтия е тук — каза Мати. — Прави ми студен компрес.

— Синтия?

— Жената от Чикаго, която срещнах на двора, когато пристигнахме. Помниш ли? Казах ти за нея. Синтия Брум.

Цветът се отдръпна от лицето му, като вода, която изтича от кранчето. Отначало бузите му, после дори очите му изглеждаха преbledнели.

— Синтия Брум?

— Името си ли чух? — Синтия излезе от банята и се приближи до леглото, докато Джейк тронаво се изправяше. — Вие сигурно сте Джейк — отбеляза тя, прехвърли влажната кърпа в лявата си ръка и протегна дясната към него.

— Не разбирам — каза Джейк. Ръцете му си стояха отпуснати. — Какво правиш тук?

— Джейк! — възкликна Мати. — Това не е ли малко грубо?

— Извинете — запъна се той и се опита да се усмихне. — Предполагам, че ме хванахте неподготвен. — Той прочисти гърло и вдигна ръце. — Излизам за един час, връщам се и заварвам жена си в синини и някаква непозната в банята.

Така ли ѝ се стори или наистина Синтия трепна при думата *непозната*, сякаш я бяха ударили, зачуди се Мати. А и какво му ставаше на Джейк? Не беше в стила му да е толкова смутен, независимо от ситуацията.

— Тази сутрин бе доста неприятна за вас — каза Мати, когато Синтия заобиколи леглото, седна до нея и нежно положи компреса на бузата ѝ.

Джейк стоеше като вкаменен.

— Ще ми каже ли някой какво става?

— Имах пристъп — обясни Мати. — Не можех да дишам. Паднах. За щастие, Синтия беше тук. Тя ми помогна.

— Но какво правеше тя тук, първо на първо? — Той говореше за Синтия, сякаш нея я нямаше в стаята.

— Казаха ми, че жена ви ме е търсила. — Внезапно гласът на Синтия бе станал студен като компреса. — Наминах в знак на любезност.

— Любезност?

Без съмнение в гласа му се долавяше гняв. Какво му ставаше, чудеше се Мати. Той обикновено не реагираше толкова бурно. Макар винаги да е бил нетърпелив с хората, които не харесва. Тя си спомни за инцидента в Грейт Импаста, яростта му, когато колегите му си направиха погрешни изводи от поведението ѝ. Но какво имаше против Синтия Брум? Защо се ядосваше на нея? Сигурно не би могъл да я смята отговорна за пристъпа на Мати.

— Джейк, какво има? Добре ли си? — попита го Мати.

Джейк прокара трепереща ръка през косата си и пое дълбоко дъх.

— Съжалявам — отново каза той. — Тази сутрин май ми дойде в повече. Бъхтя пеш целия път до проклетата галерия в този дяволски дъжд, тя се оказва затворена, после половин час не мога да хвана такси, накрая се връщам и намирам...

— Жена ви, покрита със синини и някаква непозната в банята — довърши изречението му Синтия.

— Благодаря ви, че сте помогнали на жена ми — каза Джейк.

Синтия кимна.

— За мен бе удоволствие. Радвам се, че бях от полза. Както и да е — продължи тя почти на един дъх и подаде компреса на Джейк, — време е вие да поемете. Тази стая наистина е твърде тясна за трима души. — Тя се оттласна от леглото, взе си якето и пушна компреса в ръката на Джейк, като минаваше покрай него. — Внимавайте за бонбоните — предупреди го тя.

— Може би бихме могли да обядваме всички заедно по-късно — предложи Мати, когато Синтия отвори вратата.

Синтия си погледна часовника.

— Всъщност, записана съм за някаква мистериозна обиколка на града днес следобед. Мистерията е дали ще можем да видим нещо в този дъжд.

— А утре? — настоя Мати, макар да не бе сигурна защо. Явно жената искаше да си тръгне със същото нетърпение, с което и Джейк го очакваше. Мати бе принудена да признае, че понякога просто съществува естествена химическа непоносимост между двама души. Майка ѝ твърдеше, че било така с кучетата. Нямахе причина това да не се отнася и за хората. Защо настояваше за нещо, което никой в действителност не искаше?

— Аз май съм изцяло ангажирана за остатъка от престоя ми. — Синтия се поклащаше от крак на крак.

— Разбирам — каза Мати, но всъщност не разбираше. — Може би като се върнем в Чикаго. Ще трябва да ми дадете адреса и телефона си.

— Ще ги оставя на жената-дракон. — Синтия пак си погледна часовника, но толкова за кратко, че Мати се съмняваше дали е успяла

да види колко е часът. — Грижете се за себе си — каза тя. — Приятно ми беше да се запознаем, Джейсън.

— Ще ви изпратя по стълбите — внезапно предложи Джейк. — След минута се връщам — обърна се към Мати, която не каза нищо. Той последва Синтия в коридора и затвори вратата след себе си.

— О, боже — прошепна Мати, щом те излязоха. Думите се отрониха от устата ѝ, когато се отгласна от леглото и започна да крачи напред-назад, влачейки крака из тясното пространство между леглото и стената. — О, боже. О, боже.

Не можеше да е вярно. Не можеше.

— О, боже. О, боже.

Приятно ми беше да се запознаем, Джейсън.

Джейсън. Джейсън. Джейсън. Джейсън.

Какво означаваше това? Какво би могло да означава?

Нищо чудно, че Кло Дорлеак никога не бе чувала за Синтия Брум. *Нямаше* никаква Синтия Брум.

— О, боже, о, боже, о, боже.

Нищо чудно, че гласът ѝ през цялото време ѝ звучеше познато. Мати бе чувала същия този глас по телефона неведнъж. Обичам те, Джейсън.

Джейсън. Джейсън. Джейсън. Джейсън.

Тя е била тук през цялото време и вероятно са се срещали с Джейк, когато са намирали възможност. Съвсем по френски, помисли си Мати. Да идеш в Париж заедно с жена си и любовницата си.

— О, боже, о, боже, о, боже.

И аз веднъж случих на мъж.

Какво стана с него?

Обстоятелства.

— Трябва да се махна оттук — промърмори Мати, претършува чекмеджето на малката масичка до леглото и бързо намери паспорта си и билета за обратния полет до Чикаго. Тя се запрепъва около леглото, като стъпка няколко бонбона, взе чантата си от земята и напъха вътре паспорта и билета. — Трябва да се махна оттук.

Отвори вратата и надникна в коридора. *Нямаше* никой, макар че откъм фойето по асансьорната шахта се носеха гласове. Тя се зачуди къде ли бяха отишли Джейк и Синтия.

Не, не Синтия.

Хъни. Хъни Новак.

Хъни с ъ-и, помисли си горчиво, довлачи се до асансьора, сети се, че си е забравила бастуна и няколко пъти натисна бутона с опакото на дясната си ръка. Нямахше време да се връща. Трябваше веднага да се махне от проклетия хотел. Преди Джейк да се е върнал. Трябваше да се добере до аерогарата. Да хване по-ранен полет. Ако имаше късмет, докато Джейк откриеше къде е отишла, щеше вече да е на самолета на път за Чикаго.

Можеше да се справи сама, дори и без бастуна. Нямахше никакъв багаж. Не би трябвало да е много трудно да си смени билета. Щеше да вземе една таблетка морфин повече и да спи през целия обратен полет. И първото нещо, което щеше да направи, когато си отидеше вкъщи, бе да смени ключалките.

— Къде е проклетият асансьор? — Мати удари бутона с разтворената си длан и въздъхна с облекчение, когато чу, че асансьорът пристига. А ако Джейк бе вътре? За миг отстъпи назад и залепи гръб на синия кадифен тапет, затаила дъх.

Секунда по-късно асансьорът спря, празен и гостоприемен. Мати бавно отвори желязната врата и пристъпи вътре. Пръстите ѝ заопипваха бутоните и без да иска натисна два едновременно, така че асансьорът спря извънредно, преди да пристигне във фоайето. За момент тя остана неподвижна, надничаща като затворник през желязната решетка, несигурна дали да продължи.

— Няма ли да излезете? — попита един мъничък глас.

Мати кимна на рошавия малчуган от другата страна на решетката, същото буйно дете, което бе видяла по-рано в залата за закуска. Действително ли това беше само преди няколко часа, зачуди се тя и излезе от асансьора. Изглеждаше сякаш бе много по-отдавна. Преди цял един живот.

— Дръпни се и направи място на дамата — нареди майката на момчето.

— Тя върви смешно — чу го Мати да писка, когато закуцука към двойната предна врата на хотела с най-голямата скорост, на която бе способна.

— Ш-ш-т — каза майка му.

— Защо плаче? — тъкмо питаше момчето, когато хотелската врата се затвори зад гърба ѝ.

Мати пристъпи навън и дрехите ѝ моментално подгизнаха от дъжда, а косата ѝ се залепи за главата. Няколко секунди по-късно едно такси спря и тя пропълзя вътре.

— Летище Шарл де Гол — произнесе и разтри смесицата от дъжд и сълзи по синината на бузата си. — Vite. — И отново, спомняйки си за съня си: — Vite.

— Би ли ми казала какво, по дяволите, става? — гневно попита Джейк. Той държеше Хъни за лакътя и я буташе към стълбите. Въпреки че шепнеше, нямаше как да се сбърка яростта в гласа му.

— Джейсън, успокой се. Не е това, което си мислиш.

— Така ли? И какво точно си мисля?

— Никога не съм искала това да се случи.

Те стигнаха върха на тясната вита стълба. Джейсън се поколеба, несигурен в коя посока да поеме, пръстите му се впиваха в извивката на ръката ѝ. Знаеше, че ѝ причинява болка, но му беше все едно. Всъщност, искаше му се да я убие. Трябваше да събере всичките си сили, за да се възпре да не я хвърли надолу по трите виещи се крила на стълбата до фойето. Какво, по дяволите, правеше тя в Париж? В този хотел? Какво правеше при Мати? Какво ѝ бе казала?

Сякаш прочела мислите му, Хъни каза:

— Стаята ми е на петия етаж. Ела горе, Джейсън. Можем да поговорим. Ще ти обясня всичко.

Без да си даде време да мисли, Джейк избута Хъни два етажа нагоре до петия етаж. Какво правеше тя в тази хотелска стая? Какво бе казала на Мати, че да предизвика кризата ѝ? Ако Хъни бе признала нещо на Мати, което да я разстрои, той щеше да я удуши на място.

Само дето Мати не изглеждаше разстроена, припомни си Джейк. Тя по-скоро изглеждаше благодарна за присъствието на Хъни, разочарована от тръгването ѝ и поразена от грубостта му. Как щеше да обясни странното си поведение на Мати?

— Ключът ми е в джоба на якето — каза Хъни. — Не мога да го взема, ако не ми пуснеш ръката.

Джейк отпусна хватката си, наблюдава как Хъни отключва вратата и после, след като крадешком се огледа, я избута навътре в една стая, която изглеждаше буквално идентична с тяхната.

— Какво, по дяволите, става? — яростно попита той, затръшвайки вратата след тях.

Хъни захвърли якето си на неоправеното легло, разхвърляйки го още повече, при което се разнесе едва доловимият ѝ парфюм. Джейк го усети около ноздрите си и си припомни месеците, прекарани заедно с нея, дните и нощите в причудливия безпорядък на нейната стая на път за вкъщи. За миг той усети как яростта му намалява и тялото му се отпуска, но тогава си представи Мати да седи наранена и уязвима на същото такова легло два етажа по-долу и яростта му се възвърна, а ръката му се стегна в юмрук. Той насила откъсна очи от леглото и забеляза, че всяко свободно пространство бе покрито с пакети — стола, нощните масички, дори капака на куфара, който лежеше на пода до прозореца.

— Започнах да колекционирам френски кукли — обясни Хъни, след като проследи погледа му. — Не съм сигурна как ще ги кача всичките на самолета...

— Не ме интересуват никакви проклети кукли — озъби се Джейк. — Искам да зная какво правиш тук.

— Винаги съм искала да видя Париж — отговори Хъни и раменете ѝ се стегнаха в леко, но недвусмислено предизвикателство.

— Карай направо, Хъни. Защо си тук?

Острата му реплика я удари с почти видима сила. Раменете ѝ незабавно рухнаха, сякаш нещо я прободеше. Тялото ѝ се преви напред. От очите ѝ избликнаха сълзи.

— Бих казала, че това е съвсем очевидно — проговори тя след кратка пауза и се извърна.

— Осветли ме.

Хъни се приближи до прозореца и се загледа в подгизналата от дъжда улица.

— Бях много объркана след онова, което се случи в офиса ти — започна тя, преглъщайки сълзите си, без да се обърне към него. — Объркана и ядосана. И уплашена.

— Уплашена? — За какво говореше тя?

— Разбрах, че те губя. Че вече те бях загубила — поправи се веднага. — Ти отрече това, аз също се опитвах да го отрека, дори и когато не се обади цели седмици. Онзи следобед в офиса ти, начинът, по който оставихме нещата, начинът, по който просто си излязох, не можех да оставя всичко така. Не можех да позволя да дойде краят, без да направя още един опит. Така че се обадох в офиса ти, узнах кога

няма да те има, резервирах си неотменяем билет, за да не мога да се откажа, предплатих стая в хотела и пристигнах тук няколко дена преди вас. В действителност нямах план. Определено не смятах да се разкривам пред Мати. Просто исках да съм тук, за всеки случай.

— Какъв случай?

— В случай че имаш нужда от мен. В случай че ме искаш — добави шепнешком.

— Не става дума за това какво аз искам — каза Джейк. — Мислех, че разбираш.

— Разбрах доста много, Джейсън. Повече, отколкото си мислиш. Повече, отколкото си мисля, че *ти* разбираш.

— За какво говориш?

— Разбрах, че мъжът, когото обичам, обича някоя друга.

— Не става дума за любов — възрази Джейк. — Става дума за необходимост.

— Става дума за любов — твърдо заяви Хъни. — Защо ти е толкова трудно да приемеш тази мисъл? Ти обичаш жена си, Джейсън. Толкова е просто.

Джейк тръсна глава, сякаш се опитваше да попречи на думите ѝ да проникнат в мозъка му.

Ти обичаш жена си, Джейсън. Толкова е просто.

Ти обичаш жена си, Джейсън.

Джейсън. Джейсън. Джейсън. Джейсън.

— О, боже — простена на глас той.

— Какво има?

— Тя знае.

— Какво? За какво говориш?

— Мати знае.

— Не разбирам. Как би могла...?

— Ти ме нарече Джейсън.

— Какво?

— Долу. Когато се канеше да тръгваш, ти каза „Довиждане, Джейсън“.

— Не, аз... о, боже, да. Мислиш ли, че е разбрала...

Той не отговори. В следващия миг Джейк бе извън стаята и тичаше надолу по стълбите до третия етаж, а Хъни го следваше по петите.

— Стой тук — заповяда ѝ той, когато стигнаха площадката на третия етаж, после започна да блъска по тяхната врата. — Мати, Мати, отвори ми. Забравих си ключа вътре. Мати — извика отново, но чувстваше, че я няма, знаеше, че стаята е празна, че тя вече си бе отишла. — Мати! — изкрещя в същия момент, в който вратата на съседната стая се отвори и една едра жена в жълт хавлиен халат подаде глава навън.

— Американци — промърмори тя едва чуто, влезе си обратно и затвори след себе си.

— Извинете — Джейк чу Хъни да казва на някого над главата му. — Бихте ли могли да ни отворите една врата?

На кого говореше, зачуди се Джейк, обърна се и видя камериерката да слиза отгоре с Хъни.

— Забравих си ключа — обясни той, макар че жената явно не се интересуваше от думите му. Тя отключи с един от ключовете, закачени на голяма халка, после се върна обратно, без да произнесе дума. — Мати! — извика Джейк, пристъпи в празната стая, провери в банята, после в гардероба и се увери, че дрехите ѝ са все още там. Както и куфара ѝ, помисли си с облекчение, въпреки че съзнаваше, че тя не би имала нито време, нито сили, нито желание да събира багаж. — Къде, по дяволите, е тя? Къде би могла да отиде?

— Бастунът ѝ все още е тук — отбеляза Хъни с надежда. — Не би могла да стигне далеч.

Но Джейк вече беше извън стаята, тичаше надолу по стълбите, взимайки по две стъпала наведнъж, прескочи последните три и се хвърли към рецепцията, където Кло Дорлеак, заедно с двама немски туристи, разглеждаше една карта на града.

— Виждали ли сте жена ми? — попита Джейк — *Ma femme?* — произнесе, когато Кло Дорлеак се направи, че не го чува. — По дяволите — изкрещя той и заудря по плота. — Това е спешен случай.

— Не зная къде е жена ви — хладно заяви жената-дракон, без изобщо да откъсва очи от картата.

— Видяхте ли я да излиза? Преди не повече от десет минути.

— Не мога да ви помогна, господине — дойде отговорът.

— Не е в залата за закуска. — Хъни се появи до него.

Джейк паникьосано огледа фойето. Поведението му бе привлякло вниманието на неколцината туристи, стоящи наоколо в

очакване на дъжда да спре.

— Някой виждал ли е жена ми? — умоляващо се обърна той към няколко чифта празни погледи. — Някой говори ли английски? — Замълча и погледна към улицата. — Не я ли е виждал някой? Висока, слаба, с руса коса до раменете. Ходи трудно...

— Аз я видях — чу се детски глас иззад голямото растение в саксия в далечния ъгъл на фоайето.

Джейк моментално застана на колене и взе да примамва едно дърпащо се рошаво момче да излезе от прикритието на растението.

— Видя ли я?

— Играя на криеница с брат ми — каза момчето.

— Ти си видял жена ми...

— Тя ходи смешно — каза момчето и се закиска.

— Видя ли я къде отиде?

Момчето сви рамене.

— Трябва да се скрия, преди да ме намери брат ми.

— Не видя ли къде отиде?

— Влезе в едно такси — обясни детето. — Не зная къде отиде.

— Такси? — повтори Джейк. Къде, по дяволите, би отишла? Особено в този порой. Момчето хукна покрай него и изчезна зад ъгъла в момента, в който се появи майка му.

— Ланс, къде си? — извика загрижено жената. — По дяволите. До гуша ми дойдоха тези глупости. Край на играта.

— Да повикаме ли полиция? — Джейк чу Хъни да го пита, но се втурна покрай нея, изтича нагоре по стълбите до третия етаж, където с облекчение откри, че вратата е все още отворена. Хвърли се към нощната масичка до леглото на Мати, отвори чекмеджето, бързо откри своя паспорт и билет, но знаеше, че паспорта и билета на Мати липсват, преди още да е проверил.

— О, боже! — Той се срива от умора, дишането му бе учестено и накъсано, цялото му тяло се тресеше. Преви се на леглото, обхванал глава с ръце. — Отишла си е — каза на Хъни, когато тя влезе в стаята. — Взела си е паспорта и билета и вероятно вече е на половината път до летището.

Гласът на Хъни бе мек и прям:

— Тогава предлагам да си вдигнеш задника и да се размърдаш.

Roissy — летище Шарл де Гол е огромен комплекс, разположен трийсетина километра северно от Париж. Той има два главни терминала, като вторият е на няколко километра от първия и се състои от две свързани сгради с четири сектора. Има също така отделен терминал за чартърните полети. Като цяло летището се обслужва от поне четирийсет редовни аеролинии и шестнайсет чартърни компании. Джейк бе имал достатъчно затруднения да си изясни всичко това, когато пристигнаха с Мати. Как щеше да се оправи Мати сама, недоумяваше той сега и караше таксиметровия шофьор да бърза по задръстените парижки улици. Въпреки близостта на летището, пътниците бяха съветвани да предвидят един час за пътя дотам и Джейк добре разбираше защо, особено в такива трудни пътни условия като сегашните.

— Мислите ли, че бихте могли да карате малко по-бързо? — настояваше той. — Plus vite — добави, но шофьорът посочи с глава изнемогващите чистачки. — Много е важно да стигна до летището колкото се може по-бързо.

— По-важно е да стигнете там жив — каза шофьорът на английски със силен акцент.

Джейк се облегна назад на напуканата изкуствена тапицерия на древното такси. Летище Шарл де Гол поне бе добре оборудвано в помощ на инвалидите. На разположение бяха специални телефонни услуги, както и стаи за почивка, асансьори, надлези, инвалидни колички и помощ за багажа. Служители, облечени в специални униформи, оказваха сътрудничество. Щеше ли Мати да ги намери? Щяха ли да я разберат?

Джейк почти се засмя. Без значение какво беше затруднението ѝ, Мати никога нямаше проблеми да накара хората да я разберат.

Щеше ли той да успее да я намери? Щеше ли да се добере до нея навреме? Напълно бе възможно тя изобщо да не си даде труд да си сменя билета. Можеше просто да отиде до първото гише, което види и да си купи билет за първия възможен полет. Кредитните ѝ карти си бяха в нея. Нямаше закон, който да я задължава да лети директно за Чикаго. Можеше да избере Ню Йорк или Лос Анджелис и да мисли за свързващ полет едва по-късно. Джейк въздъхна гласно и натисна невидимия педал на газта под крака си. Мати бе разстроена. Тя бе

ядосана. Нямахме как да се предвиди какво би могла да направи. Той трябваше да я намери.

Таксито спря пред терминала и Джейк хвърли няколкостотин франка на предната седалка, без да чака ресто. Той се втурна в терминала и набързо обходи с поглед огромните монитори, показващи дестинациите за излитане.

— Извинете — обърна се към една от служителките. — Къде са полетите за Чикаго? — Но още преди озадачената жена да довърши обясненията си, той вече тичаше.

— Извинете — каза на възрастния господин, на когото връхлетя. — Excuse-moi — продължаваше да повтаря, докато всъщност му се искаше да извика на всички: „Махайте се от пътя ми, по дяволите!“. Тичаше като сляп, без да е сигурен къде отива, без да вижда нищо друго, освен крайната си цел. — Извинете. Извинете. Excuse-moi.

И тогава я видя. Тя седеше в инвалидна количка, на края на една редица скачени пластмасови седалки, с поглед, втренчен в скута си. Беше го направила. Съвсем сама. Беше си хванала такси в проливния дъжд и се бе справила с пътеките и завоите на това претоварено летище, без всякаква помощ от него. Бе намерила точното гише, беше си взела инвалидна количка и без съмнение си бе осигурила място в някой ранен полет. Господи, тя бе удивителна, помисли си Джейк и спря да си поеме дъх.

Тя му бе извадила дъха.

Сега какво, помисли си той. Припомни си всички неща, които мислеше да й каже по време на безкрайното возене от града до тук. Бе приготвил няколко добре подбрани думи в своя защита, безмълвно бе изрепетирал няколко ключови фрази. Това щеше да бъде най-важната заключителна реч в живота му, осъзна, докато се приближаваше към нея. Важно бе да я произнесе както трябва.

Изведнъж Джейк почувства как тялото му бе жестоко блъснато напред. Той се бореше да запази равновесие, а в същото време един червендалест мъж на средна възраст профуча покрай него в противоположна посока.

— Excuse-moi — промърмори мъжът, без да спре, без дори да се обърне да види дали Джейк не е паднал.

— Тц-тц — чу някой да мърмори.

— Са ва? — попитаха го. Добре ли сте?

— Благодаря, добре съм — отговори Джейк, изправи рамене и стъпи здраво на краката си. — Merсі. Merсі. — Той погледна към Мати.

Тя гледаше право в него и за миг очите им се срещнаха. И тогава, в следващия миг вече се опитваше да избяга, да насочи количката извън мястото, което я ограничаваше. Колелата се въртяха ту в една, ту в друга посока, но отказваха да се движат, а ръцете ѝ се бореха да освободят спирачката.

— Мати! Мати, моля те. — Джейк се втурна към нея, а внимателно репетираните му думи изчезваха с всяка крачка. Най-сетне ръцете ѝ достигнаха спирачката, освободиха я и количката се стрелна напред, почти през краката му.

— Махай се от пътя ми, Джейк — извика Мати.

— Моля те, Мати. Трябва да ме изслушаш.

— Не искам да те слушам.

— Има ли някакъв проблем? — попита някой.

Джейк погледна нагоре и видя един мускулест млад мъж с американското знаме, извезано на раницата му, да става от мястото си.

— Никакъв — каза Джейк. — Мати...

— Изглежда, че дамата не желае да говори с вас — каза младият мъж.

— Вижте, това изобщо не е ваша работа. — Джейк попречи на опитите на Мати да се измъкне.

— Това не е ли Джейк Харт, адвокатът? — попита някой. — Преди малко видях снимката му на корицата на списание „Чикаго“.

— Той ли е? — попита спътникът му.

— Сигурен съм, че е той. Тази жена в инвалидната количка го нарече Джейк.

— Тази жена е моята съпруга — озъби им се Джейк, обърна се ядосано и видя как разнообразните пътници, очакващи полета си до Чикаго, потънаха обратно в седалките. — И е много важно да говоря с нея.

— Връщай се в хотела, Джейк — извика Мати. — Приятелката ти те чака.

— О-хоо — каза някой.

— Моля те, Мати, не е това, което си мислиш.

— Не се опитвай да ми кажеш, че това не беше Хъни Новак — спря го Мати. — Не си позволявай да обиждаш по тоя начин

интелигентността ми.

— Няма да го отричам.

— Тогава какво изобщо би могъл да измислиш, което да ме заинтересува?

— Нямах представа, че е в Париж — започна Джейк, но истината звучеше по-неубедително от кое да е измислено оправдание. И от кога истината е от полза за защитата, призна си той. Съвсем на нищо ли не го научиха всички тези години, през които практикуваше право? — Моля те, Мати, повярвай ми. Бях скъсал с нея. Не съм я виждал от месеци.

— Тогава тя как разбра за нашата екскурзия? От къде знаеше къде ще отседнем?

— Отби се в офиса...

— Ти току-що каза, че не си я виждал от месеци.

Джейк безпомощно се огледа из просторната чакалня. Чувстваше се като хванат на тясно свидетел в съда.

— Беше само за няколко минути. Тя се отби, без да се обади предварително.

— Изглежда, че го прави доста често.

— Нямах представа, че е в Париж, докато не я видях в стаята ни в хотела.

Мати поклати глава, по бузите ѝ се стичаха горчиви сълзи.

— Ти нямаше търпение, нали? Не би могъл да пропуснеш една романтична екскурзия до Париж. Не можеше да я прахосаш с болната си жена.

— Това не е вярно, Мати. Знаеш, че не е.

— Какво има, Джейк? — проплака Мати, мъката ѝ бе осезаема.

— Много се бавя преди да умра ли?

Няколко от зрителите ахнаха.

— Мати...

— Искаш ли да чуеш нещо смешно? — продължи тя. — Аз я харесвам. Аз действително я харесвам. Поздравления. Джейк Харт има великолепен вкус за жените.

— Казах ти, че е той — силно прошепна някой.

— Върни се при нея, Джейк — каза Мати. Възмущението ѝ бе изместено от примирение. — Тя те обича.

— Аз не я обичам — просто каза той.

— Тогава си глупак.

— Бог ми е свидетел, че е така — съгласи се Джейк.

За миг изглеждаше, че Мати ще се смили, че в края на краищата ще избере да му повярва. Но тогава изведнъж пред очите ѝ падна завесата на някакво ново решение и тя отново се опита да се измъкне от тясното пространство, ръцете ѝ безпомощно се плъзнаха от страни на количката.

— Мърдай, по дяволите — каза, а ръцете на Джейк инстинктивно посегнаха да ѝ помогнат. — Махай се, Джейк — извика Мати. — Махай се. Нямам нужда от теб.

— Ти може и да нямаш нужда от мен, но аз имам нужда от *теб!* — проплака Джейк за своя собствена изненада. — Обичам те, Мати — чу се да казва. — Обичам те.

— Не — каза тя. — Моля те, не казвай това.

— Обичам те — произнесе той отново и падна на колене пред количката ѝ.

— Стани, Джейк. Моля те. Няма нужда да се преструваш повече.

— Не се преструвам. Мати, обичам те. Моля те, повярвай ми. Обичам те. Обичам те.

Настъпи дълга тишина. Сякаш всички около тях бяха затаили дъх. Джейк чувстваше собствения си дъх затворен в дробовете. Осъзна, че без нея не би могъл да диша. Какво щеше да прави, ако тя го напуснеше сега?

— Обичам те — повтори той, а очите му не се отлепиха от нейните, докато не се замъглиха от сълзи. Той не направи никакво движение да ги избърше. — Обичам те — каза отново. Какво друго имаше да се каже?

Още една тишина. По-дълга от предишната. Безконечна.

— Аз те обичам — прошепна Мати.

— О, боже — проплака Джейк. — Толкова много те обичам.

— Аз те обичам толкова много — повтори Мати, плачейки заедно с него.

Обичам те, обичам те, обичам те, обичам те.

— Ще се върнем в града и ще намерим друг хотел — започна Джейк.

— Не — прекъсна го Мати, ръката ѝ сковано го галеше по бузата. Той я сграбчи, притисна я към себе си, целуна я. — Време е, Джейк —

каза тя, а той кимна тъжно и разбиращо. — Време е да си вървим у дома.

Те пристигнаха в Чикаго в четири часа следобед, два дни по-рано от предвиденото.

— Нещо не е наред — каза Мати, когато лимузината спря пред тяхната къща. Някакъв непознат бял ван стоеше на алеята до стария очукан плимут на майка ѝ. Защо майка ѝ е тук, зачуди се Мати и се зачете в сложния надпис отстрани на вана. „Служба за почистване по домовете Капилети“ съобщаваше той с игриви червени букви.

— Не си прави прибързани изводи — посъветва я Джейк, плати на шофьора и помогна на Мати да слезе от задната седалка на колата.

— Мислиш ли, че е имало взлом? Или пожар? — Мати огледа фасадата на къщата за евентуални следи от дим.

— Всичко изглежда наред.

— Хей? — извика Мати, когато Джейк отвори вратата. — Хей? Майко? — Тя нервно пристъпи във фойето. Някаква жена в дънки, широка риза и лента на главата, която носеше голяма зелена торба за боклук, внезапно прекоси предния хол по посока на кухнята. Тя се усмихна. — Коя сте вие? — попита Мати. — Какво става?

— Марта? — провикна се майка ѝ от стълбите, когато странната жена изчезна в кухнята. — Ти ли си?

— Майко? Какво става тук?

— Опитай се да не се разстройваш — помоли я Джейк.

— Подранихте — отбеляза майка ѝ вместо поздрав, забърза надолу по стълбите и рязко спря, когато слезе. Подобно на жената в кухнята, майката на Мати беше облечена в дънки и широк пуловер. Сивата ѝ коса бе опъната в несръчен кок отзад на главата, извън лилавата шнола стърчаха повече коси, отколкото бяха в нея. — Не ви очаквахме поне още два дни.

— За какво е всичко това? — отново попита Мати, без да си дава труд да обяснява.

— Не е толкова зле, колкото изглежда — започна майка ѝ. — Може би трябва да седнем.

— Какво става? — повтори Мати.

— Имало е парти. Боя се, че нещата малко излезли от контрол. Надявах се да уредя всичко да е почистено, докато се върнете.

— Ти си имала парти? — с недоверие попита Мати. От кога майка ѝ се забавлява с някой друг, освен с кучетата си?

— Да седнем — настоя майка ѝ, когато един едър млад мъж с бяла тениска и черни дънки излезе от кабинета на Джейк, понесъл fotografia на Рафаел Голдчейн, която той наскоро купи. Рамката ѝ бе строщена, стъклото счупено, а снимката на оскъдно облеченото момиче бе разкъсана на две половини над задника ѝ.

— Какво искате да направя с това? — попита младият мъж и размаха долната половина на fotografia, при което полуголият задник на момичето провокиращо се изви.

Джейк незабавно се озова до младия човек и измъкна снимката от грубите му ръце.

— Боже мой, какво е станало? Кой го направи?

— Полицията се опитва да установи това — обясни майката на Мати. — Моля ви, нека идем във всекидневната и да седнем. Трябва да сте изморени от пътуването.

Мати видя как Джейк пусна скъсаната fotografia на земята, а лицето му отразяваше собственото ѝ изумление. Какво ставаше? Какво се бе случило тук? Тя изведнъж почувства, че ѝ се вие свят и ѝ прилошава. Остави се на ръцете на Джейк да я отведат във всекидневната и да я сложат на ръба на кожения диван, чиято някога гладка повърхност, сега бе цялата на петна от бира и пепел.

— Явно кожата е чудесна материя — каза майка ѝ. — Господин Капилети вярва, че щом я почисти, ще стане като нова.

— Този ли беше господин Капилети? — попита Джейк и кимна към хола.

— Синът му. Това е семеен бизнес. Може би сте видели госпожа Капилети, когато влязохте.

— Какво правят всички тези Капилети в моята къща? — попита Мати, чудейки се дали не сънува един от своите абсурдни сънища. Това е, реши тя и при мисълта, тялото ѝ се отпусна. Все още бе някъде отвъд Атлантика, с глава, полегнала на гърдите на Джейк и в ушите ѝ ехтеше звукът на неговите „Обичам те“. Щеше да се събуди след

минута, каза си тя и той пак щеше да е до нея, и пак щеше да шепне думите, които бе очаквала цял живот.

Само дето дори и когато се опитваше да убеди сама себе си, че това бе още един от глупавите, откачени продукти на превъзбуденото ѝ въображение, тя знаеше, че е напълно будна, че седи на покрития с пепел и нацапан с бира диван, посред нещо, подобно на военна зона, което обаче бе нейната всекидневна.

— Имало е парти? — попита отново Мати. Очите ѝ поглъщаха двата стола в розово и златно, чиято тапицерия бе нарязана по дължината на райетата, малкия роял, изящните черни крака, които бяха изчегъртани и изпочупени, триъгълното килимче, покрито с трохи и разни други отпадъци, картината на Кен Дейвис, замеряна с нещо като рохки яйца.

— Боях се да докосна това — каза майка ѝ, като проследи погледа на Мати. — Страхувах се, че ако опитам да го почистя, боята може да излезе.

— Кога се случи това?

— В събота вечер.

Внезапно всичко случило се стана съвсем ясно. Мати въздъхна, затвори очи, облегна се назад, мирисът на скъпи цигари нахлу в ноздрите ѝ, горчивият вкус на разляна бира се настани на върха на езика ѝ.

— Ким — каза тя с безизразен глас.

— Тя не е виновна — бързо обясни майка ѝ. — Опитала се е да ги спре. Тъкмо Ким е повикала полицията.

— Ти си разрешила на Ким да си направи парти? — Джейк здраво стискаше ръката на Мати.

— Не — призна след кратка пауза Вив. — Тя ми каза, че *отива* на някакво парти. Не каза къде.

— Не си е дала труда да спомене, че тя е домакинята на тоя малък купон — отбеляза Джейк.

— Мислели са просто да се съберат няколко деца от училище, но явно са се появили неканени гости. Ким ги помолила да си отидат, но те отказали и нещата бързо тръгнали от зле на по-зле. Ким повикала полиция, но които и да са били натрапниците, те изчезнали преди полицията да пристигне. За нещастие, не и преди да предизвикат ужасната бъркотия. Първото нещо тази сутрин бе да повикаме

семейство Капилети. Повечето щети са на първия етаж. Трябва да проверите дали нещо не липсва.

— Падащият човек — каза Мати. Имаше предвид малката бронзова статуетка от Ърнест Трова, която обикновено стоеше до пианото. — Няма я.

— Онова смешно плешиво човече, което малко прилича на Оскар? — попита майка ѝ и Мати кимна. — Полицията го откри отвън в предната градина. Помислих, че е някаква сложна мелничка за черен пипер, затова го сложих в кухнята.

— Помислила си, че е мелничка за пипер? — попита невярващо Мати.

— Никога не съм претендирала, че съм капацитет в изкуството — защити се майка ѝ.

— Къде е Ким сега? — попита Джейк.

— Щеше да се среща с Розмари Коликос след училище — отговори Вив. — Моля те, не бъди твърде суров с нея, Джейк. Зная, че това, което направи, бе много лошо, но тя е добро момиче. Наистина. Ужасно се разстрои от случилото се и зная, че мисли да ви се реваншира. Ще си намери работа за през лятото и ще плати всичко, непокрито от застраховката.

— Не става въпрос за пари.

— Зная. — Вив внимателно приседна в един от столовете на розово-златни райета. — И *тя* знае.

Мати забеляза как една лента от тапицерията се плъзна в скута на майка ѝ. От известно време мислеше да даде тези столове за претапициране, помисли си разсеяно.

— Е, как беше екскурзията? — попита майка ѝ, сякаш това бе най-естественото нещо предвид на обстоятелствата, сякаш нямаше нищо странно и необичайно в ситуацията, сякаш всеки се връщаше от екскурзия в чужбина преждевременно и намираще къщата си в развалини.

— Екскурзията? — вцепенено повтори Мати. — Екскурзията беше прекрасна.

— Какво беше времето?

— Времето беше чудесно.

— Освен вчера — чу Мати да казва Джейк. — Вчера валя доста силно.

— Да, наистина — съгласи се Мати.

— Видяхте ли всичко, което искахте?

— Не пропуснахме много — отговори Джейк.

— Имахте ли проблеми с придвижването?

— Не, никакви — каза Джейк, с поглед, отправен към Мати, която на свой ред се взираше право напред, в празното място, където преди стоеше статуетката на Трова. — Мати, добре ли си?

— Тя си е помислила, че е мелничка за пипер — произнесе Мати. Абсурдността на всичко около нея я удари с такава сила, че едва дишаше.

И изведнъж Мати се разсмя. Разсмя се толкова невъздържано, че имаше чувството, че бузите ѝ ще се пръснат. Джейк също се смееше заедно с нея. Дори и майка ѝ, която изглеждаше някак недовършена без нито едно от любимите ѝ кучета около нея, също се смееше, но предпазливото изражение на лицето ѝ говореше, че не е съвсем сигурна кое бе толкова дяволски смешно.

— Може би трябва да се качиш горе и да си легнеш — предложи тя. — Там хаосът не бе толкова голям, но аз смених чаршафите на леглото ти, просто за всеки случай. Наистина, мисля, че имаш нужда от почивка — продължи през дрезгавия смях на Мати и Джейк. — Капилети и аз ще имаме грижата за нещата тук долу. Можете да повикате застрахователния си агент утре сутринта. Ще задържа Ким при мен за през нощта.

— Благодаря ти — съумя да изхрипти Мати между изблиците смях.

— Кажи на Ким, че ще я взема утре след училище — каза Джейк, щом смехът им стихна. — Кажи ѝ още, че я обичаме — меко добави той, докато помагаше на Мати да стане.

Вив кимна и се изправи.

— Мамо? — Гласът на Мати я спря, преди да стигне до хола.

— Да, Марта?

— Благодаря ти — каза Мати. — За мен означава много да зная, че мога да разчитам на теб.

Мати видя как раменете на майка ѝ се отпуснаха. Вив кимна, без да каже нищо и напусна стаята.

Мати си почиваше горе, обтегната върху леглото си, когато чу предната врата да се отваря и затваря, чу стъпки по стълбите и видя Ким на вратата си. Тя носеше жълта фланелена риза с цип над сини дънки и както обикновено, само при вида на неподправената ѝ красота, сърцето на Мати запя. Сладка малка госпожица Гранд дама, помисли си Мати. Дали имаше и най-беглата представа колко е красива?

— Здравей — просто каза Мати.

Бе репетирала този момент през цялото време, откакто Джейк я остави и отиде да вземе Ким от училище. Наместваше се на леглото отново и отново, в търсене на приемлив компромис между изправен гръб и небрежно отпускане. Гласът ѝ се опитваше да звучи едновременно строго и обичливо, докато обмисляше различни подходи към дъщеря си, но всичките ѝ усилия се изпариха с простата думичка „здравей“.

— Как си? — Гласът на Ким потрепери в пространството помежду им. Тя прибра няколко въображаеми косъма зад ушите си и сведе поглед към пода.

— Добре съм. Лайза ще дойде довечера да ме прегледа. А ти как си?

Ким сви рамене в момента, в който Джейк влезе в стаята.

— Добре съм.

Мати потупа леглото до себе си.

— Защо не седнеш?

Ким погледна от Мати към баща си, сякаш не бе сигурна за кого се отнасяше поканата, после отново се обърна към майка си, поклати глава, а долната ѝ устна опасно затрепери.

— Кажи ми какво става — меко каза Мати.

— Прецаках се — взе да се оправдава Ким. — Поканих тук няколко деца. Мислех, че мога да ги контролирам, но...

— Зная какво се е случило на партито — прекъсна я Мати. — Искам да зная какво става с теб.

— Не разбирам. — Ким умолително погледна към баща си.

— Какво изпитваш, Кими? — попита Джейк.

Тя сви рамене, засмя се — кратък крехък звук, който заплашваше да се счупи от допира с въздуха.

— Звучиш като терапевтката ми.

— Поговори с нас, миличка.

— Няма за какво да се говори. Вие заминахте. Аз спретнах купон. Беше грешка, съжалявам.

— Ядосваше ли се, че заминахме? — попита Мати.

— Да се ядосвам? Разбира се, че не. Защо ще се ядосвам?

— Задето не те взехме с нас.

— Това е просто глупаво. Аз не съм бебе. — Ким непрекъснато пристъпваше от крак на крак. — А и как можех да дойда с вас? Нали съм на училище и така или иначе, това си беше ваша ваканция. Разбирам това.

— Да разбираш нещо невиннаги означава, че можеш лесно да се справиш с него — отбеляза Джейк.

— Какво искаш да кажеш? Мислиш, че съм направила всичко нарочно?

— Никой не е казал, че си направила нещо нарочно — опита се да я успокои Мати.

— Защото съм ви била сърдита, че сте заминали? Това ли искаш да кажеш?

— Така ли беше? — попита Джейк.

Ким нервно огледа стаята, като че ли търсеше изход.

— Не. Разбира се, че не.

— И ти ни най-малко не ми се сърдеше, че съм отвел майка ти надалеч от теб?

— Ти си й съпруг, нали така?

— Не много добър, както ти самата неведнъж изтъкна. — Гласът на Джейк бе спокоен, дори нежен. — Ако тук изобщо е имало някакъв брак, той е бил между теб и майка ти. Господ е свидетел, че мен никога ме нямаше. — Той замълча, очите му умоляваха и майката, и дъщерята за прошка. — Почти шестнайсет години майка ти бе изцяло твоя, Кими. После изведнъж всичко се промени. Майка ти се разболя. Аз се върнах вкъщи. Ти започна да се чувстваш все по-изоставена. И тогава аз отвеждам майка ти в Париж, а тебе те изоставяме вкъщи.

— Е... и? Аз съм като изоставена съпруга? Това ли искаш да кажеш?

— Мисля, че точно това казвам — съгласи се Джейк. — И ти си се почувствала изоставена, предадена и уплашена, защото си си помислила, че губиш майка си. Аз съм другата жена, Кими — призна

той с печална усмивка. — И изобщо не те обвинявам, че си била ядосана.

Ким безпомощно погледна към прозореца, устните ѝ нервно се движеха, сякаш буквално искаше да сдъвче казаното от Джейк.

— И тъй, поуката от това, което казваш е, че съм ви била ядосана, задето сте ме изоставили, задето си ми отнел мама и затова съм поканила тук група деца, с ясното съзнание, че те ще потрошат къщата? Така ли е?

— А не е ли?

— Не! Да! Може би! — извика Ким почти на един дъх. — Не зная. Не зная. — Тя взе да крачи, образувайки смаляващи се кръгове между леглото и прозореца. — Може би съм ви била ядосана за това, че заминахте и ме оставихте сама. Може би съм поканила тук тези деца, очаквайки нещо подобно да се случи. Може би наистина съм *искала* то да се случи. Не зная. Нищо вече не зная. Зная само, че ужасно съжалявам — проплака тя. — Толкова съжалявам. Толкова съжалявам.

— Всичко е наред, малката ми — каза Мати. Болезнено ѝ се искаше да прегърне дъщеря си.

— Ще си намеря работа. Ще платя всичко.

— Ще измислим нещо по-късно — каза Джейк.

Раменете на Ким започнаха да се тресат, лицето ѝ се размекна като нагрят восък, устата ѝ се отвори.

— Ще ида да живея при баба Вив. Зная, че ще ми позволи да остана при нея.

— Това ли искаш?

— А не искате ли *вие* това?

— Ние искаме ти да останеш тук. — Сълзи се стичаха по бузите на Мати.

— Но защо? Аз съм ужасен човек. Защо бихте искали да имате нещо общо с мен?

— Ти не си ужасен човек.

— Погледнете какво направих! — извика Ким. — Позволих им да разрушат къщата. Позволих им да унищожат всички неща, които обичате.

— Аз обичам *теб* — каза Мати и пак потупа празното място на леглото до себе си. — Моля те, Ким, седни. Позволи ми да те прегърна.

Ким бавно се наведе към леглото и падна на гърдите на майка си.

— Ти си просто едно малко момиче, което е допуснало голяма грешка — каза Мати. Тя целуваше Ким по челото, а слабите ѝ пръсти издърпваха фибите от косата ѝ, докато накрая тя падна свободно около раменете на дъщеря ѝ. — Ти си моето сладко бебче. Толкова много те обичам.

— И аз те обичам. Съжалявам, мамо. Толкова съжалявам.

— Зная, миличка.

— Всичките ти неща...

— Те са точно това. Неща — каза ѝ Мати и неочаквано се усмихна. — Сложни мелнички за пипер.

— Какво?

— Нещата могат да се подменят, Кими — обясни Джейк и се присъедини към тях на леглото.

— А ако не могат?

— Пак ще са само неща — отговори той.

— Не ме ли мразите?

— Как бихме могли да те мразим? — попита Мати.

— Ние те обичаме — додаде Джейк и се намести на леглото. — Само защото не сме доволни от това, което си направила, не значи, че не те обичаме или че някога ще престанем да те обичаме. — Мати го гледаше как се пресяга, маха няколкото останали фиби от главата на дъщеря им и нежно приглажда назад копринената ѝ коса.

В следващия момент Ким плачеше в прегръдките му. Джейк я поддържа няколко минути, после мълчаливо, без да я отмества, се пресегна и докосна пръстите на Мати. Тримата останаха така, в техния сплотен малък кръг, докато стана тъмно.

Мати седеше в инвалидната си количка на кухненския балкон и гледаше как дъщеря ѝ плува. Бе хладно, по-хладно от обичайното за късния септември и облаци пара се издигаха от затопления басейн. Очите на Мати следваха грациозната извивка на ръцете на Ким, когато те разсичаха водата, дългото ѝ, гъвкаво тяло, придвижвано напред от силното изтласкване на краката, тъмнорусата коса, свободно стелеща се зад главата ѝ. Прилича на красива малка русалка, помисли си Мати и си представи как самата тя плува редом до дъщеря си. Потръпна.

— Студено ли ви е, госпожо Харт? — попита един глас някъде зад нея.

— Малко — с голямо усилие успя да изплюе думите тя. И незабавно почувства един кашмиррен шал да покрива раменете ѝ. — Благодаря ти, Аврора — прошепна, но не бе сигурна дали дребничката мексиканка, която Джейк бе наел за прислужничка в началото на лятото, я чу. Напоследък гласът ѝ бе твърде слаб и нисък. Всяка дума бе мъка. От страна на всички. Тя се мъчеше да говори, за да не се задави от собствените си мисли; другите около нея се мъчеха да я чуят, да разберат какво се опитва да каже.

— Хайде, Джордж, влез — извика Ким на пъргавото кученце, което тичаше напред-назад покрай басейна, докато тя плуваше. — Водата наистина е топла.

Джордж ѝ отказа с лай и изтича нагоре по стълбите на балкона. Той скочи в скута на Мати и я близна по лицето. Не е трудно да се разбере какво иска да каже, помисли си Мати и почувства влажния му език на устните си, а Ким щастливо им помахаше от басейна и отново заплува.

— Не, не — каза Аврора, взе кученцето от скута на Мати и го сложи на кедровите дъски. — Не бива ближе госпожа Харт по устните.

— Всичко е наред, Аврора — опита се да каже Мати, но вместо това се разкашля, а кашлицата премина в отчаяни усилия да си поеме въздух. През отминалите месеци в случаи като този, когато се бореше

да вкара малко кислород в дробовете си, ръцете на Мати биха се размахвали във въздуха, но сега, изпосталели, те висяха безжизнено, с изкривени пръсти, прилежно прибрани в скута ѝ. Движеше се само главата ѝ. Тя яростно се мятеше върху раменете, в синхрон с всяко мъчително вдишване.

— Всичко е наред. Вие сте добре — уверено повтаряше Аврора. Тя вече не изпадаше в паника при тези епизоди, очите ѝ стояха приковани в очите на Мати, докато спазмите не преминеха. — Добре сте — повтори и изтри със салфетка сълзите от лицето на Мати, приглади назад косата ѝ, потупа безполезните ѝ ръце, лежащи върху също толкова безполезните ѝ крака. — Желаете ли нещо за пиене? Вода или сок?

— Вода — произнесе Мати, но само първата сричка се чу ясно, втората изчезна, подобно парата от басейна в студения въздух.

Веднага щом Аврора влезе в кухнята, Джордж скочи обратно в скута ѝ и два пъти я близна по устните, преди езикът му нетърпеливо да се навре в лявата ѝ ноздра. Мати се засмя и кученцето се намести удобно в нея. То топлеше студените ѝ ръце с косматото си малко тяло, сякаш ѝ бяха сложили вълнени ръкавици. Какво гласеше старата поговорка? Щастието е едно топло кученце? Схванали са го много вярно, удиви се Мати, докато наблюдаваше кученцето, което затвори очи и моментално заспа. Всичко, което се искаше от нея, бе само да му осигури удобно място, където да се сгуши и то я обичаше. Безусловно.

И тя го обичаше, осъзна с не по-малко удивление. След всички тези години, през които отказваше дори да помисли да допусне куче в къщата, тя бе напълно сразена и влюбена до уши. Сладко бебче, мислеше си и болезнено ѝ се искаше да го погали.

— О, не, махни се — каза Аврора и прогони Джордж от нея, преди Мати да успее да протестира. Прислужницата повдигна чашата с вода до устните ѝ. Мати отпи една малка глътка и я усети как трудно се процежда в гърлото ѝ. — Пийнете още малко — посъветва я Аврора.

Мати поклати глава, въпреки че бе още жадна. Но колкото повече пиеше, толкова повече ѝ се ходеше по малка нужда, а тя бе започнала да се страхува от природните си нужди. Много неща мразеше в тази болест, но най-много ненавиждаше начина, по който болестта постепенно ѝ открадна всичко, което някога приемаше за дадено: нейната подвижност, свобода, интимност и най-жестокото — нейното

достойнство. Вече не можеше дори да иде сама до банята. Имаше нужда от някой да я заведе там, да я извади от инвалидната количка, да я събуе, да я сложи на тоалетната чиния и да я избърше, когато свърши. Аврора бе божи дар. Тя вършеше всичко това, без да се оплаква. Както и Ким, и Джейк, когато Аврора имаше почивен ден. Но Мати не искаше дъщеря ѝ да ѝ бъде медицинска сестра, нито съпругът ѝ да ѝ бърше задника. „Трябва да се храниш и да пиеш — повтаряха ѝ всички. — Трябва да си поддържаш силите.“ Но Мати вече се бе уморила да бъде силна. Какъв смисъл имаше да бъдеш силен, когато трябва да те хранят и носят, и да ти бършат задника? Тази насилствена инфантилност ѝ бе дотегнала. Това можеше да се проточи с години, а тя не искаше да я запомнят по този начин. Достатъчно. Искаше да умре с някакво поне подобие на достойнство.

Време беше.

— Бр-р-р — изписка Ким, излезе от басейна и се уви няколко пъти с огромните пурпурни хавлии. — Като излезеш е много студено. — Джордж моментално се намери в краката ѝ и взе да ги ближе по пръстите. — Е, какво ще кажеш? — попита Ким и изтича нагоре по стълбите. Джордж я следваше по петите. — Петдесет дължини. Доста добре, а?

— Не се претоварвай — бавно и тихо произнесе Мати.

— Няма. Ако пак се вманиача, ще спра. Обещавам.

Мати се усмихна. Слава богу, дните, в които тя сама се наказва да работи по два часа на ден, както и наблюдаването на всичко, което яде, бяха отминали. Ким бе преместена в ново училище и бе стартирала обещаващо. Тя продължаваше да се вижда с Розмари Коликос веднъж седмично, както и Джейк. Понякога отиваха при нея заедно. Ким и баща ѝ с всеки изминал ден ставаха все по-близки.

Време беше.

— Кога е мачът? — попита Мати, а Ким се напрегна, за да я чуе.

— Мисля, че татко каза в седем. — Тя си погледна часовника. — Предполагам, че трябва да започна да се приготвям. Почти пет часа е. Искам да си измия косата преди да тръгнем.

Мати кимна:

— Върви. Пригответи се.

Ким се наведе и целуна майка си по кокалестата скула. Мати почувства бузата на дъщеря си мека и студена.

— Знаеш колко много те обичам, нали? — попита Мати.

— И аз те обичам — каза Ким, сграбчи Джордж и се втурна вътре, преди Мати да успее да каже още нещо.

— И ние влиза вътре — обади се Аврора, завъртя количката на Мати и я вкара в кухнята.

А ако не искам да се прибирам, почуди се Мати, но разбираше, че е безполезно да протестира. Правото ѝ да взема решения бе узурпирано, както и правата, дадени ѝ от природата. Каква полза има от избора, ако не можеш да действаш според него? Мати не обвиняваше Аврора. Никого не обвиняваше. Вече не се изненадваше от добронамерената нечувствителност на околните. Вече не се сърдеше. Каква полза имаше да се сърди човек?

Това, което ѝ се случваше, не бе по ничия вина, нито на майка ѝ, нито на нея, нито на Бог. Ако изобщо имаше Господ, реши Мати, Той не би пожелал това състояние за нея. Нито би направил нещо да го облекчи. След като месеци наред безпомощно наблюдава как тялото ѝ постепенно губи килограми и изнемощява, как плътта ѝ се отпуска и чертите ѝ се изострят и разкривяват, сякаш е затворена в зала със смешни огледала, тя най-накрая се предаде на онова състояние, което Томас Харди някога описа като „вселенско безразличие“. Дали беше Харди или Камю? Мати бе твърде уморена, за да си спомни.

Беше толкова уморена.

Време беше.

Бе най-доброто възможно време. Бе най-лошото възможно време, безмълвно изрецитира. Чарлз Дикенс. Тук нямаше съмнение.

Най-лошата година в живота ѝ.

Най-добрата година в живота ѝ.

Последната година в живота ѝ.

Време беше.

— Здравей, скъпа, как си? — Джейк влезе от хола в кухнята, а Аврора заключи плъзгащата се врата.

Мати се усмихна, както правеше винаги, когато гледаше към съпруга си. През последните месеци бе загубил няколко килограма, косата му се бе прошарила, странични ефекти от коварната ѝ болест, но все още успяваше да изглежда красив, както винаги, дори още повече, ако това изобщо е възможно. Той твърдеше, че загубата на тегло и белите коси се дължат на връщането му на работа. Не че се

върна в „Ричардсън, Бъкли и Ланг“, но през лятото го каниха за консултант по няколко трудни случая и се свърза с няколко млади адвокати, ренегати като него, които мислеха да открият собствена фирма някъде след първи януари. Не проявявам интерес, беше им отвърнал Джейк, с аргумента, че е доволен да работи извън кабинета си, вкъщи. Но Мати не можеше да не забележи пламъка в очите му винаги когато говореше с тях и знаеше колко му липсва рутинната ежедневна работа. Колко дълго щеше да го задържа? Какво още можеше да направи за нея, което да не бе направил вече? Тя дори не можеше вече да го докосне, помисли си в момента, в който Джейк се наведе и долепи устни до нейните.

Време беше.

Всичко си идваше на мястото. Частният детектив, когото Джейк бе наел да издири брат му, бе изпратил няколко обнадеждаващи доклада. Изглежда имаше трима Никълъс Харт на съответната възраст и с общото описание на Ник — един във Флорида, един в Уисконсин и един в Хавай. Възможно бе някой от тях да е братът на Джейк, но дори и да не бе така, първите стъпки бяха направени. Нямаше нужда Мати да стои и да гледа как Джейк пресича финиша. Той вече бе победил, помисли си тя, наслаждавайки се на вкуса на устните му, останал върху нейните.

— Следващата седмица се открива нова фотографска изложба в „Пенд Файн Артс“ — съобщи ѝ Джейк и седна на кухненския стол, така, че да бъде на едно ниво с нея. — Мислех си, че можем да отидем следващата събота и да вземем Ким с нас.

Мати кимна. Джейк бе заменил унищожената фотография на Рафаел Голдчейн. Ким му плащаше по десет долара на седмица от джобните си пари. В резултат на това тя придоби почти собственическо чувство към картината и започна да изгражда истински интерес към фотографията.

— Мислех си, че можем да купим на Ким нов фотоапарат — говореше Джейк, сякаш четеше мислите ѝ. — Старият е твърде елементарен.

Мати отново кимна.

— О, боже, млякото почти е свършило — съобщи Аврора, взе кутията от хладилника и я разклати.

— Ще купя по-късно — предложи Джейк.

— И малко ябълков сок — добави Аврора.

— Ще ги купя след мача.

Той вършеше толкова много, помисли си Мати. От толкова неща се отказа. Хъни. Кариерата си. Последната година от живота си. Всичко заради нея. Не можеше да иска от него да се отказва от още неща.

Време беше.

— Имаш ли някаква представа колко те обичам? — попита го Мати. — Имаш ли някаква представа колко радост внесе в живота ми?

— А имаш ли представа колко радост внесе ти в моя? — попита я на свой ред той.

Някой звънна на вратата.

— Това е Лайза — каза Мати.

Аврора се отправи към вратата, а кучето се втурна надолу по стълбите и се разлая в краката ѝ.

— Как е Мати днес? — чу да пита Лайза, когато Джейк мина през хола да я посрещне.

— Изглежда малко потисната — чу да казва Джейк. — Може би не трябва да излизам.

— Глупости — изхриптя Мати, но от усилието последва ужасна серия от спазми, които престанаха, едва когато Джейк обеща да не си променя плановете. — Изглеждаш великолепно — каза тя на Лайза и наистина се възхити на новата къса прическа на приятелката си, почуди се как ли би изглеждала самата тя с тази строго геометрична прическа и се опита да си спомни последния път, когато беше на фризьор.

— Благодаря — отвърна Лайза, бръкна в чантата си, извади апарата за мерене на кръвното налягане и обви лентата около ръката на Мати, сякаш всичко това бе така естествено, както здрависването. — Ти самата изглеждаш доста добре.

— Благодаря — отговори ѝ Мати. Нямаше смисъл да спори. Тежеше по-малко от четирийсет и пет килограма, кожата ѝ беше толкова тънка, че бе станала почти прозрачна, а тялото ѝ бе сгърчено на фльонга. Но всички упорито продължаваха да я убеждават, че е красива, сякаш състоянието ѝ я бе лишило от възможността сама да преценява и да различава желано от действително. — Благодаря —

повтори Мати. Защо да не повярва, че все още е красива? Какво лошо имаше да се преструва, че вярва?

— Говорих със Стефани и Пам и решихме, че не е лошо да си направим едно парти другия месец. Как ти звучи дванайсети октомври?

— Чудесно — отговори вместо нея Джейк.

— Чудесно — каза Лайза, заслушана в звука от кръвта на Мати, течаща по вените ѝ. — Ще съобщя на другите. Ще те уведоим за времето и мястото. — Тя свали слушалката в скута си, разхлаби лентата около ръката ѝ. — Всичко тук изглежда наред — увери я, макар че очите ѝ казваха друго. — Е, чу ли последните новини за бившия на Стефани? — Мати поклати глава. — Знаеш, че взе да шуми за попечителство, когато разбра за Енок.

— Мисля, че е по-добре да ви оставя сами, докато свърша едно-друго в кабинета си — намеси се Джейк, целуна Мати по челото и излезе от стаята.

Лайза продължи, без да спира:

— Е, Стефани трябваше да мине през цялата тази помия. Оказа се, че това лайно водело нещо като двойствен живот.

През следващите четирийсет и пет минути Мати слушаше, докато Лайза я осведомяваше за всички невероятни и пошли детайли и я запознаваше с последните клюки за известни и неизвестни на нея хора. Тя научи кой с кого се среща в света на славата, кои нови филми са се издигнали на върха и кои са се оказали ужасно разочарование, кои актриси са си направили силиконови импланти и кой от застаряващия елит на Холивуд скоро се е подложил на козметична операция.

— Повярвай ми — припя Лайза с тон на знаеща. — Всяка жена над четирийсетте, която няма бръчки, е претърпяла козметична операция.

Мати се засмя. Знаеше, че няма да доживее лукса да се притеснява от такива незначителни неща. Какво не би дала да има няколко бръчки! Какво не би дала да се превърне в сбръчкана стара чанта.

— Май се е появила някаква страхотна нова книга. Забравих заглавието — каза Лайза, — но съм го записала някъде и ще ти я донеса следващия път. Искаш ли още нещо? — попита тя и си

погледна часовника, а Мати погледна към часовниците на отсрещната стена. 6:05 и 6:07. Избери си.

И в двата случая, време беше, помисли си Мати.

— Искам да повикаш майка ми — произнесе бавно, но ясно. — Искам да я помолиш да намине. Довечера.

Лайза тутакси намери бележника на Мати в чекмеджето до телефона и се обади на майка ѝ.

— Ще дойде след около час — каза тя, след като затвори телефона.

— Кой ще дойде след час? — Ким влезе в кухнята, изкъпана и преоблечена, дългата ѝ коса висеше свободно под шапката на „Чикаго Къбс“.

— Тръгваш за Ригли Фийлд ли?

— Това определено е нашата година — засмя се Ким. — Кой ще дойде след час? — повтори тя.

— Баба ти.

— Баба Вив? Защо? — В сините ѝ очи се мярна загриженост.

— Готова ли си да тръгваме? — попита Джейк, след като се присъедини към жените в кухнята.

— Може би не трябва да ходим — предложи Ким.

— Има ли нещо? — попита Джейк.

— Майката на Мати ще дойде — каза Лайза.

— Чудесно. Какъв е проблемът, Кими?

— Мамо? — обади се Ким. — Има ли проблем?

Мати вдигна лице към мъжа си и дъщеря си, очите ѝ бяха като ненаситен обектив на фотоапарат, запечатваха снимка след снимка, умът ѝ препускаше назад във времето и разкриваше спомен след спомен — първият път, когато бе видяла Джейк, първият път, когато правиха любов, първият път, когато взе в ръце своето красиво момиченце.

— Толкова много ви обичам и двамата — ясно произнесе тя. — Моля ви, винаги помнете колко много ви обичам.

— И ние те обичаме — меко каза Джейк и нежно я целуна по устните. — Няма да закъсняваме.

— Ти си чудесен мъж, Джейк Харт — прошепна на ухото му Мати, наслаждавайки се на вкуса му, на аромата му, на допира му.

Ким се приближи, наведе се и обгърна с ръце майка си, като че ли тя бе майката, а Мати детето.

— Бъди търпелива с баща си — каза ѝ Мати, преди дъщеря ѝ да успее да каже нещо. — Моля те, опитай се да приемаш онова, което го прави щастлив.

Ким погледна право в очите на майка си. Сякаш разбра. Сякаш знаеше.

— Ти си най-добрата майка, която някой някога е имал — каза толкова тихо, че само Мати да я чуе.

— Моето красиво бебче. — Мати притисна лице в косата на дъщеря си, наслаждавайки се на плътността ѝ, на усещането по кожата си.

— Върви, миличка — нежно я отпрати тя. — Време е.

— Обичам те — каза Ким.

— Обичам те — повтори Джейк.

Обичам ви, безмълвно извика след тях Мати. Гледаше ги как изчезват, а образите им завинаги се отпечатаха в душата ѝ. Грижете се един за друг.

— Казахте ли нещо, госпожо Харт? — попита Аврора.

Мати поклати глава, когато Аврора се приближи с купичка току-що приготвена супа.

— Пилешка супа. Много полезна за вас. — Прислужницата повдигна една лъжица към Мати.

— Аз ще направя това, Аврора — каза Лайза и взе купата от Аврора. — Защо не си идеш къщи? Аз ще остана с Мати, докато майка ѝ дойде.

— Сигурна ли сте? — поколеба се Аврора и погледна към Мати.

— Върви — каза ѝ Мати. — И благодаря ти, Аврора. Благодаря ти за всичко.

— Ще се видим утре.

— Довиждане. — Мати я проследи с поглед. Още една снимка в албума на душата ѝ.

— На ред е супата — обади се Лайза, щом останаха сами и приближи лъжицата до устните ѝ. — Ухае много приятно.

— Благодаря ти — каза Мати и отвори уста като малко птиче. Усети топлото гъделичкане на течността, която се спусна по гърлото ѝ. — Благодаря ти за всичко.

— Не говори. Яж.

Мати позволи на приятелката си да ѝ даде лъжичка по лъжичка останалата част от супата, докато и капка не остана.

— Някой е бил гладен — отбеляза Лайза, борейки се с усмивката си.

— Ти си добра приятелка — каза ѝ Мати.

— Имаме богат опит — припомни ѝ Лайза. — От дълго време сме приятелки. Трябва да има, колко — над трийсет години?

— Трийсет и три — уточни Мати. И след миг замислено добави:
— Помниш ли кога се срещнахме за първи път?

На Лайза ѝ трябваше малко време.

— Не — виновно поклати глава тя. — А ти?

Мати се засмя.

— Не.

И двете се засмяха.

— Помня само, че ти винаги си била тук — просто каза Мати.

— Обичам те — каза ѝ Лайза. — Знаеш това, нали?

Мати знаеше.

— И аз те обичам — каза тя.

— Благодаря ти, че дойде — каза Мати на майка си. Явно майка ѝ бе положила значителни усилия за външността си. Носеше светлолилава блуза, втъкната в гладки сиви панталони, устните ѝ бяха покрити с леко червило и извити в нелека усмивка.

— Как се чувстваш? — попита я майка ѝ, шарейки неуморно с очи из спалнята, докато не забеляза малкото кученце, свито в краката на Мати на леглото. — Изглеждаш добре.

— Благодаря. Ти също.

Майка ѝ неловко я потупа по косата.

— Изглежда, Джордж си е намерил приятелка.

— Мисля, че тук му харесва.

Майка ѝ се пресегна и потупа кученцето по гърба. То незабавно се преобърна, показа коремчето си, изви предните си лапи в дъга, подканяше я да се приближи, молеше я за още. Колко ясно се изразява, почуди се Мати, докато наблюдаваше как майка ѝ го търка по нежното коремче. Без всякакво усилие ти дава да разбереш желанията му.

— Хубаво беше да видя отново Лайза — говореше майка й. — Удивително е. Има абсолютно същата физиономия, както когато беше на десет години.

— Тя никога не се променя — съгласи се Мати, осъзнавайки колко удобно бе това.

— Трудно е да си я представи човек като сериозен лекар.

— Това е всичко, което някога е искала да бъде — припомни си Мати. — Когато Лайза играеше на доктор, тя го правеше сериозно.

Майка й се засмя.

— Звучиш много по-добре — отбеляза тя с явно облекчение. — Гласът ти е хубав и силен.

— От време на време — каза Мати.

— Затова е важно да не се предаваш и да не губиш надежда.

— Няма надежда, майко — колкото се може по-нежно възрази Мати.

Майка й се стегна, отдръпна се от леглото, върна се при прозореца. Тя се втренчи, без да вижда, в сгъстяващата се тъмнина.

— Дните стават по-къси.

— Да, така е.

— Предполагам, че скоро ще затваряте басейна.

— След няколко седмици.

— Ким твърди, че е станала доста добра малка плувкиня.

— Ким се справя добре с каквото си пожелае.

— Да, така е — съгласи се майка й.

— Ще я пазиш, нали? Ще гледаш да е добре?

Тишина.

— Майко...

— Разбира се, че ще я пазя.

— Тя много те обича.

Майка й вдигна поглед към тавана, брадичката й трепереше, бе прехапала горната си устна.

— Видя ли каква снимка ми направи с всичките ми кучета?

— Хубава снимка — призна Мати.

— Мисля, че наистина има талант. Мисля, че това е нещо, в което си струва да постои.

Мати тъжно се усмихна.

— Аз мисля, че сега трябва да ме изслушаш.

— Смятам, че трябва малко да поспиш — настоя майка й. — Изморена си. Малко почивка ще ти дойде много добре.

— Майко, моля те, изслушай ме. Време е.

— Не те разбирам.

— Мисля, че ме разбираш.

— Не.

— Моля те, майко. Ти ми обеща.

Тишина.

После:

— Какво искаш да направя?

Мати затвори очи.

— Благодаря ти — прошепна тя и въздъхна дълбоко. Отвори очи и погледна към банята. — Шишенцето с морфин е в аптекката. Искам да стриеш двайсет таблетки и да ги смесиш с вода, после да ми ги даваш малко по малко, докато ги глътна всичките.

Майка й ахна, затаи дъх и не каза нищо.

— След това, може би ще поседиш малко с мен, докато заспя. Ще направиш ли това?

Майка й бавно кимна, зъбите й тракаха, сякаш й беше студено.

— В аптекката?

— Има лъжица до мивката. И чаша — подвижна след нея Мати, макар че гласът й отслабваше. Каза си безмълвно една молитва, но никакви конкретни думи не се оформиха, дори в ума й. Правеше каквото трябва.

Свърши времето за колебание.

Време беше.

Внезапно майка й се озова до леглото, с шишенце морфин в едната ръка и чаша вода в другата.

— Лъжицата — напомни й Мати.

— О, да. — Вив сложи чашата и шишенцето на нощното шкафче до Мати. После се върна в банята, с бавни и насечени движения, като автомат. Взе лъжицата и още по-бавно се върна при леглото, сякаш бе навита играчка, чиято пружина отслабваше.

— Всичко е наред — каза й Мати. — Ще върнеш всичко на мястото му за няколко минути. Никой никога няма да разбере.

— Какво ще им кажа? Какво ще кажа на Джейк и Ким, когато се върнат?

— Истината — че съм добре и спя.

— Не мисля, че мога да направя това. — Ръцете на Вив трепереха толкова силно, че трябваше да стисне с две ръце лъжицата, за да не я изтърве.

Изглежда почти, сякаш се моли, помисли си Мати.

— Можеш да го направиш — настоя тя. — Трябва.

— Не зная. Не мисля, че бих могла.

— По дяволите, мамо. Правиш го за твоите животни. За тях разбираш, че не можеш да ги оставиш да страдат.

— Това е различно — умоляваше я майка ѝ. — Ти си моя плът и кръв. Не мога да направя това.

— Да, можеш — настоя Мати, очите ѝ принуждаваха майка ѝ да я гледа, посочиха ѝ нощното шкафче до леглото, заповядаха на ръцете ѝ да оставят лъжицата и да отворят шишенцето с морфина.

— Зная, че не бях много добра майка, Марта — каза Вив, а сълзите ѝ подчертаваха дълбоките червени петна на бузите. — Зная какво разочарование бях за теб.

— Не ме разочаровай сега.

— Моля те, прости ми.

— Всичко е наред, мамо. Всичко е наред.

— Прости ми — повтори майка ѝ, дръпна се от нея и се отдалечи от леглото. — Но аз не мога да направя това. Не мога. Не мога.

— Мамо?

— Не мога. Толкова съжалявам, Марта. Просто не мога.

— Не! — проплака Мати, когато майка ѝ се втурна навън от стаята. — Не, не можеш да ме изоставиш. Не можеш да направиш това. Моля те. Моля те, върни се. Върни се. Трябва да ми помогнеш. Трябва да ми помогнеш. Моля те, майко, върни се. Върни се.

Мати чу входната врата да се отваря и затваря ужасно категорично.

Майка ѝ си бе отишла.

— Не! — изпищя Мати. — Не! Не можеш да си отидеш. Не можеш да ме оставиш. Трябва да ми помогнеш. Трябва да ми помогнеш.

Тогава се разкашля и задави, взе да се мята в леглото, като риба на дъното на рибарска лодка, тялото ѝ безполезно се гърчеше, а кучето лаеше все по-тревожно до нея.

— Помощ — викаше Мати на празната къща. — Моля ви, някой да ми помогне.

Тя се метна към масичката, преобърна чашата с вода и шишенцето, те паднаха на земята, а собственото ѝ тяло се търкулна след тях. Приземи се с глух болезнен звук на лявото си рамо и устата и носът ѝ се изпълниха с вкуса на килима, а до нея кученцето скимтеше.

Стори ѝ се, че лежа така цяла вечност, но накрая въздухът бавно се върна в дробовете ѝ. Кученцето лежеше до пулсиращото ѝ рамо и от време на време близваше лицето ѝ с нетърпеливото си езиче. Морфинът лежеше на половин метър от носа ѝ, но тя не можеше да го достигне. Ала дори и да можеше, каква полза, щом не бе способна да отвори шишенцето? Мати погледна към прозореца, към тъмнината отвън. Искеше тъмнината да е в стаята, умоляваше я да я обгърне, да спре веднъж завинаги страданията ѝ. Тогава чу по стълбите да се приближават стъпки.

Отвори очи.

— О, боже, Марта — проплака майка ѝ, взе я в ръце и я залюля като бебе. — Толкова съжалявам. Толкова съжалявам.

— Ти се върна — прошепна Мати. — Не ме изостави.

— Исках.

— Но не го направи.

— Отворих входната врата. Чух те да плачеш. Исках да си тръгна, но не можех — каза майка ѝ. Дъхът ѝ трептеше в пространството помежду им. — Хайде да те върнем в леглото. — Тя успя някак да вдигне Мати от пода и да я качи обратно в леглото ѝ.

Нареди възглавниците около главата на Мати и ѝ оправи чаршафите. После бавно, безмълвно, вдигна чашата от пода и я отнесе в банята. Мати чу шум от течаща вода и видя майка си бавно да се завръща в стаята с чаша вода в ръка. Тя постави чашата на нощното шкафче до леглото, наведе се, взе шишенцето от пода, отвори го и бързо разтроши с лъжицата двайсет таблетки, които разтвори във водата. После обхвана с ръце главата на Мати, приближи чашата до устните ѝ и нежно насочи разтвора към устата ѝ.

Беше горчиво и Мати го преглъщаше с усилие. Вкусът на тъмнината, помисли си тя, докато го поемаше. Продължи бавно и решително, течността се отцеждаше от чашата, докато вътре не остана нищо.

— Благодаря ти — прошепна, когато майка ѝ върна чашата на нощното шкафче, после неочаквано намести тялото си до това на дъщеря си и положи главата ѝ върху силно биещото си сърце.

— Обичам те, Мати — каза тя.

Мати затвори очи, успокоена от съзнанието, че майка ѝ ще остане с нея, докато заспи.

— За първи път ме наричаш така.

Известно време Мати лежа спокойно в ръцете на майка си, но постепенно въздухът около нея започна да се върти и тя усети ръцете и краката ѝ да се разгъват и отпускат. Пръстите ѝ се изправиха и свиха и скоро ръцете ѝ се размахаха пред нея, а краката ѝ ритиха отзад. Плувам, помисли си Мати с тих смях. Плуваше от тъмнината към светлината, а майка ѝ я гледаше, осигуряваше ѝ безпрепятствен път.

Мати си мислеше за Джейк и Ким, колко бяха красиви, колко много ги обичаше. Прати им въздушни целувки, после леко се плъзна зад един облак и изчезна.

Мати се усмихваше.

Джейк с любов разглеждаше снимката в ръцете си, а пръстите му се движеха по извитите устни на Мати, която му се усмихваше от стола си пред Тюйлери. „C'est magnifique, n'est-ce pas?“ чу я да пита, докато преминаваше на следващата снимка. Тази беше на Мати, как се обляга щастливо на голата бронзова статуя от Майлол. „Magnifique“, меко се съгласи той и погледна през прозореца на кабинета си към все още зелените листа на дърветата, които танцуваха на изненадващо топлия октомврийски бриз. Отново върна погледа си на купчината снимки, които държеше. Наистина ли бяха минали шест месеца от екскурзията им в Париж? Възможно ли бе това?

Възможно ли бе да са минали почти три седмици от смъртта на Мати?

Джейк затвори очи, припомняйки си последната нощ от живота на Мати. Двамата с Ким бяха напуснали бейзболния мач в края на осмия ининг, взеха си мляко и ябълков сок от едно бистро наблизо и се върнаха къщи малко по-рано от предвиденото. Колата на Вив все още беше на алеята пред къщата и в продължение на няколко секунди той я чуваше да се движи на горния етаж, преди да се появи с известно закъснение.

— Как е тя? — попита Джейк.

— Спи спокойно — отговори Вив.

Спи спокойно, повтори си Джейк сега и се видя как доближава до леглото им, протяга ръка и отмахва няколко кичура от лицето на Мати, като внимава да не я събуди. Почувства топлината ѝ, дишането ѝ бе бавно и стабилно. Видя се как се съблича и се качва на леглото, а ръката му пада от страната на Мати. „Обичам те“, прошепна сега, както многократно бе прошепнал тогава, докато лежеше до нея, а очите му се бореха да стоят отворени, за да я наблюдава и безопасно да я доведе до светлината на деня. По някое време трябва да е заспал. После изведнъж бе вече три часа сутринта и той рязко се събуди,

сякаш нещо, или някой го бе потупало по рамото, нежно го бе разтърсило, докато отвори очи.

Първата му мисъл бе, че това е Мати, че по някакъв начин си бе възвърнала способността да движи ръце и закачливо го мушкаше, но тогава я видя. Тя лежеше в същото положение, както часове по-рано и той затаи дъх. Едва тогава чу дълбоката и абсолютна тишина, която изпълваше стаята и осъзна, че тъкмо този ужасен покой го бе разбудил. Той седна, наведе си и докосна с устни челото на Мати. Бе неестествено студено и Джейк автоматично погледна към одеялото върху раменете ѝ, в очакване да го види да се повдига и сваля равномерно от дишането ѝ. Но то не помръдваше и в същия миг Джейк разбра, че Мати е мъртва.

Той отново насочи поглед към снимките на Мати от Париж, но когато си спомни как обгръща с ръце мъртвата си съпруга и лежи до нея до сутринта, сълзи замъглиха очите му.

— Какво правиш? — попита от вратата Ким с нерешителен глас, като че ли се боеше да не го безпокои.

— Разглеждам снимки на майка ти — отговори Джейк, бършейки сълзите си, без да прави опит да ги скрие. Той се усмихна към малкото кученце, залепнало за глезена на Ким. — Опитвам се да реша кои да поставя и рамка.

Ким потъна в дивана до него, облегна се на ръката му, а Джордж незабавно скочи и се нави на малка топка в скута ѝ.

— Тя изглежда прекрасна на всички тях.

— Да, така е. Предполагам, че затова е толкова трудно да избира.

— Добре, нека видим. — Ким взе снимките от ръцете му и започна да ги прехвърля внимателно. — Не тази — мъчеше се да звучи безпристрастно, макар че Джейк долови слабото потрепване на гласа ѝ. — Не е добре фокусирана. А тази не си я рамкирал правилно. Твърде много тротоар. Но тази е хубава. — Тя се спря на една снимка на Мати пред катедралата Нотр Дам, косата ѝ бе очарователно разбъркана, очите ѝ по-сини от ясното парижко небе.

— Да — съгласи се Джейк. — Харесва ми.

— И тази. — Ким му подаде една снимка, на двамата с Мати пред Айфеловата кула, направена от японския турист, който Джейк бе хванал да ги снима.

— Въпреки че не е съвсем центрирана?

— Това е красива снимка — каза му Ким. — Вие, приятели, изглеждате наистина щастливи.

Джейк тъжно се усмихна и силно притисна дъщеря си, без да се интересува от ревнивия поглед на Джордж.

— Как си днес?

— Добре, предполагам. А ти?

— Добре, предполагам.

— Наистина ми липсва.

— И на мен.

Слънцето нахлуваше през прозорците, рикошираше в гърбовете им, разпръскваше се из стаята като прах. Из въздуха се разнесе някакъв далечен грохот.

— Май някаква кола идва по алеята — предположи Ким, нежно положи Джордж на земята и се откъсна от баща си. Отиде до прозореца и погледна навън. — Баба Вив е.

Джейк се усмихна. След смъртта на Мати майка ѝ започна да ги посещава често, отбиваше се за импровизирано кафе или за някоя изненадващо сърдечна прегръдка.

— Изглежда носи нещо. — Ким се протегна да види какво е.

Джейк се присъедини към дъщеря си до прозореца и видя Вив да се мъчи да измъкне нещо от задната седалка на колата си.

— Какво е това? — попита Ким.

Каквото и да беше, беше голямо, правоъгълно и отвсякъде покрито с кафява хартия.

— Прилича на картина — забеляза Джейк.

Майката на Мати ги видя да я гледат през прозореца, посегна да им махне и почти изпусна пакета.

— Какво носиш, бабо? — попита Ким, щом отвори вратата и Джордж развълнувано заподскача около краката на Вив.

— Добре, Джордж, дай път. Дай път. — Вив подпря пакета на стената, прегърна Ким и топло кимна на Джейк. — Остави ме да си сваля палтото. Добро куче.

Джейк окачи палтото на Вив до това на Мати в гардероба. Ръкавите им се докосваха. Все още не се беше занимал с дрехите на Мати, но знаеше, че скоро ще му се наложи да се заеме с това. Време беше. Време и той да се върне на работа, Ким да поднови уроците си, всички те да възстановят живота си. *Свърши времето за колебание,*

разсеяно си изтананика, чудейки се защо този стар шлагер внезапно изплува в ума му.

— Какво е това, бабо? — повтори Ким.

— Нещо, за което си помислих, че ще се радвате да имате. — Вив внесе пакета във всекидневната, настани се на дивана и зачака Джейк и Ким да заемат двата стола отсреща. Тогава разкъса кафявата хартия и отдолу се показва картина на малко момиченце с руса коса, сини очи и съвсем лека усмивка. Картината бе аматьорска, с ограничена техника, причудлива смесица от стилове, които не си отиваха. И все пак, обектът на картината не можеше да се сбърка.

— Това е Мати — каза Джейк и стана от стола си да я разгледа по-отблизо. Подпря я на малката масичка за кафе в средата на стаята.

— Това е мама?

— Когато беше на около четири-пет години. — Вив прочисти гърло. — Баща ѝ я нарисува.

Ким и Джейк, и двамата, очаквателно погледнаха към Вив.

Тя отново прочисти гърло.

— Трябва да съм я сложила на тавана, когато той ни напусна. Бях напълно забравила за нея до тази сутрин. По някаква причина се събудих с мисълта за нея. Трябва да съм я сънувала. — Гласът ѝ замря. — Както и да е, качих се горе, което не беше никак малък подвиг, повярвайте ми, разтърсих се и я намерих, все още в доста добро състояние и много по-хубава, отколкото си я спомням. Така или иначе, помислих си, че може да искате да я имате.

Джейк отмахна няколко невидими кичура от нарисуваното детско чело. Мати е била такова красиво малко момиченце, помисли си той. И с възрастта само бе ставала още по-красива.

— Благодаря ти — каза.

— Благодаря ти, бабо. — Ким се изправи и зарови глава в баба си.

— Никога не можах да разбера как можа той да ни напусне по този начин — каза Вив не на някого конкретно. — Как можа просто така да си отиде от дъщеря си. Те винаги бяха толкова близки. — Тя поклати глава. — Бях станала ревнива заради тази връзка помежду им. Мислех си, защо винаги се чува Мати-това и тате-онова. Защо никога не съм аз? Глупаво — продължи, преди някой да я прекъсне. —

Глупаво е да негодуваш срещу собствената си плът и кръв, да обърнеш гръб на дете, което има нужда от теб.

— Ти не ѝ обърна гръб — обади се Ким.

— Направих го. Всички тези години, докато тя растеше...

— Ти беше тук, когато тя най-много се нуждаеше от теб. Ти спази обещанието си, бабо — прошепна Ким, а майката на Мати покри уста с длан, за да потисне плача си. — Не ѝ обърна гръб.

Джейк гледаше как разговарят Ким и баба ѝ и някакъв студ пролази нагоре по гърба му, потвърждавайки онова, което бе подозирал през цялото време. Той затвори очи и си пое дълбоко въздух. После потъна в дивана и привлече в обятията си двете жени.

Няколко минути те се поклащаха в тишина, кученцето неуморно скачаше от скут в скут, в опит да си намери удобно място.

— Какво изобщо ще правим без нея? — попита майката на Мати.

Джейк съзнаваше, че въпросът е риторичен, но все пак му отговори:

— Не съм сигурен. Предполагам, че ще продължим. Ще се грижим един за друг, така, както искаше Мати.

— Мислиш ли, че някога отново ще бъдем щастливи? — попита Ким.

— Някой ден ще бъдем — каза Джейк и целуна Ким по челото. Погледна към картината, подпряна на малката масичка и видя зрялата усмивка на Мати да блести на лицето на срамежливото малко момиченце. — А дотогава — меко добави той, — просто ще трябва да се преструваме.

Издание:

Автор: Джой Филдинг

Заглавие: За първи път

Преводач: Снежинка Вакрилова

Година на превод: 2001

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Издателство Весела Люцканова

Година на издаване: 2001

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: „Петекстон“

Редактор: Весела Люцканова

Художник: Валентин Киров

ISBN: 954-8453-75-4

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/10376>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.